

Sesijas dokuments

A9-0260/2023

7.9.2023

*****I**

ZIŅOJUMS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020
(COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

Referente: *Nicola Beer*

Atzinumus saskaņā ar komiteju iesaistīšanas procedūru (Reglamenta 57. pants) sagatavoja:

Hildegard Bentele, Attīstības komiteja

Anna Michelle Asimakopoulou, Starptautiskās tirdzniecības komiteja

Jessica Polfjärd, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- ***I Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
- ***II Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
- ***III Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

Grozījumi akta projektā

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti divās slejās

Svītrotās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** kreisajā slejā. Aizstātās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā*** abās slejās. Jauno tekstu iezīmē ***treknā slīprakstā*** labajā slejā.

Pirms katra grozījuma ievietotā informācijas bloka pirmā un otrā rinda norāda uz attiecīgo teksta daļu izskatāmajā akta projektā. Ja grozījums attiecas uz spēkā esošu aktu, ko paredzēts grozīt ar akta projektu, informācijas blokā papildus iekļauj trešo un ceturto rindu, kurās attiecīgi norāda spēkā esošo aktu un atbilstīgo teksta vienību tajā.

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti kā konsolidēts teksts.

Jaunās teksta daļas iezīmē ***treknā slīprakstā***. Svītrotās teksta daļas iezīmē ar simbolu ■ vai pārsvītro. Aizstātās teksta daļas iezīmē, ierakstot jauno tekstu ***treknā slīprakstā*** un izdzēšot vai pārsvītrojot aizstāto tekstu. Tas neattiecas uz tīri tehniska rakstura grozījumiem, kurus izdara attiecīgie dienesti, gatavojot galīgo tekstu. Tie netiek iezīmēti.

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
PASKAIDROJUMS	126
STARPTAUTISKĀS TIRDZNIECĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS	128
VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS	155
ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS	212
EKONOMIKAS UN MONETĀRĀS KOMITEJAS ATZINUMS	274
REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS	288
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA	368
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA	370

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Parlamentam un Padomei (COM(2023)0160),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 114. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija Parlamentam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0061/2023),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2023. gada 12. jūlija atzinumu¹,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas 2023. gada 5. jūlija atzinumu
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Ārlietu komitejas, Ekonomikas un monetārās komitejas un Reģionālās attīstības komitejas atzinumus,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu (A9-0260/2023),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamentam nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

¹ OV C ... / Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts.

Grozījums Nr. 1

EIROPAS PARLAMENTA GROZĪJUMI*

Komisijas priekšlikumā

2023/0079(COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Piekļuve izejvielām ir būtiska Savienības ekonomikai, ***digitālās un zaļās pārkārtošanās īstenošanai, drošībai un aizsardzībai***, kā arī iekšējā tirgus funkcionēšanai. Ir vairākas izejvielas, ko neizmanto ne enerģētikā, ne lauksaimniecībā, bet kas, ņemot vērā tā lielo ekonomisko nozīmīgumu un augsto piegādes risku, ko nereti rada augsta piegāžu koncentrācija no dažām trešajām valstīm, ir uzskatāmas par kritiski svarīgām. Ņemot vērā daudzu šādu kritiski svarīgo izejvielu nozīmi zaļās un

* Grozījumi: jaunais vai grozītais teksts ir norādīts treknā slīprakstā; svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ■ .

² OV C , , . lpp.

digitālās pārkārtošanās īstenošanā *saskaņā ar Eiropas zaļo kursu* un to izmantojumu aizsardzības un *aerokosmiskajā nozarē*, pieprasījums pēc tām turpmākajās desmitgadēs būtiski palielināsies, *un tāpēc ir jāīsteno pasākumi, kas mazinātu šādu pieaugumu un aizsargātu Savienību no arvien lielākas pieprasījuma un piedāvājuma neatbilstības globālā līmenī. Nākotnē lieliem piegādes riskiem var būt pakļautas arī citas izejvielas, ko izmanto citās nozarēs, piemēram, lauksaimniecībā, veselības aprūpē vai būvniecībā.* Vienlaikus uz pieaugošās ģeopolitiskās spriedzes un konkurences par resursiem fona palielinās piegādes traucējumu risks. Turklāt bez pienācīgas pārvaldības kritiski svarīgo izejvielu pieprasījuma pieaugums var negatīvi ietekmēt vidi un sabiedrību. Ņemot vērā šīs tendences, ir jāīsteno pasākumi, lai nodrošinātu kritiski svarīgo izejvielu drošu un ilgtspējīgu piegādi, *ko panāktu mazinot pieprasījuma pieaugumu*, veicinot aizstāšanu un efektivitātes pieaugumu, un lai ierobežotu *paredzamo eksponenciālo pieprasījuma pieaugumu Savienībā, un šo pasākumu mērķis būtu* garantēt Savienības ekonomisko noturību un atvērto stratēģisko autonomiju.

- (1a) *Papildus tam, ka pieaug pieprasījums pēc primārām un otrreizējām izejvielām, pieaug arī pieprasījums pēc kvalificētiem darbiniekiem. Kvalificētu darbinieku trūkums Savienībā jau ir kritiskā stadijā, tostarp izejvielu nozarē, kam līdz 2030. gadam būs vajadzīgi papildu 1,2 miljoni kvalificētu cilvēku e-mobilitātes un atjaunojamo energoresursu nozarē vien. Tāpēc Savienībai būtu jāatbalsta dalībvalstis apmācības un prasmju nodrošināšanā un jāapsver konkrēti pasākumi ES līmenī, piemēram, Eiropas izejvielu akadēmijas izveide, lai nodrošinātu talantīgus cilvēkus izejvielu un progresīvo materiālu nozarēm, kā arī pārkvalificētu un pilnveidotu esošo darbaspēku.*
- (1b) *Drošības situācija Eiropā un visā pasaulē prasa steidzami apsvērt, kā stiprināt piegādes ķēdes noturību, tostarp aizsardzības nozarē.*
- (2) Kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu sarežģītības un transnacionālā rakstura dēļ nekoordinētiem valstu līmeņa pasākumiem kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai ir liels potenciāls radīt konkurences kropļojumus un sadrumstalot iekšējo tirgu. Līdz ar to, lai garantētu iekšējā tirgus funkcionēšanu, būtu jāveido vienots Savienības satvars šīs centrālās problēmas kolektīvai risināšanai *godīgā un taisnīgā veidā, pilnībā ievērojot piemērojamos Savienības noteikumus konkurences un valsts atbalsta jomā.*

- (3) Pirmkārt, lai efektīvi nodrošinātu Savienībai drošu un ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu piegādi, šajā satvarā būtu jāiekļauj pasākumi Savienības pieaugošā piegādes riska mazināšanai, stiprinot Savienības spējas visos stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes posmos, ieskaitot ieguvī, apstrādi un pārstrādi, virzoties uz katrai stratēģiskajai izejvielai noteikto kritēriju izpildi. ***Attiecībā uz reciklēšanu būtu jātiecas uzlabot katras stratēģiskās izejvielas reciklēšanas jaudu, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams.*** Otrkārt, tā kā Savienība turpinās paļauties uz importu, satvarā būtu jāiekļauj pasākumi ***Savienības stratēģisko izejvielu dažādošanai, jo īpaši, lai mazinātu tiešu un netiešu atkarību no neuzticamiem partneriem, vienlaikus veicinot šo kritiski svarīgo izejvielu alternatīvu un aizstājēju izmantošanu nolūkā samazināt vidisko pēdu un mazināt pieprasījumu pēc tām vai mazināt šāda pieprasījuma ietekmi.*** Treškārt, ir jāparedz pasākumi, ar ko nostiprināt Savienības spējas ***identificēt***, uzraudzīt un mazināt esošos un turpmākos piegādes riskus ***un attiecīgi ātri rīkoties.*** Ceturtkārt, satvarā būtu jāparedz pasākumi Savienībā patērēto kritiski svarīgo izejvielu ***optimizēta*** apritīguma un ilgtspējas uzlabošanai ***un alternatīvu inovatīvu materiālu un ražošanas metožu izpēti un izstrādes veicināšanai nolūkā aizstāt Savienībā patērētās kritiski svarīgās izejvielas.*** ***Visbeidzot, nolūkā palielināt efektivitāti un materiālu aizstāšanu visā vērtību ķēdē, būtu jāveic pasākumi, lai ierobežotu pieaugošo pieprasījumu pēc kritiski svarīgām izejvielām.***
- (4) Lai nodrošinātu, ka regulā paredzētie pasākumi attiecas uz vissvarīgākajām izejvielām, būtu jāizveido stratēģisko izejvielu saraksts un kritiski svarīgo izejvielu saraksts. Šie saraksti būtu arī jāizmanto, lai virzītu un koordinētu dalībvalstu centienus šīs regulas mērķu izpildes veicināšanai. Stratēģisko izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas ar lielu stratēģisko nozīmi, ņemot vērā to izmantojumu stratēģiskajās tehnoloģijās, kuras ir zaļās un digitālās pārkārtošanās pamatā, vai to izmantojumu aizsardzības un ***aerokosmiskajā*** nozarē, izejvielas, kurām raksturīga potenciāli liela plaisa starp globālo piedāvājumu un prognozēto pieprasījumu un kuru ražošanas jaudas ir salīdzinoši grūti palielināt, piemēram, piegādes jaudu palielinošu jaunu projektu izpildes ilguma dēļ. Stratēģisko izejvielu saraksts būtu regulāri jāpārskata un nepieciešamības gadījumā jāatjaunina, lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās pārmaiņas, ***kā arī ad hoc riskus, piemēram, tos, ko rada ģeopolitiski konflikti vai dabas katastrofas.*** Lai nodrošinātu to, ka centieni palielināt Savienības kapacitāti visā vērtības ķēdē,

nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un mazināt piegādes riskus un palielināt piegādes dažādību ir vērsti uz tām izejvielām, kurām tie ir visvajadzīgākie, attiecīgie pasākumi būtu jāpiemēro tikai stratēģisko izejvielu sarakstam.

- (5) Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj visas stratēģiskās izejvielas, kā arī citas izejvielas, kuras ir ļoti svarīgas Savienības ekonomikai kopumā un kuras ir saistītas ar augstu piegādes traucējumu risku. Lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās izmaiņas, Komisijai būtu jāturpina pašreizējā prakse un regulāri jāveic novērtējums, pamatojoties uz datiem par plaša izejvielu klāsta ražošanu, tirdzniecību, izmantošanu, reciklēšanu un aizstāšanu, lai atjauninātu kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu sarakstus, atspoguļojot ar šīm izejvielām saistītās ekonomiskās nozīmes un piegādes riska dinamiku. Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas, kuras sasniedz vai pārsniedz ekonomiskā nozīmīguma un piegādes riska sliekšņvērtības, neklasificējot attiecīgās izejvielas pēc to kritiskuma. Šis novērtējums būtu jābalsta uz vidējiem rādītājiem saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem datiem par piecu gadu periodu. Šajā regulā paredzētie pasākumi attiecībā uz vienotu kontaktpunktu atļauju izsniegšanai, plānošanai, izpētei, uzraudzībai, apritīgumam un ilgtspējai būtu jāattiecinā uz visām kritiski svarīgajām izejvielām. ***Tiek prognozēts, ka kritiski svarīgo izejvielu globālais pieprasījums drīzumā pārsniegs piedāvājumu, tāpēc ES ir īpaši svarīgi radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus inovatīviem un ilgtspējīgiem alternatīviem risinājumiem. Tādēļ ir vajadzīgi ne tikai ieguldījumi pētniecībā, bet arī jārada tādi tirgus apstākļi, kas nodrošinās, ka atjaunīgie aizstājējmateriāli spēs konkurēt ar tradicionālajām fosilajām izejvielām. Tādēļ Savienībai būtu jāveic sagatavošanās pasākumi, lai mazinātu kritiski svarīgu izejvielu patēriņa gaidāmo pieaugumu salīdzinājumā ar prognozēm, neapdraudot tās rūpniecisko bāzi. Kritiski svarīgo izejvielu saraksts un ar tām saistītās prioritātes būtu jāņem vērā visos attiecīgajos Savienības un valsts tiesību aktos, ja šie materiāli tiek skarti tieši vai netieši.***
- (6) Lai stiprinātu Savienības kapacitāti stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes jomā, būtu jānosaka kritēriji, lai vadītu centienus un sekotu līdzi progresam. Mērķim vajadzētu būt kapacitātes palielināšanai attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ikvienā vērtības ķēdes posmā, vienlaikus tiecoties izpildīt vispārīgus kapacitātes kritērijus attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu ieguvi, apstrādi un reciklēšanu. Pirmkārt, Savienībai būtu jāpalielina pašai savu stratēģisko izejvielu ģeoloģisko resursu izmantošana un jāpalielina

kapacitāte, lai tā varētu iegūt vismaz 10 % no Savienībā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Ņemot vērā to, ka ieguves jauda ir lielā mērā atkarīga no Savienības ģeoloģisko resursu pieejamības, šā kritērija izpilde ir atkarīga no šīs pieejamības. Otrkārt, lai izveidotu pilnu vērtības ķēdi un novērstu sastrēgumpunktus starpposmos, Savienībai vienlaikus būtu arī jāpalielina sava pārstrādes jauda visā vērtības ķēdē, nodrošinot, ka tā spēj saražot vismaz 40 % no gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. ***Turklāt daļu no Savienības jaunās pārstrādes jaudas varētu attīstīt stratēģiskās partnerībās Savienības vadošajos savstarpēji izdevīgos stratēģiskajos projektos trešās valstīs, jo īpaši jaunattīstības valstīs un jaunietekmes tirgos.*** Treškārt, paredzams, ka turpmākajās desmitgadēs aizvien lielāku daļu Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu varēs nodrošināt ar sekundārajām izejvielām, tādējādi uzlabojot gan Savienības izejvielu piegādes drošību, gan ilgtspēju. Tāpēc Savienības pārstrādes jaudai būtu jāspēj vismaz ***par 10 % kāpināt esošo pārstrādes jaudu, pamatojoties uz 2020.–2022. gada pamatscenāriju katrai stratēģiskajai izejvielai, lai savāktu, šķirotu un pārstrādātu vismaz 45 % no katras stratēģiskās izejvielas, kas veido Savienības atkritumus, ņemot vērā tehnisko un ekonomisko īstenojamību.*** Šie kritēriji attiecas uz periodu līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119³ noteiktajiem Savienības klimata un enerģijas mērķrādītājiem un digitālās desmitgades⁴ satvarā noteiktajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kuru sasniegšanu tie veicina. Vienlaikus kvalitatīvas darbavietas, ieskaitot prasmju attīstīšanu un pāreju no vienas darbavietas uz citu, risinās riskus nozares darba tirgū un palīdzēs nodrošināt ES konkurētspēju. ***Minētajā novērtējumā ir vajadzīga elastība, lai ņemtu vērā attiecīgās izejvielas unikālās specifiskācijas, tostarp materiālu īpašības un saistītās problēmas visā vērtības ķēdē. Vajadzētu arī atbalsēt esošās spējas.***

- (7) Attiecībā uz dažām izejvielām Savienība ir teju pilnīgi atkarīga no vienas valsts piegādēm. Šāda atkarība rada augstu piegādes pārtraukumu risku ***un Ķīnas Tautas Republikas gadījumā palielina Savienības neaizsargātības un drošības riskus.*** Lai ierobežotu šādu iespējamo risku un palielinātu Savienības ekonomikas noturību, būtu

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4.–26. lpp.).

jācenšas panākt, lai līdz 2030. gadam Savienība vairs nebūtu atkarīga no vienas trešās valsts vairāk nekā 65 % apmērā no jebkuras stratēģiski svarīgās izejvielas (neapstrādātā veidā vai jebkādā apstrādes posmā esošas) piegādes, tomēr īpašus nosacījumus piemērojot valstīm, ar kurām Savienībai ir izveidota stratēģiskā partnerība attiecībā uz izejvielām, kas dod lielākas garantijas saistībā ar piegādes riskiem.

- (8) Ir jāizveido atbilstoši pasākumi, lai atbalstītu stratēģiskos projektus, kuri ir vērsti uz stratēģisko izejvielu ieguvu, apstrādi vai reciklēšanu Savienībā un kam apvienojumā ar dalībvalstu centieniem būtu jāveicina jaudu palielināšana virzībā uz kritēriju izpildi. **Arī citi pasākumi**, jo īpaši attiecībā uz izpēti un apritīgumu, ir vienlīdz **būtiski** dažādo vērtības ķēdes posmu **stiprināšanai**, tādējādi sekmējot kritēriju izpildi. Lai nodrošinātu, ka kritēriji tiek izpildīti laikus, Komisijai ar Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdes (“valde”) atbalstu būtu jāseko līdzi un jāziņo par kritēriju izpildes progresu. Gadījumā, ja paziņotais progress virzībā uz kritēriju izpildi kopumā nav pietiekams, Komisijai būtu jāvērtē papildu pasākumu iespējamība un proporcionalitāte. Procesa trūkums attiecībā tikai uz vienu vai nelielu stratēģisko izejvielu kopu principā nebūtu uzskatāms par iemeslu īstenot Savienības papildu centienus.
- (9) Lai veidotu Savienības kapacitāti, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē stratēģiskie projekti Savienībā, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvu, apstrādi vai reciklēšanu **vai aizstājēju attīstīšanu un paplašināšanu. Stratēģiskajiem projektiem jābūt pamatprojektiem tehnoloģisko inovāciju un ilgtspējas ziņā.** Efektīvam atbalstam stratēģiskajiem projektiem ir potenciāls uzlabot izejvielu pieejamību lejupējās nozarēs, kā arī radīt ekonomiskas iespējas vērtības ķēdes satvarā, ieskaitot **maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un vietējām kopiņām**, un veicināt darbavietu radīšanu. Tāpēc, lai nodrošinātu stratēģisko projektu attīstību visā Savienībā, šādiem projektiem būtu jānodrošina racionalizētas un paredzamas atļauju izsniegšanas procedūras un atbalsts finansējuma saņemšanā, **kas gadījumā, ja projekti būtu sekmīgi, būtu paraugs atļauju izsniegšanas procedūrām un piekļuvei finansējumam kritiski svarīgām un citām izejvielām.** Lai koncentrētos uz atbalstu un nodrošinātu pievienoto vērtību, pirms šāda atbalsta saņemšanas būtu jāvērtē projektu atbilstība noteiktam kritēriju kopumam. Stratēģiskajiem projektiem Savienībā būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno videi un sabiedrībai ilgtspējīgā veidā. Tiem arī būtu jānodrošina

pārrobežu ieguvumi ārpus attiecīgās dalībvalsts. Ja Komisijas vērtējumā šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu. Tā kā ātra atzīšana ir būtiska, lai efektīvi veicinātu Savienības piegādes drošību, novērtējuma procesam arī turpmāk būtu jānorit viegli, neradot lieku slogu. ***Kritiski svarīgu izejvielu pieprasījuma pieauguma mazināšana ir viena no svirām Savienības stratēģiskās autonomijas stiprināšanai un mūsu globālās ietekmes uz vidi samazināšanai. Tāpēc Komisijai būtu jāizstrādā rādītājs, lai uzraudzītu tādu starpproduktu un galaproduktu kritiskā svarīguma un materiālefektivitātes līmeņa attīstību, kas satur kritiski svarīgas izejvielas.***

- (10) Lai dažādotu Savienības stratēģisko izejvielu piegādi, Komisijai ar valdes atbalstu ***un sadarbībā ar līdzīgi domājošiem partneriem*** būtu jāidentificē tādi stratēģiskie projekti trešajās valstīs ***un aizjūras zemēs un teritorijās, kas minētas LESD II pielikumā***, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvu, apstrādi vai reciklēšanu. ***Šādos projektos būtu jāievēro starptautiskie standarti un konvencijas, kas saistītas ar vides aizsardzību un cilvēktiesībām, un jāveicina iekļaujošu uzņēmējdarbības modeļu izmantošana, kuros vietējās kopienas piedalās lēmumu pieņemšanā.*** Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu, tiem nepieciešama labāka piekļuve finansējumam ***un investīciju riska samazināšanas mehānismiem.*** Lai nodrošinātu, ka tie rada pievienoto vērtību ***un abpusēju izdevīgumu Savienībai un iesaistītajām trešām valstīm, tostarp trešām valstīm, kurās tos īsteno,*** būtu jāizvērtē projektu atbilstība noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā Savienībā īstenotajiem projektiem arī trešajās valstīs īstenotajiem stratēģiskajiem projektiem būtu ***jāveicina*** Savienības stratēģisko izejvielu piegādes ***drošības stiprināšana***, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā, ***izmantojot Komisijas atzīto izejvielu ilgtspējas sertifikācijas shēmas satvaru.*** ***Projektam*** vajadzētu būt abpusēji ***izdevīgam*** Savienībai un iesaistītajai trešai valstij. ***Vajadzības gadījumā Savienība atbalstīs trešās valstis to tiesiskā regulējuma, labas pārvaldības spējas un pārredzamības stiprināšanā izejvielu nozarē, lai nodrošinātu, ka izejvielu partnerība ir abpusēji izdevīga, tostarp vietējiem iedzīvotājiem.*** ***Projektam*** būtu jārada pievienotā vērtība šajā valstī, ***kā arī jaunattīstības un jaunietekmes valstu gadījumā, ļaujot tam virzīties augšup pa vērtības ķēdi, vienlaikus ņemot arī vērā atbilstību līgumos noteiktajiem principiem,*** Savienības kopējai tirdzniecības politikai ***un stratēģiskajām prioritātēm, kā arī principam, kas***

paredz politikas saskaņotību attīstībai (PCD), kā noteikts LESD 208. pantā. Šāda vērtība var izrietēt no projekta devuma vairāk nekā vienā *izejvielu* vērtības ķēdes posmā, kā arī no tā radītajiem plašākiem ekonomiskajiem un sociālajiem ieguvumiem, ieskaitot *Starptautiskās Darba organizācijas (SDO)* starptautiskajiem standartiem atbilstošu darbavietu radīšanu. Ja Komisijas vērtējumā šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu.

- (11) Lai nodrošinātu intensīvākas izejvielu ražošanas ilgtspēju, jauni izejvielu projekti būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Šajā nolūkā stratēģiskie projekti, kuri saņem atbalstu šīs regulas satvarā, būtu jāvērtē, ņemot vērā starptautiskos instrumentus, kas aptver visus ES ilgtspējīgu izejvielu principos⁵ uzsvērtos ilgtspējas aspektus, tostarp vides, *arī jūras un piekrastes vides*, aizsardzības, sociāli atbildīgas prakses, arī cilvēktiesību, piemēram, sieviešu tiesību *un bērnu tiesību*, kā arī pārredzamas uzņēmējdarbības prakses nodrošināšanu. Projektiem arī būtu jānodrošina vietējo kopienu godprātīga iesaiste, kā arī visaptveroša un jēgpilna sabiedriskā apspriešana, tostarp arī ar pamatiedzīvotājiem. Lai projektu virzītājiem nodrošinātu skaidru un efektīvu veidu, kā izpildīt šo kritēriju, vienmēr par pietiekamu būtu uzskatāma atbilstība attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, starptautiskajiem standartiem, vadlīnijām un principiem vai dalība šajā regulā atzītās *vidiskās* sertifikācijas programmās. *Turklāt Komisijai ciešā dialogā ar dalībvalstīm, trešām valstīm, nozari, standartizācijas struktūrām un citām attiecīgām ieinteresētajām personām būtu jāturpina iesaistīties diskusijās par Eiropas standartu izstrādi kritiski svarīgu izejvielu ieguvei, pārstrādei un reciklēšanai. Ilgtspējīgus un vidi saudzējošus raktuvju projektus, kas ietver inovatīvus procesus un veic minerālu un metalurģisko apstrādi tuvu ieguves vietām, varētu uzskatīt par svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs. Šādiem projektiem ir būtiski jāveicina ekonomikas izaugsme, darbavietu radīšana un zaļā un digitālā pārkārtošanās, kā arī jāuzlabo Savienības rūpniecības un ekonomikas konkurētspēja. Turklāt, lai šos projektus saskaņotu ar Savienības vērtībām un mērķiem, tiem ir jābūt ar nelokāmām saistībām attiecībā uz pārredzamību, izglītību un kopienas iesaistīšanos, izvairoties izmantot fosilo kurināmo, integrējot atjaunojamos energoresursus, samazinot atkritumus un izmantojot ilgtspējīgu ūdens izmantošanas praksi. Vairumā gadījumu stratēģiskās*

⁵ Eiropas Komisija, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, EU principles for sustainable raw materials, Publikāciju birojs, 2021. g., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.

izejvielas iegūst kā nesējminerālu blakusproduktus. Lai Savienība sasniegtu šīs regulas mērķus, stratēģisko izejvielu blakusprodukts neietekmē šādu ieguves projektu stratēģisko raksturu. Tāpēc projektus ar mērķi veikti ieguvi var uzskatīt par stratēģiskiem tad, ja stratēģisko minerālu iegūst gan kā galveno produktu, gan kā blakusproduktu.

- (12) Ikvienam stratēģisko izejvielu projekta virzītājam būtu jāvar vērsties pie Komisijas, lai tā atzītu attiecīgo projektu par stratēģisku projektu. Pieteikumā būtu jāiekļauj **attiecīgie** dokumenti un pierādījumi par atbilstību kritērijiem. Lai varētu labāk novērtēt projekta sociālo, vidisko un ekonomisko dzīvotspēju, īstenojamību, kā arī prognožu ticamības līmeni, projekta virzītājam būtu jānorāda arī projekta klasifikācija saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas resursu pamatklasifikāciju, un objektīvas validācijas nolūkā šī klasifikācija būtu jāpamato ar atbilstošiem pierādījumiem. Pieteikumā būtu jāiekļauj arī projekta īstenošanas grafiks, lai varētu aplēst, kad projekts varētu sākt veicināt iekšzemes jaudas vai dažādošanas kritēriju izpildi. Tā kā, lai izrakteņu ieguves projekti tiktu īstenoti efektīvi, būtiska nozīme ir sabiedrības atbalstam, projekta virzītājam arī būtu jāiesniedz sabiedrības atbalsta nodrošināšanas pasākumu plāns. **Tas attiecas arī uz projektiem trešās valstīs.** Īpaša uzmanība būtu jāpievērš sociālajiem partneriem, pilsoniskajai sabiedrībai un citiem uzraudzībā iesaistītajiem. Virzītājam arī būtu jāiesniedz uzņēmējdarbības plāns, kurā iekļauta informācija par projekta finansiālo dzīvotspēju un sniegts finansējuma pārskats, **tostarp īpašumtiesību struktūra, lai nodrošinātu, ka projekta finansējums nav pretrunā mērķim palielināt sadarbību ar uzticamiem partneriem, jo īpaši attiecībā uz projektiem trešās valstīs vai projektiem, ko finansē partneri no trešām valstīm. Būtu jāsniedz arī informācija par jau noslēgtajiem līgumiem,** kā arī aplēses par potenciāli radītajām darbavietām un projekta vajadzībām attiecībā uz prasmīgu darbaspēku, ieskaitot darbinieku kvalifikācijas celšanu un pārkvalificēšanos, **un iniciatīvām, ar ko paredzēts veicināt sieviešu līdzdalību un uzlabot vispārējos darba apstākļus.**
- (13) Lai nodrošinātu pieteikumu efektīvu un rezultatīvu izskatīšanu, Komisijai būtu jāspēj prioritizēt ar nepietiekami pārstāvētiem vērtības ķēdes posmiem vai stratēģiskajām izejvielām saistīto projektu pieteikumus un tādējādi nodrošināt Savienības līdzsvarotu virzību uz visu šajā regulā iekļauto Savienības kapacitātes kritēriju izpildi. **Komisijai vajadzētu būt iespējai piešķirt prioritāti stratēģiskajiem projektiem, kuri veicina**

izejvielu apritīgumu vai kurus iesnieguši MVU, ar nosacījumu, ka tiek saglabāts projektu līdzsvars starp dažādiem vērtības ķēdes posmiem. Komisijai būtu arī proaktīvi jāmeklē partnervalstis, lai veicinātu stratēģisko sadarbību.

- (14) Tā kā, lai nodrošinātu stratēģiskā projekta efektīvu īstenošanu, ir nepieciešama sadarbība ar dalībvalsti, kuras teritorijā projekts tiks īstenots, dalībvalstij vajadzētu būt tiesīgai iebilst un tādējādi nepieļaut, ka projektam tiek piešķirts stratēģiska projekta statuss pret tās gribu. Tādā gadījumā attiecīgajai dalībvalstij būtu jāsniedz sava atteikuma pamatojums, atsaucoties uz piemērojamiem kritērijiem. Savienībai arī nevajadzētu piešķirt stratēģiska projekta statusu tādiem projektiem, ko trešā valsts īsteno pret tās valdības gribu, tāpēc tai būtu jāatturas no šādas rīcības, ja pret to iebilst trešās valsts valdība.
- (15) Lai novērstu stratēģiskā projekta statusa neatbilstošu izmantošanu, Komisijai būtu jāspēj atcelt savu sākotnējo lēmumu, ar ko projekts tiek atzīts par stratēģisku, ja tas vairs neatbilst nosacījumiem vai ja atzīšana ir notikusi, pamatojoties uz pieteikumu, kurā ir iekļauta nekorekta informācija. Pirms tam Komisijai būtu jākonsultējas ar valdi un jāuzklausā projekta virzītājs. ***Projekta virzītājiem joprojām jābūt pilnībā atbildīgiem par jebkādu apzinātu krāpšanu, un pret viņiem var vērst attiecīgu tiesvedību.***
- (16) Ņemot vērā stratēģisko projektu nozīmi stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanā, tie ir uzskatāmi par sabiedriski nozīmīgiem ***vai ar valsts drošību saistītiem***. Stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanai ir būtiska nozīme zaļās un digitālās pārkārtošanās sekmīgā īstenošanā, kā arī aizsardzības un ***aerokosmiskās*** nozares noturībā. Lai veicinātu stratēģisko izejvielu piegādes drošību Savienībā, dalībvalstis valsts atļauju izsniegšanas procedūrās var paredzēt atbalsta pasākumus, lai paātrinātu stratēģisko projektu īstenošanu atbilstīgi Savienības tiesību aktiem.
- (17) Valsts atļauju piešķiršanas procesi nodrošina izejvielu projektu drošumu un drošību, kā arī to atbilstību vides, sociālajām un drošības prasībām. Savienības vides aizsardzības tiesību akti paredz kopīgus nosacījumus par valsts atļauju piešķiršanas procesu procedūrām un saturu, tādējādi nodrošinot augstu vides aizsardzības līmeni un ļaujot ilgtspējīgi izmantot Savienības potenciālu visā izejvielu vērtības ķēdē. Tāpēc stratēģiskā projekta statuss būtu jāpiešķir, neskarot attiecīgajiem projektiem piemērojamos atļaujas

izsniegšanas nosacījumus, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/92/ES⁶, Padomes Direktīvā 92/43/EEK⁷, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/60/EK⁸, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/75/ES⁹, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/35/EK¹⁰, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/147/EK¹¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/21/EK¹² paredzētos nosacījumus.

- (18) Vienlaikus valstu atļauju piešķiršanas procesu neparedzamība, sarežģītība un reizēm ilgais to piešķiršanai nepieciešamais laiks mazina stratēģisko izejvielu projektu efektīvai īstenošanai vajadzīgo ieguldījumu drošību. Līdz ar to, lai nodrošinātu un paātrinātu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu, dalībvalstīm tiem būtu jāpiemēro racionalizētas un paredzamas atļauju izsniegšanas procedūras. Šajā nolūkā stratēģiskajiem projektiem valsts līmenī būtu jāpiešķir prioritārs statuss, lai nodrošinātu ātru administratīvo izskatīšanu un steidzamu izskatīšanu visās ar tiem saistītajās tiesās un strīdu izšķiršanas procedūrās. Šai regulai nebūtu jāliedz kompetentajām iestādēm racionalizēt atļauju izsniegšanu arī citiem kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdes projektiem, kuri nav stratēģiskie projekti.
- (19) Tā kā stratēģiskajiem projektiem ir liela nozīme Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanā un tie veicina Savienības atvērto stratēģisko autonomiju un zaļo un digitālo pārkārtošanos, atbildīgajām atļaujas izsniedzošajām iestādēm tie būtu jāuzskata par sabiedriski nozīmīgiem *vai saistītiem ar valsts drošību*. Atļauja īstenot stratēģiskos projektus, kuriem ir negatīva ietekme uz vidi, ciktāl uz to attiecas Direktīvas 2000/60/EK, Padomes Direktīva 92/43/EEK un

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).

⁷ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļūdzināšanu (OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7.–25. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/21/EK (2006. gada 15. marts) par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu un par grozījumiem Direktīvā 2004/35/EK – Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas deklarācija (OV L 102, 11.4.2006., 15.–34. lpp.).

Direktīvas 2009/147/EK¹³ darbības joma, ir izsniedzama, ja atbildīgā atļauju izsniedošā iestāde, pamatojoties uz konkrētā gadījuma novērtējumu, secina, ka projekta īstenotās sabiedrības intereses ir svarīgākas par ietekmi, ja vien ir izpildīti visi šo direktīvu nosacījumi. Attiecīgos gadījumos konkrētā projekta novērtējumā būtu **pienācīgi** jāņem vērā ieguves vietas ģeoloģiskā specifika, kuras dēļ lēmumi ir piesaistīti konkrētai vietai, **jo trūkst alternatīvi ieguves vietu risinājumi.**

- (20) Lai mazinātu atļauju izsniegšanas procesa sarežģītību un palielinātu efektivitāti un pārredzamību, kritiski svarīgo izejvielu projektu virzītājiem būtu jāvar sadarboties ar vienu valsts iestādi, kura atbild par visa atļaujas izsniegšanas procesa virzīšanu, koordinēšanu **un racionalizēšanu**, un stratēģisko projektu gadījumā iestāde izsniedz visaptverošu lēmumu atbilstošā termiņā. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāieceļ viena kompetentā valsts iestāde. **Būtu jānorīko atbildīgais darbinieks, kas nodrošina ērtu vienas pieturas aģentūru. Šis norīkotais atbildīgais darbinieks varētu pārstāvēt arī citu iestādi attiecībā uz vienas pieturas aģentūras dažādām valsts struktūrām.** Ja to paredz dalībvalsts iekšējā kārtība, ir jābūt iespējai kompetentās valsts iestādes uzdevumus deleģēt citai iestādei ar tādiem pašiem nosacījumiem. **Neskarot tiesvedības ātrumu, izraudzītajai kompetentajai iestādei vajadzētu būt iespējai lūgt citu kompetento ministriju sniegt atzinumu un iesaistīties.** Lai nodrošinātu pienākumu efektīvu izpildi, dalībvalstīm savai kompetentajai valsts iestādei vai citai iestādei, kas rīkojas tās vārdā, būtu jānodrošina pietiekami daudz darbinieku un resursu.
- (21) Lai nodrošinātu skaidrību par stratēģisko projektu atļauju statusu un ierobežotu potenciāli ļaunprātīgas tiesvedības efektivitāti, vienlaikus neierobežojot jautājuma efektīvu izskatīšanu tiesā, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka jebkurš strīds saistībā ar atļauju piešķiršanas procesu stratēģiskajiem projektiem tiek atrisināts savlaicīgi. Šajā nolūkā kompetentajām valsts iestādēm būtu jānodrošina, ka pieteikumu iesniedzējiem un projektu virzītājiem ir pieejama vienkārša strīdu izšķiršanas procedūra un ka visās ar stratēģiskajiem projektiem saistītajās tiesās vai strīdu izšķiršanas procedūrās tie tiek izskatīti steidzamā kārtībā. **Turklāt šai regulai būtu jāatvieglo strīdu izšķiršanas paraugprakses apmaiņa, piemēram, ad hoc darba grupās ar neitrālām strīdu izšķiršanas iestādēm, lai atrisinātu iesāktos jautājumus.**

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

- (22) Lai iedzīvotāji un uzņēmumi varētu tiešā veidā izmantot iekšējā tirgus sniegtās priekšrocības, nesaskaroties ar papildu administratīvo slogu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1724¹⁴, ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, ir paredzēti vispārīgi noteikumi par iekšējā tirgus darbību saistītās informācijas, procedūru un palīdzības pakalpojumu sniegšanu tiešsaistē. Šajā regulā paredzētajām informācijas prasībām un procedūrām būtu jāatbilst Regulas (ES) 2018/1724 prasībām. Konkrētāk, būtu jānodrošina, ka stratēģisko projektu virzītāji jebkurai ar atļaujas piešķiršanu saistītai procedūrai var piekļūt un to visu īstenot tiešsaistē atbilstīgi Regulas (ES) 2018/1724 6. panta 1. punktam un II pielikumam.
- (23) Lai projektu virzītājiem un citiem investoriem sniegtu stratēģisko projektu izvērsšanai nepieciešamo drošību un skaidrību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ar šiem projektiem saistītie atļauju piešķiršanas procesi nepārsniedz iepriekš noteiktos termiņus. Tikai ar apstrādi vai reciklēšanu saistīto stratēģisko projektu atļaujas piešķiršanas procesam nevajadzētu būt ilgākam par vienu gadu. Savukārt, ņemot vērā ar ieguvī saistīto stratēģisko projektu potenciālās ietekmes sarežģītību un apmēru, to atļaujas piešķiršanas procesa ilgumam nevajadzētu pārsniegt divus gadus. Lai šie termiņi patiešām tiktu ievēroti, dalībvalstīm būtu jānodrošina atbildīgajām iestādēm pietiekami daudz resursu un darbinieku. Ar tehniskā atbalsta instrumentu Komisija pēc dalībvalstu pieprasījuma sniedz tām atbalstu reformu plānošanā, izstrādē un īstenošanā, ieskaitot ar valsts atļauju izsniegšanas sistēmu saistītās administratīvās kapacitātes stiprināšanai.
- (24) Savienības tiesību aktos paredzētie vidiskie novērtējumi un atļaujas, tostarp attiecībā uz ūdenstilpnēm, dzīvotnēm un putniem, ir izejvielu projektu atļauju piešķiršanas procesa neatņemama daļa un būtisks aizsardzības mehānisms, ar ko novērš vai mazina negatīvu ietekmi uz vidi. Tomēr, lai nodrošinātu stratēģisko projektu atļauju piešķiršanas procesu paredzamību un savlaicīgumu **un nepārsniegtu iepriekš noteiktu laika ierobežojumu konkrētā atļauju piešķiršanas posmā**, būtu jāizmanto ikviena iespēja racionalizēt nepieciešamos novērtējumus un atļaujas, vienlaikus nepazeminot vides aizsardzības līmeni. Saistībā ar to nepieciešamie novērtējumi tiek apvienoti, lai novērstu nevajadzīgu pārklāšanos, un būtu jānodrošina, ka projektu virzītāji un atbildīgās iestādes skaidri

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1.–38. lpp.).

vienojas par apvienotā novērtējuma tvērumu pirms tā īstenošanas, lai novērstu vajadzību to vēlāk papildināt, *neskarot šādu novērtējumu kvalitāti.*

- (25) Konflikti par zemes izmantošanu var radīt šķēršļus kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanai, *jo īpaši jaunattīstības valstīs, kur piespiedu izlikšana no mājokļa vai pārvietošana ir kalnrūpniecības darbību parasta iezīme.* Labi izstrādāti plāni, *kuru pamatā ir cieša un pamatota sadarbība starp attiecīgajām kompetentajām iestādēm valsts, reģionālā un vietējā līmenī,* ieskaitot telpiskos plānus un zonējumu, kuros ir ņemts vērā kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanas potenciāls un izvērtēta to iespējamā ietekme uz vidi, var palīdzēt līdzsvarot sabiedrības labumu un intereses, mazināt konfliktu risku un paātrināt izejvielu projektu ilgtspējīgu īstenošanu Savienībā *un trešās valstīs.* Līdz ar to atbildīgajām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, izstrādājot attiecīgos plānus, būtu jāapsver iespēja tajos iekļaut noteikumus par izejvielu projektiem.
- (26) Savienībā kritiski svarīgo izejvielu projekti bieži vien saskaras ar grūtībām piekļūt finansējumam. Kritiski svarīgo izejvielu tirgiem nereti ir raksturīgas ļoti svārstīgas cenas, ilgi izpildes laiki, augsta koncentrācija un nepārredzamība. Turklāt nozares finansēšanai ir nepieciešamas augsta līmeņa ekspertu zināšanas *un finanšu instrumenti ieguldījumu riska mazināšanai, piemēram, izejvielu fondi, nodokļu atvieglojumi, finanšu garantijas, dotācijas vai citi riska mazināšanas finanšu instrumenti, kādu* finanšu iestādēm bieži vien trūkst. Lai pārvarētu šos faktorus un veicinātu stabilu un uzticamu stratēģisko izejvielu piegādi, dalībvalstīm un Komisijai būtu *jānovērš šķēršļi attiecībā uz rīcībpolitikām un* jāsniedz atbalsts finansējuma saņemšanā, kā arī administratīvais atbalsts. *Dalībvalstīm, lemjot par finansiālu atbalstu, būtu jāņem vērā vidiskās, sociālās un darba saistības, ko uzņēmušies attiecīgie projektu virzītāji. Lai kritiski svarīgo izejvielu nozare būtu konkurētspējīga, inovatīva un noturīga, kā arī spētu palielināt ražošanas, pārstrādes, reciklēšanas un aizstāšanas jaudas, tai jādara pieejams gan publiskais, gan arī privātais finansējums. Tā kā ir jārīkojas steidzami un nolūkā sasniegt šajā regulā noteiktos kritērijus, vienlīdz svarīgi ir nodrošināt citu horizontālo rīcībpolitiku, piemēram, iniciatīvu ilgtspējīga finansējuma jomā, turpmāku atbilstību Savienības centieniem veicināt Savienības kritiski svarīgu izejvielu nozares pietiekamu piekļuvi finansējumam un ieguldījumiem.*
- (27) Spēcīgu vērtības ķēdi Eiropā var izveidot tikai ar pienācīgiem finanšu līdzekļiem.

Komisija sadarbosies ar InvestEU īstenošanas partneriem, lai rastu veidus, kā paplašināt atbalstu ieguldījumiem atbilstīgi Regulā (ES) 2021/523¹⁵ un šajā regulā izklāstītajiem kopīgajiem mērķiem. Konsultāciju centrs InvestEU var palīdzēt izveidot dzīvotspējīgu projektu plūsmu.

(27a) *Šai regulai būtu jāveicina sinerģijas ar darbībām, ko patlaban atbalsta Savienība un dalībvalstis, izmantojot programmas un darbības izpētē un inovācijā saistībā ar kritiski svarīgām izejvielām un piegādes ķēdes daļas attīstībā, jo īpaši pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/695¹⁶ (“Apvārsnis Eiropa”), un Padomes Lēmumu (ES) 2021/764¹⁷.*

(28) Lai pārvarētu ierobežojumus, ko rada patlaban bieži vien sadrumstalotie publiskie un privātie investīciju centieni, veicinātu integrāciju un ieguldījumu ienesīgumu, Komisijai, dalībvalstīm un atbalstošajām bankām vajadzētu labāk koordinēt rīcību un veidot esošo Savienības un valstu finansējuma programmu sinerģiju, kā arī nodrošināt labāku koordināciju un sadarbību ar nozari un galvenajām privātā sektora ieinteresētajām personām. Šajā nolūkā būtu jāizveido īpaša valdes apakšgrupa, kurā darbotos dalībvalstu un Komisijas eksperti, kā arī attiecīgās publiskās finanšu iestādes. Šajā apakšgrupā būtu jāpārrunā stratēģisko projektu individuālās finansējuma vajadzības un to pašreizējās finansējuma iespējas, lai projektu virzītājiem sniegtu ieteikumus par to, kā vislabāk piekļūt esošajām finansējuma iespējām. Pārrunājot stratēģisko projektu finansēšanu *trešās valstīs, tostarp jaunietekmes tirgos un jaunattīstības valstīs, Komisijai un valdei sadarbībā ar potenciālajām partnervalstīm stratēģiskie projekti būtu jānosaka par prioritāti stratēģijā Global Gateway un jākoordinē ar valstu un starptautiskajām attīstības finansēšanas iestādēm*¹⁸.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu InvestEU un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 64, 26.3.2021., 30.–89. lpp.).

¹⁶ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp.).*

¹⁷ *Padomes Lēmums (ES) 2021/764 (2021. gada 10. maijs), ar ko izveido īpašo programmu, ar kuru īsteno pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, un atceļ Lēmumu 2013/743/ES (OV L 167I, 12.5.2021., 1. lpp.).*

¹⁸ Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai “Global Gateway” (JOIN(2021) 30 final).

- (28a) *Ir vajadzīgi pastāvīgi centieni Savienības un valstu līmenī, lai veicinātu un atbalstītu izpēti un inovāciju attiecībā uz kritiski svarīgām izejvielām, jo fundamentāli pētījumi būs svarīgi jaunu materiālu un aizstājējmateriālu atklāšanai.*
- (28b) *Savienības un valstu līmenī ir vajadzīgi īpaši finanšu un atbalsta instrumenti un attiecīgi izpētes un inovācijas fondi, lai uzlabotu efektivitāti, aizstāšanu, reciklēšanas procesus un slēgtus materiālu aprites ciklus, izmantojot pētniecības un inovācijas programmas un citus instrumentus inovācijas veicināšanai, jo īpaši atkritumu pārstrādes, progresīvu materiālu un aizstāšanas jomā, kā arī jaunu un inovatīvu tehnoloģiju izstrādei kritiski svarīgu izejvielu ilgtspējīgas ieguves jomā Savienībā.*
- (29) Būtiska nozīme ir uzņēmumu, finanšu investoru un patērētāju privātajām investīcijām. Ja ar privātajām investīcijām vien nepietiek, efektīvai projektu ieviešanai kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē var būt nepieciešams publiskais atbalsts, piemēram, garantiju, aizdevumu, kapitālieguldījumu vai kvazikapitāla ieguldījumu veidā. Šis publiskais atbalsts var būt uzskatāms par valsts atbalstu. Šādam atbalstam jābūt stimulējošam, nepieciešamam, atbilstošam un samērīgam. Esošās valsts atbalsta vadlīnijas, kuras nesen tika padziļināti pārskatītas atbilstīgi divējādās pārkārtošanās mērķiem, paredz plašas iespējas atbalstīt ieguldījumus kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē *un citus mērķus saskaņā ar Eiropas zaļo kursu*, izpildot noteiktus nosacījumus. *Komisijai būtu arī jāapsver iespēja Savienības līmenī izveidot īpašu fondu, piemēram, Eiropas Stratēģisko izejvielu fondu, tostarp apsverot apgrozības instrumentus vai finanšu atbalsta piešķiršanu, mainot daudzgadu finanšu shēmas fondu prioritātes. Šai sakarā saistībā ar kritiski svarīgu izejvielu projektiem būtu jāizmanto jau esošās zināšanas, ieguldījumu platformas un cauruļvadi.*
- (30) Publiskais atbalsts tiek izmantots konkrētu, identificētu tirgus nepilnību vai nepietiekamu investīciju situāciju *atbilstīgai* risināšanai, un ar darbībām nevajadzētu dublēt vai izstumt privātu finansējumu, *kavēt sadarbību starp dažādu dalībvalstu uzņēmumiem* vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū. Darbībām vajadzētu būt *mērķētām un efektīvām* ar nepārprotamu pievienoto vērtību Savienībai.
- (31) Vairāku stratēģisko izejvielu cenu svārstības, ko saasina ierobežotās iespējas mazināt to risku nākotnes darījumu tirgos, rada šķēršļus gan projektu virzītājiem nodrošināt

finansējumu stratēģisko izejvielu projektiem, gan lejupējiem patērētājiem, kuri galveno ievadparametru vajadzībām vēlas stabilas un paredzamas cenas. Nolūkā samazināt neskaidrību par stratēģisko izejvielu nākotnes cenām, ir jānodrošina, ka tiek izveidota sistēma, kas ļauj ieinteresētajiem patērētājiem un stratēģisko projektu virzītājiem norādīt pirkšanas un pārdošanas cenu piedāvājumus, un savieto abas puses, ja attiecīgie piedāvājumi ir potenciāli saderīgi. ***Šāda sistēma ir būtiska, lai veicinātu MVU līdzdalību stratēģisko izejvielu vērtību ķēdēs. Būtu arī jāatbalsta iespēja uzņēmējdarbības konsorciem piekļūt tirgiem, kuri vēl neietilpst stratēģiskā partnerībā vai uz kuriem neattiecas brīvās tirdzniecības nolīgums.***

(31a) Eiropas Investīciju bankai, vienojoties ar valdi, dalībvalstīm un Eiropas Komisiju, būtu jāizpēta iespēja izveidot ES eksporta kredītu mehānismu, kas ļautu Savienības uzņēmumiem investēt projektos, kuri veicina šajā regulā noteikto mērķu sasniegšanu.

(32) Esošās zināšanas par izejvielu atradnēm Savienībā un to kartējums ir izstrādāti laikā, kad kritiski svarīgo izejvielu piegādes nodrošināšana stratēģisko tehnoloģiju attīstīšanai nebija prioritāte. Lai iegūtu un atjauninātu informāciju par kritiski svarīgo izejvielu atradnēm, ***tostarp ģeotermālas ieguves iespējām***, dalībvalstīm būtu jāizstrādā valsts programmas kritiski svarīgo izejvielu un kritiski svarīgo izejvielu ***un nesējmetālu, kas var saturēt kritiski svarīgas izejvielas***, vispārīgai izpētei, kurās būtu jāiekļauj tādi pasākumi kā minerālu kartēšana, ģeoķīmiskā izpēte, ģeozinātniskā izpēte, kā arī esošo ģeozinātnisko datu kopu atkārtota apstrāde. Minerālu atradņu identificēšana un to ieguves tehnisko un ekonomisko iespēju novērtēšana ir saistīta ar augstu finanšu ***risku***. Lai šo risku mazinātu un veicinātu ieguves projektu attīstību, dalībvalstīm būtu jāpublisko attiecīgās valsts izpētes programmas satvarā iegūtā informācija, atbilstošos gadījumos izmantojot ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/2/EK¹⁹ izveidoto telpiskās informācijas infrastruktūru.

(32a) Lai varētu sasniegt ieguves, pārstrādes un reciklēšanas mērķus, dalībvalstīm būtu jāveicina pasākumi ģeozinātnes studentu un absolventu trūkuma novēršanai Eiropā.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) (OV L 108, 25.4.2007., 1.–14. lpp.).

- (33) Zemes novērošanā *un GNSS sistēmās iegūtos kosmosa datus un pakalpojumus, īpaši tos, kuri iegūti no ES kosmosa programmas, “Copernicus”, “Galileo” un “EGNOS” pēc iespējas izmanto ar mērķi* veicināt ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu veidošanu, nodrošinot nepārtrauktu informācijas plūsmu, kas var būt noderīga tādām darbībām kā ieguves apgabalu uzraudzība un pārvaldība, vides un sociālekonomiskās ietekmes novērtējums un minerālresursu izpēte. Tā kā *no kosmosa datiem un pakalpojumiem* var iegūt datus arī par attāliem un nepieejamiem apgabaliem, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja to, cik vien iespējams, izmantot savu valsts izpētes programmu izstrādē un īstenošanā.
- (34) Lai garantētu lielāku piegāžu drošību, ir jānostiprina Savienības kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēde, tomēr kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēdes arī turpmāk būs globālas un pakļautas ārējiem faktoriem. Neseni un aktuāli notikumi, sākot no COVID-19 krīzes un beidzot ar neprovocēto un nepamatoto militāro agresiju pret Ukrainu, *kā arī Ķīnas “Vienas joslas, viena ceļa” iniciatīvas ietekme uz trešām valstīm* ir uzskatāmi parādījuši dažu Savienības piegādes ķēžu ievainojamību pret piegādes pārtraukumiem, *kā arī to, ka steidzami jānosaka sviras, ar ko mazinātu pieprasījumu, jo īpaši stratēģisko izejvielu pieprasījumu.* Lai dalībvalstis un Eiropas rūpniecība varētu paredzēt piegādes pārtraukumus un sagatavoties to seku risināšanai, būtu jāizstrādā pasākumi, ar ko palielināt uzraudzības spējas, *tostarp informācijas apmaiņu, lai vajadzības gadījumā koordinētu stratēģiskos krājumus un stiprinātu* uzņēmumu gatavību.
- (35) Dalībvalstu risku apzināšanās un prognozēšanas kapacitāte nav vienāda, un ne visām dalībvalstīm ir izveidotas īpašas struktūras kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēžu uzraudzībai, kas varētu informēt uzņēmumus par potenciāliem piegādes pārtraukumu riskiem. Tāpat, lai arī daži uzņēmumi ir investējuši savu piegādes ķēžu uzraudzībā, citiem šādas kapacitātes trūkst. Tāpēc, ņemot vērā kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēžu globālo dimensiju, kā arī to sarežģītību, Komisijai būtu jāizstrādā īpašs uzraudzības infopanelis kritiski svarīgo izejvielu piegādes risku novērtēšanai un apkopotās informācijas pieejamības nodrošināšanai valsts iestādēm un privātā sektora dalībniekiem, tādējādi paplašinot dalībvalstu pieaugošo savstarpējo sinerģiju. Lai nodrošinātu, ka Savienības vērtības ķēdes ir pienācīgi sagatavotas potenciāliem piegādes pārtraukumiem, Komisijai būtu jāveic noturības testi, novērtējot stratēģisko

izejvielu piegādes ķēžu ievainojamību un to pakļautību piegādes riskiem. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta šī darbība, kad tas iespējams, veicot šādus noturības testus ar savu par kritiski svarīgajām izejvielām atbildīgo valsts piegādes un informācijas aģentūru starpniecību. Valdei būtu jānodrošina Komisijas un dalībvalstu veikto noturības testu īstenošanas koordinēšana. Ja nevienai dalībvalstij nav kapacitātes veikt nepieciešamo noturības testu attiecībā uz konkrētu stratēģisko izejvielu, šis tests būtu jāveic Komisijai. Komisijai arī būtu jāiesaka iespējamās stratēģijas, ko publiskās iestādes un privātā sektora dalībnieki varētu izmantot, lai mazinātu piegādes riskus **īstermiņā un vidējā termiņā**, piemēram, **ieviešot papildu politikas pasākumus stratēģisko izejvielu vajadzības mazināšanai**, veidojot stratēģiskos krājumus vai vairāk dažādojot piegādi. Uzraudzības un noturības testu pasākumu īstenošanai nepieciešamās informācijas savākšanas nolūkā Komisijai būtu jākoordinē rīcība ar attiecīgo valdes pastāvīgo apakšgrupu, savukārt dalībvalstīm būtu jāidentificē un jāuzrauga **lieli uzņēmumi**, kuri ir būtiski, lai nodrošinātu vērtības ķēdes darbību. Ja neviens pastāvīgās apakšgrupas loceklis nevar veikt nepieciešamo noturības testu attiecībā uz konkrētu stratēģisko izejvielu, šis tests būtu jāveic Komisijai.

- (36) Svarīgs piegādes pārtraukumu riska mazināšanas rīks, jo īpaši attiecībā uz izejvielām, ir stratēģiskie krājumi. Lai gan ierosinātais Vienotā tirgus ārkārtas instruments paredz iespēju stratēģiskus krājumus veidot vienota tirgus modrības režīma aktivizēšanas gadījumā, dalībvalstīm un uzņēmumiem nav pienākuma veidot vai koordinēt to stratēģiskos krājumus, gatavojoties iespējamam piegādes pārtraukumam. Turklāt Eiropas Savienības mērogā nav koordinācijas mehānisma kopīga novērtējuma veikšanai un potenciālo pārklāšanos un sinerģiju analīzei. Tāpēc, ņemot vērā pašreizējo attiecīgās informācijas trūkumu, dalībvalstīm, pirmkārt, būtu Komisijai jāiesniedz informācija par to stratēģiskajiem krājumiem, par to, vai tos pārvalda publiskās iestādes vai to dalībvalstu vārdā dara uzņēmumi. Šajā informācijā būtu jāiekļauj katras stratēģiskās izejvielas pieejamais krājumu apjoms, krājumu apjoma prognozes un uz šiem krājumiem attiecināmie noteikumi un procedūras. Ikvienam pieprasījumam ir jābūt proporcionālam, jāņem vērā ar datu pieejamības nodrošināšanu saistītās izmaksas un ieguldāmais darbs, kā arī ietekme uz nacionālo drošību, un tajos ir jānosaka atbilstoši pieprasītās informācijas sniegšanas termiņi. Informāciju par uzņēmumu krājumiem var pievienot analīzei, taču tas nav uzskatāms par pieprasījumu sniegt šādu informāciju.

Komisijai šie dati būtu jāapstrādā drošā veidā un jāpublicē tikai apkopota informācija. Otrkārt, pamatojoties uz iegūto informāciju, **valdei būtu jānorāda**, kas būtu uzskatāms par drošu Savienības krājumu līmeni, ņemot vērā attiecīgās stratēģiskās izejvielas kopējo gada patēriņu Savienībā. Pamatojoties uz stratēģisko izejvielu esošo krājumu un kopējo stratēģisko krājumu apjoma visā Savienībā salīdzinājumu, valdei, rīkojoties ar Komisijas piekrišanu, būtu jāvar izdot nesaistošus atzinumus dalībvalstīm par to, kā palielināt konverģenci, un mudināt tās veidot savus stratēģiskos krājumus, **vienlaikus izvairoties no tirgus izkropļojuma, tostarp uz jaunietekmes un jaunattīstības valstu rēķina**. Saistībā ar to valdei būtu jāizvērtē nepieciešamība uzturēt stimulus, lai mudinātu privātos uzņēmējus veidot stratēģisko izejvielu krājumus.

- (37) Lai nodrošinātu turpmāku koordināciju, Komisijai būtu jāsarīko nepieciešamā apspriešanās, jo īpaši valdes pastāvīgajā apakšgrupā, pirms dalībvalstu dalības starptautiskos forumos, kuros varētu tikt pārrunāti šie stratēģiskie krājumi. Tāpat, lai palielinātu šā priekšlikuma un citu horizontālo vai specifiski tematisko instrumentu savstarpējo papildināmību, Komisijai būtu jānodrošina, ka saņemtā un apkopotā informācija tiek nodota modrības un krīzes pārvaldības mehānismiem, piemēram, ierosinātā Vienotā tirgus ārkārtas instrumenta konsultatīvajai grupai, ierosinātajā Mikroshēmu aktā paredzētajai Eiropas Pusvadītāju padomei, HERA padomei un Veselības krīžu padomei.
- (38) Lai lieli uzņēmumi, kuri Savienībā ražo stratēģiskās tehnoloģijas, izmantojot stratēģiskās izejvielas, būtu pienācīgi sagatavojušies piegādes pārtraukumiem, **tiem būtu jānodrošina pienācīga iekšējo risku pārvaldība**. Tādējādi tiks nodrošināts tas, ka tie ņem vērā stratēģisko izejvielu piegādes riskus un izstrādā attiecīgas risku mazināšanas stratēģijas, lai labāk sagatavotos iespējamiem piegādes pārtraukumiem. Šajā tvērumā ietilpstošajiem lielajiem uzņēmumiem būtu arī jāveic regulāri savu stratēģisko izejvielu piegādes ķēžu noturības testi, lai tādējādi izvērtētu visus iespējamus scenārijus, kas varētu skart to piegādi pārtraukumu gadījumā. Šo pasākumu rezultātā papildu uzmanība tiks veltīta iespējamo piegādes risku radītajām izmaksām.
- (39) Daudzi stratēģisko izejvielu tirgi nav pilnīgi pārredzami, un tajos ir koncentrācija piegādes pusē, tādējādi pārdevējiem ir lielāka ietekme sarunās un pircējiem jāmaksā augstākas cenas, **radot izaicinājumus tirgum**. Lai palīdzētu **nodrošināt izejvielu pieejamību** Savienībā reģistrētajiem uzņēmumiem, Komisijai būtu jāizveido sistēma,

ar ko apkopot ieinteresēto pircēju pieprasījumu. Izstrādājot šādu sistēmu, Komisijai būtu jāņem vērā pieredze, kas gūta līdzīgās sfērās, piemēram, kopīgajos gāzes iepirkumos, *kā iepriekš noteikts, reaģējot uz gāzes krīzi*, saskaņā ar Padomes Regulu 2022/2576²⁰. Dalībvalstu iestādēm arī būtu jāvar piedalīties šajā sistēmā, lai veidotu savus stratēģiskos krājumus. Visiem pasākumiem, *kas pieņemti kā daļa no šā mehānisma*, būtu jāatbilst Savienības *un valstu* konkurences tiesību aktiem.

(39a) *Noturīga un konkurētspējīga izejvielu nozare Savienībai ir ļoti svarīga ekonomiskā un stratēģiskā ziņā. Ņemot vērā šīs regulas mērķus, proti, stiprināt Savienības spēju stratēģisko izejvielu ieguvē, pārstrādē un reciklēšanā, ir svarīgi nodrošināt taisnīgu un paredzamu tirgus vidi uzņēmumiem visā izejvielu vērtības ķēdē. Tāpēc saistībā ar jebkuru sistēmu, kas paredzēta pieprasījuma apkopšanai, lai stiprinātu Savienības uzņēmumu stāvokli tirgū pieprasījuma pusē, ir arī rūpīgi jāapsver tirgus ietekme uz Savienības uzņēmumiem piedāvājuma pusē.*

(40) Šajā regulā iekļautie noteikumi par uzraudzību un stratēģiskajiem krājumiem neparedz valsts tiesību aktu un regulējuma harmonizēšanu un neaizstāj esošos mehānismus. Uzraudzības un risku gatavības stimuliem būtu jāatbilst Eiropas instrumentiem. Līdz ar to tādi instrumenti, kā ierosinātais Vienotā tirgus ārkārtas instruments, kura mērķis ir paredzēt, mazināt un reaģēt uz krīzēm, kas skar vienotā tirgus darbību, un Padomes Regula (ES) 2022/2372²¹ par pasākumu satvaru, lai nodrošinātu apgādi ar krīzes gadījumā nepieciešamiem medicīniskiem pretlīdzekļiem sabiedrības veselības ārkārtas situācijā Savienības līmenī, joprojām būtu attiecināmi uz kritiski un stratēģiski svarīgām izejvielām krīzes vai apdraudējumu gadījumā, ciktāl šīs izejvielas ietilpst šo instrumentu darbības jomā. Šīs regulas un krīzes instrumentu savstarpējā papildināmība un saskaņotība būtu jānodrošina *Komisijai*, veicot *skrupulozu* informācijas apmaiņu *starp attiecīgajām konsultatīvajām un pārvaldības iestādēm, kas izveidotas ar šiem krīzes instrumentiem.*

(41) Vairums kritiski svarīgo izejvielu ir metāli, kas principā ir bezgalīgi reciklējami, lai arī

²⁰ Padomes Regula (ES) 2022/2576 (2022. gada 19. decembris) par solidaritātes veicināšanu, labāk koordinējot gāzes iepirkumus, uzticamus cenu kritērijus un gāzes pārrobežu apmaiņu (OV L 335, 29.12.2022., 1.–35. lpp.).

²¹ Padomes Regula (ES) 2022/2372 (2022. gada 24. oktobris) par pasākumu satvaru, lai nodrošinātu apgādi ar krīzes gadījumā nepieciešamiem medicīniskiem pretlīdzekļiem sabiedrības veselības ārkārtas situācijā Savienības līmenī (OV L 314, 6.12.2022., 64.–78. lpp.).

reizēm to kvalitāte samazinās. Tas dod iespēju pāriet uz patiesu aprites ekonomiku zaļās pārkārtošanās kontekstā. Pēc sākotnējā jaunām tehnoloģijām vajadzīgo kritiski svarīgo izejvielu strauja pieprasījuma kāpuma, kur galvenais avots aizvien būs primārā ieguve un apstrāde, arvien lielāka nozīme būtu jāiegūst reciklēšanai **un atkalizmantošanai**, samazinot nepieciešamību pēc primārās ieguves un ar to saistīto ietekmi. Tomēr patlaban vairuma kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas **un atkalizmantošanas** apjomi ir mazi, **tostarp tāpēc, ka produktu izstrādes posmā nav ņemta vērā pārstrādājāmība**, un reciklēšanas sistēmas un tehnoloģijas bieži vien nav pielāgotas šo izejvielu specifikai. Līdz ar to ir nepieciešama rīcība saistībā ar dažādiem faktoriem, kuri kavē apritīguma potenciāla izmantošanu. **Neatkarīgi no patērēto stratēģisko izejvielu daudzuma 2030. gadā, Savienībai būtu jātiecas uz šo izejvielu pilnīgu apritīgumu.**

- (41a) **Eiropai ir jāveicina tās atvērtā stratēģiskā autonomija un jākāpina sava noturība, lai tā būtu gatava iespējamiem piegādes traucējumiem, ko izraisījušas veselības vai citas krīzes. Šo mērķi sasniegt palīdzēs aktīvāka kritiski svarīgo izejvielu reciklēšana un atgūšana, kas vedīs pie lielāka apritīguma un resursefektivitātes.**
- (42) Dalībvalstīm joprojām ir būtiskas kompetences apritīguma jomā, piemēram, atkritumu savākšanas un apstrādes sistēmu jautājumos. Tās būtu jāizmanto, lai palielinātu savākšanas un reciklēšanas apjomus atkritumu plūsmās ar augstu kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu, piemēram, izmantojot tādus finanšu stimulus kā atlaides, monetāra atlīdzība vai depoziņa atgriešanas sistēmas **un vienlaikus saglabājot iekšējā tirgus integritāti**. Dalībvalstu iestādēm kā kritiski svarīgo izejvielu un tās saturošo produktu pircējām vajadzētu iespaidot situāciju, savukārt nacionālās pētniecības un inovāciju programmas nodrošina ievērojamus resursus, lai paplašinātu zināšanas un tehnoloģijas kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un materiālefektivitātes jomā, **un aizstāšanas stratēģijas**. Visbeidzot, dalībvalstīm būtu jāveicina kritiski svarīgo izejvielu atgūšana no ieguves rūpniecības atkritumiem, uzlabojot informācijas pieejamību un novēršot juridiskos, ekonomiskos un tehniskos šķēršļus. Viens iespējama risinājums, ko dalībvalstīm vajadzētu izvērtēt, ir mehānismi riska dalīšanai starp uzņēmējiem un dalībvalstīm, lai veicinātu atgūšanu no slēgtiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem. **Komisijai būtu jāuzrauga dalībvalstu darbības, jānovērtē un jāizplata paraugprakse un attiecīgā gadījumā jāsniedz ieteikumi dalībvalstīm par turpmākām darbībām.**

- (42a) *Elektroniskajos atkritumos ir tādu kritiski svarīgu izejvielu koncentrācija, kuru daudzums ir lielāks nekā pasaules labākajās rūdas kategorijās. Tas rada ievērojamas ekonomiskas iespējas derīgo izrakteņu ieguvei pilsētās, turklāt augstu attīstības potenciālu.*
- (43) Daudzos Savienības reģionos ir vēsturiski veikta izejvielu ieguve un līdz ar to slēgtos kompleksos ir ievērojams ieguves rūpniecības atkritumu apjoms, kas, ņemot vērā tikai neseno to ekonomiskās nozīmes apzināšanos, kopumā nav analizēti, lai noteiktu to kritiski svarīgo izejvielu satura potenciālu. Kritiski svarīgo izejvielu atgūšana ieguves rūpniecības atkritumu kompleksos varētu *palīdzēt izvairīties no jaunu ieguves darbību negatīvās sociālās un vidiskās ietekmes un mazināt to*, radīt ekonomisko vērtību un darbavietas vēsturiskajos raktuvju apgabalos, no kuriem daudzi ir saskārušies ar deindustrializāciju un lejupslīdi, *turklāt šiem apgabaliem varētu būt liela nozīme Savienības noturības uzlabošanā un izejvielu ieguves negatīvās vidiskās un sociāls ietekmes mazināšanā.* Uzmanības un informācijas trūkums attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu saturu, jo īpaši slēgtajos atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, ir uzskatāms par būtisku šķērslī kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas no ieguves rūpniecības atkritumiem potenciāla plašākai izmantošanai.
- (44) Kritiski svarīgo izejvielu atgūšanai ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksos vajadzētu būt daļai no attiecīgo atkritumu apsaimniekošanas kompleksu valorizācijas. Direktīvā 2006/21/EK ir izklāstītas augsta līmeņa prasības attiecībā uz vides un cilvēku veselības aizsardzību ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas jomā. Lai arī šīs augstās prasības būtu jāsauglabā, būtu jānosaka papildu pasākumi kritiski svarīgo izejvielu maksimālai atgūšanai no ieguves rūpniecības atkritumiem.
- (45) Gan esošo, gan jauno ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatoriem būtu jāveic sākotnējs ekonomiskais novērtējums attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu no objektā esošajiem ieguves rūpniecības atkritumiem, *deponētiem atkritumiem* un no šāda veida atkritumiem, kas tiek radīti no jauna. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK²² noteikto atkritumu hierarhiju prioritāte būtu piešķirama kritiski svarīgās izejvielas saturošu atkritumu

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3.–30. lpp.).

radīšanas novēršanai, ekstrahējot kritiski svarīgās izejvielas no ekstrahētā materiāla, pirms tas kļūst par atkritumiem. Šā pētījuma satvarā operatoriem būtu jāapkopo nepieciešamā informācija, arī informācija par kritiski svarīgo izejvielu koncentrāciju un daudzumu ieguves rūpniecības atkritumos, un jāizvērtē dažādas iespējas attiecībā uz procesiem, darbībām un uzņēmējdarbības līgumiem, kas nodrošinātu **tehniski iespējamu un** ekonomiski dzīvotspējīgu kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu. Šis pienākums ir piemērojams tiešā veidā un papildina pienākumus, kuri noteikti Direktīvā 2006/21/EK un valstu tiesību aktos, ar ko tā ir transponēta. Īstenošanas satvarā operatoriem un kompetentajām iestādēm būtu jācenšas pēc iespējas mazināt administratīvo slogu un integrēt procedūras.

- (46) Lai risinātu pašreizējo informācijas trūkumu par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu slēgtajos ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, dalībvalstīm, ievērojot Savienības konkurences noteikumus, būtu jāizveido datubāze, kurā būtu iekļauta visa attiecīgā informācija atgūšanas veicināšanai, jo īpaši informācija par kritiski svarīgo izejvielu apjomiem un koncentrāciju ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksā. Šī informācija būtu jāpublicē lietotājiem draudzīgā un digitālā formātā, nodrošinot piekļuvi detalizētākai tehniskajai informācijai. Lai atvieglotu lietotājiem draudzīgu piekļuvi informācijai, dalībvalstīm būtu, piemēram, jāizveido vienots kontaktpunkts, kas pavērtu iespējas padziļinātai saziņai ar potenciāliem kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas projektu attīstītājiem. Datubāze būtu jāveido tā, lai potenciāli projektu virzītāji varētu ērti identificēt kompleksus ar augstu ekonomiski lietderīgas atgūšanas potenciālu **īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā**. Lai koncentrētu ierobežotos resursus, dalībvalstis, vācot informāciju, **varētu** ievērot pakāpenisku pieeju un padziļinātu informāciju varētu ievākt tikai par daudzsoļākajiem kompleksiem. Informācijas vākšanas mērķim vajadzētu būt precīzas un reprezentatīvas informācijas sniegšanai par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem un pēc iespējas labāku norāžu iegūšanai par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu.
- (47) Pastāvīgie magnēti tiek izmantoti plašā izstrādājumu klāstā; to svarīgākais un visstraujāk augošais izmantojums ir vēja turbīnās un elektriskajos transportlīdzekļos, taču arī citi izstrādājumi, ieskaitot magnētiskās rezonanses attēlveidošanas iekārtas, industriālos robotus, vieglos transportlīdzekļus, dzesēšanas ģeneratorus, siltumsūkņus,

elektromotorus, rūpnieciskos elektrosūkņus, automātiskās veļas mašīnas, veļas žāvētājus, mikroviļņu krāsnis, putekļu sūcējus un trauku mazgājamās mašīnas, satur ievērojamus, atgūšanas vērtus apjomus. Vairums pastāvīgo magnētu, jo īpaši jaudīgākie, satur kritiski svarīgās izejvielas, piemēram, neodīmu, prazeodīmu, disproziju un terbiju, boru, samāriju, niķeli un kobaltu. Tos ir iespējams reciklēt, taču patlaban Savienībā tas notiek tikai nelielā apmērā vai pētniecības projektu satvarā. Līdz ar to pastāvīgajiem magnētiem vajadzētu būt prioritāram elementam apritīguma uzlabošanā.

- (48) Magnētu *apritīguma palielināšanas* priekšnosacījums ir tas, lai reciklētājiem, *modernizētājiem un remontētājiem* būtu pieejama nepieciešamā informācija par izstrādājumā esošo magnētu daudzumu, veidu un ķīmisko sastāvu, to atrašanās vietu un pārklājumu, izmantotajām līmēm un piedevām, kā arī informācija par to, kā pastāvīgos magnētus no izstrādājuma izņemt. Vienlaikus, lai nodrošinātu magnētu reciklēšanas ekonomisko pamatojumu, Savienības tirgū laistajos izstrādājumos iestrādātajiem pastāvīgajiem magnētiem ar laiku būtu jā satur aizvien lielāks daudzums reciklēta materiāla. Vispirms nodrošinot reciklētā satura pārskatāmību pēc īpaša novērtējuma veikšanas par reciklētā satura atbilstošajiem apmēriem un ticamāko ietekmi būtu jānosaka minimālās prasības attiecībā uz reciklēto saturu.
- (49) Savienības tirgū pārdotās kritiski svarīgās izejvielas bieži tiek sertificētas attiecībā uz to ražošanas un piegādes ķēdes ilgtspēju. Sertifikātus var iegūt, īstenojot dažādas publiskās un privātās sertifikācijas programmas, kuru tvērums un stingrība atšķiras, tādējādi, iespējams, raisot neskaidrības par to, kādi un cik ticami ir apgalvojumi par šādi sertificēto Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu šķietamo ilgtspēju. Komisijai vajadzētu būt tiesīgai pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem tiek atzītas sertifikācijas programmas, kuras būtu uzskatāmas par visaptverošām un uzticamām, dodot iestādēm un tirgus dalībniekiem vienotu pamatu kritiski svarīgo izejvielu ilgtspējas novērtēšanai. Būtu jāatzīst tikai tādas sertifikācijas programmas, kurās ir iekļauts plašs ilgtspējas aspektu klāsts, tostarp vides *gaisa, augsnes, ūdens un biodaudzveidības* aizsardzība, cilvēktiesības, arī darba tiesības un *pārvaldības apsvērumi, arī* uzņēmējdarbības pārredzamība *un vietējo kopienu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā, lai garantētu augstus ilgtspējas standartus*, un kuru satvarā ir paredzēta neatkarīga trešās puses veikta pārbaude un atbilstības uzraudzība. Lai procedūras būtu efektīvas, projektu

virzītājiem, kuri iesniedz pieteikumus projektu atzīšanai par stratēģiskiem projektiem, būtu jāvar paļauties uz to, ka dalība atzītā programmā apliecina projekta ilgtspējīgu īstenošanu.

- (50) Kritiski svarīgo izejvielu ražošana dažādos vērtības ķēdes posmos rada ietekmi uz **klīmatu un vidi, jo īpaši uz ūdeni un biodaudzveidību**. Lai ierobežotu šādu kaitējumu un veicinātu ilgtspējīgāku kritiski svarīgo izejvielu ražošanu, Komisijai būtu jāvar izstrādāt sistēmu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanai, ietverot arī pārbaudes procesu, lai nodrošinātu, ka Savienības tirgū laistajām kritiski svarīgajām izejvielām ir publiski norādīta informācija par to radīto vidisko pēdu. Sistēmas pamatā vajadzētu būt zinātniski pamatotām novērtējuma metodēm un attiecīgiem starptautiskajiem standartiem aprites cikla novērtējuma jomā. Prasība deklarēt izejvielas vidisko pēdu būtu jāpiemēro tikai tad, ja, pamatojoties uz īpašu novērtējumu, ir secināts, ka tas palīdzētu sasniegt Savienības klimata un vides mērķus **un saglabāt samērīgas ekonomiskās izmaksas**, veicinot tādu kritiski svarīgo izejvielu iepirkšanu, kurām ir mazāka vidiskā pēda, un tam nebūtu neproporcionālas ietekmes uz tirdzniecības plūsmām. Pēc attiecīgo aprēķina metožu apstiprināšanas Komisijai būtu jāizstrādā kritiski svarīgo izejvielu snieguma klases, tādējādi ļaujot potenciālajiem pircējiem ērti salīdzināt pieejamo izejvielu relatīvo vidisko pēdu un virzot tirgu ilgtspējīgāku izejvielu virzienā. Kritiski svarīgo izejvielu pārdevējiem būtu jānodrošina vidiskās pēdas deklarācijas pieejamība klientiem. Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu relatīvās pēdas pārredzamība arī varētu veicināt citu Savienības un valstu līmeņa politikas virzienu īstenošanu, piemēram, stimulu vai zaļo publisko iepirkumu kritēriju izmantošanu, veicinot kritiski svarīgo izejvielu ar mazāku ietekmi uz vidi ražošanu. **Tiek uzskatīts, ka dziļjūrā ir visbagātākā biodaudzveidība uz zemes un ka tā sniedz ļoti svarīgus vides pakalpojumus, tostarp ilgtermiņa oglekļa sekvēstrēšanu. Dziļjūras ieguves rūpniecība, visticamāk, izraisīs pastāvīgu biodaudzveidības zudumu un kaitējumu ekosistēmai. Saskaņā ar piesardzības principu dziļjūras izrakteņu ieguvi nevajadzētu veikt, jo pietiekami nav izpētīta tās ietekme uz jūras vidi un biodaudzveidību, kā arī zinātnieki nav vienprātīgi par to, vai dziļjūras izrakteņu ieguvi var pārvaldīt tā, lai neradītu jūras biodaudzveidības zudumu un nenodarītu kaitējumu ekosistēmai.**

- (51) Vidiskās pēdas metodes ir uzskatāmas par relevantu pamatu aprēķināšanas noteikumu

izstrādei. Tās ir balstītas uz zinātniski pamatotām novērtējuma metodēm, kurās ir ņemti vērā *līdzīgi pienākumi, kurus nosaka citi Savienības tiesību akti, un* jaunākie starptautiska līmeņa secinājumi un ietverta ietekme uz vidi, ieskaitot klimata pārmaiņas un ietekmi attiecībā uz ūdeni, gaisu, augsni, resursiem, zemes izmantošanu un toksiskumu.

- (52) Būtu jānodrošina, lai atbildīgie operatori pirms savu izstrādājumu vai izejvielu laišanas tirgū novērtētu to atbilstību prasībām uzlabot pastāvīgo magnētu apritīgumu un atbilstību kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas deklarācijai un lai kompetentās valsts iestādes varētu efektīvi panākt šo prasību izpildi. Atbilstības un tirgus uzraudzības noteikumi, kas izveidoti saskaņā ar Regulu 2019/1020 un Regulu (ES) 2023/xxx [OP: ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] iekļautie atbilstības un tirgus uzraudzības noteikumi, kas līdz ar to būtu arī jāpiemēro šīm prasībām. Lai vēl vairāk sekmētu jau esošo satvaru optimālu izmantošanu, būtu jānodrošina, ka attiecībā uz izstrādājumiem, kuriem piemēro tipa apstiprināšanu atbilstīgi Regulai 2018/858 vai Regulai 168/2013, atbilstību panāc, izmantojot pašreizējo tipa apstiprināšanas sistēmu.
- (53) Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1025/2012 10. panta 1. punktu būtu jāpieprasa vienai vai vairākām Eiropas standartizācijas organizācijām izstrādāt Eiropas standartus saistībā ar šajā regulā izklāstītajiem mērķiem.
- (54) Savienība ir noslēgusi stratēģiskās partnerības ar trešajām valstīm attiecībā uz izejvielām, lai īstenotu 2020. gada rīcības plānu par kritiski svarīgajām izejvielām. Lai dažādotu piegādi, šie centieni būtu *jāpastiprina, un to rezultātā būtu jāizstrādā stratēģiski projekti*. Būtu jāizstrādā un jānodrošina saskaņots satvars turpmāku partnerību noslēgšanai *un jāizveido Eiropas izejvielu diplomātija atbilstīgi Savienības enerģētikas un klimata diplomātijai*. Dalībvalstīm un Komisijai, sadarbojoties valdē, būtu jāpārrunā un jānodrošina koordinācija par citstarp to, vai esošās partnerības sasniedz šādus izvirzītos mērķus, jānosaka prioritārās trešās valstis jaunām partnerībām, šādu partnerību saturs un to saskaņotība, kā arī dalībvalstu divpusējās sadarbības ar attiecīgajām trešajām valstīm potenciālā sinerģija *un pietiekamas piekļuves finansējumam pieejamība*. Savienībai būtu jāmeklē abpusēji izdevīgas *un ilgtspējīgas* partnerības ar *šādām trešām valstīm, tostarp ar* jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām (*JTJE*) atbilstoši tās stratēģijai Global Gateway, *Eiropas komandas pieejai, kopējai tirdzniecības politikai un tās attīstībai, kā arī ārpolitikai*, kuras

veicinātu tās izejvielu piegādes ķēdes dažādošanu, kā arī pievienotu vērtību ražošanai šajās valstīs. *Turklāt jāturpina investēt arī sadarbībā ar starptautiskiem līdzīgi domājošiem partneriem, kuri piedalās iekšējā tirgū, kandidātvalstīm vai līdzīgi domājošām trešām valstīm, uz kurām neattiecas ne stratēģiskā partnerība, ne brīvās tirdzniecības nolīgums. Šādām abpusējām interesēm būtu jāietver vides standartu, sociālo tiesību un cilvēktiesību aizsardzība saskaņā ar starptautiskajiem un valsts tiesību aktiem, pilnībā ievērojot daudzpusējas sadarbības noteikumus.*

(54a) *Savienības stratēģiskajai prioritātei dažādot tās kritisko izejvielu piedāvājumu jāklūst par ES ārējās darbības un diplomātijas prioritāti saskaņā ar Eiropas komandas pieeju un atbilstīgi tās enerģētikas un klimata ārpolitikai. Savienības izejvielu ārpolitikas mērķim vajadzētu būt skaidrot Savienības pieeju resursefektivitātei, ilgtspējai, apritīgumam un aizstāšanai, kā arī sadarboties un vajadzības gadījumā izveidot starptautiskus forumus labākai koordinēšanai un pārredzamībai globālajos izejvielu tirgos, kā arī kopīgu iepirkumu platformas.*

(55) Lai atbalstītu ar stratēģisko projektu un to finansēšanu, izpētes programmām, uzraudzības kapacitāti un stratēģiskajiem krājumiem saistīto uzdevumu izpildi un atbilstoši konsultētu Komisiju, būtu jāizveido Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde. Valdei būtu jā sastāv no dalībvalstīm un Komisijas, taču *pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un* citām personām, *piemēram, akadēmiskām aprindām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām Savienības iestādēm un aģentūrām,* vajadzētu varēt tajā piedalīties novērotāju statusā. Lai apkopotu nepieciešamo ekspertu pieredzi noteiktu uzdevumu īstenošanā, valdei būtu jāizveido pastāvīgas apakšgrupas darbam ar finansējuma, izpētes, uzraudzības un stratēģisko krājumu, *kā arī ilgtspējas* jautājumiem un tām būtu jādarbojas kā tīkliem, kuros tiek iesaistītas dažādas attiecīgās valsts iestādes, un nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar nozares, akadēmiskās vides, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Valdes ieteikumiem un atzinumiem vajadzētu būt nesaistošiem un šādu ieteikumu vai atzinumu neesamībai nevajadzētu atturēt Komisiju no tai šajā regulā noteiktu uzdevumu izpildes.

(56) Ja nav panākts progress virzībā uz mērķu īstenošanu, tostarp kapacitātes un dažādošanas kritēriju izpildi, tas var norādīt uz nepieciešamību pieņemt papildu pasākumus. Tāpēc Komisijai būtu jāuzrauga virzība uz šo mērķu sasniegšanu.

- (57) Lai dalībvalstīm *un uzņēmumiem, jo īpaši MVU*, radītais administratīvais slogs būtu pēc iespējas mazāks, dažādie ziņošanas pienākumi būtu jāracionalizē un Komisijai būtu jāizstrādā veidne, lai dalībvalstis varētu izpildīt savus ziņošanas pienākumus attiecībā uz projektiem, izpēti *un* uzraudzību regulāri publicētā vienotā dokumentā, kas var būt konfidenciāls vai ar ierobežotu pieejamību.
- (58) Lai nodrošinātu uzticēšanās pilnu un konstruktīvu sadarbību starp kompetentajām iestādēm Savienības un valstu līmenī, visām šīs regulas piemērošanā iesaistītajām personām būtu jāievēro savu uzdevumu izpildes gaitā iegūtās informācijas un datu konfidencialitāte. Komisijai un valstu kompetentajām iestādēm, to ierēdņiem, darbiniekiem un citām personām, kas strādā šo iestāžu uzraudzībā, kā arī dalībvalstu citu iestāžu amatpersonām un ierēdņiem nebūtu jāatklāj informācija, ko tie ieguvuši vai ar ko tie apmainījušies saskaņā ar šo regulu un uz ko attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumu. Šie nosacījumi būtu jāattiecina arī uz Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdi. Dati būtu jāapstrādā un jāglabā drošā vidē.
- (59) Ir īpaši būtiski, lai Komisija, pieņemot deleģētos aktus atbilstīgi LESD 290. pantam, sagatavošanas darba laikā pienācīgi apspriestos, to skaitā ekspertu līmenī, un lai šī apspriešanās notiktu saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu²³. Konkrēti, lai garantētu Eiropas Parlamenta un Padomes vienādu līdzdalību deleģēto aktu sagatavošanā, visi dokumenti abām iestādēm būtu jāsaņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un būtu jānodrošina, ka abu iestāžu ekspertiem sistemātiski ir pieejamas Komisijas ekspertu grupu sanāksmes, kurās tiek strādāts pie deleģēto aktu sagatavošanas.
- (60) Lai nodrošinātu vienotus šīs regulas īstenošanas nosacījumus, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras: a) izstrādāt veidnes, kas izmantojamas stratēģisko projektu atzīšanas pieteikumiem, ar stratēģiskajiem projektiem saistītajiem progresā ziņojumiem, nacionālajām izpētes programmām un dalībvalstu ziņojumiem saistībā ar izpēti, uzraudzību, stratēģiskajiem krājumiem un apritīgumu; b) norādīt izstrādājumus, komponentus un atkritumu plūsmas, kuras ir uzskatāmas par tādām, kam ir augsts kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls; un c) noteikt kritērijus un tos piemērot ar

²³ OV L 123, 12.5. 2016., 1. lpp.

kritiski svarīgo izejvielu ilgtspēju saistīto shēmu atzīšanu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011²⁴.

- (61) Lai nodrošinātu ar šo regulu noteikto pienākumu ievērošanu, jo īpaši attiecībā uz atbilstību ekodizaina prasībām, uzņēmumiem, kuri neizpilda savus pienākumus, ieskaitot attiecībā uz risku gatavību, ziņošanu par projektiem un reciklējamības informāciju, būtu jāpiemēro sods. Tāpēc ir svarīgi, lai dalībvalstis valsts tiesību aktos noteiktu iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas par šīs regulas neievērošanu.
- (62) Komisijai šī regula būtu jāizvērtē. Atbilstīgi Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 22. punktam minētajam izvērtējumam būtu jābalstās uz pieciem kritērijiem, proti, efektivitāte, lietderība, būtiskums, saskaņotība un ES pievienotā vērtība, un tam būtu jāveido pamats iespējamo turpmāko pasākumu ietekmes novērtējumiem. Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomisko un sociālo lietu komitejai ziņojums par šīs regulas īstenošanu un progresu virzībā uz tās mērķiem, ieskaitot kapacitātes un dažādošanas kritēriju izpildi. Pamatojoties uz pasākumu saistībā ar kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas pārredzamību īstenošanu, ziņojumā arī būtu jāvērtē ar vidisko pēdu saistītu maksimālo robežvērtību noteikšanas lietderība.
- (63) Tiktāl, ciktāl kāds no šajā regulā paredzētajiem pasākumiem ir valsts atbalsts, noteikumi, kas attiecas uz šādiem pasākumiem, neskar Līguma 107. un 108. panta piemērošanu.

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants

Priekšmets un mērķi

1. Šīs regulas vispārīgais mērķis ir uzlabot iekšējā tirgus darbību, proti, izveidot sistēmu,

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13.–18. lpp.).

kas *Savienībā* nodrošina *starptautiski konkurētspējīgu*, drošu, *noturīgu un ilgtspējīgu apgādi* ar kritiski svarīgām izejvielām, *tostarp veicinot ilgtspēju, efektivitāti un apritīgumu visā vērtības ķēdē.*

2. Lai sasniegtu 1. punktā minēto vispārīgo mērķi, šī regula izvirza šādus uzdevumus:
- (a) stiprināt stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes dažādos posmus *ar mērķi nodrošināt*, ka līdz 2030. gadam Savienības jaudas attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ir ievērojami palielinājušās tādā mērā, ka kopumā Savienības jauda ir sasniegusi vai teju sasniegusi šādas normas:
 - i) Savienības ieguves jauda ir tāda, ka rūdas, minerālus vai koncentrātus ir iespējams iegūt tādos daudzumos, lai saražotu vismaz 10 % no Savienības stratēģisko izejvielu gada patēriņa, ciktāl to pieļauj Savienības rezerves;
 - ii) Savienības pārstrādes jauda, tostarp visos pārstrādes starpposmos, ir tāda, ka ir iespējams saražot vismaz **50 %** no Savienības stratēģisko izejvielu gada patēriņa; *līdz 20% no Savienības jaunās pārstrādes jaudas varētu attīstīt, īstenojot stratēģiskās partnerības jaunietekmes tirgos un jaunattīstības valstīs;*
 - iii) Savienības reciklēšanas jauda, tostarp visos reciklēšanas starpposmos, ir tāda, ka ir iespējams vismaz *par 10 % kāpināt reciklēšanas jaudu, pamatojoties uz 2020.–2022. gada pamatscenāriju katrai stratēģiskajai izejvielai, lai savāktu, šķirotu un pārstrādātu 45 % no katras stratēģiskās izejvielas, kas veido Savienības atkritumus, ņemot vērā tehnisko un ekonomisko īstenojamību;*
 - (b) diversificēt Savienības stratēģisko izejvielu importu, lai nodrošinātu, ka līdz 2030. gadam ir panākts, ka ikkatra gadā un jebkurā relevantajā pārstrādes posmā patērētā stratēģiskā izejviela tiek importēta no vairākām trešām valstīm, no kurām neviena nenodrošina vairāk par 65 % no Savienības gada patēriņa, *un vienlaikus par prioritāti jānosaka atkarības no tādiem neuzticamiem partneriem samazināšana, kas neatzīst Savienības vērtības un neievēro cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu;*
 - (c) kāpināt Savienības iespējas sekot līdzī piegāžu riskam, kas saistīts ar kritiski svarīgām izejvielām, un mazināt to *gan īstermiņa, gan ilgtermiņa perspektīvā,*

pilnībā ņemot vērā starptautisko konkurētspēju;

(d) nodrošināt Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu un kritiski svarīgas izejvielas saturošu produktu brīvu apriti un tajā pašā laikā nodrošināt augstu vides aizsardzības un ilgtspējas līmeni, uzlabojot šo izejvielu apritīgumu, ***ilgizturību, remontējamību un izmaksu ziņā efektīvu pieejamību ES iekšējā tirgū;***

(da) ***veicināt aizstājējmateriālu izstrādi un ieviešanu, paātrinot ražošanas metodes izejvielu aizstāšanai un alternatīvu inovatīvu materiālu pētniecību un izstrādi, lai samazinātu Savienības vidisko pēdu;***

(db) ***mazināt Savienībā pieaugošo pieprasījumu pēc kritiski svarīgām izejvielām, tostarp palielinot efektivitāti un materiālu aizstāšanu vērtību ķēdēs, lai patērētu mazāk kritiski svarīgās izejvielas nekā paredzēts atsaucēs scenārijā saskaņā ar 4.b punktu;***

(dc) ***palielināt sekundāro izejvielu īpatsvaru Savienības stratēģisko izejvielu patēriņā.***

3. Ja, pamatojoties uz 42. pantā minēto ziņojumu, Komisija secina, ka Savienība, visticamāk, nerasniegs 2. punktā noteiktos mērķus, tā novērtē, cik lietderīgi un samērīgi būtu ierosināt pasākumus vai īstenot savas pilnvaras Savienības līmenī, lai nodrošinātu šo mērķu sasniegšanu.

4. Komisija ņem vērā 2. punkta a) apakšpunkta iii) punktā noteiktos mērķus un kritērijus kā saistītās Savienības prioritātes ***visos attiecīgajos Savienības tiesību aktos, tostarp Regulas XX/XXXX [PB: lūgums ievietot: Ilgtspējīgu produktu ekodizaina regula]*** 5. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punkta nozīmē, sagatavojot ekodizaina prasības, lai uzlabotu šādus produktu aspektus: ilgizturība, atkalizmantojamība, remontējamība, resursu izmantošana vai resursefektivitāte, pārražojamība un reciklējamība, reciklētais saturs un materiālu atgūstamība.

4.a Vērtības ķēdes, kas izveidotas un nostiprinātas šīs regulas rezultātā gan Savienībā, gan trešās valstīs, pēc 2030. gada jāstiprina vēl vairāk. Komisija to ņem vērā, veicot 46. pantā minēto pārskatīšanu.

4.b Komisija ar deleģēto aktu, kas pieņemts līdz [3 mēneši pēc šīs regulas stāšanās

spēkā] saskaņā ar 36. pantu, sniedz prognozes par kritisko izejvielu gada patēriņu līdz 2050. gadam ar starpposma mērķiem un atjaunina tās vismaz vienu reizi 4 gados. Minētās prognozes balstās uz tehnoloģiski progresīvu augšupēju izmaksu optimizācijas ielaides un izlaides modelēšanu, paplašinot esošos datus un ziņojumus, ko sagatavojis Komisijas Kopīgais pētniecības centrs (JRC), ņemot vērā dažādus scenārijus, tostarp zema un augsta pieprasījuma scenārijus, kā arī atsaucēs scenāriju. Šīs prognozes sadala katras dalībvalsts līmenī vai zemākā līmenī, un tās aptver visas ekonomikas nozares. Tas ietver kritiski svarīgas izejvielas, kas iekļautas Savienības tirgū laistajos starpproduktos vai galaproduktos, un atbilst Savienības enerģētikas un klimata mērķiem un uzdevumiem, kas nostiprināti [Neto nulles līmeņa emisiju rūpniecības aktā].

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “izejviela” ir pārstrādāta vai nepārstrādāta viela, ko izmanto par ielaides materiālu starpproduktu vai galaproduktu ražošanā, izņemot vielas, ko galvenokārt izmanto par pārtiku, barību vai dedzināmu degvielu;
- (2) “kritiskās izejvielas” ir 4. pantā definētās izejvielas;
- (3) “stratēģiskās izejvielas” ir 3. pantā definētās izejvielas;
- (4) “izejvielu vērtības ķēde” ir visas darbības un procesi, kas saistīti ar izejvielu izpēti, ieguvī, pārstrādi un reciklēšanu;
- (5) “izpēte” ir visas darbības, kuru mērķis ir identificēt un noteikt izrakteņu atradnes;
- (6) “ieguve” ir rūdu, minerālu un augu produktu primārā *vai sekundārā* ieguve *galvenā produkta vai blakusprodukta veidā* no sākotnējā avota, tostarp no minerālu pazemes atradnes, minerālu zemūdens atradnes *un atradnes ūdenī, no* jūras sālsūdens un kokiem;
- (7) “Savienības ieguves jauda” ir Savienības teritorijā notiekošo stratēģiskas izejvielas saturošu rūdu, minerālu, augu produktu un koncentrātu ieguves operāciju gada maksimālās produkcijas kopapjoms, ieskaitot pārstrādes operācijas, kas parasti norisinās ieguves vietā vai tās tuvumā;

- (8) “rezerves” ir visas derīgo izrakteņu atradnes, ko ir ekonomiski izdevīgi izstrādāt **konkrētā tirgus kontekstā**;
- (9) “pārstrāde” ir visi fizikālie, ķīmiskie un bioloģiskie procesi, kas no rūdām, minerāliem, augu produktiem vai atkritumiem gūto izejvielu pārveidē par tīriem metāliem, sakausējumiem vai citām ekonomiski izmantojamām formām;
- (10) “Savienības pārstrādes jauda” ir Savienības teritorijā notiekošo stratēģisko izejvielu pārstrādes operāciju gada maksimālās produkcijas kopapjoms, neskaitot pārstrādes operācijas, kas parasti norisinās ieguves vietā vai tās tuvumā;
- (11) “reciklēšana” ir jebkāda atgūšanas operācija, kurā **pirmspatēriņa un pēcpatēriņa** atkritummateriālus atkalpārstrādā produktos, materiālos vai vielās vai nu sākotnējam, vai citam nolūkam;
- (12) “Savienības reciklēšanas jauda” ir Savienības teritorijā notiekošo stratēģisko izejvielu reciklēšanas operāciju gada maksimālās produkcijas kopapjoms, ieskaitot atkritumu, **tostarp “melnās masas”,** šķirošanu un priekšapstrādi un to pārstrādi sekundārās izejvielās;
- (13) “stratēģisko izejvielu gada patēriņš” ir Savienībā iedibinātu uzņēmumu patērēto stratēģisko izejvielu daudzums kopējais daudzums pārstrādātā veidā, izņemot stratēģiskās izejvielas, kas iestrādātas starpproduktos vai galaproduktos, kurus laiž Savienības tirgū;
- (14) “piegādes risks” ir piegādes risks, kas aprēķināts saskaņā ar II pielikumu;
- (15) “izejvielu projekts” ir tāds plānots komplekss vai esoša kompleksa plānota būtiska paplašināšana vai pārprofilēšana, kas nodarbojas ar izejvielu ieguvi, pārstrādi vai pārstrādi;
- (16) “priekšlīgumslēdzējs” ir uzņēmums, kas ir noslēdzis priekšlīgumu ar projekta virzītāju;
- (17) “priekšlīgums” ir jebkāda līgumiska vienošanās starp uzņēmumu un projekta virzītāju, kas paredz vai nu uzņēmuma saistības iepirkt daļu no izejvielām, kas noteiktā laika periodā saražotas konkrētā izejvielu projektā, vai projekta virzītāja saistības nodrošināt uzņēmumam iespēju to darīt;
- (18) “projekta virzītājs” ir jebkurš uzņēmums vai uzņēmumu konsorcijs, kas attīsta izejvielu projektu;

- (19) “atļauju piešķiršanas process” ir process, kas aptver visas attiecīgās administratīvās atļaujas 5. pantā minēto stratēģisko projektu plānošanai, būvniecībai un ekspluatācijai, tostarp būvatļaujas, ķīmikāliju atļaujas un tīkla pieslēguma atļaujas, vidiskie novērtējumi un atļaujas, ja tādas ir vajadzīgi, un kas ietver visus administratīvos pieteikumus un procedūras, sākot no pieteikuma derīguma atzīšanas un beidzot ar 8. panta 1. punktā minētās atbildīgās valsts kompetentās iestādes visaptverošā lēmuma paziņošanu par procedūras iznākumu;
- (20) “visaptverošs lēmums” ir lēmums vai lēmumu kopums, ko pieņēmušas dalībvalsts iestādes, neieskaitot tiesas vai tribunālus, un kas nosaka, vai projekta virzītājam ir atļauts īstenot izejvielu projektu, neskarot lēmumus, kas pieņemti administratīvās pārsūdzības procedūras kontekstā;
- (21) “vispārīga izpēte” ir izpēte valsts vai reģionālā līmenī, kas neietver detalizētu izpēti;
- (22) “detalizēta izpēte” ir atsevišķas izrakteņu atradnes sīka izpēte;
- (23) “dziļās rūdas iegulas” ir izrakteņu atradnes, kas atrodas dziļāk Zemes garozā nekā tradicionāli apgūtās rūdas atradnes;
- (24) “prognostiskā karte” ir karte, kurā norādītas teritorijas, kurās varētu būt attiecīgās izejvielas izrakteņu atradnes;
- (25) “piegādes traucējumi” ir negaidīta būtiska izejvielu pieejamības samazināšanās vai būtisks izejvielu cenas pieaugums, **kas pārsniedz parasto tirgus cenu svārstīgumu**;
- (26) “izejvielu piegādes ķēde” ir visas darbības un procesi izejvielu vērtības ķēdē līdz brīdim, kad izejvielu izmanto par ielaidi starpproduktu vai galaproduktu ražošanā;
- (27) “mitigācijas stratēģijas” ir rīcībpolitikas, ko ekonomikas dalībnieks izstrādājis, lai ierobežotu piegādes ķēdes traucējumu iespējamību vai mazinātu kaitējumu, ko šādi traucējumi nodara tā saimnieciskajai darbībai;
- (28) “stratēģiskais krājums” ir konkrētas izejvielas daudzums jebkādā formā, kas ir valsts vai privāta operatora glabāšanā un ko iecerēts laist apgrozībā piegādes traucējumu gadījumā;
- (29) “liels uzņēmums” ir jebkurš uzņēmums, kuram pēdējā finanšu gadā, par ko ir sagatavoti gada finanšu pārskati, vidēji bijis vairāk nekā **500** darbinieku **un kura neto apgrozījums pasaulē pārsniedzis 150 miljonus EUR**;

- (30) “stratēģiskās tehnoloģijas” ir tehnoloģijas, kas vajadzīgas zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai, kā arī aizsardzības un *aerokosmiskajiem* lietojumiem;
- (31) “direktoru valde” ir administratīvā vai uzraudzības struktūra, kas ir atbildīga par uzņēmuma izpildvadības uzraudzību, vai, ja šādas struktūras nav, persona vai personas, kas veic līdzvērtīgas funkcijas;
- (32) “savākšana” ir atkritumu vākšana, tostarp atkritumu iepriekšēja šķirošana un glabāšana ar mērķi tos nogādāt uz atkritumu apstrādes kompleksu;
- (33) “apstrāde” ir atgūšanas vai likvidēšanas darbības, tostarp sagatavošana atgūšanai vai likvidēšanai;
- (34) “atgūšana” ražotnē vai vispār tautsaimniecībā ir jebkura operācija, kuras pamatrezultātā atkritumus izmanto kādam lietderīgam nolūkam, ar tiem aizstājot citus materiālus, kuri citādi būtu izmantoti kādai noteiktai funkcijai, vai arī atkritumu sagatavošana šādas funkcijas pildīšanai;
- (35) “ieguves atkritumi” ir ieguves atkritumi Direktīvas 2006/21/EK nozīmē;
- (36) “ieguves atkritumu komplekss” ir ieguves atkritumu apsaimniekošanas objekts Direktīvas 2006/21/EK nozīmē;
- (37) “sākotnējais ekonomiskais novērtējums” ir agrīns konceptuāls novērtējums par to, cik ekonomiski dzīvotspējīgs ir izejvielu projekts, kura mērķis ir kritiski svarīgu izejvielu atgūšana no ieguves atkritumiem;
- (38) “magnētiskās rezonanses attēldiagnostikas ierīce” ir neinvazīva medicīniska ierīce, kas izmanto magnētiskos laukus anatomisku attēlu veidošanai, vai jebkura cita ierīce, kas izmanto magnētiskos laukus, iegūtu attēlus objekta iekšienē;
- (39) “vēja enerģijas ģenerators” ir sauszemes vai atkrastes vējturbīnas daļa, kas rotora mehānisko enerģiju pārvērš elektroenerģijā;
- (40) “rūpniecības robots” ir automātiski vadāms, pārprogrammējams daudzfunkcionāls manipulators, kas programmējams trijās vai vairākās asīs un ir vai nu fiksējams, vai mobils, un ko izmanto rūpnieciskās automatizācijas lietojumos;
- (41) “mehāniskais transportlīdzeklis” ir jebkurš M vai N kategorijas transportlīdzeklis Regulas (ES) 2018/858 nozīmē, kam piešķirts tipa apstiprinājums;

- (42) “vieglais transportlīdzeklis” ir jebkurš riteņu transportlīdzeklis, ko var darbināt vai nu tikai elektromotors, vai elektromotors kombinācijā ar cilvēka spēku, tostarp elektriskie skrejriteņi, elektriskie velosipēdi un L kategorijas transportlīdzekļi ar tipa apstiprinājumu Regulas (ES) Nr. 168/2013 nozīmē;
- (43) “aukstuma ģenerators” ir aukstumapgādes sistēmas daļa, kas rada temperatūras starpību, kura dod iespēju no dzesējamās telpas vai tehnoloģiskā procesa atvadīt siltumu, izmantojot elektrisku tvaika kompresijas ciklu;
- (44) “siltumsūknis” ir siltumapgādes sistēmas daļa, kas rada temperatūras starpību, kura dod iespēju apsildāmajai telpai vai tehnoloģiskajam procesam pievadīt siltumu, izmantojot elektrisku tvaika kompresijas ciklu;
- (45) “elektromotors” ir ierīce, kas elektrisko ieejas jaudu pārveido mehāniskā izejas jaudā, un kuras nominālā izejas jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0,12 kW;
- (46) “automātiskā veļas mazgāšanas mašīna” ir veļas mazgāšanas mašīna, kura veļu pilnībā apstrādā pati, lietotājam neiesaistoties nevienā programmas izpildes brīdī;
- (47) “veļas žāvētājs” ir ierīce, kurā žāvē tekstilizstrādājumus, tos griežot rotējošā cilindrā, caur kuru plūst silts gaiss;
- (48) “mikroviļņu krāsns” ir ierīce, kas paredzēta ēdiena karsēšanai, izmantojot elektromagnētisko enerģiju;
- (49) “putekļsūcējs” ir ierīce, kas ar tajā radītu zemspiedienu no tīrāmās virsmas ar gaisa plūsmu aizvāc netīrumus;
- (50) “trauku mazgāšanas mašīna” ir mašīna, kas mazgā un skalo galda piederumus;
- (51) “pastāvīgais magnēts” ir magnēts, kas saglabā savu magnētismu arī pēc tam, kad vairs neatrodas ārējā magnētiskā laukā;
- (52) “datu nesējs” ir lineārs svītrkoda simbols, divdimensiju simbols vai kāds cits automātiskas identifikācijas datu nolasīšanas līdzeklis, ko var nolasīt ar ierīci;
- (53) “unikāls produkta identifikators” ir unikāla rakstzīmju virkne produktu identifikācijai;
- (54) “magnētu pārklājums” ir materiāla slānis, ko parasti izmanto magnētu aizsardzībai pret koroziju;

- (55) “izņemšana” ir manuālas, mehāniskas, ķīmiskas, termiskas vai metalurģiskas manipulācijas, kuru rezultātā attiecīgie komponenti vai materiāli ir identificējami kā atsevišķa izlaides plūsma vai izlaides plūsmas daļa;
- (56) “reciklētājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas nodarbojas ar reciklēšanu kompleksā, kuram piešķirta atļauja;
- (57) “darīt pieejamu tirgū” nozīmē komercdarbības gaitā par maksu vai bez maksas piegādāt produktu izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai Savienības tirgū;
- (58) “kritiskās izejvielas tips” ir tirgū laista kritiskā izejviela, kuru diferencē apstrādes pakāpe, ķīmiskais sastāvs, ģeogrāfiskā izcelsme vai izmantotās ražošanas metodes;
- (59) “laist tirgū” nozīmē ražojumu pirmoreiz darīt pieejamu Savienības tirgū;
- (60) “atbilstības novērtēšana” ir process, kurā novērtē, vai ir izpildītas 27., 28. vai 34. pantā noteiktās prasības;
- (61) “Stratēģiska partnerība” ir Savienības un trešās valsts apņemšanās pastiprināt sadarbību, kas saistīta ar izejvielu vērtības ķēdi un kas iedibināta ar nesaistošu instrumentu, kurā izklāstītas konkrētas darbības abpusējās interesēs. *Stratēģiskās partnerības veicina izdevīgus rezultātus abiem partneriem, tostarp zināšanu apmaiņu.*

2. nodaļa

Kritiski svarīgas un stratēģiskas izejvielas

3. pants

Stratēģisko izejvielu saraksts

1. Šīs regulas I pielikuma 1. iedaļā uzskaitītās izejvielas, *tostarp izejvielas, kas ir citu ieguves vai reciklēšanas procesu blakusprodukts*, uzskata par stratēģiskām izejvielām.
2. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai grozītu I pielikuma 1. iedaļu nolūkā *grozīt šo regulu, atjauninot stratēģisko izejvielu sarakstu, tostarp pievienojot izejvielas minētajam sarakstam, ja saskaņā ar šo regulu veiktās uzraudzības un stresa testu rezultātā tiek atklāti piegādes riski. Neviena šāds stratēģisku izejvielu saraksta ad hoc atjauninājums neietekmē šā panta 3. punktā*

minētos atjauninājumus.

Atjauninātajā stratēģisko izejvielu sarakstā no novērtētajām izejvielām iekļauj izejvielas, kas ir pašas svarīgākās stratēģiskās nozīmes, prognozētā pieprasījuma pieauguma, ***pieejamības*** un ražošanas palielināšanas grūtību ziņā, ***un, īpaši svarīgi, atbalsta šīs regulas 1. panta 1. un 2. punktā noteikto vispārīgo mērķi.*** Stratēģisko nozīmi, prognozēto pieprasījuma pieaugumu, ***pieejamību*** un ražošanas palielināšanas grūtības nosaka saskaņā ar I pielikuma 2. iedaļu.

3. Komisija stratēģisko izejvielu sarakstu pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina līdz [PB: lūgums ievietot: ***divi*** gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam ik pēc ***diviem*** gadiem. ***Komisija šādai atjaunināšanai sniedz skaidru pamatojumu. Pēc valdes pieprasījuma, pamatojoties uz uzraudzību un stresa testiem, kas veikti saskaņā ar šo regulu, Komisija pārskata un attiecīgā gadījumā atjaunina sarakstu jebkurā laikā ārpus šīm plānotajām pārskatīšanām.***

- 3.a ***Komisija izmanto pārredzamu un skaidri noteiktu metodiku, kas minēta I pielikuma 2. iedaļā un kas ir līdzīga metodikai, kuru piemēro 4. pantā minētajam kritiski svarīgo izejvielu sarakstam, lai novērtētu stratēģiskās izejvielas, kas iekļaujamas sarakstā, tostarp izmantojot tehniskās faktu lapas.***

4. pants

Kritiski svarīgo izejvielu saraksts

1. Šīs regulas II pielikuma 1. iedaļā uzskaitītās izejvielas uzskata par kritiski svarīgām izejvielām.
2. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai grozītu I pielikuma 1. iedaļu nolūkā atjaunināt kritiski svarīgo izejvielu sarakstu.

Atjauninātajā kritiski svarīgo izejvielu sarakstā iekļauj I pielikuma 1. iedaļā uzskaitītās stratēģiskās izejvielas, kā arī visas citas izejvielas, kuru sakarā ir sasniegtas vai pārsniegtas 3. punktā minētās ekonomiskā nozīmīguma un piegādes riska sliekšņvērtības. Ekonomisko nozīmību un piegādes risku aprēķina saskaņā ar II pielikuma 2. iedaļu. ***Komisija atbild par iespēju kritiskuma novērtējumam pievienot papildu rādītāju, kas uzrāda gan materiālu deficītu, gan materiālu ražošanas energoietilpību.***

3. Sliekšņvērtības ir šādas: piegādes riskam 1 un ekonomiskajam nozīmīgumam – 2,8.
4. Komisija kritiski svarīgo izejvielu sarakstu pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina līdz [PB: lūgums ievietot: *divi* gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam ik pēc *diviem* gadiem. *Komisija ikvienu atjaunināšanu skaidri pamato.*

3. nodaļa

Savienības izejvielu vērtības ķēdes stiprināšana

1. IEDAĻA

STRATĒGISKIE PROJEKTI

5. pants

Stratēģisko projektu atzīšanas kritēriji

1. Pēc projekta virzītāja pieteikuma un saskaņā ar 6. pantā noteikto procedūru Komisija par stratēģiskiem projektiem atzīst izejvielu projektus, kas atbilst šādiem kritērijiem:
 - (a) projekts būtu jāiegulda Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošībā, *ja tas izpilda vienu no šādiem diviem kritērijiem:*
 - i) *projekts jebkurā vērtību ķēdes posmā būtiski veicina jebkuras tādas izejvielas piegādi, kas iekļauta I pielikuma I iedaļā stratēģisko izejvielu sarakstā;*
 - ii) *projekts veicina stratēģisko tehnoloģiju piegādi, proti, aizstāj jebkuru no I pielikuma I iedaļā minētajām stratēģiskajām izejvielām attiecīgo stratēģisko tehnoloģiju vērtību ķēdēs, vienlaikus īstenojot pasākumus, ar ko panāk tādu pašu vai zemāku vidisko pēdu un izejvielu izmantojuma pēdu salīdzinājumā ar aizstāto materiālu;*
 - (b) projekts ir vai būs tehniski īstenojams saprātīgā termiņā, un paredzamo projekta produkcijas apjomu var aplēst ar pietiekamu ticamības līmeni;
 - (c) projekts tiktu īstenots ilgtspējīgi, jo īpaši tādos aspektos kā *sociāli* vidiskās ietekmes *un ietekmes uz klimatu, tostarp (bet ne tikai) uz ūdeni, gaisu un augsni*, monitorings, novēršana un samazināšana līdz minimumam, sociāli atbildīgas prakses piekoptā, tostarp cilvēktiesību un darba ņēmēju tiesību

ievērošana, kvalitatīvu darbvietu potenciāls un jēgpilna sadarbība ar vietējām kopienām un relevantiem sociālajiem partneriem, kā arī pārredzama uzņēmējdarbības prakse ar pienācīgu atbilstības rīcībpolitiku, lai novērstu un līdz minimumam samazinātu nelabvēlīgas ietekmes riskus uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību, tostarp korupciju un kukuļošanu, **kā norādīts III pielikumā;**

- (d) attiecībā uz projektiem Savienībā — projekta izveide, darbība vai produkcija nestu pārrobežu ieguvumus aiz attiecīgās dalībvalsts robežām, tostarp lejupējās nozarēs;
- (e) attiecībā uz projektiem trešās valstīs, kas ir jaunietekmes tirgi vai jaunattīstības valstis — **projektā iekļautu vienīgi līdzīgi domājošus partnerus, projektu īstenotu saskaņā ar Komisijas atzītu ilgspējas sertificēšanas shēmu attiecībā uz izejvielām un projekts būtu abpusēji izdevīgs Savienībai un attiecīgajai trešai valstij, radot pievienoto vērtību šajā valstī, veicinot tās ekonomikas attīstību un sekmējot attiecīgo lejupējo nozaru izveidi, kas ietver arī vietējās apstrādes rūpniecības nozares;**
- (ea) **tādu stratēģisko projektu atzīšanas pieteikumus, kas saistīti tikai ar apstrādi vai pārstrādi un kas atrodas teritorijās, kuras ir aizsargātas saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK²⁵ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK²⁶, Komisija neizskata stratēģiskā projekta statusa piešķiršanai, ja vien tie nav pienācīgi pamatoti.**

2. To, vai ir izpildīti 1. punktā noteiktie atzīšanas kritēriji, Komisija novērtē saskaņā ar III pielikumā izklāstītajiem elementiem un pierādījumiem.

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai grozītu III pielikumu nolūkā elementus un pierādījumus, kas jāņem vērā, novērtējot 1. punktā noteikto atzīšanas kritēriju izpildi, pielāgot tehnikas un zinātnes attīstībai vai ņemt vērā izmaiņas Savienības tiesību aktos vai starptautiskajos instrumentos, kas uzskaitīti III pielikuma 4. punktā, vai papildu Savienības tiesību aktus vai starptautiskus instrumentus, kas ir relevanti 1. punkta c) apakšpunktā minētā kritērija izpildei.

²⁵ *Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu un savvaļas floras un faunas aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).*

²⁶ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).*

Projekta virzītājs var apliecināt atbilstību 1. punkta c) apakšpunktā minētajam kritērijam, veicot sertifikāciju shēmā vai apņemoties izpildīt šādas shēmas projekta īstenošanas laikā saskaņā ar III pielikuma piekto daļu. Komisija 36. panta 4. punktā minētā iebildumu iesniegšanas perioda sākumā informē projektu virzītājus, kas ir stratēģiska projekta atļaujas saņemšanas procesā, kā arī shēmu īpašniekus par visiem deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar 36. pantu. Pēc deleģētā akta stāšanās spēkā Komisija par to informē arī projektu virzītājus un shēmu īpašniekus.

3. Projekta atzīšana par stratēģisku projektu neietekmē prasības, kas attiecīgajam projektam vai projekta virzītājam piemērojamas saskaņā ar starptautiskajiem, Savienības vai valsts tiesību aktiem, *tostarp trešās valsts tiesību aktiem.*

3.a Attiecīgā gadījumā Komisija apsver iespēju īstenot papildu infrastruktūras stratēģiskos projektus, kas var atvieglot un uzlabot transporta pakalpojumus un komunikāciju saistībā ar stratēģiskajiem projektiem, kā arī kopumā veicināt sekmīgāku reģionālo un vietējo attīstību un stratēģiskā projekta plašāku pieņemamību sabiedrībā un sociālo iekļaušanu, vienlaikus ņemot vērā arī vides jautājumus.

6. pants

Pieteikums un atzīšana

1. Pieteikumus izejvielu projekta atzīšanai par stratēģisku projektu Komisijai *var jebkurā brīdī iesniegt* projekta virzītājs. Pieteikums satur:

- (a) attiecīgos **un faktiskos** pierādījumus, kas saistīti ar 5. panta 1. punktā noteikto kritēriju izpildi;
- (b) projekta klasifikāciju saskaņā ar ANO Resursu pamatklasifikāciju, kas pamatota ar attiecīgiem pierādījumiem;
- (c) projekta īstenošanas grafiku, tostarp pārskatu par projektam nepieciešamajām atļaujām un attiecīgā atļauju piešķiršanas procesa statusu;
- (d) plānu, kurā ietverti pasākumi, ar ko **nodrošina skarto kopienu jēgpilnu iesaisti un aktīvu līdzdalību, tostarp** vajadzības gadījumā **izveidojot** regulārus saziņas kanālus ar vietējām **un reģionālajām iestādēm**, t. sk. sociālajiem partneriem **un**

vietējām kopienām, īstenojot izpratnes veicināšanas un informācijas kampaņas un izveidojot mitigācijas un kompensācijas mehānismus, kā arī nodrošinot, ka piespiedu pārmitināšana tiek izmantota tikai kā galējais līdzeklis;

- (e) *informāciju par projektā iesaistīto uzņēmumu kontroli, kas definēta saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 3. panta 2. un 3. punktu;*
- (f) *uzņēmējdarbības plānu, kurā novērtēta projekta finansiālā dzīvotspēja;*
- (g) *aplēsi par projekta potenciālu radīt kvalitatīvas darbvietas, aplēsi par projekta vajadzību pēc kvalificēta darbaspēka, prasmju trūkuma analīzi un daudzgadu darba plānu, kas paredz izvērst prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas centienus, lai novērstu šādu trūkumu (ja tāds ir), un veicināt dzimumu līdztiesību;*
- (ga) *projektiem, kas saistīti ar ieguvī, — plānu, kā uzlabot objektu vides stāvokli pēc ekspluatācijas beigām, lai atjaunotu iepriekšējo vides stāvokli, vienlaikus ņemot vērā tehniskās un ekonomiskās iespējas, kā arī pasākumus, lai veicinātu darbinieku apmācību un atkārtotu pieņemšanu darbā;*
- (gb) *ja projekts ietver pārmitināšanu — plānu, kurā sīki izklāstīts, kā tiks identificēti likumīgie īpašumtiesību turētāji un kā tie piedalīsies vērtēšanas procesā, un kā taisnīgi un savlaicīgi tiks piešķirta kompensācija par aktīvu vai zemes zaudējumu;*
- (gc) *projektiem, kas saistīti ar ieguvī saskaņā ar Direktīvu 92/43/EK vai Direktīvu 2000/60/EK aizsargājamās teritorijās, — aprakstu, kurā parādīta reālā saikne starp projektu un sabiedrības interesēm;*
- (gd) *projektiem, kas saistīti ar ieguvī, — plānu, kas ietver pasākumus, lai nodrošinātu, ka daļa pievienotās vērtības tiek radīta ieguves projekta plašākā reģionā;*
- (ge) *attiecībā uz projektiem trešās valstīs — projekta virzītāja sniegtus pierādījumus par to, ka vismaz 40 % no tā īpašumtiesībām atrodas Savienībā vai partnervalstī.*

2. Komisija *pieņem* īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka *vienotu* veidni, kas projektu virzītājiem jāizmanto 1. punktā minētajiem pieteikumiem *līdz [OV: lūgums ievietot:*

6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Veidnē var norādīt, kā sniedzama 1. punktā minētā informācija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 37. panta 2. punktā. ***Vienotajā veidnē sniedz tikai to informāciju, kas vajadzīga pieteikuma novērtēšanai. Informācijas apjoms, kas vajadzīgs vienotās veidnes aizpildīšanai, ir saprātīgs.***

3. ***Komisija 14 dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas izvērtē tā pilnīgumu un informē projekta virzītāju par to, vai tas ir pilnīgs, kā arī par pieteikuma izvērtēšanas grafiku.*** Ja Komisija uzskata, ka pieteikumā sniegtā informācija ir nepilnīga, tā dod pieteikuma iesniedzējam iespēju savlaicīgi iesniegt pieteikuma papildināšanai vajadzīgo papildu informāciju.

4. ***Ja Komisija ir informējusi projekta virzītāju, ka pieteikumā sniegtā informācija ir pilnīga saskaņā ar šā panta 3. punktu, tā visus pieteikuma dokumentus nosūta 34. pantā minētajai Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdei (“valde”). Trīsdesmit dienu laikā pēc pieteikuma dokumentu saņemšanas valde, pamatojoties uz taisnīgu un pārredzamu procesu, apspriež un sniedz atzinumu par pieteikuma pilnīgumu un to, vai ierosinātais projekts atbilst 5. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem.***

4.a ***Komisija pieteikumu nosūta dalībvalstij, kuras teritoriju skar ierosinātais projekts.***

4.b ***Komisija, izvērtējot pieteikumu, ņem vērā visus pierādītos cilvēktiesību vai vides pārkāpumu rezultātus, kas notikuši piecu gadu laikā pirms pieteikuma iesniegšanas, kā arī visus īstētos mitigācijas pasākumus.***

5. ***Ikvienu dalībvalsts, kuras teritoriju skar ierosinātais projekts, var iebilst pret stratēģiskā statusa piešķiršanu ierosinātajam projektam. Valde var aicināt attiecīgo dalībvalsti norādīt iemeslus, kāpēc tā izsaka iebildumu, lai valde to varētu izskatīt.***

Ja stratēģiskais projekts iecerēts trešā valstī, Komisija par saņemto pieteikumu informē to trešo valsti, kuras teritoriju ierosinātais projekts skar. Komisija neapstiprina pieteikumu, pirms nav saņemts attiecīgās trešās valsts nepārprotams apstiprinājums saskaņā ar piemērojamiem starptautiskajiem tiesību aktiem un minētās trešās valsts tiesību aktiem.

5.a ***Stratēģiskiem projektiem trešās valstīs, ar kurām Savienība ir vienojusies par stratēģiskās partnerības nolīgumu, Komisija rīko apspriešanās ar šīs valsts iestādēm, lai garantētu projekta drīzu īstenošanu.***

6. Komisija, ņemot vērā 4. punktā minēto valdes atzinumu, 60 dienu laikā pēc **pieteikuma pilnīguma atzīšanas saskaņā ar 3. punktu un** pieņem lēmumu par projekta atzīšanu par stratēģisku projektu un par to paziņo pieteikuma iesniedzējam.

Komisijas lēmums ir pamatots, t. sk., ja tas atšķiras no valdes atzinuma. Komisija pamatojumu dara zināmu **attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, valdei un Eiropas Parlamentam**, kā arī projekta virzītājam.

7. Komisija var prioritārā kārtā apstrādāt tādu projektu pieteikumus, kas funkcionē specifiskos vērtības ķēdes posmos, lai:

(a) nodrošinātu, ka stratēģiskajos projektos ir līdzsvaroti pārstāvētas visas stratēģiskās izejvielas un visi vērtības ķēdes posmi;

(b) nodrošinātu, ka tiek panākts progress attiecībā uz visiem 1. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā izklāstītajiem kritērijiem.

(c) **nodrošinātu, ka atbilstīgi kritērijiem un līdzsvarotai pārstāvībai saskaņā ar a) apakšpunktu prioritāte tiek piešķirta projektiem materiālu atgūšanas, izejvielu atgūšanas no ieguves atkritumiem un integrētas reciklēšanas jomā, kā arī MVU iesniegtiem pieteikumiem.**

Ja Komisija attiecībā uz visiem pieteikumiem ir ievērojusi 6. punktā noteiktos termiņus, tā piešķir prioritāti pieteikumu apstrādei saskaņā ar šā punkta pirmo daļu.

8. Ja Komisija konstatē, ka stratēģiskais projekts vairs neatbilst 5. panta 1. punktā izklāstītajiem kritērijiem vai ka tā atzīšanas pamatā bijis pieteikums, kas satur **nepatiesu** informāciju, tā, ņemot vērā valdes un atbildīgā projekta virzītāja atzinumu, var atcelt lēmumu, ar ko projektam piešķir stratēģiskā projekta statusu. **Pirms šāda lēmuma par šā statusa atcelšanu pieņemšanas Komisija projekta virzītājam sniedz lēmuma par atcelšanu pamatojumu, dod iespēju projekta virzītājam atbildēt uz Komisijas nostāju un Komisija ņem vērā projekta virzītāja atbildi.**

Jebkuru stratēģisku projektu, kas 3. pantā minētās stratēģisko izejvielu saraksta atjaunināšanas rezultātā vairs netiktu uzskatīts par stratēģisku projektu, 2 gadus pēc šāda atjauninājuma publicēšanas joprojām uzskata par stratēģisku projektu.

9. Projekti, kas vairs netiek atzīti par stratēģiskiem projektiem, zaudē visas ar šo statusu saistītās tiesības, kas izriet no šīs regulas.

7. pants

Stratēģisko projektu īstenošana

1. Uzskata, ka stratēģiskie projekti veicina stratēģisko izejvielu piegādes drošību Savienībā **saskaņā ar šīs regulas 1. pantā noteiktajiem mērķiem.**
 2. Attiecībā uz vidisko ietekmi, kas apskatīta Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 4. punktā un 16. panta 1. punkta c) apakšpunktā, Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 7. punktā un Direktīvas 2009/147/EK 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā, stratēģiskos projektus Savienībā uzskata par tādiem, kas ir sabiedrības interesēs vai kalpo sabiedrības veselībai un drošībai, un tos var uzskatīt par tādiem, kas ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs, ja ir izpildīti visi minētajās direktīvās izklāstītie nosacījumi.
 3. Dalībvalsts, kuras teritoriju skar stratēģiskais projekts, **kopā ar reģionālajām un vietējām iestādēm** veic pasākumus, lai veicinātu tā savlaicīgu un efektīvu īstenošanu.
 4. Valde periodiski apspriež stratēģisko projektu īstenošanu un vajadzības gadījumā pasākumus, ko projekta virzītājs vai dalībvalsts, kuras teritoriju skar stratēģiskais projekts, varētu veikt, lai vēl vairāk atvieglotu stratēģisko projektu īstenošanu **un sekmīgu izpildi.**
 5. Reizi divos gados pēc tam, kad projekts atzīts par stratēģisku projektu, projekta virzītājs iesniedz **Komisijai** ziņojumu, kurā ietverta informācija vismaz par:
 - (a) projekta īstenošanas progresu, jo īpaši par atļauju piešķiršanas procesa progresu;
 - (b) ja īstenošana atpaliiek no 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētā grafika – iemesli un plāns atpalikšanas novēršanai;
 - (c) projekta finansēšanas progresu, tostarp informācija par publisko finansiālo atbalstu.
- Lai atvieglotu 4. punktā minēto apspriešanos, Komisija valdei iesniedz ziņojuma kopiju.**
6. Valde jebkurā laikā projektu virzītājiem var prasīt papildu informāciju par stratēģiskā projekta īstenošanu.
 7. Projekta virzītājs paziņo Komisijai:

- (a) par izmaiņām, kas *rada šķēršļus projekta atbilstībai* 5. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem;
 - (b) par to, vai ir mainījusies projektā iesaistīto uzņēmumu ilgtermiņa kontrole salīdzinājumā ar 6. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto informāciju.
8. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka veidni, kas projektu virzītājiem jāizmanto 5. punktā minētajiem ziņojumiem. Veidnē var norādīt, kā sniedzama 5. punktā minētā informācija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 37. panta 2. punktā.

Minētajos īstenošanas aktos paredz vienotu veidni, kas aptver visu ziņojumam vajadzīgo informāciju. Informācijas apjoms, kas vajadzīgs vienotās veidnes aizpildīšanai, ir saprātīgs.

9. Projekta virzītājs izveido un regulāri atjaunina *uzņēmuma* tīmekļvietni *vai tīpašu projekta tīmekļvietni* ar informāciju, *kas ir relevanta vietējiem iedzīvotājiem un veicina sabiedrības pieņemšanu attiecībā uz stratēģisko projektu*, tostarp informāciju par vidisko *un* sociālo ietekmi un ieguvumiem, kas saistīti ar stratēģisko projektu. Tīmekļvietne ir brīvi pieejama sabiedrībai, un tā ir pieejama vietējiem iedzīvotājiem viegli saprotamā valodā vai valodās.

2. IEDAĻA

ATĻAUJAS PIEŠKIRŠANAS PROCESS

8. pants

Vienas pieturas aģentūra

1. Līdz [PB: lūgums ievietot: 3 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] dalībvalstis izraugās vienu valsts kompetento iestādi, kas ir atbildīga par kritiski svarīgu izejvielu projektu atļauju piešķiršanas procesa atvieglošanu, koordinēšanu *un racionalizēšanu* un sniedz informāciju par 17. pantā minētajiem elementiem. *Neskarot procedūras ātrumu, izraudzītajai kompetentajai iestādei būtu jālūdz citu kompetento ministriju atzinums un līdzdalība.*

2. Šā panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde ir vienīgais kontaktpunkts, kurā projekta virzītājam jāvēršas atļauju piešķiršanas procesā, kā rezultātā tiek pieņemts visaptverošs lēmums par konkrēto kritiski svarīgu izejvielu projektu, un tā koordinē visu attiecīgo dokumentu un informācijas iesniegšanu. ***Tā nodrošina, ka visi jautājumi par atļauju piešķiršanas procesiem kritiski svarīgu izejvielu projektiem tiek risināti savlaicīgi.***

Vienas pieturas aģentūras norīko atbildīgo darbinieku kritiski svarīgu izejvielu projektiem, kuriem piešķirts stratēģiskā projekta statuss. Atbildīgais darbinieks nodrošina vienkāršu kontaktpunktu un palīdz projekta virzītājam izprast visus administratīvos jautājumus. Norīkotais atbildīgais darbinieks var pārstāvēt arī citu iestādi attiecībā uz vienas pieturas aģentūras dažādu valstu struktūrām.

3. Valsts kompetentās iestādes pienākumus, kas minēti 1. punktā, vai ar to saistītos uzdevumus attiecībā uz katru kritiski svarīgu izejvielu projektu var deleģēt citai iestādei vai tos var veikt cita iestāde ar noteikumu, ka:

- (a) šā panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde informē projekta virzītāju par šādu deleģēšanu;
- (b) par katru kritiski svarīgu izejvielu projektu ir atbildīga viena iestāde;
- (c) visu attiecīgo dokumentu un informācijas iesniegšanu koordinē viena iestāde;

(ca) valsts kompetentā iestāde, kas minēta 1. punktā, nodrošina, ka uzdevumu deleģēšanas dēļ nerodas kavēšanās.

4. Projektu virzītājiem ir atļauts visus atļauju piešķiršanas procesam relevantos dokumentus iesniegt elektroniski.

5. Šā panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde ņem vērā visus derīgos pētījumus, kas par konkrēto kritiski svarīgu izejvielu projektu veikti, un atļaujas, kas tam izdotas, pirms attiecībā uz projektu uzsākts atļauju piešķiršanas procesā saskaņā ar šo pantu, un neprasa pētījumu un atļauju dublēšanu, ja vien Savienības tiesību aktos nav noteikts citādi.

6. Šā panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir viegli piekļūt informācijai un vienkāršām strīdu izšķiršanas procedūrām saistībā ar atļauju piešķiršanas procesu un atļauju izdošanu kritiski svarīgu

izejvielu projektiem, tostarp attiecīgā gadījumā alternatīviem strīdu izšķiršanas mehānismiem.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētajai valsts kompetentajai iestādei *vai jebkurai iestādei, kurai atbilstīgi 3. punktam* ir deleģēti uzdevumi, ir pietiekams skaits kvalificētu darbinieku un pietiekami finanšu, tehniskie un tehnoloģiskie resursi, kas vajadzīgi tās uzdevumu efektīvai izpildei saskaņā ar šo regulu, tostarp kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai.

Ja dalībvalstīm sākotnēji nav resursu, lai izpildītu šajā punktā izklāstītās prasības attiecībā uz tehniskajiem resursiem, Komisija tām palīdz ar resursiem, kas palīdz dalībvalstij minēto prasību izpildē.

8. Valde:
 - (a) periodiski apspriež šīs iedaļas īstenošanu un dalās paraugpraksē, kā paātrināt kritiski svarīgu izejvielu projektu atļauju piešķiršanas procedūru un kā ***uzlabot sabiedrības līdzdalību tajos un to sabiedrisko apspriešanu;***
 - (b) attiecīgā gadījumā ierosina Komisijai šīs iedaļas īstenošanas vadlīnijas, kas 1. punktā minētajām valstu kompetentajām iestādēm jāņem vērā.

9. pants

Stratēģisko projektu prioritārais statuss

1. Lai nodrošinātu ar Savienības stratēģiskajiem projektiem saistīto atļauju piešķiršanas procesu efektīvu administratīvo virzību, projekta virzītāji un visas attiecīgās iestādes, ***tostarp 8. panta 1. un 3. punktā minētās valsts iestādes,*** nodrošina, ka minēto procesu, ***arī saziņas starp projekta virzītāju un jebkuru iestādi pirms pieteikuma oficiālas iesniegšanas un izskatīšanas pabeigšanas,*** norise ir tik ātra, cik vien tas ir iespējams saskaņā ar Savienības un valstu tiesību aktiem.
2. Neskarot Savienības tiesību aktos paredzētos pienākumus, stratēģiskajiem projektiem Savienībā piešķir visaugstāko iespējamo valsts nozīmes statusu, ja šāds statuss ir paredzēts valsts tiesību aktos, un atļauju, ***tostarp būvatļaujas, ķimikāliju atļaujas un tīkla pieslēguma atļauju, vidisko novērtējumu un atļauju, ja tādi ir vajadzīgi,*** piešķiršanas procesos ar tiem attiecīgi apietas, ***un tajos ietver visus administratīvos pieteikumus un procedūras.***

3. Visas strīdu izšķiršanas procedūras, tiesvedību, pārsūdzības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas saistīti ar atļauju piešķiršanas procesu un atļauju izdošanu stratēģiskiem projektiem Savienībā, visās valstu tiesās, tribunālos, kolēģijās, tostarp mediācijā vai šķīrējtiesā, ja tādas ir paredzētas valsts tiesību aktos, uzskata par steidzamiem, ja un ciktāl valsts tiesību aktos ir paredzētas šādas steidzamības procedūras, un ar noteikumu, ka tiktu **stingri** ievērotas parasti piemērojamās personu vai vietējo kopienu tiesības uz aizstāvību. Stratēģisko projektu virzītāji attiecīgā gadījumā piedalās šādā steidzamības procedūrā.

10. pants

Atļauju piešķiršanas procesa ilgums

1. Attiecībā uz stratēģiskajiem projektiem Savienībā atļauju piešķiršanas process nepārsniedz:
 - (a) 24 mēnešus stratēģiskajiem projektiem, kas saistīti ar ieguvi, **izņemot stratēģiskos projektus, kuri saistīti tikai ar ieguves rūpniecības atkritumiem un kuriem atļaujas piešķiršanas process nepārsniedz 18 mēnešus;**
 - (b) 12 mēnešus stratēģiskajiem projektiem, kas saistīti tikai ar pārstrādi vai reciklēšanu.
2. Ja stratēģiskajiem projektiem Savienībā atļauju piešķiršanas process sācies, pirms tiem piešķirts stratēģiskā projekta statuss, **un ja operāciju paplašināšanas projektiem atļauja jau ir piešķirta**, tad, atkāpjoties no 1. punkta, atlikušo atļauju piešķiršanas procesa posmu ilgums pēc tam, kad projektam piešķirts stratēģiskais statuss, nepārsniedz:
 - (a) 21 mēnesi stratēģiskajiem projektiem, kas saistīti ar ieguvi, **izņemot stratēģiskos projektus, kuri saistīti tikai ar ieguves rūpniecības atkritumiem un kuriem atļaujas piešķiršanas process nepārsniedz 15 mēnešus;**
 - (b) 9 mēnešus stratēģiskajiem projektiem, kas saistīti tikai ar pārstrādi vai reciklēšanu.
3. Izņēmuma gadījumos, ja to prasa ierosinātā projekta būtība, sarežģītība, atrašanās vieta vai apmērs, 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde, katru gadījumu

izskatot atsevišķi, 1. punkta a) apakšpunktā un 2. punkta a) apakšpunktā minētos termiņus var pagarināt par ne vairāk kā trim mēnešiem un 1. punkta b) apakšpunktā un 2. punkta b) apakšpunktā minētos termiņus ne vairāk kā par vienu mēnesi pirms to termiņa beigām. Šādā gadījumā 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde informē projekta virzītāju par pagarinājuma iemesliem un par datumu, kad ir gaidāms rakstisks visaptverošais lēmums.

4. Attiecībā uz stratēģiskiem projektiem, kas *nav* saistīti ar *ieguvi*, ja 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nav pieņēmusi visaptverošu lēmumu 1. un 2. punktā minētajos piemērojamajos termiņos, tas nozīmē, ka attiecīgais atļaujas piešķiršanas pieteikums ir uzskatāms par apstiprinātu, izņemot gadījumus, kad jāveic konkrētā projekta vidiskās ietekmes novērtējums saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK vai Direktīvām 2000/60/EK, 2008/98/EK, 2009/147/EK, 2010/75/ES, 2011/92/ES vai 2012/18/ES **■** .
5. Ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc tam, kad saņemts atļaujas piešķiršanas pieteikums saistībā ar stratēģisko projektu, 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde validē pieteikumu vai, ja projekta virzītājs nav nosūtījis visu pieteikuma apstrādei vajadzīgo informāciju, pieprasa projekta virzītājam iesniegt pilnīgu pieteikumu *trīsdesmit* dienu laikā pēc šā pieprasījuma, *kurā norādīts, kuras informācijas trūkst*.
Dienu, kad 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde ir apstiprinājusi pieteikuma derīgumu, uzskata par atļaujas piešķiršanas procesa sākuma dienu.
6. Ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc dienas, kad apstiprināts atļaujas piešķiršanas pieteikuma derīgums, 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde ciešā sadarbībā ar projekta virzītāju un citām attiecīgajām iestādēm izstrādā *detalizētu* atļauju piešķiršanas procesa grafiku. Sarakstu publicē projekta virzītājs 7. panta **9. punktā** minētajā tīmekļvietnē.
7. Šajā pantā noteiktie termiņi neskar saistības, kas izriet no Savienības un starptautiskajiem tiesību aktiem, un neskar administratīvās pārsūdzības procedūras un tiesiskās aizsardzības līdzekļus tiesu iestādēs.
Šajā pantā noteiktie termiņi jebkurai no atļauju piešķiršanas procedūrām neskar nekādus īsākus termiņus, ko noteikušas dalībvalstis.

11. pants

Vidiskie novērtējumi un atļaujas

1. Ja ir jāveic stratēģiskā projekta vidiskās ietekmes novērtējums saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 5.–9. pantu, attiecīgais projekta virzītājs, **ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc paziņojuma par stratēģiskā projekta atzīšanu**, prasa 8. panta 1. punktā minētajai valsts kompetentajai iestādei sniegt atzinumu par tās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kas jāiekļauj vidiskās ietekmes novērtējuma ziņojumā saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 1. punktu.

Šīs regulas 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka pirmajā daļā minētais atzinums tiek sniegts iespējami drīz un ne vēlāk kā **20 dienu** laikā no dienas, kad projekta virzītājs iesniedzis savu pieprasījumu. **Valsts kompetentās iestādes mērķis ir racionalizēt procesu un dot norādes projekta virzītājam šajā procesā.**

Komisija saskaņā ar šo punktu publicē kopīgas pamatnostādnes valstu kompetentajām iestādēm.

2. Ja pienākums veikt stratēģiskā projekta vidiskās ietekmes novērtējumu izriet vienlaikus no Padomes Direktīvas 92/43/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK, 2008/98/EK, 2009/147/EK 2010/75/ES, 2011/92/ES vai 2012/18/ES, 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka tiek piemērota koordinēta vai kopīga procedūra, kas atbilst minēto Savienības tiesību aktu prasībām, **neatkarīgi no tā, ko izvēlas projekta virzītājs.**

Saskaņā ar pirmajā daļā minēto koordinēto procedūru 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde koordinē **un racionalizē** dažādos atsevišķos konkrēta projekta vidiskās ietekmes novērtējumus, kas prasīti attiecīgajos Savienības tiesību aktos.

Saskaņā ar pirmajā daļā minēto kopīgo procedūru 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde sniedz konkrēta projekta vidiskās ietekmes vienotu novērtējumu, kas prasīts attiecīgajos Savienības tiesību aktos.

3. Šīs regulas 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka attiecīgās iestādes Direktīvas 2011/92/ES 1. panta 2. punkta g) apakšpunkta iv) punktā minēto pamatoto secinājumu par stratēģiskā projekta vidiskās ietekmes novērtējumu sniedz

80 dienu laikā pēc tam, kad ir saņemta visa vajadzīgā informācija, kas savākta saskaņā ar minētās direktīvas 5., 6. un 7. pantu, un ir pabeigta minētās direktīvas 6. un 7. pantā minētā apspriešanās.

3.a *Izņēmuma gadījumos, ja to prasa ierosinātā projekta būtība, sarežģītība, atrašanās vieta vai mērogs, 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde šā panta 3. punktā noteiktos termiņus var pagarināt ne vairāk kā par 30 dienām pirms termiņu beigām, un katru gadījumu izskata atsevišķi. Šādā gadījumā 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde informē projekta virzītāju par pagarinājuma iemesliem un par datumu, kad rakstveidā ir gaidāms argumentēts secinājums.*

4. Termiņš, kādā ar attiecīgo sabiedrības daļu jāapspriežas par Direktīvas 2011/92/ES 5. panta 1. punktā minēto vidiskās ietekmes novērtējuma ziņojumu, stratēģisko projektu gadījumā nepārsniedz **80 dienas, bet nav mazāks par 40 dienām.**

4.a *Attiecībā uz stratēģiskiem projektiem, ja 8. panta 1. punktā minētā kompetentā iestāde nav sniegusi pamatotu secinājumu šā panta 3. punktā minētajos piemērojamajos termiņos, projekta virzītājs var iesniegt sūdzību attiecīgajā tiesā, lai tā piemērotu sodu vai izdotu pagaidu rīkojumu.*

5. Šā panta 1. punktu nepiemēro atļauju piešķiršanas procesam tādiem stratēģiskiem projektiem, kuru atļauju piešķiršanas process sācies, pirms tiem piešķirts stratēģiskā projekta statuss.

Šā panta 2.–4. punktu attiecībā uz atļauju piešķiršanas procesu tādiem stratēģiskiem projektiem, kuru atļauju piešķiršanas process sācies, pirms tiem piešķirts stratēģiskā projekta statuss, piemēro tikai tiktāl, ciktāl minētajos punktos apskatītie posmi vēl nav noslēgušies.

12. pants

Plānošana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts, reģionālās un vietējās iestādes, kas atbild par plānu, tostarp zonējuma, telpiskā plānojuma un zemes izmantošanas plānu, sagatavošanu, attiecīgā gadījumā, **cieši sadarbojoties**, šādos **plānos** iekļauj noteikumus par kritiski svarīgu izejvielu projektu attīstīšanu. Prioritāte dodama mākslīgām un apbūvētām virsmām, rūpnieciskām teritorijām, degradētām teritorijām, **aktīvām vai pamestām**

*raktuvēm un attiecīgā gadījumā **derīgo izrakteņu iegulām, kas verificētas dalībvalsts ģeoloģiskā apsekojumā.***

2. Ja plāni, tostarp noteikumi par kritiski svarīgu izejvielu projektu attīstīšanu, ir jānovērtē saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK un saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. pantu, šos novērtējumus apvieno. Piemērotā gadījumā šajā apvienotajā novērtējumā aplūko arī ietekmi uz potenciāli skartajiem ūdensobjektiem un pārbauda, vai plāns izraisītu Direktīvas 2000/60/EK 4. pantā minētā stāvokļa vai potenciāla pasliktināšanos vai potenciāli traucētu sasniegt labu ūdensobjekta stāvokli vai labu potenciālu. Ja tas ir relevanti, dalībvalstīm ir jānovērtē esošo un nākotnes darbību ietekme uz jūras vidi, arī sauszemes un jūras mijiedarbība, kā minēts Direktīvas 2014/89/ES 4. pantā; apvienotais novērtējums attiecas arī uz šo ietekmi, **vienlaikus saglabājot nemainīgu kvalitāti. Ja saskaņā ar šo pantu ir nepieciešams veikt novērtējumu atbilstīgi Direktīvas 2000/60/EK 4. pantam vai Direktīvas 2014/89/ES 4. pantam, to veic tā, lai netiktu pagarināti šīs regulas 10. panta 1. un 2. punktā un 11. panta 3. punktā minētie termiņi.**

13. pants

UNECE konvenciju piemērojamība

1. Šajā regulā izklāstītie noteikumi neskar pienākumus, kas noteikti Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (UNECE) Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kura parakstīta Orhūsā 1998. gada 25. jūnijā, un UNECE Konvencijā par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā, kas parakstīta Espo 1991. gada 25. februārī.
2. Visus lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šo iedaļu, dara publiski pieejamus **viegli sprotamā veidā, un visi lēmumi, kas attiecas uz vienu projektu, ir pieejami vienā tīmekļvietnē.**

3. iedaļa

Sekmējoši nosacījumi

14. pants

Īstenošanas paātrināšana

1. Komisija un dalībvalstis, *kā arī attiecīgās vietējās un reģionālās iestādes*, veic darbības, ar kurām paātrina un piesaista privātās investīcijas stratēģiskos projektos. *Lai nodrošinātu konsekventu piegādi Savienībā, dalībvalstis saskaņā ar LESD 107. un 108. pantu, apsver atbalsta sniegšanu un koordinēšanu stratēģiskiem projektiem, kuriem ir grūtības piekļūt finansējumam, kā arī jaunuzņēmumiem, kas darbojas specifiskos vērtības ķēdes posmos, lai atbalstītu attīstību un veicinātu inovatīvu ekosistēmu un plašāko tehnoloģiju klāstu attiecīgajā jomā. Komisija un dalībvalstis atturas no darbībām, kas izspiež privātās investīcijas.*
2. *Komisija un dalībvalstis, tostarp reģionālās un vietējās iestādes, attiecīgā gadījumā stratēģiskiem projektiem sniedz administratīvu atbalstu nolūkā sekmēt to ātru un faktisku īstenošanu, arī nodrošināt šādu atbalstu:*
 - (a) palīdzība ar mērķi nodrošināt, ka tiek panākta atbilstība piemērojamiem administratīvajiem un ziņošanas pienākumiem;
 - (b) palīdzība projektu virzītājiem ar mērķi palielināt *savlaicīgu* sabiedrības līdzdalību projektā un *apspriedes par to, tostarp attiecīgā gadījumā ievērojot ieteikumus un paraugpraksi, kuras apmaiņu nodrošina valde;*
 - (ba) *atjauninājumi par paredzamu un ad hoc administratīvu kavēšanos projekta virzītājiem attiecībā uz atļauju piešķiršanas procesu un kavēšanās pamatojums, vienlaikus nodrošinot regulāru, savlaicīgu un skaidru komunikāciju;*
 - (da) *sagatavošanas finansējuma programmas, kas attiecas uz izejvielām, kuras iegūtas no neto nulles emisiju industrijas akadēmijām, kas minētas [PB: lūgums ievietot atsauci uz Neto nulles emisiju industrijas aktu].*
- 2.a *Komisija var dalībvalstīm sniegt atzinumu par valstī veiktās īstenošanas atbilstību 1. panta 2. punktā noteiktajiem mērķiem.*

15. pants

Finansējuma koordinēšana

1. Pēc stratēģiskā projekta virzītāja pieprasījuma 35. panta 6. punkta a) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa apspriež un konsultē par to, kā var rast trūkstošo projekta finansējumu, ***un sniedz ieteikumus par turpmāk izmantojamiem resursiem un finansēšanas instrumentiem***, ņemot vērā jau nodrošināto finansējumu un apsverot vismaz šādus elementus:
 - (a) papildu privāti finansējuma avoti, ***kā arī atbalsts, izmantojot Eiropas Investīciju bankas grupas vai citu starptautisku finanšu iestāžu, arī Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, resursus, īpašu uzmanību pievēršot iniciatīvai attiecībā uz stratēģiskiem projektiem ārpus Savienības “Global Gateway”***;
 - (b) pastāvošie dalībvalstu instrumenti un programmas, arī no ***eksporta kredītreitīngā aģentūrām***, valsts attīstību veicinošām bankām un iestādēm,
 - (c) relevantas Savienības finansējuma un finansēšanas programmas.
- 1.a ***Līdz ... [18 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam katru gadu Komisija ar šīs regulas 35. panta 6. punkta a) apakšpunktā minētās pastāvīgās apakšgrupas palīdzību iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai. Ziņojumā apraksta šķēršļus, kas kavē piekļuvi finansējumam, un ieteikumus, kā ar Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas starpniecību atvieglot finansējuma pieejamību stratēģiskajiem projektiem.***

16. pants

Priekšlīgumu slēgšanas atvieglināšana

1. Komisija izveido sistēmu, kas atvieglo ar stratēģiskiem projektiem saistītu priekšlīgumu slēgšanu saskaņā ar konkurences noteikumiem.
2. Šā panta 1. punktā minētā sistēma dod iespēju potenciālajiem pircējiem izteikt piedāvājumus, norādot:
 - (a) to stratēģisko izejvielu daudzumu un kvalitāti, ko tie plāno iegādāties;

- (b) iecerēto cenu vai cenu diapazonu;
 - (c) iecerēto priekšlīguma ilgumu.
3. Šā panta 1. punktā minētā sistēma dod iespēju stratēģisko projektu virzītājiem izteikt piedāvājumus, norādot:
- (a) to stratēģisko izejvielu apjomu un kvalitāti, par kurām tie vēlas noslēgt priekšlīgumus;
 - (b) iecerēto cenu vai cenu diapazonu, par kādu tie vēlas pārdot;
 - (c) iecerēto priekšlīguma ilgumu.
4. Pamatojoties uz piedāvājumiem, kas izteikti un saņemti saskaņā ar 2. un 3. punktu, Komisija palīdz stratēģisko projektu virzītājiem sazināties ar projektam relevantajiem potenciālajiem klientiem.
- 4.a *Sistēma ir pieejama projekta virzītājiem, ja stratēģiskajam projektam vēl nav piešķirta atļauja, bet ir panākts būtisks progress atļaujas izsniegšanas procesā, ko īsteno 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde.***

17. pants

Administratīvās informācijas pieklūstamība tiešsaistē

1. Dalībvalstis par administratīvajiem procesiem, kas ir relevanti kritiski svarīgo izejvielu projektiem, tiešsaistē un centralizētā un viegli pieklūstamā veidā sniedz informāciju par šādiem elementiem:
- (a) atļauju piešķiršanas process ***un ar to saistītie administratīvie procesi, kas vajadzīgi atļaujas saņemšanai;***
 - (b) finansēšanas un investīciju pakalpojumi,
 - (c) finansējuma ieguves iespējas Savienības vai dalībvalstu līmenī,
 - (d) uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumi, tostarp, bet ne tikai, attiecībā uz uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju, vietējiem nodokļu tiesību aktiem, darba tiesībām.

2. ***Komisija par administratīvajiem procesiem, kas ir relevanti stratēģisko projektu statusa iegūšanai, informāciju sniedz tiešsaistē un centralizētā un viegli piekļūstamā veidā.***

4. IEDAĻA

IZPĒTE

18. pants

Nacionālās izpētes programmas

1. Katra dalībvalsts sagatavo kritiski svarīgu izejvielu vispārīgās izpētes nacionālo programmu. Pirmo šādu programmu katra dalībvalsts sagatavo līdz [PB: lūdzu ievietot: 1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Nacionālās programmas pārskata un ***digitāli atjaunina, iekļaujot datus no citām izpētes kampaņām publicēšanai*** reizi ***trijos*** gados.
2. Šā panta 1. punktā minētajās nacionālajās izpētes programmās iekļauj pasākumus, kuru mērķis ir palielināt pieejamo informāciju par Savienības kritiski svarīgo izejvielu atradnēm, t. sk. tostarp dziļajām rūdās iegulām. Vajadzības gadījumā tie ietver šādus pasākumus:
 - (a) derīgo izrakteņu kartēšana piemērotā mērogā, ***tostarp esošo sārņu potenciāls***;
 - (b) ģeokīmiskā izpēte, t. sk. augsnes, nogulu, iežu ķīmiskā sastāva noteikšana;
 - (c) ģeozinātniski apsekojumi, piemēram, ģeofiziskie apsekojumi;
 - (d) vispārīgajā izpētē savākto datu apstrāde, tostarp prognostisko karšu izstrāde;
 - (e) esošo ģeozinātnisko apsekojumu datu vēlreizēja apstrāde ar mērķi pārliecināties, ka nav palaistas garām kādas kritiski svarīgas izejvielas ***un nesējmetālus*** saturošu izrakteņu atradnes.
3. Dalībvalstis dara Komisijai ***zināmus savu 1. punktā minēto nacionālo programmu projektus. Komisija var sniegt atzinumu par dalībvalstu izpētes programmu darbības jomu un formātu, lai nodrošinātu racionalizētu Savienības pieeju. Komisija var arī***

palīdzēt dalībvalstīm izveidot un īstenot savas nacionālās izpētes programmas tehnisko, digitālo un tehnoloģisko resursu veidā.

Dalībvalstis dara Komisijai zināmas pabeigtās nacionālās programmas, kas minētas šā panta 1. punktā. Pēc tam Komisija nosūta šīs programmas valdei, lai tās varētu apspriest 35. panta 6. punkta e) apakšpunktā minētajā apakšgrupā.

4. Dalībvalstis 43. pantā minētajā ziņojumā sniedz informāciju par savā nacionālajā programmā iekļauto pasākumu īstenošanas gaitu.
5. *Atjauninātu* informāciju par kritiski svarīgās izejvielas saturošu izrakteņu atradnēm, kas savākta, izmantojot 1. punktā minētajās nacionālajās programmās izklāstītos pasākumus, dalībvalstis dara publiski pieejamu brīvpiekļuves tīmekļvietnē *pēc akadēmisko aprindu, valstu kompetento iestāžu, Savienības vai valstu, reģionālo un vietējo iestāžu, valstu ģeoloģisko institūtu vai apsekojumu veicēju pamatota pieprasījuma*. Šajā informācijā attiecīgā gadījumā iekļauj identificēto atradņu klasifikāciju, izmantojot ANO resursu pamatklasifikāciju.

Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka veidni, kurā dara pieejamu pirmajā daļā minēto informāciju. Veidnē var norādīt, kā sniedzama pirmajā daļā minētā informācija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 37. panta 2. punktā.

6. Ņemot vērā pašreizējo sadarbību vispārīgajā izpētē, 35. panta 6. punkta b) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa apspriež 1. punktā minētās nacionālās programmas un to īstenošanu, tostarp vismaz:
 - (a) sadarbības potenciālu, tostarp tādās sfērās kā izrakteņu pārrobežu atradņu un kopīgo ģeoloģisko formāciju izpēti;
 - (b) ar 2. punktā uzskaitītajiem pasākumiem saistīto paraugpraksi;
 - (c) 1. punktā minēto nacionālo programmu *rezultātu integrēšanu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2007/2/EK minētajā telpisko datu infrastruktūrā²⁷ un šīs infrastruktūras darīšanu pieejamu visām valstu kompetentajām iestādēm datu kopīgošanas veicināšanai.*

²⁷ *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).*

- 6.a *Dalībvalstis atbalsta izpētes tehnoloģiju tehnoloģisko briedumu dziļām un sarežģītām kritiski svarīgu izejvielu iegulām, vismaz iekļaujot atbalsta darbības šajā nolūkā valsts pētniecības un inovācijas programmās, vienlaikus pēc iespējas samazinot šādu tehnoloģiju ietekmi uz vidi.*

4. nodaļa

Riska monitorings un mazināšana

19. pants

Monitorings un stresa testēšana

1. Komisija seko līdzi piegādes riskiem saistībā ar kritiski svarīgām izejvielām. Šis monitorings aptver vismaz šādu parametru dinamiku:
 - (a) tirdzniecības plūsmas;
 - (b) pieprasījums un piedāvājums;
 - (c) piedāvājuma koncentrētība;
 - (d) Savienības un pasaules produkcija un ražošanas jaudas dažādos vērtības ķēdes posmos;

(da) cenu svārstīgums;

(db) atļauju izsniegšanas sastrēgumpunkti;

(dc) Savienības un visas pasaules stratēģisko izejvielu reciklēšanas jauda;

(dd) ģeopolitiskās norises, cilvēktiesību krīzes un drošības izaicinājumi, ar ko saskaras Savienība.
2. Valsts iestādes, kas piedalās 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētajā pastāvīgajā apakšgrupā, palīdz Komisijai veikt 1. punktā minēto monitoringu, proti:
 - (a) dalās ar jebkādu to rīcībā esošo informāciju par 1. punktā uzskaitīto parametru dinamiku, tostarp ar 20. pantā minēto informāciju;
 - (b) koordinācijā ar Komisiju un citām iesaistītajām iestādēm vāc informāciju par 1. punktā uzskaitīto parametru dinamiku, tostarp 20. pantā minēto informāciju, *nekādi neskarot piemērojamos konkurences un pretmonopola tiesību aktus;*

(c) veic kritiski svarīgo izejvielu piegādes risku analīzi, ņemot vērā 1. punktā uzskaitīto parametru dinamiku.

3. Komisija sadarbībā ar valstu iestādēm, kas piedalās 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētajā pastāvīgajā apakšgrupā, nodrošina, ka vismaz reizi **divos gados vai arī ikreiz, kad 1. punktā minētā monitoringa laikā tiek konstatēti piegādes riski, tiek** veikts katras **kritiski svarīgās** izejvielas piegādes ķēdes stresa tests. Šajā nolūkā 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa dažādu **kritiski svarīgu** izejvielu stresa testu īstenošanu koordinē un sadala dažādu iesaistīto iestāžu starpā.

Pirmajā daļā minētie stresa testi ietver novērtējumu par attiecīgo **kritiski svarīgu** izejvielu Savienības piegādes ķēdes neaizsargātību pret piegādes traucējumiem, proti, aplēsi par dažādu scenāriju ietekmi, kas var izraisīt šādus traucējumus, un to iespējamo ietekmi, ņemot vērā vismaz šādus elementus:

- (a) kur attiecīgās izejvielas tiek iegūtas, pārstrādātas vai reciklētas;
- (b) ekonomikas dalībnieku jauda visā vērtības ķēdē, kā arī tirgus struktūra;
- (c) faktori, kas var ietekmēt piegādi, tostarp, bet ne tikai, ģeopolitiskā situācija, **tirdzniecības strīdi, tostarp ekonomiskās piespiešanas darbības**, loģistika, energoapgāde, darbaspēks vai dabas katastrofas;
- (d) piegādes avotu un aizstājējmateriālu pieejamība **un spēja tos ātri dažādot vai pieprasījuma mazināšana, palielinot efektivitāti**;
- (e) relevanto izejvielu lietotāji visā vērtības ķēdē un to pieprasījuma īpatsvars, īpašu uzmanību pievēršot tādu tehnoloģiju ražošanai, kuras prasa zaļā un digitālā pārkārtošanās, kā arī aizsardzības un **aerokosmiskie** lietojumi.

4. Komisija **pēc akadēmisko aprindu, valstu kompetento iestāžu, Savienības aģentūru vai dalībvalstu ģeoloģisko institūtu vai apsekojumu veicēju pamatota pieprasījuma** dara pieejamu **informāciju**, kurā ir šādi elementi:

- (a) pieejamā informācija par 1. punktā minēto parametru dinamiku;
- (b) kritiski svarīgu izejvielu piegādes riska aprēķins, ņemot vērā a) apakšpunktā minēto informāciju;
- (c) šā panta 3. punktā minēto stresa testu rezultāti;

- (d) attiecīgā gadījumā — ieteikums par piemērotām riska mazināšanas stratēģijām, kā samazināt piegādes risku.

Ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šā punkta pirmajā daļā minētās informācijas pieejamības nodrošināšana jebkuram no pirmajā daļā minētajiem dalībniekiem radītu ģeopolitiski nelabvēlīgāku situāciju, Komisija var atteikties darīt pieejamu informāciju jebkuram no minētajiem dalībniekiem, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi.

5. Ja, pamatojoties uz informāciju, kas ievākta saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu, Komisija uzskata, ka ir skaidras pazīmes, ka var iestāties piegādes traucējumi, Komisija brīdina dalībvalstis, valdi, **Eiropas Parlamentu** un Savienības pārvaldības struktūras, kuras atbild par modrību krīzes situācijās vai krīzes pārvarēšanas mehānismiem un kuru darbības jomā ietilpst attiecīgās kritiski svarīgās vai stratēģiskās izejvielas.

- 5.a Lielie uzņēmumi, kas ražo stratēģiskas tehnoloģijas, izmantojot stratēģiskas izejvielas, veic atbilstīgus riska pārvaldības un mazināšanas pasākumus attiecībā uz savām kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēdēm un regulāri, kā arī vajadzības gadījumā ad hoc kārtībā, par veiktajiem pasākumiem informē savu direktoru valdi.*

20. pants

Informēšanas pienākumi attiecībā uz monitoringu

1. Dalībvalstis 43. pantā minētajā ziņojumā sniedz Komisijai informāciju par visiem to jauniem vai esošiem izejvielu projektiem to teritorijā, kas ir relevanti 19. panta 1. punkta d) apakšpunktam, tostarp par jauno projektu klasifikāciju saskaņā ar ANO resursu pamatklasifikāciju.

Dalībvalsts, kas sniedz informāciju saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, iegūst minēto informāciju tikai no atļaujas piešķiršanas pieteikumā iekļautajiem datiem. Visu informāciju, kas sniegta saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, apstrādā saskaņā ar 44. pantu.

2. Dalībvalstis identificē *lielos uzņēmumus, kas darbojas* visā to teritorijā esošajā kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē un:
- (a) seko līdzi to darbībai, proti, tos regulāri un samērīgi apseko, lai ievāktu 19. pantā minētajiem monitoringa uzdevumiem vajadzīgo informāciju. **Lieliem**

uzņēmumiem, kas identificēti saskaņā ar šo punktu, informācija, ko tie vāc esošo uzraudzības pasākumu vai stresa testu ietvaros, jāiesniedz tikai tādā apmērā, kādā šāda informācija jau ir pieejama. Lieliem uzņēmumiem nekādi dati nav jāsniedz, ja tas rada uzņēmējdarbības risku. Dalībvalstis nodrošina, ka informāciju apstrādā saskaņā ar 44. pantu;

- (b) 43. pantā minētā ziņojuma ietvaros sniedz informāciju par šo apsekojumu rezultātiem;
 - (c) nekavējoties ziņo Komisijai par nozīmīgiem notikumiem, kas var kavēt identificēto lielo uzņēmumu regulārās operācijas.
3. Dalībvalstis saskaņā ar šā panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu savāktos datus nosūta arī valstu statistikas iestādēm un Eurostat statistikas apkopošanai un publicēšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009. Dalībvalstis izraugās valsts iestādi, kas ir atbildīga par datu nosūtīšanu valstu statistikas birojiem un Eurostat.
4. *Dalībvalstis pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē izstrādā vienotu veidni, kas lieliem uzņēmumiem jāaizpilda, atbildot uz 2. punkta a) apakšpunktā minēto apsekojumu jautājumiem. Vienotajā veidnē var norādīt, kā formulējama 2. punkta a) apakšpunktā minētā informācija. Informācijas apjoms, kas vajadzīgs vienotās veidnes aizpildīšanai, ir saprātīgs.*

21. pants

Ziņošana par stratēģiskajiem krājumiem

- 1. Dalībvalstis 43. pantā minētajā ziņojumā sniedz Komisijai informāciju par stratēģisko izejvielu stratēģisko krājumu stāvokli.
- 2. Šā panta 1. punktā minētā informācija attiecas uz visu publisko iestāžu, valsts uzņēmumu vai tādu ekonomikas dalībnieku krājumiem, kuriem dalībvalsts uzdevusi veidot *vai pārvaldīt* stratēģiskās rezerves tās vārdā, un tā ietver vismaz aprakstu par:
 - (a) katras stratēģiskās izejvielas pieejamo krājumu līmenis, ko mēra gan tonnās, gan procentos no attiecīgo materiālu gada patēriņa valstī, kā arī krājuma materiālu ķīmiskā forma un tīrības pakāpe;

- (b) katras stratēģiskās izejvielas pieejamo krājumu līmeņa izmaiņas iepriekšējos 5 gados;
 - (c) jebkuri noteikumi vai procedūras, ko piemēro stratēģisko krājumu nodošanai aprītē, iedalīšanai un sadalei.
3. Ziņojumā var iekļaut arī informāciju par kritiski svarīgu un citu izejvielu stratēģiskajiem krājumiem.

22. pants

Stratēģisko krājumu *monitorings*

1. Līdz [PB: lūgums ievietot: divi gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisija, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar 21. panta 1. punktu, valdi **un Eiropas Parlamentu** informē par šādiem punktiem:
- (a) **informācija par** katras stratēģiskās izejvielas Savienības **kopējo** krājumu **līmeni**;
 - (b) informācija par stratēģisko krājumu iespējamo pārrobežu pieejamību, ņemot vērā noteikumus vai procedūras to laišanai apgrozībā, iedalīšanai un sadalei.
2. Valdes **pastāvīgā apakšgrupa, kas minēta 35. panta 6. punkta d) apakšpunktā, nosaka**, kāds Savienības stratēģisko izejvielu krājumu līmenis ir drošs. **Drošs līmenis ir tāds līmenis,**
- (a) ko izsaka kā daudzumu, kas vajadzīgs, lai noteiktu dienu skaitu segtu dienas vidējo neto importu gadījumā, ja ir izcēlušies piegādes traucējumi, un ko aprēķina, pamatojoties uz importa apjomu iepriekšējā kalendārajā gadā;
 - (b) kas ir samērīgs ar piegādes risku un ekonomisko nozīmi, kas saistīta ar attiecīgajām stratēģiskajām izejvielām.
3. Komisija, ņemot vērā valdes viedokli, **attiecīgā gadījumā** var sniegt dalībvalstīm adresētus atzinumus:
- (a) palielināt stratēģisko krājumu līmeni, ņemot vērā 1. punkta b) apakšpunktā minēto salīdzinājumu, esošo krājumu relatīvo sadalījumu starp dalībvalstīm un ekonomikas dalībnieku stratēģisko izejvielu patēriņu dalībvalstu attiecīgajās teritorijās;

- (b) grozīt vai koordinēt noteikumus vai procedūras stratēģisko krājumu laišanai apgrozībā, iedalei un sadalei, lai uzlabotu iespējamo pārrobežu pieejamību, jo īpaši, ja tas nepieciešams stratēģisku tehnoloģiju ražošanai.
4. Sagatavojot 3. punktā minētos atzinumus, **Komisija un** valde īpašu uzmanību pievērš tam, ka jāsaglabā stimulš tiem privātajiem uzņēmējiem, kuri izmanto stratēģiskās izejvielas par ielaidmateriāliem, veidot savus krājumus vai veikt citus pasākumus, lai risinātu piegādes riskus, kas tos var apdraudēt.
 5. Dalībvalstis 43. pantā minētajā ziņojumā sniedz informāciju par to, vai un kā tās ir īstenojušas vai plāno īstenot 3. punktā minētos atzinumus.
 6. Ja vismaz divas dalībvalstis grasās piedalīties starptautiskos vai daudzpusējos forumos stratēģisko izejvielu stratēģisko krājumu jomā, pirms tam Komisija nodrošina iepriekšēju koordināciju vai nu starp attiecīgajām dalībvalstīm un Komisiju, vai arī ar īpašu valdes sanākumi.
 7. Datus, kas savākti par pieejamajiem Savienības krājumiem, Komisija sniedz Savienības pārvaldības struktūrām, kuras atbild par modrību krīzes situācijās vai krīzes pārvarēšanas mehānismiem un kuru darbības jomā ietilpst attiecīgās stratēģiskās izejvielas.

24. pants

Kopīgi iepirkumi

1. Komisija izveido un ekspluatē sistēmu, kura agregē pieprasījumu no Savienībā iedibinātiem ieinteresētajiem uzņēmumiem, kas patērē stratēģiskās izejvielas, un dalībvalstu iestādēm, kas atbild par stratēģiskajiem krājumiem, un meklē piegādātāju piedāvājumus, lai apmierinātu šo kopējo pieprasījumu. Tas attiecas gan uz nepārstrādātām, gan pārstrādātām stratēģiskām izejvielām.
2. Izveidodama un ekspluatēdama 1. punktā minēto sistēmu, Komisija izvēlas, kurām stratēģiskajām izejvielām un kurā pārstrādes posmā sistēmu var izmantot, ņemot vērā dažādu stratēģisko izejvielu relatīvo piegādes risku un iespējas veidot stratēģiskos krājumus saistībā ar šiem materiāliem, pamatojoties uz informāciju, kas savākta

saskaņā ar 21. un 22. pantu.

Komisija var arī noteikt, kādam jābūt minimālajam pieprasījumam pēc materiāla, **neskarot MVU spēju** piedalīties sistēmā, ņemot vērā **MVU kopējās vajadzības**, paredzamo interesentu skaitu un to, ka dalībnieku skaitam jābūt samērīgam.

3. Šī panta **1. punktā** minētā sistēma ir pārredzama, un tajā var piedalīties visi Savienībā iedibinātie ieinteresētie uzņēmumi un dalībvalstu iestādes. Dalībvalstis vai jebkādas valsts struktūras, uz kurām attiecas iepirkuma direktīvas 2014/24 vai 2014/25, sistēmā var piedalīties tikai tad, ja šāda dalība ir saderīga ar šīm direktīvām.
4. Savienības uzņēmumi un dalībvalstu iestādes, kas piedalās 1. punktā minētajā sistēmā, pārredzamā veidā var kopīgi risināt iepirkuma sarunas, tostarp par cenām vai citiem iepirkuma līguma noteikumiem, vai izmantot kopīgu iepirkumu, lai panāktu labākus nosacījumus no saviem piegādātājiem vai novērstu deficītu. Iesaistītie Savienības uzņēmumi un dalībvalstu iestādes ievēro Savienības tiesību aktus, tostarp Savienības konkurences tiesības.
5. Subjekti nedrīkst piedalīties kā piegādātāji, piedalīties pieprasījuma agregēšanā, piedalīties kopīgā iepirkumā vai piedalīties kā pakalpojumu sniedzēji, ja:
 - (a) tiem piemēro Savienības ierobežojošos pasākumus, kas pieņemti, ievērojot LESD 215. pantu;
 - (b) tie tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas šādi Savienības ierobežojošie pasākumi, tie ir šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru kontrolē vai tie darbojas šādu fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru vārdā.
6. Atkāpjoties no 176. panta Regulā (ES, Euratom) 2018/1046, Komisija, izmantojot iepirkuma procedūru saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2018/1046, var slēgt līgumu par nepieciešamajiem pakalpojumiem ar Savienībā iedibinātu subjektu, kas darbojas kā pakalpojumu sniedzējs, lai izveidotu un ekspluatētu 1. punktā minēto sistēmu. Izvēlētajam pakalpojumu sniedzējam nav interešu konflikta.
7. Komisija pakalpojumu līgumā nosaka pakalpojumu sniedzējam veicamos uzdevumus, pie kā pieder pieprasījuma iedale, piekļuves tiesību piešķiršana, lai būtu iespējams

pieklūt piedāvājumam, visu dalībnieku reģistrācija un verifikācija, darbību publicēšanu un ziņošanu par tām, kā arī visi citi uzdevumi, kas vajadzīgi, lai izveidotu un ekspluatētu sistēmu. Pakalpojumu līgumā nosaka arī praktiskos pakalpojumu sniedzēja darbības aspektus, tostarp IT rīka izmantošanas kārtību, drošības pasākumus, valūtu vai valūtas, maksājumu režīmu un saistības.

8. Pakalpojumu līgumā ar pakalpojumu sniedzēju paredz, ka Komisijai ir tiesības pakalpojumu sniedzēju uzraudzīt un auditēt. Šajā nolūkā Komisijai ir pilnīga piekļuve pakalpojumu sniedzēja rīcībā esošajai informācijai saistībā ar līgumu. Visi serveri un informācija fiziski atrodas un glabājas Savienības teritorijā.
9. Pakalpojumu līgumā ar izraudzīto pakalpojumu sniedzēju nosaka īpašumtiesības uz pakalpojumu sniedzēja iegūto informāciju un paredz minētās informācijas iespējamo nodošanu Komisijai pēc tam, kad pakalpojumu līgums tiek izbeigts vai beidzas tā termiņš.

5. nodaļa

Ilgspēja

1. IEDAĻA

APRITĪGUMS

25. pants

Nacionālie pasākumi apritīguma jomā

1. Katra dalībvalsts līdz [PB: lūgums ievietot: **24 mēneši** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem un īsteno nacionālās programmas, kurās **var ietvert pārrobežu darbības un sadarbību Eiropas Ekonomikas zonā un kurā ietverti atbilstīgi pasākumi, kā mērķis ir:**
 - (-a) **mazināt kritiski svarīgo izejvielu pieprasījuma pieaugumu, lai sasniegtu 1. panta 2. punkta db) apakšpunktā noteikto kritēriju;**
 - (a) palielināt tādu atkritumu, **metāllūžņu un nolietotu produktu** savākšanu, **šķirošanu un apstrādi**, kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas, **kā arī atkalizmantošanas un remontēšanas** potenciāls **saskaņā ar**

- Direktīvas 2008/98/EK 4. panta noteikumiem*, un nodrošināt to ieviešanu attiecīgajā reciklēšanas sistēmā, lai maksimāli palielinātu produktu izmantojamības ilgumu un tādu reciklējamu materiālu pieejamību un kvalitāti, ko izmanto par ielaidi kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas kompleksos, *ievērojot Savienības tiesību aktus, jo īpaši vides un sabiedrības veselības jomā;*
- (b) palielināt tādu produktu un komponentu *atkritumu rašanās novēršanu*, atkalizmantošanu, *remontu, pārjaunošanu, pārražošanu un pārprofilēšanu*, kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls;
 - (c) palielināt *tādu* sekundāro kritiski svarīgo izejvielu, *tostarp izejvielu, kas iegūtas no metāllūžņiem un nolietotiem produktiem*, izmantošanu, *kuras var izmantot primāro kritiski svarīgo izejvielu vietā vai kopā ar tām, un veicināt produktu pārjaunošanu*, tostarp attiecīgā gadījumā ar publisko iepirkumu saistītajos piešķiršanas kritērijos ņemot vērā reciklēto saturu *vai apsverot iespēju ieviest finansiālus stimulus šādu izejvielu izmantošanas veicināšanai;*
 - (ca) *palielināt kritiski svarīgo izejvielu efektīvu izmantošanu visā vērtības ķēdē;*
 - (d) vairot kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas tehnoloģiju tehnoloģisko briedumu un veicināt materiālefektivitāti un kritiski svarīgo izejvielu aizstāšanu lietojumos, *ņemot vērā sniegumu un funkcionalitāti*, vismaz tādā ziņā, ka nacionālajās pētniecības un inovācijas programmā tiek iekļauti attiecīgi atbalsta pasākumi;
 - (e) nodrošināt, ka darbaspēkam ir prasmes, kas vajadzīgas, lai panāktu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdes apritīgumu, *veicinot prasmes, kvalifikācijas celšanu un pārkvalificēšanos;*
 - (ea) *palielināt iespējas atgūt kritiski svarīgās izejvielas no produktiem, mainot šo produktu izstrādi vai palielinot to reciklējamību, vismaz iekļaujot atbalsta darbības šajā nolūkā valstu pētniecības un inovācijas programmās;*
 - (eb) *savās nacionālajās programmās veicināt spēju veidošanas un tehnoloģiju nodošanas programmu konsolidāciju, lai stimulētu atbildīgu kritiski svarīgo minerālu reciklēšanu ražotājvalstīs;*
 - (ec) *atbalsīt kvalitātes standartu ieviešanu attiecībā uz tādu atkritumu plūsmu, kas*

satur kritiski svarīgas izejvielas, piemēram, elektronisko atkritumu, reciklēšanas procesiem, lai nodrošinātu materiālu optimālu atgūšanu.

Pirmajā daļā minētās valsts programmas regulāri atjaunina, jo īpaši novērtējot, vai saskaņā ar šo punktu veiktie pasākumi ir piemēroti.

Dalībvalstis ar šādiem pasākumiem saistīto attiecīgo informāciju un paraugpraksi dara pieejamu Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdei, kas izveidota saskaņā ar 34. pantu. Ja iespējams, sadarbībā ar citām dalībvalstīm ir ieteicams veikt pasākumus pārstrādes tehnoloģiju tehnoloģiskā brieduma, materiālefektivitātes un kritiski svarīgo izejvielu aizstāšanas palielināšanai.

2. Šā panta 1. punktā minētās programmas jo īpaši attiecas uz produktiem un atkritumiem, kuriem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem nepiemēro nekādas īpašas prasības par savākšanu, apstrādi, reciklēšanu vai atkalizmantošanu. Attiecībā uz citiem produktiem un atkritumiem pasākumus īsteno saskaņā ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem.

Kas attiecas uz 1. punkta a) un b) apakšpunktu, minētajā punktā minētās programmas, neskarot LESD 107. un 108. pantu *un pienācīgi pamatotos gadījumos*, var ietvert *ekonomisku instrumentu* ieviešanu, piemēram, atlaides, finansiālu atlīdzību vai depozīta sistēmas, lai veicinātu tādu produktu atkalizmantošanu, kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls, un atkritumu savākšanu no šādiem produktiem.

3. Katra dalībvalsts līdz [PB: lūgums ievietot: **30 mēneši** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem un īsteno pasākumus, ar ko veicina kritiski svarīgu izejvielu atgūšanu no ieguves rūpniecības atkritumiem, jo īpaši no slēgtiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, kas saskaņā ar 26. pantu izveidotajā datubāzē identificēti kā tādi, kas satur potenciāli ekonomiski atgūstamas kritiski svarīgas izejvielas.
4. Šā panta 1. un 2. punktā *minētos valstu* pasākumus izstrādā tā, lai saskaņā ar LESD nepieļautu, ka rodas šķēršļi *starptautiskajai un ES iekšējai* tirdzniecībai un konkurences izkropļojumi *Savienības tirgū*.
5. Ziņojot Komisijai datus par reciklēto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu daudzumiem saskaņā ar 16. panta 6. punktu Direktīvā 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, dalībvalstis atsevišķi norāda un ziņo *pamatotu aplēsi par kritiski svarīgām izejvielām, kas laistas tirgū elektriskās un elektroniskās*

iekārtās, par to komponentu daudzumiem, kas satur relevantus daudzumus kritiski svarīgu izejvielu un ir izņemti no šādu iekārtu atkritumiem, un par kritiski svarīgu izejvielu daudzumiem, kas atgūti no elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka šādas ziņošanas formātu un kārtību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas paredzēta 37. panta 3. punktā. Pirmais pārskata periods aptver pirmo pilno kalendāro gadu pēc minēto īstenošanas aktu pieņemšanas.

5.a *Pamatojoties uz 5. punktā minētajiem ziņojumiem, Komisija līdz XX pārskata Direktīvu 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, lai novērtētu, vai ir iespējams ieviest mērķrādītājus kritiski svarīgu izejvielu savākšanai un atgūšanai no elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem.*

6. Dalībvalstis 43. pantā minētajā ziņojumā sniedz informāciju par 1. punktā minēto nacionālo programmu pieņemšanu un par to pasākumu īstenošanu *un ietekmi*, kas veikti saskaņā ar *1.–3. punktu, kā arī par to devumu 1. pantā minēto kritēriju izpildē*.

7. *Līdz ... [1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]* Komisija pieņem *deleģētos* aktus *saskaņā ar 36. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot* to produktu, komponentu un atkritumu plūsmu sarakstu, ko vismaz var uzskatīt par tādiem, kam ir *būtisks* kritiski svarīgu izejvielu atgūšanas potenciāls 1. punkta a) un b) apakšpunkta nozīmē.

Sastādot šo sarakstu, Komisija ņem vērā:

- (a) no šiem produktiem, komponentiem un atkritumu plūsmām *potenciāli* atgūstamo kritiski svarīgo izejvielu kopējais daudzums;
- (b) to, cik lielā mērā uz minētajiem produktiem, komponentiem un atkritumu plūsmām attiecas Savienības tiesību akti;
- (c) regulējuma nepilnības;
- (d) īpašas grūtības, kas skar to savākšanu un atkritumu apstrādi;
- (e) esošās savākšanas un atkritumu apstrādes sistēmas, kas uz tām attiecas.

7.a *Komisija pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām izstrādā īpašus*

atkritumu kodus litija jonu baterijām un starpposma atkritumu plūsmām (“melnā masa”).

26. pants

Kritiski svarīgo izejvielu atgūšana no ieguves rūpniecības atkritumiem

1. Operatoriem, kuriem ir pienākums iesniegt atkritumu apsaimniekošanas plānus saskaņā ar Direktīvas 2006/21/EK 5. pantu, iesniedz Direktīvas 2006/21/EK 3. pantā definētajai kompetentajai iestādei sākotnēju ***vidiskā un*** ekonomiskā novērtējuma pētījumu par kritiski svarīgo izejvielu iespējamo atgūšanu no:
 - (a) kompleksā glabātajiem ieguves rūpniecības atkritumiem; un
 - (aa) ieguves rūpniecības atkritumiem, ko operators apglabājis kopš Direktīvas 2006/21/EK stāšanās spēkā; un***
 - (b) radītajiem ieguves rūpniecības atkritumiem vai, ja tas ir efektīvāk, no iegūtajiem materiāliem, pirms tie kļuvuši par atkritumiem.
- 1.a Operatori ir atbrīvoti no 1. punktā noteiktā pienākuma, ja tie kompetentajām iestādēm pierāda, ka ieguves rūpniecības atkritumi nesatur kritiski svarīgas izejvielas, kas ir tehniski atgūstamas.***
2. Šā panta 1. punktā minētajā pētījumā iekļauj vismaz aplēsi par ieguves rūpniecības atkritumos un iegūtajos materiālos esošo kritiski svarīgo izejvielu daudzumiem un koncentrāciju, kā arī novērtējumu par to tehnisko un ekonomisko atgūstamību, ***kā arī to atgūšanas vidisko ietekmi. Operatori norāda metodes, kas izmantotas, lai novērtētu daudzumus un koncentrācijas.***
3. Esošo atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatori 1. punktā minēto pētījumu iesniedz Direktīvas 2006/21/EK 3. pantā definētajai kompetentajai iestādei līdz [PB: lūgums ievietot: ***2 gadi*** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Jaunu atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatori šo pētījumu kompetentajai iestādei iesniedz, kad tie iesniedz atkritumu apsaimniekošanas plānus saskaņā ar Direktīvas 2006/21/EK 5. pantu.
4. Dalībvalstis izveido datubāzi par visiem to teritorijā esošajiem slēgtajiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, tostarp pamestiem atkritumu apsaimniekošanas

kompleksiem. Datubāze satur šādu informāciju:

- (a) atkritumu apsaimniekošanas kompleksa atrašanās vieta, platība un atkritumu apjoms;
- (b) atkritumu apsaimniekošanas kompleksa operators vai bijušais operators un attiecīgā gadījumā to tiesību pārņēmējs;
- (c) visu ieguves rūpniecības atkritumos un, ja iespējams, sākotnējā minerālu atradnē esošo izejvielu aptuvenie daudzumi un koncentrācija saskaņā ar šā panta 6. punktu;
- (d) jebkāda papildu informācija, ko dalībvalsts uzskata par relevantu, lai nodrošinātu kritiski svarīgu izejvielu atgūšanu no atkritumu apsaimniekošanas kompleksa.

5. Šā panta 4. punktā minēto datubāzi izveido līdz [PB: lūgums ievietot: **9 mēneši** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], un visa informācija ir jāievada līdz [PB: lūgums ievietot: **2 gadi** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. To dara pieejamu publiski piekļūstamā un digitālā formātā un atjaunina vismaz reizi divos gados, lai tajā iekļautu vēl citu pieejamo informāciju un nesen slēgtus vai identificētus kompleksus.

6. Lai sniegtu 4. punkta c) apakšpunktā minēto informāciju, dalībvalstis veic vismaz šādas darbības:

- (a) attiecībā uz visiem slēgtajiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem dalībvalstis līdz [PB: lūgums ievietot: **9 mēneši** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] sagatavo visaptverošu pārskatu par visu pieejamo atļauju dokumentāciju.
- (b) attiecībā uz tādiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, par kuriem pieejamā informācija *a priori* neizslēdz iespēju, ka tajos ir kritiski svarīgu izejvielu potenciāli ekonomiski atgūstami daudzumi, dalībvalstis līdz [PB: lūgums ievietot: **18 mēneši** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] veic reprezentatīvu ģeoloģisko paraugšanu;
- (c) attiecībā uz tādiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, par kuriem šā punkta a) un b) apakšpunktā aprakstītajās darbībās ir konstatēts, ka tajos varētu būt kritiski svarīgu izejvielu potenciāli ekonomiski atgūstami daudzumi, dalībvalstis līdz [PB: lūgums ievietot: **30 mēneši** pēc šīs regulas spēkā stāšanās

dienas] veic detalizētāku analīzi ar seržu aprakstīšanu vai līdzvērtīgiem paņēmieniem, ja tas ir videi nekaitīgi saskaņā ar piemērojamajām Savienības līmeņa vidiskajām prasībām un attiecīgā gadījumā ar Direktīvas 2006/21/EK prasībām.

7. Šā panta 6. punktā aprakstītās darbības veic, ievērojot valstu tiesību sistēmas paredzētos ierobežojumus attiecībā uz īpašumtiesībām, īpašumtiesībām uz zemi, derīgo izrakteņu resursiem un atkritumiem, un jebkurus citus relevantos noteikumus. Ja darbības kavē šādi faktori, dalībvalsts iestādes cenšas sadarboties ar atkritumu apsaimniekošanas kompleksa operatoru vai īpašnieku. Šā panta 6. punktā aprakstīto darbību rezultātus dara pieejamus kā daļu no **4. punktā minētās** datubāzes. Ja iespējams, dalībvalstis **minētajā** datubāzē iekļauj slēgto ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksu klasifikāciju saskaņā ar ANO resursu pamatklasifikāciju.

27. pants

Pastāvīgo magnētu reciklējamība

1. No [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū magnētiskās rezonanses attēlveidošanas ierīces, vēja enerģijas ģeneratorus, rūpniecības robotus, mehāniskos transportlīdzekļus, vieglos transportlīdzekļus, aukstumģeneratorus, siltumsūkņus, elektromotorus, tostarp, ja tie ir integrēti citos produktos, automātiskās veļas mazgāšanas mašīnas, veļas žāvētājus, mikroviļņu krāsnis, putekļsūcējus vai trauku mazgāšanas mašīnas, nodrošina, ka uz šiem produktiem ir skaidri redzama, skaidri salasāma un neizdzēšama etiķete, kurā norādīts:
 - (a) vai produkts satur vienu vai vairākus pastāvīgos magnētus vai nē;
 - (b) ja produkts satur vienu vai vairākus pastāvīgos magnētus — vai šie magnēti pieder vienam no šādiem veidiem:
 - i) neodīma-dzelzs-borona magnēti;
 - ii) samārija-kobalta magnēti;
 - iii) alumīnija-niķeļa-kobalta magnēti;

iv) ferīta magnēti;

(ba) ja produkts satur vienu vai vairākus pastāvīgos b) apakšpunktā minēto veidu magnētus, tad norāda, cik katra veida magnētu ir iestrādāti attiecīgajā produktā.

2. Komisija *līdz [datums: 1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]* pieņem īstenošanas aktu, ar ko nosaka 1. punktā minētā marķējuma formātu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
3. No [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū 1. punktā minētos produktus, kuri satur vienu vai vairākus 1. punkta b) apakšpunkta i)–iii) punktā minētos pastāvīgos magnētus, nodrošina, ka uz produkta vai tajā ir datu nesējs. ***Datu nesējs nekādā gadījumā nesatur komerciāli sensitīvu informāciju un nedod tai piekļuvi.***
4. Šā panta 3. punktā minēto datu nesēju sasaista ar unikālu produkta identifikatoru, kas ļauj ***mērķēti*** piekļūt šādām ziņām:
 - (a) atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas nosaukums, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme un pasta adrese, un elektroniskie saziņas līdzekļi;
 - (b) informācija par visu produktā iekļauto pastāvīgo magnētu masu, atrašanās vietu un ķīmisko sastāvu, kā arī par magnētu pārklājumu, līmju un jebkādu izmantoto piedevu klātbūtni un veidu;
 - (c) informācija par to, kā piekļūt visiem produktā iekļautajiem pastāvīgajiem magnētiem un izņemt tos, tostarp vismaz par visu izņemšanas posmu secību, rīkiem vai tehnoloģijām, kas vajadzīgi, lai piekļūtu pastāvīgajam magnētam un to izņemtu, neskarot Direktīvas 2012/19/ES 15. panta 1. punktu.
5. Attiecībā uz produktiem, kuros esošie pastāvīgie magnēti ir tikai vienā vai vairākos produktā ievietotos elektromotoros, 4. punkta b) apakšpunktā minēto informāciju var aizstāt ar informāciju par šo elektromotoru atrašanās vietu, un 4. punkta c) apakšpunktā minēto informāciju var aizstāt ar informāciju par to, kā piekļūt elektromotoriem un tos izņemt, tostarp vismaz par visu izņemšanas posmu secību, rīkiem vai tehnoloģijām, kas vajadzīgi, lai piekļūtu elektromotoriem un tos izņemtu.

6. Attiecībā uz 3. punktā minētajiem produktiem, kuriem saskaņā ar citu Savienības tiesību aktu ir vajadzīga Regulā XX/XXXX [Ilgtspējīgu produktu ekodizaina regula] **vai Regulā XX/XXX [Regula par baterijām un bateriju atkritumiem]** definētā produkta pase, 4. punktā minēto informāciju iekļauj produkta pasē **vai digitālajā pasē**. Šā panta 3. punktā minētā informācija ir pilnīga, atjaunināta un precīza, un tā ir pieejama vismaz tikpat ilgi kā produkta tipiskais kalpošanas laiks plus desmit gadi, tostarp pēc atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas maksātnespējas, likvidācijas vai darbības pārtraukšanas Savienībā.

Šā panta 4. punktā minētā informācija attiecas uz produkta modeli vai, ja informācija par tā paša modeļa dažādām vienībām ir atšķirīga, uz konkrētu partiju vai vienību. Šā panta 4. punktā minētā informācija ir pieejama **pārjaunotājiem, remontētājiem, reciklētājiem**, tirgus uzraudzības iestādēm un muitas dienestiem.

8. Piemēro [OV: lūgums ievietot atsauci uz *Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu*] Regulas (ES).../... 9. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktu, 10. pantu un 13. pantu, kā arī attiecīgās definīcijas minētās regulas 2. pantā.

Pirms 3. punktā minētā produkta laišanas tirgū fiziskas vai juridiskas personas nodrošina, ka 4. punktā minētais unikālais produkta identifikators tiek augšupielādēts Regulas (ES).../... [Produktu ilgtspējas ekodizaina regula] [12. panta 1. punktā] minētajā reģistrā.

Pirmās un otrās daļas vajadzībām atsauci Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz *Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu*] 10. panta b) punktā uz “piemērojamo deleģēto aktu, kas pieņemts saskaņā ar 4. pantu” un atsauci minētās regulas 10. panta f) punktā un 13. panta 2. punktā uz “deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar 4. pantu” lasa kā atsauces uz šo regulu.

9. Ja informācijas prasības par pastāvīgo magnētu reciklēšanu ir noteiktas deleģētajos aktos, kas pieņemti saskaņā ar Regulas XX/XXXX [PB: lūgums ievietot: *Produktu ilgtspējas ekodizaina regula*] 4. pantu, vai citos Savienības saskaņošanas tiesību aktos, kas veltīti kādam no 1. punktā uzskaitītajiem produktiem, šīs prasības piemēro šā panta noteikumu vietā.

10. Produktus, kas galvenokārt paredzēti aizsardzības vai **aerokosmiskajiem** lietojumiem, atbrīvo no šā panta prasībām.

Konkrēto informāciju, kas minēta 1., 3. un 4. punktā, var nesniegt, ja tā ietver komerciāli sensitīvu informāciju.

11. Magnētiskās rezonanses attēlveidošanas ierīcēm, mehāniskajiem transportlīdzekļiem un vieglajiem transportlīdzekļiem, kas ir L kategorijas transportlīdzekļi ar tipa apstiprinājumu, šā panta prasības piemēro no [PB: lūgums ievietot: 5 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].
12. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai grozītu VI pielikumu nolūkā sagatavot vai atjaunināt sarakstu ar kombinētās nomenklatūras²⁸ kodiem un produktu aprakstiem, kas atbilst 1. punktā minētajiem produktiem, lai atvieglotu muitas dienestu darbu saistībā ar minētajiem produktiem un šajā pantā un 28. pantā noteiktajām prasībām.

28. pants

Pastāvīgo magnētu reciklējamība

1. No [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] vai 2 gadus pēc 2. punktā minētā deleģētā akta stāšanās spēkā atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk, jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū 27. panta 1. punktā minētos produktus, kuros ir viens vai vairāki 27. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) līdz iii) punktā minētie pastāvīgie magnēti un kuru visu šādu pastāvīgo magnētu kopējā masa pārsniedz 0,2 kg, brīvpiekļuves tīmekļa vietnē publisko, kāds ir no pēcpatēriņa atkritumiem atgūtā neodīma, disprozija, prazeodīma, terbija, bora, samārija, niķeļa un kobalta īpatsvars produktā iestrādātajos pastāvīgajos magnētos.
2. Līdz [PB: lūgums ievietot: 2 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 36. pantu, ar ko šo regulu papildina, paredzot noteikumus par to, kā aprēķināt un verificēt, kāds ir no ražošanas atkritumiem vai pēcpatēriņa atkritumiem atgūtā neodīma, disprozija, prazeodīma, terbija, bora, samārija, niķeļa un kobalta īpatsvars 1. punktā minētajos produktos iestrādātajos pastāvīgajos magnētos.

Aprēķināšanas un verifikācijas noteikumos norāda piemērojamo atbilstības novērtēšanas procedūru no Lēmuma Nr. 768/2008/EK II pielikumā noteiktajiem

²⁸ Kombinētā nomenklatūra Regulas (EEK) Nr. 2658/87 I pielikumā.

moduļiem, veicot attiecīgajiem produktiem vajadzīgos pielāgojumus. Nosakot piemērojamo atbilstības novērtēšanas procedūru, Komisija ņem vērā šādus kritērijus:

- (a) vai attiecīgais modulis ir piemērots produkta veidam un samērīgs ar sabiedrības interesēm;
- (b) vai ir pieejamas kompetentas un neatkarīgas trešās personas, kas spēj veikt potenciālos trešai personai uzticētos atbilstības novērtēšanas uzdevumus;
- (c) ja obligāti ir jāiesaista trešā persona, nepieciešamība ražotājam izvēlēties starp kvalitātes nodrošināšanas un produkta sertifikācijas moduļiem, kas izklāstīti Lēmuma Nr. 768/2008/EK II pielikumā.

3. *Ne vēlāk kā* 2030. gada 31. decembrī Komisija **pieņem** deleģētos aktus, ar kuriem papildina šo regulu, nosakot, kādam jābūt no pēcpatēriņa atkritumiem atgūta neodīma, disprozija, prazeodīma, terbija, bora, samārija, niķeļa un kobalta minimālajam īpatsvaram pastāvīgajā magnētā, kurš iestrādāts 1. punktā minētajos produktos. ***Pienācīgi pamatotos gadījumos dažādiem produktiem var piemērot atšķirīgu minimālo īpatsvaru vai dažus produktus no šā pienākuma var atbrīvot.***

Pirmajā daļā minētajos deleģētajos aktos paredz pārejas periodus, kuru ilgums atkarīgs no tā, cik grūti ir pasākuma aptvertos produktus pielāgot tā, lai nodrošinātu atbilstību.

Pirmajā daļā minētā minimālā īpatsvara pamatā ir iepriekšējs ietekmes novērtējums, ņemot vērā šādus faktoros:

- (a) no pēcpatēriņa atkritumiem atgūta neodīma, disprozija, prazeodīma, terbija, bora, samārija, niķeļa un kobalta esošā un prognozētā pieejamība;
- (b) informācija, kas savākta saskaņā ar 1. punktu, un reciklētā saturs īpatsvara relatīvais sadalījums pastāvīgajos magnētos, kas iestrādāti 1. punktā minētajos produktos, kurus laiž tirgū;
- (c) tehnikas un zinātnes attīstība, tostarp būtiskas izmaiņas pastāvīgo magnētu tehnoloģijās, kas ietekmē atgūto materiālu veidu;
- (d) minimālā īpatsvara efektīvs un potenciāls devums Savienības klimata un vidisko mērķu sasniegšanā;
- (e) iespējamā ietekme uz tādu produktu funkcionēšanu, kuros iestrādāti pastāvīgie

magnēti;

(f) nepieciešamība novērst nesamērīgu negatīvu ietekmi uz pastāvīgo magnētu un pastāvīgos magnētus saturošu produktu pieejamību cenas ziņā.

4. Ja prasības par pastāvīgo magnētu reciklēto saturu ir noteiktas deleģētajos aktos, kas pieņemti saskaņā ar Regulas XX/XXXX [PB: lūgums ievietot: Produktu ilgtspējas ekodizaina regula] 4. pantu, vai citos Savienības saskaņošanas tiesību aktos, kas veltīti kādam no 1. punktā uzskaitītajiem produktiem, šīs prasības piemēro šā panta noteikumu vietā.
5. No 1. punkta prasības piemērošanas dienas fiziskas un juridiskas personas, kas laiž tirgū 1. punktā minētos produktus, t.i., piedāvā 1. punktā minētos produktus pārdošanai, tostarp tālpārdošanā, vai izstāda tos komercdarbības gaitā, nodrošina, ka to klientiem pirms pārdošanas līguma saistību uzņemšanās ir pieejama 1. punktā minētā informācija.

Fiziskas un juridiskas personas, kas laiž tirgū 1. punktā minētos produktus, nesniedz vai neizvieto marķējumus, zīmes, simbolus vai uzrakstus, kas var maldināt vai mulsināt klientus attiecībā uz 1. punktā minēto informāciju. Produktus, kas galvenokārt paredzēti aizsardzības vai *aerokosmiskajiem* lietojumiem, atbrīvo no šā panta prasībām.

6. Magnētiskās rezonanses attēlveidošanas ierīcēm, mehāniskajiem transportlīdzekļiem un vieglajiem transportlīdzekļiem, kas ir L kategorijas transportlīdzekļi ar tipa apstiprinājumu, 1. un 6. punktā noteiktās prasības piemēro 5 gadus pēc 2. punktā minētā deleģētā akta spēkā stāšanās dienas.

2. IEDAĻA

SERTIFIKĀCIJA UN VIDISKĀ PĒDA

29. pants

Atzītas shēmas

1. Valdības, *ražošanas uzņēmumu savienības* vai *ieinteresēto organizāciju grupas*, kas

ir izstrādājušas un pārrauga sertifikācijas shēmas, kas saistītas ar kritiski svarīgu izejvielu ilgtspēju (“shēmas īpašnieki”), var pieteikt savas shēmas Komisijas atzīšanai. ***Lēmumu par shēmas atzīšanu publicē ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc shēmas īpašnieka pieteikuma iesniegšanas.***

Pirmajā daļā minētajos pieteikumos iekļauj visus relevantos pierādījumus, kas saistīti ar IV pielikumā noteikto kritēriju izpildi. Komisija ***līdz ...[trīs gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem*** īstenošanas aktus, kuros precizē vismaz pieteikumā iekļaujamo informāciju. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas paredzēta 37. panta 3. punktā.

Minētajos īstenošanas aktos paredz vienotu veidni, kas aptver visu pieteikumam nepieciešamo informāciju. Vienotajā veidnē sniedz tikai to informāciju, kas vajadzīga pieteikuma novērtēšanai. Informācijas apjoms, kas vajadzīgs vienotās veidnes aizpildīšanai, ir saprātīgs.

2. Ja, pamatojoties uz pierādījumiem, kas sniegti saskaņā ar 1. punktu, Komisija konstatē, ka sertifikācijas shēma atbilst IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem, tā pieņem īstenošanas aktu, ar ko minētajai shēmai piešķir atzīšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas paredzēta 37. panta 3. punktā.
3. Komisija ***vismaz reizi divos gados*** pārbauda, vai atzītās shēmas joprojām atbilst IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem.
4. Atzīto shēmu īpašnieki nekavējoties informē Komisiju par visām ***relevantajām*** izmaiņām vai atjauninājumiem atzītajās shēmās. Komisija novērtē, vai šādas izmaiņas vai atjauninājumi ietekmē atzīšanas pamatu, un ***vajadzības gadījumā*** attiecīgi rīkojas.
5. Ja ir pierādījumi par atkārtotiem vai nozīmīgiem gadījumiem, kad operatori, kas īsteno atzītu shēmu, nav izpildījuši minētās shēmas prasības, Komisija, apspriežoties ar atzītās shēmas īpašnieku, pārbauda, vai šie gadījumi liecina par trūkumiem shēmā, kas ietekmē atzīšanas pamatu, un ***vajadzības gadījumā*** attiecīgi rīkojas.
6. Ja Komisija konstatē trūkumus atzītā shēmā, kas ietekmē atzīšanas pamatu, tā var shēmas īpašniekam dot pietiekamu laiku, kurā veikt korektīvos pasākumus ***un kas nedrīkst pārsniegt 12 mēnešus. Ja trūkums nav novērsts arī pēc minētā perioda, Komisija shēmu vairs neatzīst.***

7. Ja shēmas īpašnieks neveic vai atsakās veikt vajadzīgos korektīvos pasākumus un ja Komisija ir konstatējusi, ka 6. punktā minētie trūkumi nozīmē, ka shēma vairs neatbilst IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem, Komisija pieņem īstenošanas aktu, ar ko atsauc shēmas atzīšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas paredzēta 37. panta 3. punktā.
8. Komisija izveido un regulāri atjaunina atzīto shēmu reģistru. Minēto reģistru dara publiski pieejamu brīvpiekļuves tīmekļa vietnē. ***Šī tīmekļa vietne ļauj arī apkopot atsauksmes no visām attiecīgajām ieinteresētajām personām par atzītu shēmu īstenošanu. Šādas atsauksmes tiek nosūtītas attiecīgo shēmu īpašniekiem izskatīšanai.***

30. pants

Vidiskās pēdas deklarācija

1. Komisija ***līdz 2025. gada 31. decembrim pieņem*** deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot noteikumus par visu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanu un verifikāciju saskaņā ar V pielikumu un ņemot vērā zinātniski pamatotas novērtēšanas metodes un attiecīgos starptautiskos standartus. Aprēķināšanas un verifikācijas noteikumos nosaka, kura ir vissvarīgākā ietekmes kategorija, ***vai pienācīgi pamatotos gadījumos — vairākas ietekmes kategorijas.*** Pēdas deklarācija attiecas uz minēto ietekmes kategoriju ***vai kategorijām, kā arī uz siltumnīcefekta gāzu emisijām.***
2. Komisija ***pieņem*** konkrētai kritiski svarīgai izejvielai veltītus aprēķināšanas un verifikācijas noteikumus, ja tā, apsvērusi dažādas attiecīgās vidiskās ietekmes kategorijas ***un siltumnīcefekta gāzu emisijas,*** ir secinājusi, ka attiecīgajam kritiski svarīgajam izejmateriālam ir ***relevanta*** vidiskā pēda un ka ir nepieciešami un samērīgi noteikt pienākumu, ka, laižot minēto materiālu tirgū, ir jādeklarē tā vidiskā pēda attiecībā uz vissvarīgāko ietekmes kategoriju ***vai kategorijām,*** jo tas veicinātu Savienības klimata un vidisko mērķu sasniegšanu, proti, sekmētu tādu kritiski svarīgu izejvielu piegādi, kurām ir mazāka vidiskā pēda, ***un mazinātu citu šajā regulā paredzēto darbību ietekmi uz klimatu un vidi.***

3. Apsverot, vai 2. punktā paredzētais pienākums ir nepieciešams, Komisija ņem vērā šādus faktorus:
- (a) vai, ***kā un cik efektīvi*** Savienības klimata un vidiskie mērķi jau tiek sasniegti ar citu Savienības tiesību aktu palīdzību, kuri ir piemērojami attiecīgajām kritiski svarīgajām izejvielām;
 - (b) vai pastāv un tiek ieviesti relevanti starptautiski standarti un vadlīnijas vai vismaz izredzes par šādiem standartiem vienoties starptautiskā līmenī, kā arī ilgtspējīga prakse tirgū, tostarp brīvprātīgās shēmas, kas atzītas saskaņā ar 29. pantu;
 - (c) Savienības stratēģisko partnerību, stratēģisko projektu, tirdzniecības nolīgumu un citu starptautisku instrumentu efektivitāte un Savienības īstenoto pasākumu efektivitāte Savienības klimata un vidisko mērķu sasniegšanā;
- (ca) saistītās finansiālās izmaksas un administratīvais slogs ekonomikas dalībniekiem.***
4. Komisija veic iepriekšēju ietekmes novērtējumu, lai izlemtu, vai pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 1. punktu. Šāds novērtējums:
- (a) cita starpā pamatojas uz apspriešanos ar:
 - i) visām relevantajām ieinteresētajām personām, piemēram, rūpniecības nozari, tostarp pakārtoto rūpniecību, MVU un attiecīgā gadījumā amatniecības nozari, sociālajiem partneriem, tirgotājiem, mazumtirgotājiem, importētājiem, ***organizācijām, kas veicina vides veselību un vides aizsardzību***, patērētāju organizācijām ***un akadēmiskajām aprindām***;
 - ii) trešām valstīm, kuru tirdzniecību ar Savienību šis pienākums var būtiski ietekmēt;
 - iii) valdi;
 - iiia) Eiropas Vides aģentūru, Eiropas Zinātniski konsultatīvo padomi klimata pārmaiņu jautājumos un Eiropas Ķīmikāliju aģentūru;***

(b) nodrošina, ka neviens šāds pasākums netiek sagatavots, pieņemts vai piemērots, lai radītu nevajadzīgus šķēršļus starptautiskajai tirdzniecībai vai lai tā rezultātā šķēršļi rastos, un ka tas tirdzniecību ierobežo tikai tādā mērā, kādā tas nepieciešams Savienības klimata un vidisko mērķu sasniegšanai, ņemot vērā trešo valstu piegādātāju spēju ievērot šādu deklarāciju tā, lai netiktu nesamērīgi ietekmētas kopējās tirdzniecības plūsmas un kritiski svarīgo izejvielu izmaksas;

(ba) *izvērtē, vai līdzīgi Savienības tiesību aktos noteikti pienākumi ir devuši cerētos rezultātus un būtiski veicinājuši vides jomā izvirzīto Savienības mērķu sasniegšanu;*

(c) novērtē, vai pasākums palīdzētu sasniegt Savienības klimata un vidiskos mērķus, tomēr nesamērīgi neietekmējot Savienības rūpniecības iespējas iegūt attiecīgās kritiski svarīgās izejvielas.

5. Jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū kritiski svarīgas izejvielas, par kurām Komisija ir pieņēmusi aprēķināšanas un verifikācijas noteikumus saskaņā ar 1. punktu, dara pieejamu vidiskās pēdas deklarāciju.

Pirmajā daļā noteikto prasību piemēro katram atsevišķam kritiski svarīgu izejvielu veidam, ko laiž tirgū, un to ***piemēro*** kritiski svarīgām izejvielām, kuras iekļautas starpproduktos vai galaproduktos ***tad, ja kritiski svarīgās izejvielas rada vērā ņemamu daļu no produkta kopējās vidiskās pēdas.***

6. Šā panta 5. punktā minētajā vidiskās pēdas deklarācijā iekļauj šādu informāciju:

(a) saziņas nolūkiem — atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas nosaukums, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme, pasta adrese un **■** elektroniskie saziņas līdzekļi;

(b) informācija par kritiski svarīgo izejvielu veidu, uz kuru attiecas deklarācija;

(c) attiecīgā gadījumā informācija par valsti un reģionu, kurā kritiski svarīgās izejvielas tika iegūtas, pārstrādātas, rafinētas un reciklētas;

(d) kritiski svarīgo izejvielu vidiskā pēda, kas aprēķināta saskaņā ar piemērojamajiem verifikācijas un aprēķināšanas noteikumiem, kuri pieņemti saskaņā ar 1. punktu;

- (e) vidiskās pēdas snieguma klase, kurai kritiski svarīgā izejviela atbilst un kura noteikta saskaņā ar piemērojamo deleģēto aktu, kas pieņemts saskaņā ar 7. punktu;
- (f) saite uz tīmekļa vietni, kur var piekļūt vidiskās pēdas deklarēšanas rezultātus pamatojošā pētījuma publiskai versijai.
7. Komisija **pieņem** deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai papildinātu šo regulu, **2 gadu laikā** nosakot vidiskās pēdas snieguma klases kritiski svarīgām izejvielām, attiecībā uz kurām saskaņā ar V pielikumu ir pieņemti aprēķināšanas un verificācijas noteikumi saskaņā ar 1. punktu.
- 7.a** *Ja uz starpproduktiem vai galaproduktiem, kas satur kritiski svarīgas izejvielas, attiecas citos tiesību aktos noteiktās prasības par Savienības vidisko un oglekļa pēdu, tad katras kritiski svarīgās izejvielas vidisko pēdu, ja iespējams, iekļauj visa produkta vidiskās pēdas aprēķinā.*
- 7.b** *Komisija līdz 2030. gada 31. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā izvērtē iespējas ierobežot piekļuvi Savienības tirgum, atļaujot ievest tikai izejvielas, kas ietilpst 7. punktā noteiktajās vidiskās pēdas snieguma klasēs ar labākajiem rādītājiem visiem vai konkrētiem Savienības tirgū laistiem produktiem. Komisija attiecīgā gadījumā minētajam ziņojumam pievieno tiesību akta priekšlikumu Attiecīgā gadījumā Komisija šādam ziņojumam pievieno tiesību aktu priekšlikumus.*
8. Vidiskās pēdas deklarāciju **viēgli saprotamā veidā** dara pieejamu brīvpiekļuves tīmekļvietnē.
- Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktu, ar ko nosaka 5. punktā minētās vidiskās pēdas deklarācijas formātu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
9. Piedāvājot kritiski svarīgas izejvielas pārdošanai, tostarp tālpārdošanai, vai izstādot tās komercdarbības gaitā, fiziskas un juridiskas personas, kas laiž tirgū kritiski svarīgas izejvielas, nodrošina, ka to klientiem ir piekļuve vidiskās pēdas deklarācijai pirms pārdošanas līguma noslēgšanas.

Fiziskas un juridiskas personas, kas laiž tirgū kritiski svarīgas izejvielas, nesniedz vai neizvieto marķējumus, zīmes, simbolus vai uzrakstus, kas var maldināt vai mulšināt klientus attiecībā uz vidiskās pēdas deklarācijā iekļauto informāciju.

3. IEDAĻA

BRĪVA APRITE, ATBILSTĪBA UN TIRGŪS UZRAUDZĪBA

31. pants

Brīva aprite

1. Dalībvalstis tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar informāciju par pastāvīgo magnētu pārstrādi vai reciklēto saturu, vai ar informāciju par šīs regulas aptverto kritiski svarīgo izejvielu vidisko pēdu, neaizliedz, neierobežo vai nekavē darīt pieejamus tirgū vai laist ekspluatācijā ražojumus, kuros ir pastāvīgie magnēti vai kritiski svarīgas izejvielas, kas atbilst šai regulai.
2. Dalībvalstis nekavē gadatirgos, izstādēs, demonstrējumos vai līdzīgos pasākumos izstādīt produktus, kuros ir šai regulai neatbilstoši pastāvīgie magnēti vai kritiski svarīgas izejvielas, ar nosacījumu, ka labi redzama zīme skaidri norāda uz to, šādi produkti vai materiāli neatbilst šīs regulas prasībām un ka tos nevar darīt pieejamus tirgū līdz laikam, kad šāda atbilstība būs nodrošināta.

32. pants

Atbilstība un tirgus uzraudzība

1. Pirms tirgū laiž produktu, uz kuru attiecas 27. vai 28. pants, atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas nodrošina, ka ir veikta piemērojamā atbilstības novērtēšanas procedūra un ka ir sagatavota vajadzīgā tehniskā dokumentācija. Ja atbilstības novērtēšanas procedūrā ir pierādīta produkta atbilstība piemērojamajām prasībām, atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas nodrošina, ka ir sagatavota ES atbilstības deklarācija un ir piestiprināta CE zīme.
2. To produktu atbilstības novērtēšanas procedūra, uz kuriem attiecas 27. panta prasības, ir Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] IV pielikumā noteiktā procedūra, izņemot tad, ja uz minētajiem

produktiem attiecas arī 28. pantā noteiktās prasības, un šādā gadījumā atbilstības novērtēšanas procedūra ir procedūra, kas izklāstīta saskaņā ar 28. panta 2. punktu pieņemtajos aprēķināšanas un verifikācijas noteikumos.

3. Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] IX nodaļu un 37., 38. un 39. pantu, kā arī attiecīgās definīcijas minētās regulas 2. pantā piemēro attiecībā uz prasībām, kas piemērojamas Savienības tirgū laistiem produktiem, kā noteikts 27. un 28. pantā.
4. Attiecībā uz tirgus uzraudzību piemēro šādus noteikumus:
 - (a) Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] XII nodaļu, kā arī attiecīgās definīcijas minētās regulas 2. pantā piemēro attiecībā uz prasībām, kas piemērojamas Savienības tirgū laistiem produktiem, kā noteikts 27., 28. vai 30. pantā;
 - (b) papildus ekodizaina prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] dalībvalstis 27., 28. un 30. pantā noteiktās prasības skata minētās regulas 59. panta 1. punktā minētā rīcības plāna kontekstā;
 - (c) Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] 60. pants un 61. panta 1. punkts attiecas arī uz prasībām, kas noteiktas 27., 28. un 30. pantā;
 - (d) Papildus ekodizaina prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] Komisija minētās regulas 61. panta 2. un 3. punktā minētajā ziņojumā iekļauj informāciju par 27., 28. un 30. pantā noteiktajām prasībām;
 - (e) Īstenojot Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] 62. pantu, minētajā pantā minētā administratīvās sadarbības grupa ("ADCO") un Komisija ņem vērā arī 27., 28. un 30. pantā noteiktās prasības.
5. Šā panta 3. un 4. punkta vajadzībām Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] relevantās daļas piemēro šādi:
 - (a) Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas

ekodizaina regulu] atsaucis uz “ekodizaina prasībām, kas norādītas piemērojamajos atbilstīgi 4. pantam pieņemtajos deleģētajos aktos” 37. panta 1. punktā, “prasībām, kas noteiktas piemērojamajos atbilstīgi 4. pantam pieņemtajos deleģētajos aktos” 63. panta 1. punktā un “prasībām, kas noteiktas relevantajā atbilstīgi 4. pantam pieņemtajā deleģētajā aktā” 63. panta 5. punktā lasa kā atsaucis uz “šīs regulas 27. un 28. pantā noteiktajām prasībām”;

- (b) Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] 37. panta 3. punkta un 63. panta 1. punkta atsaucis uz “produktu, uz kuru attiecas atbilstīgi 4. pantam pieņemts deleģētais akts” lasa kā atsauci uz “produktiem vai materiāliem, uz kuriem attiecas šīs regulas 27. un 28. pantā noteiktās prasības”;
- (c) Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] 41. panta atsauci uz “atbilstības novērtēšanas uzdevumiem, kas paredzēti saskaņā ar 4. pantu pieņemtajos deleģētajos aktos” un 45. panta 10. punkta atsauci uz “atbilstības novērtēšanas uzdevumiem saskaņā ar relevantajiem atbilstīgi 4. pantam pieņemtajiem deleģētajiem aktiem” lasa kā atsauci uz “atbilstības novērtēšanas uzdevumiem, kas paredzēti saskaņā ar šīs regulas 28. panta 2. punktu pieņemtajos aprēķina un verifikācijas noteikumos”;
- (d) Regulas (ES) 2023/xxx [PB: lūgums ievietot atsauci uz Produktu ilgtspējas ekodizaina regulu] 53. panta 1. punkta atsauci uz “atbilstības novērtēšanas procedūrām, kas noteiktas atbilstīgi 4. pantam pieņemtajos deleģētajos aktos” lasa kā atsauci uz “atbilstības novērtēšanas uzdevumiem, kas paredzēti saskaņā ar šīs regulas 28. panta 2. punktu pieņemtajos aprēķina un verifikācijas noteikumos”;

6. Šo pantu nepiemēro ražojumiem, uz kuriem attiecas tipa apstiprinājums saskaņā ar Regulu 2018/858 un Regulu 168/2013.

6. nodaļa

Stratēģiskās partnerības

33. pants

Stratēģiskās partnerības

1. Valde līdz *[OV: lūgums ievietot: viens gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]* un pēc tam vienu reizi divos gados sagatavo ziņojumu, kas aptver šādus jautājumus:
 - (-a) atjaunināti esošie stratēģisko partnerību saraksti un notiekošās sarunas par stratēģiskajām partnerībām un stratēģiskajiem projektiem trešās valstīs;*
 - (a) kādā mērā Savienības noslēgtās stratēģiskās partnerības palīdz:
 - i) uzlabot Savienības piegādes drošību *īstermiņā un ilgtermiņā, ņemot vērā 1. panta 2. punktā noteiktos kritērijus;*
 - ii) uzlabot sadarbību kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē starp Savienību, *arī LESD II pielikumā minētajām aizjūras zemēm un teritorijām, un partnervalstīm, kā arī stiprināt Savienības neatkarību no trešām valstīm, kas nav partnervalstis, un pievērst īpašu uzmanību sadarbībai ar līdzīgi domājošiem partneriem;*
 - iii) *veicināt ekonomisko un sociālo attīstību partnervalstīs, jo īpaši jaunietekmes un jaunattīstības valstīs, vienlaikus veicinot arī ekoloģiski ilgtspējīgas un aprites ekonomikas prakses un pienācīgu darba apstākļu ieviešanu un cilvēktiesību ievērošanu;*
 - (b) saskaņotība un iespējamā sinerģija starp dalībvalstu divpusējo sadarbību ar relevantām trešām valstīm un darbībām, ko Savienība veic stratēģisko partnerību kontekstā, *tostarp Savienības sarunas par brīvās tirdzniecības nolīgumiem ar trešām valstīm un to īstenošana;*
 - (ba) kritiski svarīgu izejvielu projekti, kas paredzēti vai izveidoti kopā ar trešām valstīm vai trešās valstīs, uz kuriem neattiecas ne stratēģiskās partnerības, ne tirdzniecības nolīgumi, bet kuri tiek īstenoti 3.b punktā minētās platformas darbības jomā;*

(c) **tādu valstu saraksta izveide**, ar kurām būtu prioritāri jānoslēdz stratēģiskās partnerības, ņemot vērā šādus **kritērijus**:

- i) iespējamais devums piegādes drošībā, **kā arī tās noturība**, ņemot vērā trešās valsts potenciālās rezerves, ieguves, pārstrādes un reciklēšanas jaudas, kas saistītas ar kritiski svarīgām izejvielām;
- ii) vai **sadarbība starp Savienību un trešo valsti var uzlabot trešās valsts spēju nodrošināt negatīvas** vidiskās ietekmes monitoringu, vidisko ietekmi novērst un samazināt līdz minimumam **ar tās tiesisko regulējumu un tā īstenošanu**, piekopt sociāli atbildīgu praksi, tostarp ievērot cilvēktiesības un darba tiesības **un piespiedu darba un bērnu darba apkarošanas politiku**, jēgpilni sadarboties ar vietējām kopienām, **tostarp pirmiedzīvotājiem**, piekopt pārredzamu **un atbildīgu** uzņēmējdarbības praksi un novērst nelabvēlīgu ietekmi uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību un tiesiskumu; **kādā veidā Savienība var sniegt ieguldījumu, izmantojot partnerības politiku, piemēram, ar profesionālo apmācību un tehnisko atbalstu, lai stiprinātu trešo valstu tiesisko regulējumu**;
- iii) vai pastāv **vai potenciāli pastāv** sadarbības nolīgumi starp trešo valsti un Savienību, un — attiecībā uz jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības valstīm — Global Gateway investīciju projektu izvērtēšanas potenciālu;
- iv) attiecībā uz jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības valstīm – vai un kā partnerība varētu veicināt **vērtības radīšanu valstī, kā arī** vietējo pievienoto vērtību, **tostarp lejupējas darbības**, un būtu abpusēji izdevīga partnervalstij un Savienībai;
- iva) **attiecībā uz jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības valstīm — kādā mērā tiek izmantots esošais Savienības finansējums, finansēšanas un riska mazināšanas rīki, jo īpaši no Global Gateway, un cik lieli ierobežojumi traucē izmantot šos rīkus stratēģiskajos projektos**;

2. **Komisija un** valde 1. punkta kontekstā un ciktāl tas attiecas uz jaunietekmes tirgu un jaunattīstības **valstu** ekonomiku, nodrošina sadarbību **un saskaņotību** ar citiem relevantiem koordinācijas forumiem, tostarp tiem, kas izveidoti kā daļa no Global Gateway stratēģijas.

3. Dalībvalstis:

- (a) koordinē darbību ar Komisiju, lai nodrošinātu saskaņotību starp to divpusējo sadarbību ar attiecīgajām trešām valstīm un Savienības nesaistošajām stratēģiskajām partnerībām ar trešām valstīm, kuru darbības joma ietver vismaz kritiski svarīgu izejvielu vērtības ķēdi, **kā arī lai nodrošinātu spēju veidošanas un tehnoloģiju nodošanas programmu konsolidāciju nolūkā veicināt atbildīgu kritiski svarīgu izejvielu reciklēšanu ražotājvalstīs;**
- (b) atbalsta Komisiju stratēģiskajās partnerībās izklāstīto **konkrētu** sadarbības pasākumu **faktiskā** īstenošanā;
- (ba) **koordinē savu attīstības banku, eksporta kredīta aģentūru un citu to pārraudzībā esošo publisko iestāžu darbības, lai, cieši sadarbojoties, atbalsētu trešās valstīs īstenotu stratēģisko projektu īstenošanu un finansēšanu.**

3.a Valde katru jaunu ziņojumu iesniedz attiecīgajām Eiropas Parlamenta komitejām.

3.b Līdz [OV: lūgums ievietot: 6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija izveido platformu, kas apvieno kritiski svarīgu izejvielu vērtības ķēdē darbojošos uzņēmumu pārstāvjus ar mērķi atbalstīt izpēti, pārstrādi un reciklēšanu trešās valstīs, ar kurām ES vēl nav noslēgusi stratēģiskas partnerības vai citus tirdzniecības nolīgumus, atbilstīgi 1. pantā noteiktajiem mērķiem. Platforma dod Komisijai iespēju veicināt un atbalstīt stratēģiskās attiecības un attiecības starp projektu virzītājiem un attiecīgajām valstu valdībām.

3.c Komisija pieprasa Eiropas standartizācijas organizācijām izstrādāt Eiropas standartus vai Eiropas standartizācijas nodevumus, lai atbalsētu šīs regulas mērķus.

3.d Stratēģiskās partnerības, ko Savienība noslēgusi ar trešām valstīm, ietver pasākumus, kas palīdz:

- i) uzlabot Savienības stratēģisko izejvielu piegādes noturību, diversifikāciju un ilgtspēju saskaņā ar 1. panta 2. punktā noteiktajiem kritērijiem;**
- ii) uzlabot Savienības un partnervalstu, jo īpaši līdzīgi domājošu valstu, sadarbību un atbildības pārdali kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē;**
- iii) veicināt ekonomisko un sociālo attīstību partnervalstīs, jo īpaši jaunietekmes tirgos un jaunattīstības ekonomikās:**

iv) jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības valstīm palielināt vietējo pievienoto vērtību, atbalstot pārstrādes un reciklēšanas jaudu attīstību jaunās ieguves jomās, kā arī pasākumus zināšanu un prasmju pārneses veicināšanai.

Komisija, uzsākot diskusijas par jaunu stratēģisko partnerību veidošanu, informē Eiropas Parlamentu.

Komisija informē Parlamentu arī pēc tam, kad sarunas par stratēģisko partnerību ir noslēgušās.

7. nodaļa

Pārvaldība

34. pants

Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde

1. Tiek izveidota Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde ("**valde**").
2. Valde veic šajā regulā noteiktos uzdevumus.

35. pants

Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdes sastāvs un darbība

1. Valdi veido dalībvalstis un Komisija. To vada Komisija.
2. Katra dalībvalsts dalībai valdē ieceļ augsta līmeņa pārstāvi. Ja tas ir relevanti, ņemot vērā funkciju un speciālās zināšanas, dalībvalsts var iecelt vairākus pārstāvjus, kas nodarbojas ar dažādiem valdes uzdevumiem. Katram valdes loceklim ir aizvietotājs.

Valde savās sanāsmēs, arī 6. punktā minētajās pastāvīgajās vai pagaidu apakšgrupās, kā novērotājus aicina piedalīties Eiropas Parlamenta pārstāvjus.

- 2.a Eiropas Aizsardzības aģentūra, Eiropas Ķimikāliju aģentūra, Eiropas Vides aģentūra un Eiropas Ārējās darbības dienests katrs valdē ieceļ augsta līmeņa pārstāvi kā novērotāju.*
- 2.b Katra dalībvalsts valdē ieceļ pārstāvi no savas vienas pieturas aģentūras kā novērotāju.*

3. Valde pēc Komisijas priekšlikuma ar tās locekļu vienkāršu balsu vairākumu pieņem savu reglamentu.
4. Valde tiekas, lai nodrošinātu šajā regulā norādīto uzdevumu faktisku izpildi. Vajadzības gadījumā Valde sanāk pēc Komisijas pamatota pieprasījuma.

Valde sanāk vismaz:

- (a) reizi 3 mēnešos, lai novērtētu stratēģisko projektu pieteikumus saskaņā ar 3. nodaļas 1. iedaļu;
 - (b) reizi 6 mēnešos, lai izstrādātu monitoringu saskaņā ar 4. nodaļu;
 - (ba) reizi sešos mēnešos stratēģisko projektu novērtēšanai, lai apspriestu progresu ar attiecīgajiem nozares pārstāvjiem;**
 - (c) reizi gadā, lai apspriestu, kā veicies ar to dalībvalstu pienākumu īstenošanu, kas saistīti ar 3. nodaļas 4. iedaļā izklāstīto izpēti, tostarp ņemot vērā kritisko vai stratēģisko izejvielu sarakstu atjauninājumus.
5. Komisija **koordinē valdes darbu**, nodrošinot izpildsekretariātu, kas **veic darba kārtības sagatavošanu un** sniedz tehnisku un loģistikas atbalstu.
 6. Valde var izveidot pastāvīgas vai pagaidu apakšgrupas, kurām uztic konkrētus jautājumus un uzdevumus.

Valde izveido vismaz šādas pastāvīgās apakšgrupas:

- (a) apakšgrupa, kas apspriež un koordinē finansējumu stratēģiskiem projektiem saskaņā ar 15. pantu; kā novērotājus uzaicina pārstāvjus no valsts attīstību veicinošām bankām un iestādēm, **eksporta kredīta aģentūrām**, Eiropas attīstības finanšu iestādēm, Eiropas Investīciju bankas grupas, citām starptautiskām finanšu iestādēm, tostarp Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, un attiecīgā gadījumā privātām finanšu iestādēm;
- (aa) apakšgrupa, kas apspriež 8., 10. un 11. panta noteikumu īstenošanu, tostarp apmainās ar paraugpraksi attiecībā uz sabiedrības līdzdalību un ieinteresēto personu, tostarp no citiem attiecīgajiem ieguves reģioniem, iesaistīšanu, lai nodrošinātu strukturētus un paredzamus atļauju piešķiršanas procesus**

formātus, kuros kā novērotāji tiek uzaicināti pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvji;

- (b) apakšgrupa, kurā sanāk valstu ģeoloģiskie institūti vai apsekotāji, vai, ja šāda institūta vai apsekotāja nav, relevantā valsts iestāde, kas atbild par vispārīgo izpēti, lai veicinātu 18. pantā minēto valsts izpētes programmu koordinēšanu;
- (c) apakšgrupa, kurā sanāk valstu piegādes un informācijas aģentūras, kas nodarbojas ar kritiski svarīgām izejvielām, vai, ja šādas aģentūras nav, attiecīgā valsts iestāde, kas atbild par minēto jautājumu, lai palīdzētu veikt 19. pantā noteiktos monitoringa uzdevumus;
- (d) apakšgrupa, kurā sanāk valstu ārkārtas situāciju aģentūras un valstu iestādes, kas atbildīgas par stratēģiskajiem krājumiem, vai, ja šādas aģentūras vai iestādes nav, attiecīgā valsts iestāde, kas atbild par minēto jautājumu, lai palīdzētu 22. pantā minētajā stratēģisko krājumu *monitorēšanā*; *šī apakšgrupa var jo īpaši aicināt līdzīgi domājošas trešās valstis apmainīties ar paraugpraksi, kas saistīta ar stratēģiskajiem krājumiem*;
- (da) *apakšgrupa, kurā sanāk rūpniecības alianses un citas attiecīgās rūpniecības nozares ieinteresētās personas, kas aptver visu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdi, lai piedalītos procesā, kurā var pieprasīt grozījumus 3. panta 3. punktā un 4. panta 4. punktā noteiktajā stratēģisko vai kritiski svarīgo izejvielu sarakstā, kā arī 33. pantā noteiktajā stratēģisko projektu un stratēģiskās partnerības novērtēšanā, un kura vērsta arī uz MVU pārstāvjiem dalībvalstīs, lai apspriestu MVU iesaisti izejvielu vērtības ķēdēs un iespējas veicināt MVU iesaisti*;
- (db) *apakšgrupa, kas apspriež un koordinē darbu saistībā ar stratēģiskajām partnerībām saskaņā ar 33. pantu, nodrošinot sadarbību ar citiem relevantiem koordinēšanas forumiem, tostarp tiem, kas izveidoti kā daļa no Global Gateway stratēģijas, kā arī ar uzņēmumu pārstāvjiem kritiski svarīgu izejvielu vērtības ķēdē; pilsoniskās sabiedrības organizāciju un akadēmisko aprindu pārstāvjus attiecīgā gadījumā šīs apakšgrupas sanāksmēs pieaicina kā novērotājus.*

6.a *Valde informē Eiropas Parlamentu par tās gaidāmajām sanāksmēm, tostarp par pastāvīgajām vai pagaidu apakšgrupām, un to attiecīgo darba kārtību.*

7. *Ja Eiropas Parlaments šādās sanāksmēs nepiedalās, valde regulāri informē Eiropas Parlamentu par sanāksmēs notikušajām diskusijām.*

Attiecīgā gadījumā *valdes locekļi* uzaicina ekspertus, *kas pārstāv nozari, pilsonisko sabiedrību, akadēmiskās aprindas, arodbiedrības un citas trešās puses*, vai trešo valstu pārstāvjus *un vietējo un reģionālo iestāžu pārstāvjus* piedalīties 6. punktā minēto pastāvīgo vai pagaidu apakšgrupu sanāksmēs novērotāja statusā vai sniegt rakstisku pienesumu. *Īpašu nozīmi piešķir MVU pārstāvjiem, kurus aicina piedalīties visās sanāksmēs un apspriedēs, kas skar MVU vai to iesaisti izejvielu vērtību ķēdē gan valdes, gan apakšgrupas līmenī.*

Veikdama savus uzdevumus, valde attiecīgā gadījumā nodrošina koordināciju, sadarbību un informācijas apmaiņu ar attiecīgajām krīzes reaģēšanas un krīzgatavības struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

8. Valde veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu drošu apiešanos ar konfidencialu un komerciāli sensitīvu informāciju un tās apstrādi *saskaņā ar 44. pantu.*

9. Valde dara visu iespējamo, lai panāktu konsensu.

8. nodaļa

Deleģētās pilnvaras un komitejas procedūra

36. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 3. panta 2. punktā, 4. panta 2. punktā, 5. panta 2. punktā, 27. panta 12. punktā, 28. panta 2. punktā un 30. panta 1. un 5. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz astoņu gadu laikposmu no [PB: lūgums ievietot: viens mēnesis pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms *astoņu* gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien

Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt šīs regulas 3. panta 2. punktā, 4. panta 2. punktā, 5. panta 2. punktā, 27. panta 12. punktā, 28. panta 2. punktā un 30. panta 1. un 5. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģējumu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Apspriešanās ar dalībvalstu ekspertiem notiek pēc apspriešanās saskaņā ar 14. pantu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 3. panta 2. punktu, 4. panta 2. punktu, 5. panta 2. punktu, 27. panta 12. punktu, 28. panta 2. punktu un 30. panta 1. un 5. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divu mēnešu laikā pēc tā paziņošanas Eiropas Parlamentam un Padomei ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja līdz minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu ***pagarina*** par *[diviem mēnešiem]*.

37. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz [PB: lūgums ievietot atsauci uz šo tiesību aktu] īstenošanas komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

9. nodaļa

Grozījumi

38. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2018/1724

Regulu (ES) 2018/1724 groza šādi:

- (1) regulas I pielikuma pirmajā slejā pievieno jaunu rindu “S. Kritiski svarīgu izejvielu projekti”;
- (2) regulas I pielikuma otrajā slejā rindā “S. Kritiski svarīgu izejvielu projekti” pievieno šādus punktus:
 - “1. Informācija par atļauju piešķiršanas procesu
 2. Informācija par finansēšanas un investīciju pakalpojumiem
 3. Informācija par finansējuma ieguves iespējām Savienības vai dalībvalstu līmenī
 4. Informācija par uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumiem, tostarp, bet ne tikai, attiecībā uz uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju, vietējiem nodokļu tiesību aktiem, darba tiesībām”;
- (3) regulas II pielikuma pirmajā slejā pievieno jaunu rindu “Kritiski svarīgu izejvielu projekti”;
- (4) regulas II pielikuma otrajā slejā rindā “Kritiski svarīgu izejvielu projekti” pievieno šādu punktu:

“Procedūra, kas saistīta ar visām relevantajām administratīvajām atļaujām, kuras vajadzīgas, lai plānotu, būvētu, paplašinātu un īstenotu neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektus, ietverot ar būvniecību, ķīmikālijām un tīkla pieslēgumu saistītas atļaujas, kā arī vidiskos novērtējumus un pilnvarojumus, ja tādi ir vajadzīgi, un kas ietver visus administratīvos pieteikumus un procedūras”;
- (5) regulas II pielikuma trešajā slejā rindā “Kritiski svarīgu izejvielu projekti” pievieno šādu punktu:

“Visi izvaddati, kas attiecas uz procedūrām, sākot ar pieteikuma derīguma atzīšanu un beidzot ar visaptveroša lēmuma par procedūras iznākumu paziņošanu, ko veic atbildīgā valsts kompetentā iestāde”;

(6) regulas III pielikumā pievieno šādu punktu:

“(9) Valsts kompetentās iestādes, kas minētas [PB: lūgums ievietot atsauci uz šo priekšlikumu]” 8. panta 1. punktā”.

39. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2019/1020

Regulu (ES) 2019/1020 groza šādi:

- (1) regulas 4. panta 5. punktā tekstu “(ES) 2016/425(35) un (ES) 2016/426(36)” aizstāj ar šādu tekstu: “(ES) 2016/425 (*), (ES) 2016/426 (**) un [(ES) [...]] [šīs regulas pieņemšanas gads]/...(***)”;
- (2) I pielikumā pievieno šādu punktu: “X [PB: lūgums ievietot nākamo kārtas numuru] Regula (ES).../..., ar ko izveido satvaru drošas un ilgtspējīgas kritiski svarīgu izejvielu piegādes nodrošināšanai un groza Regulu (ES) 2019/1020 [PB: lūgums ievietot šīs regulas publikācijas atsauci], ciktāl tā attiecas uz minētās regulas 27., 28.”

40. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2018/858

Regulas (ES) 2018/858 II pielikumu groza šādi:

I daļas tabulā iekļauj šādu ierakstu:

[PB: lūgums ievietot nākamo kārtas numuru G sadaļā]	Pastāvīgo magnētu apritīguma m izvirzītās prasības	Regula (ES) XX/XXXX [PB: lūgums ievietot: ziņas par šīs regulas publikāciju OV]	X	X	X	X	X	X					X	X
---	--	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	---	---

41. pants

Grozījumi Regulā (ES) 168/2013

Regulas (ES) 168/2013 II pielikumu groza šādi:

I daļas tabulā iekļauj šādu ierakstu:

[PB: lūgums ievietot nākamo kārtas numuru C1 sadaļā]	Pastāvīgo magnētu apritīguma m izvirzītās prasības	Regula (ES) XX/XXXX [PB: lūgums ievietot: ziņas par šīs regulas publikāciju OV]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

10. nodaļa

Nobeiguma noteikumi

42. pants

Paveiktā pārraudzīšana

1. Komisija, ņemot vērā valdes ieteikumu, seko līdzi virzībai uz 1. panta 2. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu un vismaz reizi 3 gados publicē ziņojumu, kurā sīki izklāstīts Savienības progress virzībā uz minēto mērķu sasniegšanu.

Pirmo ziņojumu sagatavo līdz [PB: lūgums ievietot: 4 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

2. Šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā iekļauj kvantitatīvu informāciju par to, cik lielā mērā Savienība virzās uz 1. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā noteikto kritēriju izpildi.

2.a Šajā pantā paredzētie monitoringa uzdevumi nerada nekādus pienākumus uzņēmumiem vai citiem ekonomikas dalībniekiem izejvielu vērtību ķēdē iesniegt jebkādu informāciju Komisijai, valdes struktūrām vai jebkurai citai iestādei. Visu informāciju, ko uzņēmumi sniedz saskaņā ar šo pantu, sniedz pilnīgi brīvprātīgi, un ar to vienmēr rīkojas saskaņā ar 44. pantu.

2.b Komisija pastāvīgi uzrauga šīs regulas īstenošanu, lai novērstu jebkādas pretrunas starp citiem Savienības tiesību aktiem un šo regulu. Šim nolūkam Komisija [OJ: lūgums ievietot: 1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] publicē ziņojumu par šīs regulas atbilstību citiem Savienības tiesību aktiem.

43. pants

Dalībvalstu ziņošana

1. Dalībvalstis katru gadu nosūta Komisijai ziņojumu, kurā ietverta 18. panta 4. punktā, 20. panta 1. un 2. punktā, 21. panta 1. punktā, 22. panta 5. punktā un 25. panta 6. punktā minētā informācija. Pirmo ziņojumu sagatavo līdz [PB: lūgums ievietot: viens gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].
 2. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka veidni, kas jāizmanto 1. punktā minētajiem ziņojumiem. Veidnē var norādīt, kā sniedzama 1. punktā minētā informācija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 37. panta 2. punktā.
 3. Šā panta 1. punktā minētajos ziņojumos ietverto informāciju apstrādā saskaņā ar 44. pantu.
- 3.a Šajā pantā paredzētie ziņošanas uzdevumi nerada nekādus pienākumus uzņēmumiem vai citiem ekonomikas dalībniekiem izejvielu vērtību ķēdē iesniegt jebkādu informāciju Komisijai, valdes iestādēm vai jebkurai citai iestādei. Visu informāciju, ko uzņēmumi sniedz saskaņā ar šo pantu, sniedz pilnīgi brīvprātīgi, un ar to vienmēr rīkojas saskaņā ar 44. pantu.**

44. pants

Konfidenciālas informācijas apstrāde

1. Informāciju, kas iegūta, īstenojot šo regulu, izmanto tikai šīs regulas mērķiem, un to aizsargā relevantie Savienības un valstu tiesību akti.
2. Dalībvalstis un Komisija nodrošina komercnoslēpuma un uzņēmuma noslēpumu, kā arī citas sensitīvas, konfidenciālas un klasificētas informācijas, kas iegūta un sagatavota, piemērojot šo regulu, aizsardzību, ieskaitot ieteikumus un veicamos pasākumus saskaņā ar Savienības un attiecīgās valsts tiesību aktiem.
3. Dalībvalstis un Komisija nodrošina, ka klasificētai informācijai, ko sniedz vai ar ko apmainās saskaņā ar šo regulu, netiek pazemināta vai noņemta slepenība bez tās sniedzēja iepriekšējas rakstveida piekrišanas.

4. Ja kāda dalībvalsts uzskata, ka agregētās informācijas prezentēšana 21. panta kontekstā tomēr var apdraudēt valsts drošības intereses, tā pret Komisijas prezentēto informāciju var iebilst, iesniedzot pamatotu paziņojumu.
5. Komisija un valstu iestādes, to amatpersonas, darbinieki un citas personas, kas strādā šo iestāžu pārraudzībā, nodrošina tās informācijas konfidencialitāti, kas iegūta, pildot uzdevumus un darbības. Minētais pienākums attiecas arī uz visiem dalībvalstu pārstāvjiem, novērotājiem, ekspertiem un citiem dalībniekiem, kas piedalās valdes sanāksmēs saskaņā ar 35. pantu.

45. pants

Sodi

12 mēnešu laikā pēc regulas stāšanās spēkā dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, ko piemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to izpildi. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši. Dalībvalstis minētos noteikumus un pasākumus nekavējoties dara zināmus Komisijai un nekavējoties paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

46. pants

Izvērtēšana

1. Līdz [OV: lūgums ievietot: 5 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija veic šīs regulas izvērtēšanu attiecībā pret tās mērķiem un iesniedz ziņojumu par to Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.
2. Punktā minētajā ziņojumā novērtē vismaz to, cik lietderīgi ir noteikt maksimālās vidiskās pēdas sliekšņvērtības kritiski svarīgām izejvielām, attiecībā uz kurām ir pieņemti aprēķināšanas un verifikācijas noteikumi, ***kā arī vajadzību pēc 2030. gada vēl vairāk stiprināt kritiski svarīgu izejvielu piegādes ķēdes.***

47. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā*

Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

Stratēģiskās izejvielas

1. IEDAĻA

STRATĒĢISKO IZEJVIELU SARAKSTS

Par stratēģiskām tiek uzskatītas šādas izejvielas:

- (a) bismuts;
- (b) bors (metalurģijā izmantojamās markas);
- (c) kobalts;
- (d) varš;
- (e) gallijs;
- (f) germānijs;
- (g) litijs (baterijās izmantojamās markas);
- (h) magnija metāls;
- (i) mangāns (baterijās izmantojamās markas);
- (j) dabiskais grafitis (baterijās izmantojamās markas);
- (k) niķelis (baterijās izmantojamās markas);
- (l) platīna grupas metāli;
- (m) retzemju elementi magnētiem (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm un Ce);
- (n) metāliskais silīcijs;
- (o) titāns;
- (p) volframs.

2. IEDAĻA

STRATĒĢISKO IZEJVIELU ATLASĒS METODOĻĪJA

1. Stratēģiskā nozīme tiek noteikta, pamatojoties uz izejvielas nozīmīgumu zaļās un digitālās pārkārtošanās satvarā, kā arī aizsardzības un kosmosa nozarē, ņemot vērā:
 - (a) to stratēģisko tehnoloģiju daudzumu, kurās izejviela tiek izmantota ielaidē;
 - (b) izejvielas daudzumu, kas nepieciešams attiecīgo stratēģisko tehnoloģiju ražošanā;
 - (c) paredzamo globālo pieprasījumu pēc attiecīgajām stratēģiskajām tehnoloģijām.
2. Paredzamais pieprasījuma pieaugums ($D_{F/C}$) tiek aprēķināts šādi:

$$D_{F/C} = \frac{DF}{GS}$$

kur:

D_F ir izejvielas pieprasījuma prognoze atsaucē gadam;

GS ir globālā ikgadējā izejvielu produkcija atsaucē periodā.

3. Ražošanas palielināšanas sarežģītību nosaka, ņemot vērā vismaz:

(a) pašreizējo izejvielu produkciju (PS) atsaucē periodā, kas tiek aprēķināts šādi:

$$PS = \log_{10}(GS)$$

kur:

\log_{10} ir decimāllogarītms;

GS ir globālā ikgadējā izejvielu produkcija atsaucē periodā;

(b) izejvielu rezervju/ produkcijas rādītājs R/P , kas tiek aprēķināts šādi:

$$R / P = \frac{R}{GS}$$

kur:

R ir zināmās ekonomiski iegūstamās izejvielas ģeoloģiskās rezerves;

GS ir globālā ikgadējā izejvielu produkcija atsaucē periodā.

II PIELIKUMS

Kritiski svarīgas izejvielas

1. IEDAĻA

KRITISKI SVARĪGO IZEJVIELU SARAKSTS

Par kritiski svarīgām tiek uzskatītas šādas izejvielas:

- (a) antimons;
- (b) arsēns;
- (c) boksīts;
- (d) barīts;
- (e) berilijs;
- (f) bismuts;
- (g) bors;
- (h) kobalts;
- (i) koksa ogles;
- (j) varš;
- (k) laukšpats;
- (l) fluoršpats;
- (m) gallijs;
- (n) germānijs;
- (o) hafnijs;
- (p) hēlijs;
- (q) smagie retzemju elementi;
- (r) viegie retzemju elementi;
- (s) litijs;
- (t) magnijs;
- (u) mangāns;
- (v) dabiskais grafiīts;
- (w) niķelis (baterijās izmantojamas klases);
- (x) niobijs;
- (y) fosfātieži;
- (z) fosfors;
- (aa) platīna grupas metāli;
- (bb) skandijs;

- (cc) silīcija metāls;
- (dd) stroncijs;
- (ee) tantals;
- (ff) titāns;
- (gg) volframs;
- (hh) vanādijs.

2. IEDAĻA

ĒKONOMISKĀS NOZĪMĪBAS UN PIEGĀDES RISKĀ APRĒĶINĀŠANA

1. Izejvielu ekonomisko nozīmību (EI) aprēķina šādi:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

kur:

A_s ir izejvielu galalietojuma īpatsvars *NACE* (divciparu līmeņa) sektorā;

Q_s ir attiecīgā sektora pievienotā vērtība *NACE* (divciparu līmenī);

SI_{EI} ir ar ekonomisko nozīmību saistītais aizstāšanas indekss.

2. Izejvielas aizstāšanas indekss saistībā ar ekonomisko nozīmību (SI_{EI}) tiek aprēķināts šādi:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SCP_{i,a} * Subshare_{i,a} * Share_a$$

kur:

i apzīmē individuālo aizstājējmateriālu;

a apzīmē individuālo izejvielas izmantojumu;

SCP ir aizstāšanas izmaksu lietderības parametrs;

īpatsvars ir izejvielu īpatsvars galīgajā izmantojumā;

īpatsvara daļa ir katra aizstājējresursa īpatsvara daļa katrā izmantojumā.

3. Izejvielas piegādes risks (SR) tiek aprēķināts šādi:

$$SR = [(HHI_{WGI,t})_{GS} \cdot \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,t})_{EU\text{ sourcing}} (1 - \frac{IR}{2})] \cdot (1 - EoL_{RIR}) \cdot SI_{SR}$$

kur:

GS ir globālā ikgadējā izejvielu produkcija atsauces periodā;

ES sagāde ir piegādes uz ES faktiskā sagāde, t. i., ES iekšzemes ražošanas apjoms plus no citām valstīm uz ES importētais apjoms;

HHI ir Herfindahl-Hirschman indekss (izmanto kā aizstājēju valstu koncentrācijai);

WGI ir Pasaules pārvaldības (World Governance) indekss (izmanto kā aizstājēju valstu pārvaldībai);

t ir tirdzniecības parametrs WGI koriģēšanai, kas tiek noteikts, ņemot vērā potenciālos eksporta nodokļus (ko iespējams mazina spēkā esošie tirdzniecības līgumi), fiziskās eksporta kvotas vai eksporta aizliegumus, kuri piemēroti valstij.

IR ir paļāvība uz importu;

EoL_{RIR} ir nolietoto izstrādājumu reciklēšanas uzņemšanas rādītājs, proti, sekundāro izejvielu izmantošanas rādītājs (no lūžņiem reciklētas izejvielas) kopumā izmantoto izejvielu (primāro un sekundāro) apjomā;

SI_{SR} ir ar piegādes risku saistītais aizstāšanas indekss.

4. Izejvielu atkarība no importa tiek aprēķināta šādi:

$$IR = \frac{Import - Export}{Domestic\ production + Import - Export}$$

5. Izejvielas Herfindahl-Hirschman indekss (HHI_{WGI}) tiek aprēķināts šādi:

$$(HHI_{WGI,t})_{GS\ or\ EU\ sourcing} = \sum_c (S_c)^2 WGI_c * t_c$$

kur:

S_c ir valsts c īpatsvars izejvielas globālajā piegādē (vai ES sagādē);

WGI_c ir valsts c mērogotais valsts pārvaldības indekss;

t_c ir valsts tirdzniecības parametrs WGI koriģēšanai, kas tiek noteikts, ņemot vērā potenciālos eksporta nodokļus (ko iespējams mazina spēkā esošie tirdzniecības līgumi), fiziskās eksporta kvotas vai eksporta aizliegumus, kuri piemēroti valstij.

6. Izejvielas aizstāšanas indekss saistībā ar piegādes risku (SI_{SR}) tiek aprēķināts šādi:

$$SI_{SR} = \sum_i [(SP_i * SCr_i * SCo_i)^{1/3} * \sum_a (Sub - share_{i,a} * Share_a)]$$

kur:

i apzīmē individuālo aizstājējmateriālu;

a apzīmē individuālo kandidātizejvielas izmantojumu;

SP ir aizstājēja ražošanas apjoms, atspoguļojot aizstājēja un izejvielas globālo ražošanas apjomu.

SCr ir aizstājēja kritiskums, ņemot vērā to, vai pats aizstājējs ir kritiski svarīga izejviela.

SCo ir aizstājēja līdzproduktu ražošanas apjoms, ņemot vērā to, vai aizstājējs ir primārs produkts vai izrakteņis, kas tiek iegūts kā līdzprodukts vai blakusprodukts.

īpatsvars ir kandidātizejvielu īpatsvars galīgajā izmantojumā;

īpatsvara daļa ir katra aizstājējresursa īpatsvara daļa katrā izmantojumā.

7. Ja visu novērtēto izejvielu ekonomiskās nozīmības un piegādes risku mērījumus horizontāli ietekmē strukturālas vai statistiskas izmaiņas, attiecīgās vērtības tiek koriģētas, lai kompensētu šādas izmaiņas.

Aprēķinu pamatā ir pēdējo piecu gadu, par kuriem ir pieejami dati, vidējie rādītāji. Tiek ņemta vērā datu prioritāte, kvalitāte un pieejamība.

III PIELIKUMS

Stratēģisko projektu atzīšanas kritēriju novērtējums

1. To, vai Savienībā īstenots projekts atbilst 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, novērtē, ņemot vērā:
 - (a) to, vai projekts veicina virzību uz 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteikto kritēriju izpildi *vai stratēģiski svarīgu izejvielu aizstāšanu stratēģisko tehnoloģiju vērtības ķēdēs, veicot pasākumus, lai panāktu līdzīgu vai zemāku vidisko pēdu nekā aizstājamajam materiālam;*
 - (b) *gadījumā, ja projekts veicina 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteikto kritēriju izpildi,* to, vai projekts veicina Savienības kapacitātes saglabāšanu vai stiprināšanu Savienības ikgadējā stratēģisko izejvielu patēriņa kontekstā, ņemot vērā prognozēto Savienības patēriņa pieaugumu;
(ba) to, vai projekts nerada šķēršļus Savienības 2030. un 2050. gada klimata mērķu sasniegšanai;

projekta devums attiecīgā kapacitātes kritērija izpildes veicināšanā tiek novērtēts, ņemot vērā pieteikumā iekļauto projekta uzņēmējdarbības plānu un pamatojošo tehnisko informāciju, kā arī prognozēto laiku, kas nepieciešams, līdz projekts nonāks līdz tirgum.

2. To, vai trešajā valstī īstenots projekts atbilst 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, novērtē, ņemot vērā:
 - (a) to, vai projekts veicina 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteikto kritēriju izpildi vai arī veicina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes noturības uzturēšanu, *vai arī Savienības stratēģisko tehnoloģiju piegādi, aizstājot stratēģiskās izejvielas stratēģisko tehnoloģiju vērtību ķēdēs;*
 - (b) to, vai piemērojamais tiesiskais regulējums vai citi nosacījumi sniedz garantijas, ka nenotiks izkropļota ar projektu saistītā tirdzniecība un investīcijas, jo īpaši ņemot vērā to, vai Savienība ar attiecīgo trešo valsti ir noslēgusi 33. pantā minētu stratēģisku partnerību vai tirdzniecības nolīgumu, kurā iekļauta sadaļa par izejvielām, un vai tas atbilst Savienības kopējai tirdzniecības politikai;

- (c) to, cik lielā mērā uzņēmumi ir noslēguši vai ir gatavi noslēgt patēriņa līgumus ar projekta virzītāju nolūkā izmantot vai apstrādāt attiecīgajos projektos Savienībā ražotās stratēģiskās izejvielas;
- (d) to, vai projekts atbilst Savienības attīstības sadarbības un ārpolitikas mērķiem.

Projekta devums a) punktā minēto kritēriju izpildē tiek novērtēts, ņemot vērā pieteikumā iekļauto projekta uzņēmējdarbības plānu un pamatojošo tehnisko informāciju, prognozēto laiku, kas nepieciešams, līdz projekts nonāks tirgū, kā arī projektā saražotā apjoma īpatsvaru, par ko ir noslēgti vai varētu tikt noslēgti c) punktā minētie patēriņa līgumi. Ar c) punktu saistītie pierādījumi var ietvert līgumus, nodomu vēstules vai saprašanās memorandumus.

3. To, vai projekts atbilst 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, novērtē, ņemot vērā:

- (a) par projekta attīstīšanas potenciālu veiktās priekšizpētes kvalitāti;
- (b) to, vai tehnoloģija, kuru plānots izmantot, ir pārbaudīta attiecīgajā vidē.

Šā punkta a) apakšpunktā minētajai priekšizpētei ir jābūt vērstai uz šādiem mērķiem:

- (a) analizējot tehnoloģiskos un vides apsvērumus, novērtēt to, vai ir ticams, ka ierosinātais projekts būs sekmīgs;
- (b) identificēt potenciālos tehniskos jautājumus un problēmas, kas varētu rasties projekta īstenošanas gaitā.

Lai apstiprinātu projekta īstenojamību, var būt nepieciešami papildu pētījumi.

4. To, vai projekts atbilst 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, novērtē **attiecīgā gadījumā** ņemot vērā projekta atbilstību šādiem Savienības tiesību aktiem vai starptautiskajiem instrumentiem:

- (a) [PB ievieto atsauci uz Uzņēmumu pienācīgas rūpības attiecībā uz ilgtspēju direktīvu] tiktāl, cik tā ir piemērojama projekta virzītājam;
- (b) [PB ievieto atsauci uz Korporatīvo ilgtspējas ziņojumu sniegšanas direktīvu] tiktāl, cik tā ir piemērojama projekta virzītājam;
- (c) SDO Trīspusējā deklarācija par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku;
- (d) ESAO pienācīgas pārbaudes vadlīnijas attiecībā uz atbildīgu uzņēmējdarbības praksi, jo īpaši ar korupcijas novēršanu saistītās vadlīnijas;

- (e) ESAO pienācīgas pārbaudes vadlīnijas attiecībā uz atbildīgām izrakteņu piegādes ķēdēm no konfliktu skartām un augsta riska teritorijām;
 - (f) ESAO pienācīgas pārbaudes vadlīnijas attiecībā uz jēgpilnu ieinteresēto personu iesaisti ieguves rūpniecības nozarē;
 - (g) ESAO korporatīvās pārvaldības principi;
 - (h) ESAO vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem;
 - (i) ANO Vadošie principi uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām.
5. Projektu virzītāji var arī apliecināt atbilstību 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem kritērijiem šādi:
- (a) iesniedzot pierādījumus, ka attiecīgais projekts ir individuāli sertificēts 29. pantā minētas atzītas programmas satvarā; vai
 - (b) apņēmoties attiecīgajam projektam iegūt sertifikātu 29. pantā minētas atzītas programmas satvarā un iesniedzot pietiekamus pierādījumus tam, ka, īstenojot attiecīgo projektu, tas spēs izpildīt šāda sertifikāta saņemšanas kritērijus;
- (ba) attiecībā uz projektiem Savienībā — apņēmoties, ka pēc īstenošanas attiecīgais projekts atbildīs attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem.***
6. To, vai Savienībā īstenots projekts atbilst 5. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, novērtē, ņemot vērā:
- (a) to, vai projektā piedalās uzņēmumi no dažādām dalībvalstīm;
 - (b) to, vai potenciālie patērētāji arī atrodas vairāk nekā vienā dalībvalstī;
 - (c) ietekmi uz stratēģiskās izejvielas pieejamību lejupējiem lietotājiem vairāk nekā vienā dalībvalstī.
7. To, vai trešajā valstī īstenots projekts atbilst 5. panta 1. punkta e) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, novērtē, ņemot vērā to, cik lielā mērā projekts attiecīgajā trešajā valstī veicina šādus faktoros:
- (a) stiprina vairāk nekā vienu izejvielu vērtības ķēdes posmu šajā valstī vai plašākā reģionā;
 - (b) veicina privātās investīcijas izejvielu iekšzemes vērtības ķēdē;

- (c) rada plašākus ekonomiskos vai sociālo ieguvumus, ieskaitot jaunu darbavietu radīšanu.

IV PIELIKUMS

Sertifikācijas programmu kritēriji

Atzīta sertifikācijas programma atbilst šādiem kritērijiem:

- (a) tai ir pārredzami, taisnīgi un nediskriminējoši noteikumi, un tā ir atvērta visiem ekonomikas dalībniekiem, kuri vēlas un spēj izpildīt programmas prasības, **un tai ir daudzpusēja pārvaldības struktūra;**
- (b) sertifikācijas **prasībām jābūt saskaņotām visos ES tiesību aktos, un tās ietver** **■** :
 - i) prasības, **kas nodrošina vidiski ilgtspējīgu praksi pirms darbības sākšanas, tās laikā un pēc tās beigām**, ieskaitot prasības attiecībā uz vides pārvaldību un ietekmes uz vidi mazināšanu **šādās vides riska kategorijās:**
 - i) **gaiss, tostarp gaisa piesārņojums, piemēram, siltumnīcefekta gāzu emisijas;**
 - ii) **ūdens, tostarp jūras gultne un jūras vide, un ūdens piesārņojums, ūdens izmantojums, ūdens daudzums (plūdi vai sausums) un piekļuve ūdenim;**
 - iii) **augsne, tostarp augsnes piesārņojums, augsnes erozija, zemes izmantojums un zemes degradācija;**
 - iv) **biodaudzveidība, tostarp kaitējums dzīvotnēm, savvaļas dzīvniekiem, florai un ekosistēmām, tostarp ekosistēmu pakalpojumiem;**
 - v) **bīstamas vielas;**
 - vi) **troksnis un vibrācija;**
 - vii) **iekārtu drošība;**
 - viii) **enerģijas izmantošana;**
 - ix) **atkritumi un atliekas;**
 - ii) prasības attiecībā uz sociāli atbildīgu praksi, ieskaitot cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu **un pirmiedzīvotāju kopienu dzīvi;**

- iii) prasības attiecībā uz uzņēmējdarbības integritāti un pārredzamību, ieskaitot prasības attiecībā uz saprātīgu pārvaldību finanšu, vides un sociālajos jautājumos ***un korupcijas un kukuļošanas apkarošanas rīcībpolitikas saskaņā ar III pielikuma 4. punktā uzskaitītajām ESAO vadlīnijām;***
- (c) atbilstības verifikācija un uzraudzība ir objektīva, balstīta uz starptautiskiem, Savienības un valstu standartiem, prasībām un procedūrām un tiek veikta neatkarīgi no attiecīgā ekonomikas dalībnieka;
- (d) tā ietver pietiekamas prasības un procedūras, lai nodrošinātu atbildīgo verificētāju kompetenci un neatkarību;
- (da) tas ietver prasības nodrošināt revīzijas ziņojumu, kas sagatavots objekta līmenī.***

V PIELIKUMS

Vidiskā pēda

1. Definīcijas

Šajā pielikumā izmanto šādas definīcijas:

- (a) “darbības dati” ir ar procesiem saistītā informācija aprites cikla inventarizācijas pārskatu (LCI) modelēšanā. Procesa ķēžu agregētos LCI rezultātus, kas reprezentē kāda procesa darbības, katru atsevišķi reizina ar attiecīgajiem darbības datiem un pēc tam apvieno, lai iegūtu ar konkrēto procesu saistīto vidisko pēdu;
- (b) “materiālu komplekts” ir saraksts, kurā uzskaitīti izejmateriāli, montāžas mezgli, starpmezgli, apakškomponenti, detaļas un katra minētā elementa daudzums, kas vajadzīgs, lai izgatavotu pētījuma tvērumā ietilpstošo produktu;
- (c) “uzņēmumam specifiski dati” ir dati, kuri tieši izmērīti vai savākti vienā vai vairākos kompleksos (objektspecifiski dati) un kuri ir reprezentatīvi attiecībā uz uzņēmuma darbībām. Sinonīms terminam "primārie dati";
- (d) “ietekmes novērtējuma metode” ir protokols, ar ko kvantitatīvi izsaka aprites cikla inventarizācijas pārskata datus kā devumu attiecīgās ietekmes uz vidi jomā;
- (e) “ietekmes kategorija” ir resursu izmantošanas vai ietekmes uz vidi klase, ar ko ir saistīti aprites cikla inventarizācijas pārskata dati;
- (f) “aprites cikls” ir produkta sistēmas secīgie un savstarpēji saistītie posmi, sākot no izejmateriālu ieguves vai ģenerēšanas no dabas resursiem līdz galīgai likvidēšanai (ISO 14040:2006);
- (g) “aprites cikla inventarizācijas pārskats (LCI)” ir elementārplūsmu, atkritumu plūsmu un produkta plūsmu apmaiņas kombinētais kopums LCI datu kopā;
- (h) “aprites cikla inventarizācijas pārskata (LCI) datu kopa” ir dokuments vai datne ar konkrēta produkta vai cita references elementa (piemēram, objekta, procesa) aprites cikla informāciju, kas ietver aprakstošus metadatus un kvantitatīvu aprites cikla inventarizācijas pārskatu. LCI datu kopa varētu būt vienības procesu datu kopa, daļēji agregēta vai agregēta datu kopa;

- (i) “sekundārie dati” ir dati, kas nav iegūti konkrētā procesā tā uzņēmuma piegādes ķēdē, kurš veic vidiskās pēdas pētījumu. Tas attiecas uz datiem, kurus uzņēmums nav tieši vācis, izmērījis vai aplēsis, bet kuri iegūti no trešās personas LCI datubāzes vai citiem avotiem. Sekundārie dati ietver nozares vidējos datus (piemēram, no publicētiem ražošanas datiem, valdības statistikas un nozares apvienībām), literatūras pētījumus, inženiertehniskos pētījumus un patentus, to pamatā var būt arī finanšu dati, un tie var ietvert aizstājdatumus un citus vispārīgus datus. Primāros datus, kuriem veic horizontālu agregēšanu, uzskata par sekundāriem datiem;
- (j) “sistēmas robežas” ir aspekti, kas iekļauti aprites cikla pētījumā vai izslēgti no tā.

Turklāt noteikumi par kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanu ietver jebkādas papildu definīcijas, kas vajadzīgas to interpretācijai.

2. Darbības joma

Šajā pielikumā ir aprakstīti kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanas pamatelementi.

Konkrētu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanas noteikumi ir veidoti, pamatojoties uz šajā pielikumā uzskaitītajiem pamatelementiem, ņemot vērā zinātniski pamatotas novērtējuma metodes un attiecīgos starptautiskos standartus aprites cikla novērtējuma jomā.

Kritiski svarīgo izejvielu vidisko pēdu aprēķina, pamatojoties uz izejvielu sarakstu, enerģiju, ražošanas metodēm un kritiski svarīgo izejvielu ražošanā iesaistītajos kompleksos izmantotajām papildu izejvielām.

Nosakot konkrētu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanas metodes, Komisija tiecas nodrošināt konsekveni ar izstrādājuma, kurā attiecīgās kritiski svarīgās izejvielas tiek izmantotas, *starpproduktu un galaproduktu* vidiskās pēdas aprēķināšanas noteikumiem.

3. Deklarētā vienība

Deklarētā vienība ir 1 kg attiecīgā kritiski svarīgās izejvielas veida.

Konkrētas kritiski svarīgās izejvielas vidiskās pēdas aprēķināšanas noteikumos var būt norādīta lielāka vai mazāka deklarētā vienība, izteikta kilogramos, nepieciešamības gadījumā ņemot vērā attiecīgās kritiski svarīgās izejvielas īpatnības vai izmantojumu.

Visus kvantitatīvos ielaides un izlaides datus, ko izgatavotājs savācis, lai kvantificētu oglekļa pēdu, aprēķina attiecībā pret šo deklarēto vienību.

4. Sistēmas robežas

Primāro kritiski svarīgo izejvielu sistēmas robežās iekļaujамie trīs aprites cikla posmi ir ieguve, koncentrēšana un rafinēšana, ieskaitot šādus procesus (ja tie ir attiecināmi uz konkrēto izejvielu):

- (a) augšupējie procesi, ieskaitot rūdas ieguvi izejvielas ražošanai, ķīmikāliju, papildmateriālu ražošanu un piegādi (*ieskaitot transportu*), degvielu ražošanu un piegādi (*ieskaitot transportu*), elektroenerģijas ražošanu un piegādi, kā arī materiālu pārvadāšanu organizācijai nepiederošos **un organizācijas neekspluatētos** transportlīdzekļos;
- (b) rūdas, koncentrātu un izejvielu transportēšana organizācijai piederošos vai tās izmantotos transportlīdzekļos;
- (c) rūdas, koncentrātu un izejvielu uzglabāšana;
- (d) rūdas sasmalcināšana un tīrīšana;
- (e) izejvielas koncentrāta ražošana;
- (f) metāla ieguve (ar ķīmiskiem, fiziskiem vai bioloģiskiem līdzekļiem);
- (g) kausēšana;
- (h) metāla pārveide;
- (i) izdedžu tīrīšana;
- (j) metāla rafinēšana;
- (k) metāla elektrolīze;
- (l) metāla liešana vai iepakošana;
- (m) izmantoto materiālu un izdedžu apstrāde;
- (n) visi saistītie papildprocesi, piemēram, notekūdeņu apstrāde (objektā, ieskaitot

ražošanas ūdeni, tiešās dzesēšanas ūdeni un virszemes noteces ūdeņus), gāzes slāpēšanas sistēmas (ieskaitot primārajām un sekundārajām gāzes emisijām), boileri (ieskaitot barošanas ūdens priekšapstrādi), iekšējā loģistika.

Sekundāro kritiski svarīgo izejvielu (aprites cikla reciklēšanas posmā) sistēmas robežās tiek iekļauti šādi procesi (ja tie ir attiecināmi uz konkrēto reciklēto izejvielu):

- (a) augšupējie procesi, ieskaitot izejmateriālu radīšanu (atkritumu materiāli un neapstrādāti vara koncentrāti), ķīmikāliju vielu, papildmateriālu ražošanu un piegādi (transports), degvielu ražošanu un piegādi (transports), elektroenerģijas ražošanu un piegādi, kā arī materiālu pārvadāšanu organizācijai nepiederošos transportlīdzekļos;
- (b) koncentrātu un atkritumu transportēšana organizācijai piederošos vai tās apkalpotos transportlīdzekļos;
- (c) atkritumu, koncentrātu un izejvielu uzglabāšana;
- (d) sekundārā materiāla priekšapstrāde;
- (e) kausēšana;
- (f) metāla pārveide;
- (g) metāla rafinēšana;
- (h) metāla elektrolīze;
- (i) metāla liešana vai iepakošana;
- (j) izmantotā materiāla apstrāde;
- (k) visi saistītie papildprocesi, piemēram, notekūdeņu apstrāde (objektā, ieskaitot ražošanas ūdeni, tiešās dzesēšanas ūdeni un virszemes noteces ūdeņus), gāzes slāpēšanas sistēmas (ieskaitot primārajām un sekundārajām gāzes emisijām), boileri (ieskaitot barošanas ūdens priekšapstrādi) un iekšējā loģistika.

Izmantošanas un nolietojuma posmi tiek izslēgti no vidiskās pēdas aprēķināšanas, jo atbildīgais ekonomikas dalībnieks tos tiešā veidā neietekmē. Izslēgti var tikt arī citi procesi, ja to devums konkrētas kritiski svarīgās izejvielas vidiskās pēdas kontekstā ir nenozīmīgs.

5. Ietekmes kategorijas

Aprēķināšanas noteikumos tiek norādīta(-as) vidiskās pēdas aprēķināšanā iekļaujamā(-ās) ietekmes kategorija(-as), *kā arī siltumnīcefekta gāzu emisijas*. Izvēles pamatā ir saskaņā ar starptautiskā līmenī izstrādātām zinātniski pamatotām metodēm veikta aktīvo punktu analīze, un tā tiek veikta, ņemot vērā:

- (a) dažādo ietekmju relatīvo nozīmi, ieskaitot to relatīvo nozīmi klimata un vides jomas mērķu sasniegšanā;
- (b) to lejupējo uzņēmumu vajadzības, kuri vēlas ziņot par izmantoto kritiski svarīgo izejvielu vidisko pēdu.

6. Uzņēmumam specifisko un sekundāro datu kopu izmantošana

Aprēķināšanas noteikumos tiek paredzētas uzņēmumam specifiskas vai sekundāras datu kopas visiem attiecīgajiem procesiem un izejvielām. *Ja aprēķināšanas noteikumi ļauj izvēlēties starp uzņēmumam specifisku un sekundāru datu kopu, tiek nodrošināts pietiekams stimuls aprēķināšanas metodē izmantot uzņēmumam specifisku datu kopu.*

Uzņēmumam specifiski dati ir jāizmanto vismaz attiecībā uz procesiem, kurus tiešā veidā ietekmē atbildīgais operators un kuri nodrošina vislielāko devumu attiecīgajās ietekmes kategorijās.

Uzņēmumam specifiskos darbības datus izmanto kopā ar atbilstošajām sekundāro datu kopām, kas atbilst vidiskajai pēdai. Aprēķināšanas noteikumos būtu jānorāda, vai ir pieļaujama izlases veidošana saskaņā ar starptautiskā līmenī izstrādātās zinātniski pamatotās metodēs noteiktajiem kritērijiem.

Aprēķinot 4. punktā minētajos procesa posmos izmantotās enerģijas oglekļa emisiju intensitāti, izmanto datus par attiecīgās valsts vai, ja iespējams, reģiona, kurā notikusi konkrētā darbība vai process, energoresursu struktūras vidējām oglekļa emisijām. Zemākus oglekļa emisiju koeficientus izmanto tikai tad, ja ekonomikas dalībnieks var ticami pierādīt, ka tā individuālo procesu vai energoapgādes oglekļa emisiju intensitāte ir zemāka nekā attiecīgās valsts vai, ja iespējams, reģiona energoresursu struktūras vidējās oglekļa emisijas. To pierāda ar tiešu pieslēgumu atjaunīgās enerģijas ražotājam vai ražotājam ar zemāku oglekļintensitāti vai ar līgumu, kurš apliecina pagaidu ģeogrāfisko saikni starp energoapgādi un

ekonomiskā dalībnieka veiktu enerģijas izmantošanu, kas jāverificē ar trešās personas izdarītu verifikācijas apliecinājumu.

Ja tiek mainīts kritiski svarīgās izejvielas ražošanai izmantoto izejvielu komplekts vai energoresursu struktūra, vidiskā pēda ir jāaprēķina no jauna.

Aprēķināšanas noteikumi, kas jāizstrādā, izmantojot deleģēto aktu, ietver šādu aprites cikla posmu detalizētu modelēšanu:

- (a) primārās izejvielas ieguves, koncentrācijas un rafinēšanas posms;
- (b) sekundārās izejvielas ieguves un apstrādes posms.

7. Ietekmes novērtēšanas metodes

Vidiskā pēda tiek aprēķināta, izmantojot zinātniski pamatotas ietekmes novērtēšanas metodes, kurās ir ņemta vērā jaunākā informācija starptautiskā līmenī attiecībā uz atbilstošajām ietekmes kategorijām saistībā ar klimata pārmaiņām, ūdeni, gaisu, augsni, resursiem, zemes izmantošanu un toksiskumu.

Rezultātus iesniedz kā raksturotus rezultātus (bez normalizācijas un izsvarošanas).

8. Vidiskās pēdas snieguma klases

Lai tirgū nodrošinātu diferenciāciju, atkarībā no tā, kāds ir ES iekšējā tirgū laisto vidiskās pēdas deklarāciju vērtību sadalījums, tiks noteikts jēgpilns skaits snieguma klašu, no kurām A kategorija ir labākā klase ar viszemāko ietekmi aprites ciklā. Katras snieguma klases sliekšņa un sliekšņu amplitūdas noteikšanas pamatā būs iepriekšējos trīs gados tirgū laisto attiecīgo kritiski svarīgo izejvielu snieguma sadalījums, sagaidāmie tehnoloģiskie uzlabojumi un citi tehniski faktori, kas vēl jānosaka.

Lai snieguma klases atspoguļotu tirgus realitāti un tā paredzamo attīstību, Komisija reizi trijos gados pārskata snieguma klašu skaitu un to robežvērtības.

9. Atbilstības novērtēšana

Aprēķināšanas un pārbaudes noteikumos tiek norādītas piemērojamās atbilstības novērtēšanas procedūras no Lēmuma Nr. 768/2008/EK II pielikumā izklāstītajiem moduļiem, piemērojot tās, kā nepieciešams attiecīgajai izejvielai.

Nosakot piemērojamo atbilstības novērtēšanas procedūru, Komisija ņem vērā šādus kritērijus:

- (a) vai attiecīgais modulis ir piemērots izejvielas veidam un samērīgs ar sabiedrības interesēm;
- (b) vai ir pieejamas kompetentas un neatkarīgas trešās personas, kas spēj veikt potenciālos trešai personai uzticētos atbilstības novērtēšanas uzdevumus;
- (c) ja obligāti ir jāiesaista trešā persona, nepieciešamība ražotājam izvēlēties starp kvalitātes nodrošināšanas un produkta sertifikācijas moduļiem, kas izklāstīti Lēmuma Nr. 768/2008/EK II pielikumā.

VI PIELIKUMS

Attiecīgie izstrādājumi, kas minēti 27. panta 1. punktā

Turpmāk dotajā tabulā ir uzskaitītas preces atbilstoši Regulas (EEK) Nr. 2658/87 I pielikumā izklāstītajai kombinētajai nomenklatūrai.

PASKAIDROJUMS

Referente atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu par Kritiski svarīgo izejvielu aktu, kura mērķis ir mazināt atkarību, racionalizēt procesus un stiprināt kritisko izejvielu vērtības ķēdi. Regula būs ievērojams solis virzībā uz Eiropas Savienību, kas ir ne tikai piemērota nākotnei, bet arī tiecas uz stratēģiskāku suverenitāti.

Referente uzskata, ka kopumā Komisijas priekšlikums ir virzība pareizajā virzienā. Ļoti atzinīgi vērtējami ir tādi aspekti kā stratēģisko izejvielu apzināšana (3. pants), atļauju piešķiršanas procesa risināšana, lai uzņēmumiem nodrošinātu ātrākus atļauju piešķiršanas procesus un drošību (10. pants) un vienas pieturas aģentūra (8. pants), kā arī stratēģisko projektu satvars (5., 6. un 7. pants) un stratēģiskās partnerības (33. pants).

Neraugoties uz to, referente atzīst Eiropas Parlamenta patstāvīgo ziņojumu "Eiropas stratēģija kritiski svarīgo izejvielu jomā" (2021/2011)¹. Parlamentu darbs 2021. gadā ir labs pamats, uz kura referente vēlas balstīties.

Attiecībā uz priekšlikumu referente vēlas uzsvērt, ka problēma saistībā ar kritiski svarīgām izejvielām visā vērtību ķēdē cieši vieno ekonomiskās izaugsmes potenciālu, ģeopolitisko pozicionēšanu un Eiropas mērķus klimatneitralitātes jomā. Lai maksimāli izmantotu tiesību akta priekšlikuma un procesa potenciālu, referente aicina politikas veidotājus, ekonomikas dalībniekus, pilsonisko sabiedrību un citas ieinteresētās personas atbalstīt šīs regulas īstenošanas steidzamību.

Atbilstīgi šim pamatojumam referente uzskata, ka papildus kritiski svarīgo izejvielu regulas ātrai īstenošanai ir būtiski, lai priekšlikums būtu saskaņots ar citām regulām, piemēram, neto nulles emisiju industrijas aktu vai Ķimikāliju reģistrēšanas, vērtēšanas, licencēšanas un ierobežošanas regulu (*REACH*). Turklāt referente uzsver, ka, lai gan visā vērtību ķēdē nozari stimulē ieguldīt, iegūt, pilnveidot, ražot, pārstrādāt, aizstāt un izvietot Eiropā, tikpat svarīgi ir saglabāt jau esošo rūpniecību.

Iepriekš minēto iemeslu dēļ referentes ierosinātie grozījumi balstās uz šādiem turpmāk minētajiem pieciem galvenajiem principiem, kas noteikti ITRE komitejas kompetencē.

1. Inovācijas veicināšana un aizstājējproduktu nozīme vērtību ķēdē

Raugoties tikai no datu viedokļa, kraso pieprasījuma pieaugumu nevar pilnībā apmierināt, tikai palielinot ražošanu, pārstrādi un atkalizmantošanu. Lai nodrošinātu piegādes drošību, ir būtiski, ka Eiropas Savienība nodrošina finansējumu pētījumiem aizstāšanas un ilgtspējīgas ražošanas procedūrās. Turklāt kalnrūpniecības un pārstrādes blakusprodukti var radīt papildu vērtību. Referentes grozījumi ļautu projektus, kas tieši aizstāj stratēģiskās vai kritiski svarīgās izejvielas vērtību ķēdēs, atzīt par stratēģiskiem projektiem, piešķirot tiem virkni priekšrocību. Tiks izveidotas un nostiprinātas valstu programmas, lai veicinātu inovāciju visos vērtības ķēdes posmos, jo īpaši reciklēšanas shēmās un aprites ekonomikā. Referente atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu racionalizēt prasmju akadēmijas neto nulles industrijas aktā un atbalsta kritiski svarīgo

¹ Eiropas Parlamenta 2021. gada 24. novembra rezolūcija par Eiropas stratēģiju kritiski svarīgo izejvielu jomā (2021/2011(INI)). Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0468.

izejvielu akta īstenošanu.

2. Uzņēmumu procesu un pārvaldības racionalizēšana

Pašlaik lielākā daļa kritiski svarīgo izejvielu projektu saskaras ne tikai ar lielu regulatīvo slogu, bet arī ar izklaidētu administratīvo situāciju, kas pagarina projektu termiņus un rada lielu nenoteiktību uzņēmumiem. Referentes grozījumi racionalizē visu kritiski svarīgo izejvielu valsts atļauju piešķiršanas procesu, vienlaikus stiprinot vienas pieturas aģentūras pārvaldību.

3. Birokrātijas samazināšana, lai atslogotu uzņēmumus, jo īpaši MVU

Referentes grozījumi ir īpaši pielāgoti, lai Komisija un dalībvalstis varētu veikt monitoringu un stresa testus Savienības līmenī, vienlaikus neapgrūtinot uzņēmumus ar papildu ziņošanas pasākumiem. Pieņemot, ka uzņēmumiem ir raksturīga interese par padziļinātu riska pārvaldības sistēmu, referente ierosina izmantot jau esošos apkopotos uzņēmumu datus, lai pārbaudītu Eiropas noturību pret stresu. Taču MVU neietilpst obligātās ziņošanas stresa testu darbības jomā. Papildus stresa testēšanai, ko referente uzskata par būtisku, lai vajadzības gadījumā ātri rīkotos, grozījumi aizsargā datus arī uz sistēmisko sāncensu fona un piešķir MVU balsi jaunizveidotajā "Eiropas kritisko izejvielu valdē", izveidojot īpašu apakšgrupu, lai apspriestu to iesaisti vērtību ķēdēs. Visbeidzot, lai izvairītos no tirgus izkropļojumiem un uzņēmumu revīzijām, referente iebilst pret Komisijas ierosināto ideju par obligātu krājumu veidošanu.

4. Ekonomisko stimulu uzņēmumiem investēt un ražot Eiropā stiprināšana

Tāpat kā saistībā ar citiem Eiropas Savienības stratēģiskajiem tiesību aktiem, piemēram, Mikroshēmu aktu, referente uzskata, ka Savienībai ir jāizveido pareizie stimuli uzņēmumiem ražot un reciklēt Eiropā. Attiecībā uz stratēģisko un kritiski svarīgo izejvielu vērtību ķēdi referente uzskata, ka ir būtiski palīdzēt uzņēmumiem projektos, kas novērš risku, atbalstot projektu virzītājus ar finansiālām garantijām, kā arī līgumu noslēgšanu drošības garantēšanai. Tādējādi ziņojuma mērķis ir ievērojami atvieglot uzņēmuma slogu, kas skar piekļuvi finansējumam, un nodrošināt arī plānošanas drošību.

5. Stratēģisko partnerību lomas stiprināšana

Referente atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu izveidot partnerības ar trešām valstīm uz vienlīdzīgiem pamatiem, lai iesaistītajām valstīm nodrošinātu abpusēju izdevīgumu. Partnerību tīkla izveide būs svarīga ne tikai izejvielu piegādes nodrošināšanai, bet arī Savienības ģeopolitiskās lomas stiprināšanai. Referente uzskata, ka Savienība nevar atstāt ģeopolitisko konkurenci autoritāriem režīmiem. Kopumā mērķim vajadzētu būt izveidot abpusēji izdevīgas partnerības un veicināt vērtīgas attiecības ilgtermiņā.

Noslēdzot paskaidrojumu, referente uzskata, ka Eiropas Savienībai 1) jāstimulē aizstāšana un inovācija kritiski svarīgo izejvielu vērtību ķēdēs, 2) jāracionalizē atļauju izsniegšanas procedūras, monitorings un pārvaldība Savienības un valstu līmenī, 3) jāsamazina birokrātiskais un administratīvais slogs uzņēmumiem, 4) jārada stimuli nākotnes nozaru piesaistei ES, un visbeidzot 5) jāveicina stratēģiskās partnerības "acu līmenī", lai panāktu savstarpēji izdevīgu rezultātu.

20.7.2023

STARPTAUTISKĀS TIRDZNICĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Atzinuma sagatavotāja: *Anna-Michelle Asimakopoulou*

GROZĪJUMI

Starptautiskās tirdzniecības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju ņemt vērā turpmāk minēto.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums

3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(3) Pirmkārt, lai efektīvi nodrošinātu Savienībai drošu un ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu piegādi, šajā satvarā būtu jāiekļauj pasākumi Savienības pieaugošā piegādes riska mazināšanai, stiprinot Savienības spējas visos stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes posmos, ieskaitot ieguvī, apstrādi un pārstrādi, virzoties uz katrai stratēģiskajai izejvielai noteikto kritēriju izpildi. Otrkārt, ***tā kā Savienība turpinās paļauties uz importu***, satvarā būtu jāiekļauj pasākumi stratēģisko izejvielu ārējās piegādes dažādošanai. Treškārt, ir jāparedz pasākumi, ar ko nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un mazināt esošos un turpmākos piegādes riskus. Ceturtkārt, satvarā būtu jāparedz pasākumi Savienībā patērēto kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un ilgtspējas uzlabošanai.

Grozījums

(3) Pirmkārt, lai efektīvi nodrošinātu Savienībai drošu un ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu piegādi, šajā satvarā būtu jāiekļauj pasākumi Savienības pieaugošā piegādes riska mazināšanai, stiprinot Savienības spējas visos stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes posmos, ieskaitot ieguvī, apstrādi un pārstrādi, virzoties uz katrai stratēģiskajai izejvielai noteikto kritēriju izpildi. Otrkārt, satvarā būtu jāiekļauj pasākumi stratēģisko izejvielu ārējās piegādes dažādošanai, ***noslēdzot preferenciālas tirdzniecības nolīgumus, ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanas nolīgumus, pārskatot spēkā esošos BTN, lai iekļautu nodaļas par kritiski svarīgām izejvielām, un noslēdzot stratēģiskās partnerības nolīgumus ar trešām valstīm***. Treškārt, ir jāparedz pasākumi, ar ko nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un

mazināt esošos un turpmākos piegādes riskus. Ceturtkārt, satvarā būtu jāparedz pasākumi Savienībā patērēto kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un ilgtspējas uzlabošanai.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums

6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(6) Lai stiprinātu Savienības kapacitāti stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes jomā, būtu jānosaka kritēriji, lai vadītu centienus un sekotu līdzī progresam. Mērķim vajadzētu būt kapacitātes palielināšanai attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ikvienā vērtības ķēdes posmā, vienlaikus tiecoties izpildīt vispārīgus kapacitātes kritērijus attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu ieguvī, apstrādi un reciklēšanu. Pirmkārt, Savienībai būtu jāpalielina pašai savu stratēģisko izejvielu ģeoloģisko resursu izmantošana un jāpalielina kapacitāte, lai tā varētu iegūt vismaz 10 % no Savienībā **patērētajām stratēģiskajām izejvielām**. Ņemot vērā to, ka ieguves jauda ir lielā mērā atkarīga no Savienības ģeoloģisko resursu pieejamības, šā kritērija izpilde ir atkarīga no šīs pieejamības. Otrkārt, lai izveidotu pilnu vērtības ķēdi un novērstu sastrēgumpunktus starpposmos, Savienībai vienlaikus būtu arī jāpalielina sava pārstrādes jauda visā vērtības ķēdē, nodrošinot, ka tā spēj saražot vismaz 40 % no gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Treškārt, paredzams, ka turpmākajās desmitgadēs aizvien lielāku daļu Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu varēs nodrošināt ar sekundārajām izejvielām, tādējādi uzlabojot gan Savienības izejvielu piegādes drošību, gan ilgtspēju. Tāpēc Savienības reciklēšanas jaudai būtu jāspēj nodrošināt vismaz 15 % no Savienībā gadā **patērētajām stratēģiskajām izejvielām**. Šie kritēriji

Grozījums

(6) Lai stiprinātu Savienības kapacitāti stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes jomā, būtu jānosaka kritēriji, lai vadītu centienus un sekotu līdzī progresam. Mērķim vajadzētu būt kapacitātes palielināšanai attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ikvienā vērtības ķēdes posmā, vienlaikus tiecoties izpildīt vispārīgus kapacitātes kritērijus attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu ieguvī, apstrādi un reciklēšanu. Pirmkārt, Savienībai būtu jāpalielina pašai savu stratēģisko izejvielu ģeoloģisko resursu izmantošana un jāpalielina kapacitāte, lai tā varētu iegūt vismaz 10 % no **katras** Savienībā **patērētās stratēģiskās izejvielas**. Ņemot vērā to, ka ieguves jauda ir lielā mērā atkarīga no Savienības ģeoloģisko resursu pieejamības, šā kritērija izpilde ir atkarīga no šīs pieejamības. Otrkārt, lai izveidotu pilnu vērtības ķēdi un novērstu sastrēgumpunktus starpposmos, Savienībai vienlaikus būtu arī jāpalielina sava pārstrādes jauda visā vērtības ķēdē, nodrošinot, ka tā spēj saražot vismaz 40 % no gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Treškārt, paredzams, ka turpmākajās desmitgadēs aizvien lielāku daļu Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu varēs nodrošināt ar sekundārajām izejvielām, tādējādi uzlabojot gan Savienības izejvielu piegādes drošību, gan ilgtspēju. Tāpēc Savienības reciklēšanas jaudai būtu jāspēj nodrošināt vismaz 15 % no **katras** Savienībā gadā **patērētās stratēģiskās izejvielas**. Šie kritēriji attiecas

attiecas uz periodu līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119²⁹ noteiktajiem Savienības klimata un enerģijas mērķrādītājiem un digitālās desmitgades³⁰ satvarā noteiktajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kuru sasniegšanu tie veicina. Vienlaikus kvalitatīvas darbavietas, ieskaitot prasmju attīstīšanu un pāreju no vienas darbavietas uz citu, risinās riskus nozares darba tirgū un palīdzēs nodrošināt ES konkurētspēju.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4.–26. lpp.).

uz periodu līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119²⁹ noteiktajiem Savienības klimata un enerģijas mērķrādītājiem un digitālās desmitgades³⁰ satvarā noteiktajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kuru sasniegšanu tie veicina. Vienlaikus kvalitatīvas darbavietas, ieskaitot prasmju attīstīšanu un pāreju no vienas darbavietas uz citu, risinās riskus nozares darba tirgū un palīdzēs nodrošināt ES konkurētspēju.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4.–26. lpp.).

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums 7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(7) Attiecībā uz dažām izejvielām Savienība ir teju pilnīgi atkarīga no vienas valsts piegādēm. Šāda atkarība rada augstu piegādes pārtraukumu risku. Lai ierobežotu šādu iespējamo risku un palielinātu Savienības ekonomikas noturību, būtu jācenšas panākt, lai līdz 2030. gadam Savienība vairs nebūtu atkarīga no vienas trešās valsts vairāk nekā 65 % apmērā no jebkuras stratēģiski svarīgās izejvielas (neapstrādātā veidā vai jebkādā apstrādes posmā esošas) piegādes, tomēr īpašus

Grozījums

(7) Attiecībā uz dažām izejvielām Savienība ir teju pilnīgi atkarīga no vienas valsts piegādēm. Šāda atkarība rada augstu piegādes *ķēžu* pārtraukumu risku. ***Tāpat dažas stratēģiski svarīgās izejvielas iegūst valstīs, kurās kalnrūpniecība ir saistīta ar smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, pārvaldības pasliktināšanos, konfliktiem un vides iznīcināšanu.*** Lai ierobežotu šādu iespējamo risku un palielinātu Savienības ekonomikas noturību, būtu jācenšas panākt, lai līdz 2030. gadam Savienība

nosacījumus piemērojot valstīm, ar kurām Savienībai ir izveidota stratēģiskā partnerība attiecībā uz izejvielām, kas dod lielākas garantijas saistībā ar piegādes riskiem.

vairs nebūtu atkarīga no vienas trešās valsts vairāk nekā 65 % apmērā no jebkuras stratēģiski svarīgās izejvielas (neapstrādātā veidā vai jebkādā apstrādes posmā esošas) piegādes, tomēr īpašus nosacījumus piemērojot valstīm, ar kurām Savienībai ir izveidota stratēģiskā partnerība attiecībā uz izejvielām, kas dod lielākas garantijas saistībā ar piegādes riskiem. ***Tādēļ prioritāte būtu jāpiešķir stratēģisko partnerību noslēgšanai ar valstīm, ar kurām Savienībai ir kopīgas vērtības demokrātiskās un cilvēktiesību jomā, kā arī vides un sociālie standarti. Atkritumu un lūžņu reciklēšanai un reinkorporācijai ir galvenā loma Eiropas autonomijas nostiprināšanā.***

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums 10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(10) Lai dažādotu Savienības stratēģisko izejvielu piegādi, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē tādi stratēģiskie projekti trešajās valstīs, ***kuros*** ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvu, apstrādi vai reciklēšanu. Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu, ***tiem*** nepieciešama labāka piekļuve finansējumam. Lai nodrošinātu, ka tie rada pievienoto vērtību, būtu jāizvērtē projektu atbilstība noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā Savienībā īstenotajiem projektiem arī trešajās valstīs īstenotajiem stratēģiskajiem projektiem būtu ***jāstiprina*** Savienības stratēģisko izejvielu piegādes ***drošība***, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Projektiem, kuri tiek īstenoti jauniektmes tirgos un jaunattīstības ekonomikās, vajadzētu būt abpusēji izdevīgiem Savienībai un iesaistītajai trešajai valstij un būtu jārada

Grozījums

(10) Lai dažādotu Savienības stratēģisko izejvielu piegādi, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē tādi stratēģiskie projekti trešajās valstīs ***un aizjūras zemēs un teritorijās, kas minētas LESD II pielikumā, kurās*** ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvu, apstrādi vai reciklēšanu. Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu ***un to radīto ieguvumu taisnīgu un vienlīdzīgu sadalījumu visiem partneriem, partneriem*** nepieciešama labāka piekļuve finansējumam ***un labāka zināšanu apmaiņa***. Lai nodrošinātu, ka tie rada pievienoto vērtību, būtu jāizvērtē projektu atbilstība noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā Savienībā īstenotajiem projektiem arī trešajās valstīs īstenotajiem stratēģiskajiem projektiem būtu ***jāveicina*** Savienības stratēģisko izejvielu piegādes ***noturības stiprināšana***, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno

pievienotā vērtība šajā valstī, ņemot **arī** vērā atbilstību Savienības **kopējai** tirdzniecības **politikai**. **Šāda** vērtība var izrietēt no projekta devuma vairāk nekā vienā vērtības ķēdes posmā, kā arī no tā radītajiem plašākiem ekonomiskajiem un sociālajiem ieguvumiem, ieskaitot starptautiskajiem standartiem atbilstošu darbavietu radīšanu. **Ja Komisijas vērtējumā šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu.**

ilgtspējīgā veidā **saskaņā ar ES tiesību aktiem par pienācīgu rūpību un ESAO vadlīnijām daudznacionāliem uzņēmumiem**. Projektiem, kuri tiek īstenoti jaunietekmes tirgos un jaunattīstības ekonomikās, vajadzētu būt abpusēji izdevīgiem Savienībai un iesaistītajai trešajai valstij un būtu jārada pievienotā vērtība šajā valstī, ņemot vērā atbilstību Savienības **kopējās** tirdzniecības **politikas mērķiem**. **Ja Komisija novērtē, ka šie kritēriji ir izpildīti, tai, iepriekš informējot Eiropas Parlamentu, būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu.** Pievienotā vērtība var izrietēt no projekta devuma vairāk nekā vienā vērtības ķēdes posmā, **ieskaitot izejvielu apstrādi**, kā arī no tā radītajiem plašākiem ekonomiskajiem, **vidiskajiem** un sociālajiem ieguvumiem, ieskaitot starptautiskajiem standartiem atbilstošu **kvalitatīvu** darbavietu radīšanu **un atbalstu MVU, jo īpaši ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas darba pamatstandartus, kā arī pirmiedzīvotāju tautu un vietējo kopienu tiesības uz brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu saskaņā ar ANO Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām (UNDRIP) un SDO Konvenciju par pirmiedzīvotāju un cilšu tautām.**

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums

28. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(28) Lai pārvarētu ierobežojumus, ko rada patlaban bieži vien sadrumstalotie publiskie un privātie investīciju centieni, veicinātu integrāciju un ieguldījumu ienesīgumu, Komisijai, dalībvalstīm un atbalstošajām bankām vajadzētu labāk koordinēt rīcību un veidot esošo Savienības un valstu finansējuma programmu sinerģiju, kā arī nodrošināt labāku

Grozījums

(28) Lai pārvarētu ierobežojumus, ko rada patlaban bieži vien sadrumstalotie publiskie un privātie investīciju centieni, veicinātu integrāciju un ieguldījumu ienesīgumu, Komisijai, dalībvalstīm, **valstu eksporta kredītreitīngā aģentūrām** un atbalstošajām bankām vajadzētu labāk koordinēt rīcību un veidot esošo Savienības un valstu finansējuma programmu

koordināciju un sadarbību ar nozari un galvenajām privātā sektora ieinteresētajām personām. Šajā nolūkā būtu jāizveido īpaša valdes apakšgrupa, kurā darbotos dalībvalstu un Komisijas eksperti, kā arī attiecīgās publiskās finanšu iestādes. Šajā apakšgrupā būtu jāpārrunā stratēģisko projektu individuālās finansējuma vajadzības un to pašreizējās finansējuma iespējas, lai projektu virzītājiem sniegtu ieteikumus par to, kā vislabāk piekļūt esošajām finansējuma iespējām. Pārrunājot stratēģisko projektu finansēšanu un sniedzot par to ieteikumus, valdei būtu jo īpaši jāņem vērā *stratēģija* Global Gateway⁴².

sinerģiju, kā arī nodrošināt labāku koordināciju un sadarbību ar nozari un galvenajām privātā sektora ieinteresētajām personām. Šajā nolūkā būtu jāizveido īpaša valdes apakšgrupa, kurā darbotos dalībvalstu un Komisijas eksperti, kā arī attiecīgās publiskās finanšu iestādes. Šajā apakšgrupā būtu jāpārrunā stratēģisko projektu individuālās finansējuma vajadzības un to pašreizējās finansējuma iespējas, lai projektu virzītājiem sniegtu ieteikumus par to, kā vislabāk piekļūt esošajām finansējuma iespējām. Pārrunājot stratēģisko projektu finansēšanu un sniedzot par to ieteikumus, valdei būtu jo īpaši jāņem vērā *stratēģijas* Global Gateway^[42] *turpmākā pilnveide un finansējuma palielināšana saistībā ar kritiski svarīgu izejvielu projektiem.*

⁴² *Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai “Global Gateway” (JOIN(2021) 30 final).*

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums 54. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(54) Savienība ir noslēgusi stratēģiskās partnerības ar trešajām valstīm attiecībā uz izejvielām, lai īstenotu 2020. gada rīcības plānu par kritiski svarīgajām izejvielām. Lai dažādotu piegādi, šie centieni **būtu jāturpina**. Lai izstrādātu un nodrošinātu saskaņotu satvaru turpmāku partnerību noslēgšanai, dalībvalstīm un Komisijai, sadarbojoties valdē, būtu jāpārrunā un jānodrošina koordinācija par citstarp to, vai esošās partnerības sasniedz izvirzītos mērķus, jānosaka prioritārās trešās valstis jaunām partnerībām, šādu partnerību saturs

Grozījums

(54) Savienība ir noslēgusi stratēģiskās partnerības ar trešajām valstīm attiecībā uz izejvielām, lai īstenotu 2020. gada rīcības plānu par kritiski svarīgajām izejvielām. Lai dažādotu *izejvielu* piegādi, **reciklēšanu un aprītes principu**, šie centieni **ir jāpastiprina**. Lai izstrādātu un nodrošinātu saskaņotu **diplomātisku un stratēģisku** satvaru turpmāku partnerību noslēgšanai, **tajās būtu jācenšas sasniegt noteiktu mērķu kopumu, ieskaitot šajā aktā paredzētos mērķus, uzlabot sadarbību visā vērtības ķēdē, trešās valstīs veicināt**

un to saskaņotība, kā arī dalībvalstu divpusējās sadarbības ar attiecīgajām trešajām valstīm potenciālā sinerģija. Savienībai būtu jāmeklē abpusēji izdevīgas partnerības ar jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām atbilstoši tās stratēģijai Global Gateway, **kuras veicinātu** tās izejvielu piegādes ķēdes dažādošanu, kā arī pievienotu vērtību **ražošanai šajās valstīs**.

pievienoto vērtību vietējā līmenī un atvieglot ārvalstīs īstenotu stratēģisko projektu kopīgu novērtēšanu, nodrošinot skarto kopienu aktīvu līdzdalību.

Dalībvalstīm un Komisijai, sadarbojoties valdē **un informējot Eiropas Parlamentu**, būtu jāpārrunā un jānodrošina koordinācija par citstarp to, vai esošās partnerības sasniedz **šādus** izvirzītos mērķus, jānosaka prioritārās trešās valstis jaunām partnerībām, **jo īpaši tās, kuras atzīst ES vērtības, ievēro cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu**, šādu partnerību saturs un to saskaņotība, kā arī dalībvalstu divpusējās sadarbības ar attiecīgajām trešajām valstīm potenciālā sinerģija **un pietiekamas piekļuves finansējumam pieejamība**. Savienībai būtu jāmeklē abpusēji izdevīgas partnerības ar jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām atbilstoši tās stratēģijai Global Gateway, **Eiropas komandas pieejai, kopējai tirdzniecības politikai un tās attīstībai, kā arī ārpolitikai, kurām būtu jāveicina** tās izejvielu piegādes ķēdes dažādošanu, kā arī pievienotu vērtību **ekonomikai un sociālajai sistēmai partnervalstīs**. **Stratēģiskajās partnerībās būtu jāiekļauj Savienības apņemšanās sniegt tehnisko palīdzību, lai cita starpā veicinātu atbilstību Savienības tiesību aktiem par pienācīgu rūpību piegādes ķēdē. Tehnisko palīdzību sniedz pārredzamā veidā.**

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums

55. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(55) Lai atbalstītu ar stratēģisko projektu un to finansēšanu, izpētes programmām, uzraudzības kapacitāti un stratēģiskajiem krājumiem saistīto uzdevumu izpildi un atbilstoši konsultētu Komisiju, būtu jāizveido Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde. Valdei būtu jā sastāv no dalībvalstīm

Grozījums

(55) Lai atbalstītu ar stratēģisko projektu un to finansēšanu, izpētes programmām, uzraudzības kapacitāti un stratēģiskajiem krājumiem saistīto uzdevumu izpildi un atbilstoši konsultētu Komisiju, būtu jāizveido Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde. Valdei būtu jā sastāv no dalībvalstīm,

un Komisijas, taču citām personām vajadzētu varēt tajā piedalīties novērotāju statusā. Lai apkopotu nepieciešamo ekspertu pieredzi noteiktu uzdevumu īstenošanā, valdei būtu jāizveido pastāvīgas apakšgrupas darbam ar finansējuma, izpētes, uzraudzības un stratēģisko krājumu jautājumiem un tām būtu jādarbojas kā tīkliem, kuros tiek iesaistītas dažādas attiecīgās valsts iestādes, un nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar nozares, akadēmiskās vides, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Valdes ieteikumiem un atzinumiem vajadzētu būt nesaistošiem un šādu ieteikumu vai atzinumu neesamībai nevajadzētu atturēt Komisiju no tai šajā regulā noteiktu uzdevumu izpildes.

Eiropas Parlamenta pārstāvjiem un Komisijas, taču citām personām vajadzētu varēt tajā piedalīties novērotāju statusā. Lai apkopotu nepieciešamo ekspertu pieredzi noteiktu uzdevumu īstenošanā, valdei būtu jāizveido pastāvīgas apakšgrupas darbam ar finansējuma, izpētes, uzraudzības un stratēģisko krājumu jautājumiem un tām būtu jādarbojas kā tīkliem, kuros tiek iesaistītas dažādas attiecīgās valsts iestādes, un nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar nozares, akadēmiskās sabiedrības pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Valdes ieteikumiem un atzinumiem vajadzētu būt nesaistošiem un šādu ieteikumu vai atzinumu neesamībai nevajadzētu atturēt Komisiju no tai šajā regulā noteiktu uzdevumu izpildes.

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – a apakšpunkts – i punkts

Komisijas ierosinātais teksts

i) Savienības ieguves jauda ir tāda, ka rūdas, minerālus vai koncentrātus ir iespējams iegūt tādos daudzumos, lai saražotu vismaz 10 % no Savienības **stratēģisko izejvielu** gada patēriņa, ciktāl to pieļauj Savienības rezerves;

Grozījums

i) Savienības ieguves jauda ir tāda, ka rūdas, minerālus vai koncentrātus ir iespējams iegūt tādos daudzumos, lai saražotu vismaz 10 % no **katras** Savienības **stratēģiskās izejvielas** gada patēriņa, ciktāl to pieļauj Savienības rezerves;

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – a apakšpunkts – iii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

iii) Savienības reciklēšanas jauda, tostarp visos reciklēšanas starposmos, ir tāda, ka ir iespējams saražot vismaz 15 % no Savienības **stratēģisko izejvielu** gada patēriņa;

Grozījums

iii) Savienības **pirmspatēriņa un pēcpatēriņa** reciklēšanas jauda, tostarp visos reciklēšanas starposmos, ir tāda, ka ir iespējams saražot vismaz 15 % no **katras** Savienības **stratēģiskās izejvielas** gada

patēriņa;

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – a apakšpunkts – 2. daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Komisija nosaka konkrētus kritērijus katrai izejvielai, ņemot vērā tās īpašības, un aprēķinot un agregējot šos atsevišķos kritērijus, lai iegūtu kopējos kritērijus, piemēro apjoma svēruma faktoru, lai atspoguļotu tonnāžas atšķirības; ziņojumā, kas minēts 1. panta 3. punktā, Komisija publicē metodiku, ko izmanto šo kritēriju aprēķināšanai un ziņošanai par tiem.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

d) nodrošināt Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu un kritiski svarīgas izejvielas saturošu produktu brīvu apriti un tajā pašā laikā nodrošināt augstu vides aizsardzības līmeni, uzlabojot šo izejvielu apritīgumu un ilgtspēju.

d) nodrošināt Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu un kritiski svarīgas izejvielas saturošu produktu brīvu apriti un tajā pašā laikā nodrošināt augstu vides aizsardzības līmeni, uzlabojot šo izejvielu ***atkalizmantojamību, remontējamību***, apritīgumu un ilgtspēju.

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

da) veicināt Eiropā aizstājējamību, kuriem ir mazāka vidiskā pēda, pētniecību, inovāciju un ražošanas

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 62. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

62) “Stratēģiska partnerība” ir Savienības un trešās valsts apņemšanās pastiprināt sadarbību, kas saistīta ar izejvielu vērtības ķēdi un kas iedibināta ar nesaistošu instrumentu, kurā izklāstītas konkrētas darbības abpusējās interesēs.

Grozījums

62) "Stratēģiska partnerība" ir Savienības un trešās valsts apņemšanās pastiprināt sadarbību, kas saistīta ar izejvielu vērtības ķēdi un kas iedibināta ar nesaistošu instrumentu, kurā izklāstītas konkrētas darbības abpusējās interesēs. ***Šīm abpusējām interesēm jāietver vides standartu, sociālo tiesību un cilvēktiesību veicināšana un aizsardzība saskaņā ar starptautiskajiem un valstu tiesību aktiem, pilnībā ievērojot daudzpusējās sadarbības noteikumus. Stratēģiskas partnerības veicina abiem partneriem izdevīgus rezultātus, tostarp zināšanu apmaiņu.***

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

e) attiecībā uz projektiem trešās valstīs, kas ir jaunietekmes tirgi vai jaunattīstības valstis — projekts būtu abpusēji izdevīgs Savienībai un attiecīgajai trešai valstij, ***proti, radīs pievienoto vērtību šajā valstī.***

Grozījums

e) attiecībā uz projektiem trešās valstīs, kas ir jaunietekmes tirgi vai jaunattīstības valstis — projekts būtu abpusēji izdevīgs Savienībai, ***dažādojot piegādes ķēdes, un attiecīgajai trešai valstij, palīdzot uzlabot tās ekonomikas attīstību un attiecīgo pakārtoto nozaru, tostarp vietējo pārstrādes nozaru, izveidi. Šādos projektos jāievēro starptautiskie standarti un konvencijas attiecībā uz vides aizsardzību un cilvēktiesībām un jāveicina iekļaujošu uzņēmējdarbības modeļu izmantošana, kuros vietējās kopienas piedalās lēmumu pieņemšanā.***

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums

6. pants – 5. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ja stratēģiskais projekts iecerēts trešā valstī, Komisija par saņemto pieteikumu informē to trešo valsti, kuras teritoriju ierosinātais projekts skar. Komisija neapstiprina pieteikumu, pirms nav saņemts attiecīgās trešās valsts nepārprotams apstiprinājums.

Grozījums

Ja stratēģiskais projekts iecerēts trešā valstī, Komisija ***veic projekta priekšizpēti un novērtē ietekmi uz Savienības stratēģisko autonomiju un tā saikni ar šīs regulas vispārējo mērķi, un pēc tam*** par saņemto pieteikumu informē to trešo valsti, kuras teritoriju ierosinātais projekts skar. Komisija neapstiprina pieteikumu, pirms nav saņemts attiecīgās trešās valsts nepārprotams apstiprinājums ***saskaņā ar tās valsts tiesību sistēmu un starptautiskajām saistībām.***

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums

6. pants – 5. punkts – 2.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Stratēģiskiem projektiem trešās valstīs, ar kurām Savienība ir vienojusies par stratēģiskās partnerības nolīgumu, Komisija rīko apspriešanās ar šīs valsts iestādēm, lai garantētu projekta ātru īstenošanu.

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums

15. pants – 1. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) stratēģiskie projekti trešās valstīs jānosaka par prioritāti stratēģijas Global Gateway finansējumam;

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums

15. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

d) *relevantas Savienības finansējuma un finansēšanas programmas.*

Grozījums

d) *pastāvošie dalībvalstu instrumenti un programmas, arī no eksporta kredītreitinga aģentūrām, valsts attīstību veicinošām bankām un iestādēm.*

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums

15. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Divus gadus pēc šīs regulas spēkā stāšanās un pēc tam ik pēc trim gadiem pastāvīgā apakšgrupa ziņo par kritiski svarīgo izejvielu projektu finansējuma izlietojumu un šķēršļiem un sniedz ieteikumus par to, kā Eiropas un dalībvalstu līmenī uzlabot piekļuvi publiskajam un privātajam finansējumam.

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums

19. pants – 1. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) informācija par cenu izkropļojumiem, ko izraisa vai pastiprina publisko iestāžu, valsts uzņēmumu vai ekonomikas dalībnieku rīcībā esošo kritiski svarīgo un citu izejvielu stratēģiskie krājumi;

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums
19. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a *Komisija sniedz papildu analīzi, kurā ņem vērā iespējamo pieprasījumu, kas rastos, nodrošinot atbilstību ražošanas jaudas kritērijiem, kuras minētas Neto nulles rūpniecības aktā. Šis iespējamais pieprasījums būtu jāatspoguļo stresa testos.*

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums
19. pants – 3. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Komisija sadarbībā ar valstu iestādēm, kas piedalās 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētajā pastāvīgajā apakšgrupā, nodrošina, ka vismaz reizi trijos gados tiek veikts katras stratēģiskās izejvielas piegādes ķēdes stresa tests. Šajā nolūkā 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa dažādu stratēģisko izejvielu stresa testu īstenošanu koordinē un sadala dažādu iesaistīto iestāžu starpā.

Komisija sadarbībā ar valstu iestādēm, kas piedalās 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētajā pastāvīgajā apakšgrupā, nodrošina, ka vismaz reizi trijos gados tiek veikts katras stratēģiskās izejvielas piegādes ķēdes stresa tests. Šajā nolūkā 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa dažādu stratēģisko izejvielu stresa testu īstenošanu koordinē un sadala dažādu iesaistīto iestāžu starpā. ***Komisija veic stresa testus atsevišķām kritiski svarīgām izejvielām, ja valde iesniedz pieprasījumu.***

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums
19. pants – 3. punkts – 2. daļa – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

c) faktori, kas var ietekmēt piegādi, tostarp, bet ne tikai, ģeopolitiskā situācija, loģistika, energoapgāde, darbaspēks vai dabas katastrofas;

c) faktori, kas var ietekmēt piegādi, tostarp, bet ne tikai, ģeopolitiskā situācija, ***tirdzniecības strīdi, tostarp ekonomiskās piespiešanas darbības***, loģistika, energoapgāde, darbaspēks vai dabas

katastrofas;

Grozījums Nr. 24

Regulas priekšlikums

19. pants – 3. punkts – 2. daļa – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) piegādes ķēdes pakļautība riskiem, kas saistīti ar cilvēktiesību pārkāpumiem un neatbilstību starptautiskajiem ilgtspējas standartiem un attiecīgā gadījumā — Savienības tiesību aktiem;

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums

25. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Šā panta 1. un 2. punktā nacionālos valsts pasākumus izstrādā tā, lai saskaņā ar LESD nepieļautu, ka rodas šķēršļi tirdzniecībai un konkurences izkropļojumi.

4. Šā panta 1. un 2. punktā nacionālos valsts pasākumus izstrādā tā, lai saskaņā ar LESD nepieļautu, ka rodas šķēršļi **starptautiskajai un ES iekšējai** tirdzniecībai un konkurences izkropļojumi **Savienības tirgū**.

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums

30. pants – 3. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

c) Savienības stratēģisko partnerību, stratēģisko projektu, tirdzniecības nolīgumu un citu starptautisku instrumentu efektivitāte un Savienības īstenoto pasākumu efektivitāte Savienības klimata un vidisko mērķu sasniegšanā.

c) Savienības stratēģisko partnerību, stratēģisko projektu, tirdzniecības nolīgumu, **ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanas nolīgumu** un citu starptautisku instrumentu efektivitāte un Savienības īstenoto pasākumu efektivitāte Savienības klimata un vidisko mērķu sasniegšanā.

Grozījums Nr. 27

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Valde periodiski apspriež šādus jautājumus:

Grozījums

1. Valde periodiski, **vismaz reizi gadā**, apspriež šādus jautājumus:

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – a apakšpunkts – i punkts

Komisijas ierosinātais teksts

i) uzlabot Savienības piegādes **drošību**;

Grozījums

i) uzlabot Savienības **stratēģisko un kritiski svarīgo izejvielu** piegādes **noturību un ilgtspēju**;

Grozījums Nr. 29

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – a apakšpunkts – iii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

iii) uzlabot sadarbību kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē starp Savienību **un** partnervalstīm;

Grozījums

iii) uzlabot sadarbību **un ieguvumu sadali** kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē starp Savienību, partnervalstīm **un aizjūras zemēm un teritorijām, kas minētas LESD II pielikumā**;

Grozījums Nr. 30

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – a apakšpunkts – iii a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iii a) uzlabot tādu vietējo nozaru attīstību, kuras saistītas ar izejvielu apstrādi trešās valstīs, kas definētas kā valstis ar strauji augošu ekonomiku vai

jaunattīstības valstīs, un nodrošināt labāku integrāciju globālajā vērtību ķēdē;

Grozījums Nr. 31

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – a apakšpunkts – iiib punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iiib) ievērot cilvēktiesības un darba tiesības, aizsargāt vidi, jo īpaši bioloģisko daudzveidību un ūdens kvalitāti;

Grozījums Nr. 32

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

b) saskaņotība un iespējamā sinerģija starp dalībvalstu divpusējo sadarbību ar relevantām trešām valstīm un darbībām, ko Savienība veic stratēģisko partnerību kontekstā;

b) saskaņotība un iespējamā sinerģija starp dalībvalstu divpusējo sadarbību ar relevantām trešām valstīm un darbībām, ko Savienība veic, *cenšoties noslēgt brīvās tirdzniecības nolīgumus ar trešām valstīm un risinot sarunas par tiem* stratēģisko partnerību kontekstā;

Grozījums Nr. 33

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) saskaņotība un iespējama sinerģija un problēmas starp darbībām, ko Savienība veic, cenšoties noslēgt brīvās tirdzniecības nolīgumus un ilgtspējīgus ieguldījumu veicināšanas nolīgumus ar trešām valstīm un risinot sarunas par tiem, un darbībām, ko Savienība veic stratēģisko partnerību kontekstā; valde veicina labāku dialogu un koordināciju

Komisijā, lai nodrošinātu, ka šie procesi viens otru papildina un tiek pienācīgi secīgi sakārtoti;

Grozījums Nr. 34

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

c) ar kurām *trešām valstīm* būtu prioritāri jānoslēdz stratēģiskās partnerības, ņemot vērā šādus aspektus:

Grozījums

c) *to trešo partnervalstu un LESD II pielikumā minēto aizjūras zemju un teritoriju saraksta izveide*, ar kurām būtu prioritāri jānoslēdz stratēģiskās partnerības, ņemot vērā šādus aspektus:

Grozījums Nr. 35

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – i punkts

Komisijas ierosinātais teksts

i) iespējamais devums piegādes *drošībā*, ņemot vērā trešās *valsts* potenciālās rezerves, ieguves, pārstrādes un reciklēšanas jaudas, kas saistītas ar kritiski svarīgām izejvielām;

Grozījums

i) iespējamais devums *Savienības izejvielu* piegādes *noturībā*, ņemot vērā trešās *partnervalsts* potenciālās rezerves, ieguves, pārstrādes un reciklēšanas jaudas, kas saistītas ar *partnervalstu* kritiski svarīgām izejvielām;

Grozījums Nr. 36

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – ii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

ii) vai *trešās* valsts tiesiskais regulējums *ir tāds, ka ir iespējams veikt* vidiskās ietekmes monitoringu, *vidisko ietekmi novērst un samazināt* līdz minimumam, *piekopt* sociāli *atbildīgu praksi*, tostarp *ievērot cilvēktiesības* un darba *tiesības, jēgpilni sadarboties ar*

Grozījums

ii) vai *trešā* valsts *ir ieinteresēta, lai tās* tiesiskais regulējums *un tā efektīva īstenošana nodrošinātu kalnrūpniecības nelabvēlīgās sociālās un* vidiskās ietekmes monitoringu, *novēršanu, samazināšanu* līdz minimumam *un kompensēšanu*, sociāli *atbildīgas prakses izmantošanu*,

vietējām kopienām, piekopt pārredzamu uzņēmējdarbības praksi un novērst nelabvēlīgu ietekmi uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību un tiesiskumu;

tostarp *cilvēktiesību* un darba *tiesību ievērošanu, tajā skaitā politiku piespiedu un bērnu darba apkarošanai, un skarto vietējo kopienu, jo īpaši pamatiedzīvotāju, jēgpilnu iesaisti un aktīvu līdzdalību stratēģisko projektu lēmumu pieņemšanā, pārredzamas un atbildīgas uzņēmējdarbības prakses izmantošanu, tostarp pretkorupcijas pasākumus un pienācīgu rūpību, un nelabvēlīgas ietekmes uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību un tiesiskumu novēršanu;*

Grozījums Nr. 37

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – iii a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ii a) vai pastāv vai ir iespējami preferenciālas tirdzniecības nolīgumi vai notiek sarunas par tirdzniecības nolīgumiem ar trešām valstīm;

Grozījums Nr. 38

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – iv a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iv a) cik efektīvi ir finanšu līdzekļi, ko Savienība piešķirusi vietējiem projektiem, jo īpaši tiem, kas izriet no Global Gateway;

Grozījums Nr. 39

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – iv b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iv b) attiecībā uz jaunietekmes tirgiem

un jaunattīstības valstīm — vai partnerības var veicināt kalnrūpniecības nozares formalizāciju, jo īpaši tradicionālās vai mazapjoma ieguves sektorā;

Grozījums Nr. 40

Regulas priekšlikums 33. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Komisija publicē gada ziņojumu, kurā izklāsta ieguvumus, ko iepriekšējā gadā devis katrs stratēģiskās partnerības nolīgums; šajā ziņojumā iekļauj šādus elementus:

- a) atjauninātu sarakstu ar visiem spēkā esošajiem stratēģiskās partnerības nolīgumiem;*
- b) atjauninātu sarakstu ar visām notiekošajām sarunām par stratēģiskās partnerības nolīgumiem;*
- c) iespējamo stratēģisko partnerattiecību nolīgumu prioritāšu sarakstu saskaņā ar 33. panta 2. punkta c) apakšpunkta noteikumiem;*
- d) attiecīgo projektu sarakstu, kurus veicina stratēģiskās partnerības, un analīzi par to, kā šie projekti ir palīdzējuši sasniegt šīs regulas mērķus;*
- e) atjauninātu sarakstu ar visiem projektiem, kuriem piešķirts stratēģiskā projekta statuss un kuru īstenošana notiek trešās valstīs.*

Grozījums Nr. 41

Regulas priekšlikums 33. pants – 3. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) atbalsta Komisiju stratēģiskajās partnerībās izklāstīto sadarbības pasākumu īstenošanā.

Grozījums

b) atbalsta Komisiju stratēģiskajās partnerībās izklāstīto sadarbības pasākumu *faktiskā* īstenošanā.

Grozījums Nr. 42

Regulas priekšlikums

33. pants – 3. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) koordinē savu attīstības banku, eksporta kredīta aģentūru un citu savā pārraudzībā esošo publisko iestāžu darbības, lai atbalstītu trešās valstīs īstenotu stratēģisku projektu īstenošanu un finansēšanu;

Grozījums Nr. 43

Regulas priekšlikums

33. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Stratēģiskās partnerības, ko Savienība noslēgusi ar trešām valstīm, ietver pasākumus, kas palīdz:

i) uzlabot Savienības izejvielu, kas minētas I un II pielikumā, piegādes noturību un ilgtspēju;

ii) sasniegt 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteikto kritēriju;

iii) uzlabot Savienības un partnervalstu sadarbību un kopīgo atbildību kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē nolūkā sasniegt saskaņotos partnerības mērķus, vienlaikus ievērojot ES un partnervalstu politisko telpu;

iv) veicināt ekonomisko un sociālo attīstību partnervalstīs, jo īpaši jaunietekmes un jaunattīstības valstīs,

nodrošinot pārvaldes sistēmu, kurā prioritāte ir cilvēktiesībām, vienlaikus arī veicinot vidiski ilgtspējīgas un apritīgas ekonomikas prakses izmantošanu un cilvēka cienīgu darba apstākļu ieviešanu;

v) attiecībā uz jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības valstīm — palielināt vietējo pievienoto vērtību, atbalstot ieguves, pārstrādes un reciklēšanas jaudu attīstību, tostarp veicinot vai atbalstot privātos un publiskos ieguldījumus;

vi) attiecībā uz tām partnervalstīm, kuras to ir ratificējušas, — veicināt Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarāciju par pamatiedzīvotāju tiesībām;

vii) dalīties zināšanās un prasmēs, kas būtu noderīgas vietējo nozaru attīstībai.

Grozījums Nr. 44

Regulas priekšlikums 33. pants – 3.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.b Eiropas Parlamenta iesaistīšanās stratēģisko partnerību izveidē un monitoringā:

i) ja valde izvēlas sākt diskusijas, lai izveidotu jaunu partnerību, tā par to informē Eiropas Parlamentu;

ii) tiklīdz sarunas par stratēģisku partnerību ir pabeigtas, Komisija informē Parlamentu un pirms partnerības līguma parakstīšanas paredz pietiekami daudz laika viedokļa paušanai;

iii) kad stratēģiskā partnerība ir stājusies spēkā, Eiropas Parlaments var ik pēc trim gadiem izvērtēt partnerību un paust savu viedokli par to, cik svarīgi ir partnerību saglabāt, stiprināt vai izbeigt.

Grozījums Nr. 45

Regulas priekšlikums
35. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Valdi veido dalībvalstis un Komisija. To vada Komisija.

Grozījums

1. Valdi veido dalībvalstis, **Eiropas Parlamenta deputāti** un Komisija. To vada Komisija.

Grozījums Nr. 46

Regulas priekšlikums
35. pants – 4. punkts – 2. daļa – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) reizi sešos mēnešos ar vienas pieturas aģentūras novērotājiem, lai šie pārstāvji varētu apmainīties ar paraugpraksi un labāk koordinēt savas darba metodes;

Grozījums Nr. 47

Regulas priekšlikums
35. pants – 6. punkts – 2. daļa – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

a) apakšgrupa, kas apspriež un koordinē finansējumu stratēģiskiem projektiem saskaņā ar 15. pantu; kā novērotājus uzaicina pārstāvjus no valsts attīstību veicinošām bankām un iestādēm, Eiropas attīstības finanšu iestādēm, Eiropas Investīciju bankas grupas, citām starptautiskām finanšu iestādēm, tostarp Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, un attiecīgā gadījumā privātām finanšu iestādēm;

a) apakšgrupa, kas apspriež un koordinē finansējumu stratēģiskiem projektiem saskaņā ar 15. pantu; kā novērotājus uzaicina pārstāvjus no valsts attīstību veicinošām bankām un iestādēm, **eksporta kredīta aģentūrām**, Eiropas attīstības finanšu iestādēm, Eiropas Investīciju bankas grupas, citām starptautiskām finanšu iestādēm, tostarp Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas, un attiecīgā gadījumā privātām finanšu iestādēm;

Grozījums Nr. 48

Regulas priekšlikums

35. pants – 6. punkts – 2. daļa – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

da) apakšgrupa, kas apvieno novērotājus no vienas pieturas aģentūrām, lai tie regulāri tiktos un panāktu lielāku konvergenci lēmumu pieņemšanā starp dalībvalstīm;

Grozījums Nr. 49

Regulas priekšlikums

35. pants – 6. punkts – 2. daļa – db apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

db) apakšgrupa, kas apvieno uzņēmumu un nozares pārstāvjus, tostarp pārstāvjus no attiecīgajām stratēģiskajām nozarēm un MVU, kuri valdei var sniegt informāciju un ieskatu;

Grozījums Nr. 50

Regulas priekšlikums

35. pants – 6. punkts – 2. daļa – dc apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

dc) apakšgrupa, kurā sanāk kopā zinātnieki, eksperti un organizācijas, kas specializējas ilgtspējīgā kalnrūpniecībā un kritiski svarīgu izejvielu ražošanā, nolūkā izvērtēt apstiprināto stratēģisko projektu ilgtspējas noteikumus;

Grozījums Nr. 51

Regulas priekšlikums

35. pants – 7. punkts – 3.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Valde reizi gadā sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam. Eiropas Parlamentam ir pieejami valdes sanāksmju dokumenti un lēmumi.

Grozījums Nr. 52

Regulas priekšlikums

42. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija, ņemot vērā valdes ieteikumu, seko līdzīgai virzībai uz 1. panta 2. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu un vismaz reizi 3 gados publicē ziņojumu, kurā sīki izklāstīts Savienības progress virzībā uz minēto mērķu sasniegšanu.

Grozījums

Komisija, ņemot vērā valdes ieteikumu, seko līdzīgai virzībai uz 1. panta 2. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu un vismaz reizi 2 gados publicē ziņojumu, kurā sīki izklāstīts Savienības progress virzībā uz minēto mērķu sasniegšanu.

Grozījums Nr. 53

Regulas priekšlikums

42. pants – 1. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija, ņemot vērā valdes ieteikumu, novērtē 15. panta noteikumu efektivitāti un vismaz reizi 2 gados publicē ziņojumu par projekta virzītāju spēju piekļūt finansējumam, kas paredzēts kritisku izejvielu projektiem, nosakot iespējas, sastrēgumpunktus un mērķu sasniegšanai vajadzīgos centienus un investīcijas.

Grozījums

Komisija, ņemot vērā valdes ieteikumu, novērtē 15. panta noteikumu efektivitāti un vismaz reizi 2 gados publicē ziņojumu par projekta virzītāju spēju piekļūt finansējumam, kas paredzēts kritisku izejvielu projektiem, nosakot iespējas, sastrēgumpunktus un mērķu sasniegšanai vajadzīgos centienus un investīcijas.

Grozījums Nr. 54

Regulas priekšlikums

42. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Pirmo ziņojumu sagatavo *līdz [PB: lūgums ievietot: 4 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]*.

Grozījums

Pirmo ziņojumu sagatavo *ne vēlāk kā divus gadus* pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas.

Grozījums Nr. 55

**Regulas priekšlikums
42. pants – 2. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā iekļauj kvantitatīvu informāciju par to, cik lielā mērā Savienība virzās uz 1. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā noteikto kritēriju izpildi.

Grozījums

2. Šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā iekļauj kvantitatīvu informāciju par to, cik lielā mērā Savienība virzās uz 1. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā noteikto kritēriju izpildi. **Ziņojumā *ņem vērā 15. panta noteikumu nozīmi minēto kritēriju izpildē un to, vai noteikumi ir atbilstīgi.***

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanas satvara izveide un grozījumu izdarīšana Regulās (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020
Atsauces	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 8.5.2023
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	INTA 8.5.2023
Iesaistītās komitejas – datums, kad paziņoja plenārsēdē	15.6.2023
Atzinuma sagatavotāja Iecelšanas datums	Anna-Michelle Asimakopoulou 27.4.2023
Izskatīšana komitejā	24.5.2023
Pieņemšanas datums	19.7.2023
Galīgais balsojums	+: 35 –: 0 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Thierry Mariani, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'álová, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marek Belka, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Győri, Javier Moreno Sánchez
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Clara Aguilera, Francisco Guerreiro, Mikuláš Peksa, Lucia Vuolo

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

35	+
ID	Danilo Oscar Lancini, Thierry Mariani
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, José Manuel García-Margallo y Marfil, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Sven Simon, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Samira Rafaëla, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Clara Aguilera, Marek Belka, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Nevedálová, Joachim Schuster, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Francisco Guerreiro, Heidi Hautala, Mikuláš Peksa

0	-

2	0
ID	Roman Haider
NI	Enikő Győri

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

19.7.2023

VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020 COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Atzinuma sagatavotāja (*): *Jessica Polfjärd*

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 57. pants

GROZĪJUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju ņemt vērā turpmāk minēto.

Grozījums Nr. 1 **Regulas priekšlikums** **1. apsvēruma**

Komisijas ierosinātais teksts

(1) Piekļuve izejvielām ir būtiska Savienības ekonomikai un iekšējā tirgus funkcionēšanai. Ir vairākas izejvielas, ko neizmanto ne enerģētikā, ne lauksaimniecībā, bet kas, ņemot vērā tā lielo ekonomisko nozīmīgumu un augsto piegādes risku, ko nereti rada augsta piegāžu koncentrācija no dažām trešajām valstīm, ir uzskatāmas par kritiski svarīgām. Ņemot vērā daudzu šādu kritiski svarīgo izejvielu nozīmi zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanā un to izmantojumu aizsardzības un kosmosa nozarē, pieprasījums pēc tām turpmākajās desmitgadēs būtiski palielināsies. Vienlaikus uz pieaugošās ģeopolitiskās spriedzes un konkurences par resursiem

Grozījums

(1) Piekļuve izejvielām ir būtiska Savienības **zaļās un digitālās pārkārtošanās veikšanai**, ekonomikai un iekšējā tirgus funkcionēšanai. Ir vairākas izejvielas, ko neizmanto ne enerģētikā, ne lauksaimniecībā, bet kas, ņemot vērā tā lielo ekonomisko nozīmīgumu un augsto piegādes risku, ko nereti rada augsta piegāžu koncentrācija no dažām trešajām valstīm, ir uzskatāmas par kritiski svarīgām. Ņemot vērā daudzu šādu kritiski svarīgo izejvielu nozīmi zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanā un to izmantojumu aizsardzības un kosmosa nozarē, pieprasījums pēc tām turpmākajās desmitgadēs būtiski palielināsies. Vienlaikus uz pieaugošās ģeopolitiskās

fona palielinās piegādes traucējumu risks. Turklāt bez pienācīgas pārvaldības kritiski svarīgo izejvielu pieprasījuma pieaugums var negatīvi ietekmēt vidi un sabiedrību. Ņemot vērā šīs tendences, ir jāīsteno pasākumi, lai nodrošinātu kritiski svarīgo izejvielu drošu un ilgtspējīgu piegādi **un tādējādi garantētu** Savienības ekonomisko noturību un **atvērto** stratēģisko autonomiju.

spriedzes un konkurences par resursiem fona palielinās piegādes traucējumu risks. Turklāt bez pienācīgas pārvaldības kritiski svarīgo izejvielu pieprasījuma pieaugums var negatīvi ietekmēt vidi un sabiedrību. Ņemot vērā šīs tendences, ir jāīsteno pasākumi, lai nodrošinātu kritiski svarīgo izejvielu drošu un ilgtspējīgu piegādi, **jo tikai tas palīdzēs nodrošināt, ka zaļā pārkārtošanās ir ilgtspējīga pārkārtošanās, kā arī garantēs** Savienības ekonomisko noturību un **atvērtu** stratēģisko autonomiju.

Grozījums Nr. 2 Regulas priekšlikums 2. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(2) Kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu sarežģītības un transnacionālā rakstura dēļ nekoordinētiem valstu līmeņa pasākumiem kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai ir liels potenciāls radīt konkurences kropļojumus un sadrumstalot iekšējo tirgu. Līdz ar to, lai garantētu iekšējā tirgus funkcionēšanu, būtu jāveido vienots Savienības satvars šīs centrālās problēmas kolektīvai risināšanai.

Grozījums

(2) Kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu sarežģītības un transnacionālā rakstura dēļ nekoordinētiem valstu līmeņa pasākumiem kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai ir liels potenciāls radīt konkurences kropļojumus un sadrumstalot iekšējo tirgu. Līdz ar to, lai garantētu iekšējā tirgus funkcionēšanu, būtu jāveido vienots Savienības satvars šīs centrālās problēmas kolektīvai risināšanai. **Šajā nolūkā ES un dalībvalstīm būtu jāpalielina gan sinerģija starp ES mērķiem klimata un enerģētikas jomā, tostarp nosakot projektus, kas vienlaikus var gan ražot atjaunojamo enerģiju, gan ilgtspējīgi iegūt kritiski svarīgas izejvielas.**

Grozījums Nr. 3 Regulas priekšlikums 2.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(2a) Šai regulai būtu jānovērš un jāsamazina kritiski svarīgu izejvielu

negatīvā ietekme uz vidi un jānodrošina droša un ilgtspējīga kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēde, ņemot vērā, piemēram, to vidisko pēdu, kritiski svarīgo izejvielu ētisku sagādi un piegādes drošību, kā arī atvieglojot atkalizmantošanu, remontēšanu un reciklēšanu. Tai būtu jācenšas uzlabot kritiski svarīgo izejvielu un visu to aprites ciklā iesaistīto ekonomikas dalībnieku darbību ekoloģiskos raksturlielumus. Tāpēc šai regulai būtu jāveicina pāreja uz aprites ekonomiku, Savienības materiālu patēriņa vidiskās pēdas samazināšana, Savienības ilgtermiņa konkurētspēja un iekšējā tirgus efektīva darbība, vienlaikus nodrošinot augstu vides aizsardzības līmeni un cilvēktiesību un darba tiesību, tostarp pamatiedzīvotāju tiesību uz dzīvi kopienā, ievērošanu. Tāpēc šai regulai būtu jāsamazina ieguves un pārstrādes negatīvā ietekme uz cilvēku veselību un vidi un jāveicina atkritumu hierarhijas praktiska piemērošana.

Grozījums Nr. 4
Regulas priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(3) Pirmkārt, lai efektīvi nodrošinātu Savienībai drošu un ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu piegādi, šajā satvarā būtu jāiekļauj pasākumi Savienības pieaugošā piegādes riska mazināšanai, stiprinot Savienības spējas visos stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes posmos, **ieskaitot ieguvi, apstrādi un pārstrādi**, virzoties uz katrai stratēģiskajai izejvielai noteikto kritēriju izpildi. Otrkārt, tā kā Savienība turpinās paļauties uz importu, satvarā būtu jāiekļauj pasākumi stratēģisko izejvielu ārējās piegādes dažādošanai. Treškārt, ir jāparedz pasākumi, ar ko nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un mazināt esošos un turpmākos piegādes riskus. Ceturtkārt, satvarā būtu jāparedz pasākumi

Grozījums

(3) Pirmkārt, lai efektīvi nodrošinātu Savienībai drošu un ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu piegādi, šajā satvarā būtu jāiekļauj pasākumi Savienības pieaugošā piegādes riska mazināšanai, stiprinot Savienības spējas visos stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes posmos, **jo īpaši reciklēšanu, ilgtspējīgu ieguvi, veidojot sinerģijas starp atjaunīgās enerģijas projektiem un ES vajadzībām pēc kritiski svarīgām izejvielām, un apstrādi**, virzoties uz katrai stratēģiskajai izejvielai noteikto **indikatīvo** kritēriju izpildi. Otrkārt, tā kā Savienība turpinās paļauties uz importu, satvarā būtu jāiekļauj pasākumi stratēģisko izejvielu ārējās piegādes dažādošanai. Treškārt, ir jāparedz pasākumi, ar ko

Savienībā patērēto kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un ilgtspējas uzlabošanai.

nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un mazināt esošos un turpmākos piegādes riskus. Ceturtkārt, **satvars jāīsteno, pamatojoties uz efektīvas sabiedrības līdzdalības principu lēmumos un projektos. Piektkārt**, satvarā būtu jāparedz pasākumi Savienībā patērēto kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un ilgtspējas uzlabošanai.

Grozījums Nr. 5 Regulas priekšlikums 6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(6) Lai stiprinātu Savienības kapacitāti stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes jomā, būtu jānosaka kritēriji, lai vadītu centienus un sekotu līdzī progresam. Mērķim vajadzētu būt kapacitātes palielināšanai attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ikvienā vērtības ķēdes posmā, vienlaikus tiecoties izpildīt vispārīgus kapacitātes kritērijus attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu ieguvu, apstrādi un reciklēšanu. Pirmkārt, Savienībai būtu jāpalielina pašai savu stratēģisko izejvielu ģeoloģisko resursu izmantošana un jāpalielina kapacitāte, lai tā varētu iegūt vismaz 10 % no Savienībā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Ņemot vērā to, ka ieguves jauda ir lielā mērā atkarīga no Savienības ģeoloģisko resursu pieejamības, šā kritērija izpilde ir atkarīga no šīs pieejamības. Otrkārt, lai izveidotu pilnu vērtības ķēdi un novērstu sastrēgumpunktus starpposmos, Savienībai vienlaikus būtu arī jāpalielina sava pārstrādes jauda visā vērtības ķēdē, nodrošinot, ka tā spēj saražot vismaz 40 % no gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Treškārt, paredzams, ka turpmākajās desmitgadēs aizvien lielāku daļu Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu varēs nodrošināt ar sekundārajām izejvielām, tādējādi uzlabojot gan Savienības izejvielu piegādes drošību, gan ilgtspēju. Tāpēc Savienības reciklēšanas

Grozījums

(6) Lai stiprinātu Savienības kapacitāti stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes jomā, būtu jānosaka kritēriji, lai vadītu centienus un sekotu līdzī progresam. Mērķim vajadzētu būt kapacitātes palielināšanai attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ikvienā vērtības ķēdes posmā, vienlaikus tiecoties izpildīt vispārīgus kapacitātes kritērijus attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu ieguvu, apstrādi un reciklēšanu. Pirmkārt, Savienībai būtu jāpalielina pašai savu stratēģisko izejvielu ģeoloģisko resursu izmantošana un jāpalielina kapacitāte, lai tā varētu iegūt vismaz 10 % no Savienībā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Ņemot vērā to, ka ieguves jauda ir lielā mērā atkarīga no Savienības ģeoloģisko resursu pieejamības, šā kritērija izpilde ir atkarīga no šīs pieejamības. Otrkārt, lai izveidotu pilnu vērtības ķēdi un novērstu sastrēgumpunktus starpposmos, Savienībai vienlaikus būtu arī jāpalielina sava pārstrādes jauda visā vērtības ķēdē, nodrošinot, ka tā spēj saražot vismaz 40 % no gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Treškārt, paredzams, ka turpmākajās desmitgadēs aizvien lielāku daļu Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu varēs nodrošināt ar sekundārajām izejvielām, tādējādi uzlabojot gan Savienības izejvielu piegādes drošību, gan ilgtspēju. Tāpēc Savienības reciklēšanas

jaudai būtu jāspēj nodrošināt vismaz **15 %** no Savienībā gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Šie kritēriji attiecas uz periodu līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119²⁹ noteiktajiem Savienības klimata un enerģijas mērķrādītājiem un digitālās desmitgades³⁰ satvarā noteiktajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kuru sasniegšanu tie veicina. Vienlaikus kvalitatīvas darbavietas, ieskaitot prasmju attīstīšanu un pāreju no vienas darbavietas uz citu, risinās riskus nozares darba tirgū un palīdzēs nodrošināt ES konkurētspēju.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4.–26. lpp.).

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums

6.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

jaudai būtu jāspēj nodrošināt vismaz **25 %** no Savienībā gadā **kopā** patērētajām stratēģiskajām izejvielām. **Reciklētajām izejvielām arī vajadzētu veidot 25 % no ikgadējā patēriņa Savienībā. Katrai izejvielai Komisijai būtu jānosaka minimālās pārstrādes jaudas kritērijs un minimālais materiālu reģenerācijas līmenis, pārstrādājot atkritumus.** Šie kritēriji attiecas uz periodu līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119²⁹ noteiktajiem Savienības klimata un enerģijas mērķrādītājiem un digitālās desmitgades³⁰ satvarā noteiktajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kuru sasniegšanu tie veicina. Vienlaikus kvalitatīvas darbavietas, ieskaitot prasmju attīstīšanu un pāreju no vienas darbavietas uz citu, risinās riskus nozares darba tirgū un palīdzēs nodrošināt ES konkurētspēju.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4.–26. lpp.).

Grozījums

(6a) Kritērijiem atsevišķām izejvielām būtu jāatspoguļo attiecīgās izejvielas vērtības ķēdes īpašības, jo katrai izejvielai piemīt konkrētas īpašības un problēmas, kas saistītas ar tās ieguvī, apstrādi un

reciklēšanu. Būtu jāveicina atklāts un pastāvīgs dialogs starp ieinteresētajām personām un politikas veidotājiem, lai nodrošinātu, ka kritēriji ir gan tehniski, gan ekonomiski iespējami, kā arī atbilstīgi Savienības mērķiem.

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(8) Ir jāizveido atbilstoši pasākumi, lai atbalstītu stratēģiskos projektus, kuri ir vērsti uz stratēģisko izejvielu ieguvī, apstrādi vai reciklēšanu Savienībā un kam apvienojumā ar dalībvalstu centieniem būtu jāveicina jaudu palielināšana virzībā uz kritēriju izpildi. Citiem pasākumiem, jo īpaši attiecībā uz izpēti un apritīgumu, arī būtu jāveicina dažādo vērtības ķēdes posmu stiprināšana, tādējādi sekmējot kritēriju izpildi. Lai nodrošinātu, ka kritēriji tiek izpildīti laikus, Komisijai ar Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdes (turpmāk tekstā — “padome”) atbalstu būtu jāseko līdzi un jāziņo par kritēriju izpildes progresu. Gadījumā, ja paziņotais progress virzībā uz kritēriju izpildi kopumā nav pietiekams, Komisijai būtu jāvērtē papildu pasākumu iespējamība un proporcionalitāte. Procesa trūkums attiecībā tikai uz vienu vai nelielu stratēģisko izejvielu kopu *principā nebūtu* uzskatāms par iemeslu īstenot Savienības papildu centienus.

Grozījums Nr. 8
Regulas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(9) Lai veidotu Savienības kapacitāti, Komisijai ar valdes atbalstu būtu

Grozījums

(8) Ir jāizveido atbilstoši pasākumi, lai atbalstītu stratēģiskos projektus, kuri ir vērsti uz stratēģisko izejvielu ieguvī, apstrādi vai reciklēšanu Savienībā un kam apvienojumā ar dalībvalstu centieniem būtu jāveicina jaudu palielināšana virzībā uz kritēriju izpildi. Citiem pasākumiem, jo īpaši attiecībā uz izpēti un apritīgumu, arī būtu jāveicina dažādo vērtības ķēdes posmu stiprināšana, tādējādi sekmējot kritēriju izpildi. Lai nodrošinātu, ka kritēriji tiek izpildīti laikus, Komisijai ar Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdes (turpmāk tekstā — “padome”) atbalstu būtu jāseko līdzi un jāziņo par kritēriju izpildes progresu. Gadījumā, ja paziņotais progress virzībā uz kritēriju izpildi kopumā nav pietiekams, Komisijai būtu jāvērtē papildu pasākumu iespējamība un proporcionalitāte. Procesa trūkums attiecībā tikai uz vienu vai nelielu stratēģisko izejvielu kopu *būtu* uzskatāms par iemeslu īstenot *proporcionālus* Savienības papildu centienus.

Grozījums

(9) Lai veidotu Savienības kapacitāti, Komisijai ar valdes atbalstu būtu

jāidentificē stratēģiskie projekti Savienībā, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu **ieguvi**, apstrādi vai **reciklēšanu**. Efektīvam atbalstam stratēģiskajiem projektiem ir potenciāls uzlabot izejvielu pieejamību lejupējās nozarēs, kā arī radīt ekonomiskas iespējas vērtības ķēdes satvarā, ieskaitot MVU, un veicināt darbavietu radīšanu. Tāpēc, lai nodrošinātu stratēģisko projektu attīstību visā Savienībā, šādiem projektiem būtu jānodrošina racionalizētas un paredzamas atļauju izsniegšanas procedūras un atbalsts finansējuma saņemšanā. Lai koncentrētos uz atbalstu un nodrošinātu pievienoto vērtību, pirms šāda atbalsta saņemšanas būtu jāvērtē projektu atbilstība noteiktam kritēriju kopumam. Stratēģiskajiem projektiem Savienībā būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāaplicina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno videi un sabiedrībai ilgtspējīgā veidā. Tiem arī būtu jānodrošina pārrobežu ieguvumi ārpus attiecīgās dalībvalsts. Ja Komisija novērtē, ka šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu. Tā kā ātra atzīšana ir būtiska, lai efektīvi veicinātu Savienības piegādes drošību, novērtējuma procesam arī turpmāk būtu jānorit viegli, neradot lieku slogu.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums

10. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(10) Lai dažādotu Savienības stratēģisko izejvielu piegādi, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē tādi stratēģiskie projekti trešajās valstīs, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu **ieguvi**,

jāidentificē stratēģiskie projekti Savienībā, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu **reciklēšanu**, apstrādi vai **ieguvi**. Efektīvam atbalstam stratēģiskajiem projektiem ir potenciāls uzlabot izejvielu pieejamību lejupējās nozarēs, kā arī radīt ekonomiskas iespējas vērtības ķēdes satvarā, ieskaitot MVU, un veicināt darbavietu radīšanu. Tāpēc, lai nodrošinātu stratēģisko projektu attīstību visā Savienībā, šādiem projektiem būtu jānodrošina **ātras**, racionalizētas un paredzamas atļauju izsniegšanas procedūras un atbalsts finansējuma saņemšanā. Lai koncentrētos uz atbalstu un nodrošinātu pievienoto vērtību, pirms šāda atbalsta saņemšanas būtu jāvērtē projektu atbilstība noteiktam kritēriju kopumam. Stratēģiskajiem projektiem Savienībā būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāaplicina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno videi un sabiedrībai ilgtspējīgā veidā **saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem un starptautiskajiem instrumentiem un pilnībā ievērojot civiltiesības**. Tiem arī būtu jānodrošina pārrobežu ieguvumi ārpus attiecīgās dalībvalsts. Ja Komisija novērtē, ka šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu. Tā kā ātra atzīšana ir būtiska, lai efektīvi veicinātu Savienības piegādes drošību, novērtējuma procesam arī turpmāk būtu jānorit viegli, neradot lieku slogu.

Grozījums

(10) Lai dažādotu Savienības stratēģisko izejvielu piegādi, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē tādi stratēģiskie projekti trešajās valstīs, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu

apstrādi vai **reciklēšanu**. Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu, tiem nepieciešama labāka piekļuve finansējumam. Lai nodrošinātu, ka tie rada pievienoto vērtību, būtu jāizvērtē projektu atbilstība noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā Savienībā īstenojamiem projektiem arī trešajās valstīs īstenojamiem stratēģiskajiem projektiem būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Projektiem, kuri tiek īstenoti jaunietekmes tirgos un jaunattīstības ekonomikās, vajadzētu būt abpusēji izdevīgiem Savienībai un iesaistītajai trešajai valstij un būtu jārada pievienotā vērtība šajā valstī, ņemot arī vērā atbilstību Savienības kopējai tirdzniecības politikai. Šāda vērtība var izrietēt no projekta devuma vairāk nekā vienā vērtības ķēdes posmā, kā arī no tā radītajiem plašākiem ekonomiskajiem un sociālajiem ieguvumiem, ieskaitot starptautiskajiem standartiem atbilstošu darbavietu radīšanu. Ja Komisijas vērtējumā šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu.

reciklēšanu, apstrādi vai **ieguvi**. Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu, tiem nepieciešama labāka piekļuve finansējumam. Lai nodrošinātu, ka tie rada pievienoto vērtību, būtu jāizvērtē projektu atbilstība noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā Savienībā īstenojamiem projektiem arī trešajās valstīs īstenojamiem stratēģiskajiem projektiem būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā, **pilnībā ievērojot cilvēktiesības**. Projektiem, kuri tiek īstenoti jaunietekmes tirgos un jaunattīstības ekonomikās, vajadzētu būt abpusēji izdevīgiem Savienībai un iesaistītajai trešajai valstij un būtu jārada pievienotā vērtība šajā valstī, ņemot arī vērā atbilstību Savienības kopējai tirdzniecības politikai **un attiecīgajiem starptautiskajiem nolīgumiem, tostarp vides nolīgumiem**. Šāda vērtība var izrietēt no projekta devuma vairāk nekā vienā vērtības ķēdes posmā, kā arī no tā radītajiem plašākiem ekonomiskajiem un sociālajiem ieguvumiem, ieskaitot **Starptautiskās Darba organizācijas (SDO)** starptautiskajiem standartiem atbilstošu darbavietu radīšanu. Ja Komisijas vērtējumā šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu.

Grozījums Nr. 10 Regulas priekšlikums 11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(11) Lai nodrošinātu intensīvākas izejvielu ražošanas ilgtspēju, jauni izejvielu projekti būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Šajā nolūkā stratēģiskie projekti, kuri saņem atbalstu šīs regulas satvarā, būtu jāvērtē, ņemot vērā starptautiskos instrumentus, kas aptver visus ES ilgtspējīgu izejvielu principos³¹ uzsvērtos

Grozījums

(11) Lai nodrošinātu intensīvākas izejvielu ražošanas ilgtspēju, jauni izejvielu projekti būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Šajā nolūkā stratēģiskie projekti, kuri saņem atbalstu šīs regulas satvarā, būtu jāvērtē, ņemot vērā starptautiskos instrumentus, kas aptver visus **starptautiskajos nolīgumos un ES**

ilgtspējas aspektus, tostarp vides aizsardzības, sociāli atbildīgas prakses, arī cilvēktiesību, piemēram, sieviešu tiesību, kā arī pārredzamas uzņēmējdarbības prakses nodrošināšanu. Projektiem arī būtu jānodrošina vietējo kopienu godprātīga iesaiste, kā arī visaptveroša un jēgpilna sabiedriskā apspriešana, tostarp arī ar pamatiedzīvotājiem. Lai projektu virzītājiem nodrošinātu skaidru un efektīvu veidu, kā izpildīt šo kritēriju, par pietiekamu būtu uzskatāma atbilstība attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, starptautiskajiem standartiem, vadlīnijām un principiem vai dalība šajā regulā atzītās sertifikācijas programmās.

³¹ Eiropas Komisija, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, EU principles for sustainable raw materials, Publikāciju birojs, 2021. g., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums

16. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(16) Ņemot vērā stratēģisko projektu nozīmi stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanā, tie ir uzskatāmi par **sabiedriski nozīmīgiem**. Stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanai ir būtiska nozīme zaļās un digitālās pārkārtošanās sekmīgā īstenošanā, kā arī aizsardzības un kosmosa nozares noturībā. Lai veicinātu stratēģisko izejvielu piegādes drošību Savienībā, dalībvalstis valsts atļauju izsniegšanas procedūrās var paredzēt atbalsta pasākumus, lai paātrinātu stratēģisko projektu īstenošanu atbilstīgi

ilgtspējīgu izejvielu principos³¹ uzsvērtos ilgtspējas aspektus, tostarp vides aizsardzības, sociāli atbildīgas prakses, arī cilvēktiesību, piemēram, sieviešu **un bērnu** tiesību, kā arī pārredzamas uzņēmējdarbības prakses nodrošināšanu. Projektiem arī būtu jānodrošina vietējo kopienu godprātīga iesaiste, kā arī visaptveroša un jēgpilna sabiedriskā apspriešana, tostarp arī ar pamatiedzīvotājiem. Lai projektu virzītājiem nodrošinātu skaidru un efektīvu veidu, kā izpildīt šo kritēriju, par pietiekamu būtu uzskatāma atbilstība attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, starptautiskajiem standartiem, vadlīnijām un principiem vai dalība šajā regulā atzītās sertifikācijas programmās, **vienlaikus nodrošinot darbību uzraudzību**.

³¹ Eiropas Komisija, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, EU principles for sustainable raw materials, Publikāciju birojs, 2021. g., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.

Grozījums

(16) Ņemot vērā stratēģisko projektu nozīmi stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanā, tie ir uzskatāmi par **sevišķi svarīgiem sabiedrības interesēs**. Stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanai ir būtiska nozīme zaļās un digitālās pārkārtošanās sekmīgā īstenošanā, kā arī aizsardzības un kosmosa nozares noturībā. Lai veicinātu stratēģisko izejvielu piegādes drošību Savienībā, dalībvalstis valsts atļauju izsniegšanas procedūrās var paredzēt atbalsta pasākumus, lai paātrinātu stratēģisko projektu īstenošanu atbilstīgi Savienības

Savienības tiesību aktiem.

tiesību aktiem.

Grozījums Nr. 12
Regulas priekšlikums
17.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(17a) Sadarbība starp dažādiem valdības līmeņiem ir būtiska, lai nodrošinātu efektīvu lēmumu pieņemšanu. Lai garantētu augstus vides standartus un to, ka tiek ievērota attiecīgā procedūra, pieņemot lēmumus par stratēģisko projektu īstenošanu, būtu jānodrošina valstu kompetento iestāžu iesaiste.

Grozījums Nr. 13
Regulas priekšlikums
19. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(19) Tā kā stratēģiskajiem projektiem ir liela nozīme Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanā un tie veicina Savienības atvērto stratēģisko autonomiju un zaļo un digitālo pārkārtošanos, atbildīgajām atļaujas izsniedzošajām iestādēm tie būtu jāuzskata par sabiedriski nozīmīgiem. Atļauja īstenot stratēģiskos projektus, kuriem ir negatīva ietekme uz vidi, ciktāl uz to attiecas Direktīvas 2000/60/EK, Padomes Direktīva 92/43/EEK un Direktīvas 2009/147/EK³⁹ darbības joma, ir izsniedzama, ja atbildīgā atļauju izsniedzošā iestāde, pamatojoties uz konkrētā gadījuma novērtējumu, secina, ka projekta īstenošanās sabiedrības intereses ir svarīgākas par ietekmi, ja vien ir izpildīti visi šo direktīvu nosacījumi. **Attiecīgos gadījumos** konkrētā projekta novērtējumā būtu jāņem vērā ieguves vietas ģeoloģiskā specifika, kuras dēļ lēmumi ir piesaistīti konkrētai vietai.

(19) Tā kā stratēģiskajiem projektiem ir liela nozīme Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanā un tie veicina Savienības atvērto stratēģisko autonomiju un zaļo un digitālo pārkārtošanos, atbildīgajām atļaujas izsniedzošajām iestādēm tie būtu jāuzskata par sabiedriski nozīmīgiem. Atļauja īstenot stratēģiskos projektus, kuriem ir negatīva ietekme uz vidi, ciktāl uz to attiecas Direktīvas 2000/60/EK, Padomes Direktīva 92/43/EEK un Direktīvas 2009/147/EK³⁹ darbības joma, ir izsniedzama, ja atbildīgā atļauju izsniedzošā iestāde, pamatojoties uz konkrētā gadījuma novērtējumu, secina, ka projekta īstenošanās sabiedrības intereses ir svarīgākas par ietekmi, ja vien ir izpildīti visi šo direktīvu nosacījumi. Konkrētā projekta novērtējumā būtu **pienācīgi** jāņem vērā ieguves vietas ģeoloģiskā specifika, kuras dēļ lēmumi ir piesaistīti konkrētai vietai **alternatīvu risinājumu trūkuma dēļ ieguves vietām.**

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7.–25. lpp.).

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7.–25. lpp.).

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums

23. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(23) Lai projektu virzītājiem un citiem investoriem sniegtu stratēģisko projektu izvēšanai nepieciešamo drošību un skaidrību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ar šiem projektiem saistītie atļauju piešķiršanas procesi nepārsniedz iepriekš noteiktos termiņus. Tikai ar apstrādi vai reciklēšanu saistīto stratēģisko projektu atļaujas piešķiršanas procesam nevajadzētu būt ilgākam par vienu gadu. Savukārt, ņemot vērā ar ieguvu saistīto stratēģisko projektu potenciālās ietekmes sarežģītību un apmēru, to atļaujas piešķiršanas procesa ilgumam nevajadzētu pārsniegt divus gadus. Lai šie termiņi patiešām tiktu ievēroti, dalībvalstīm būtu jānodrošina atbildīgajām iestādēm pietiekami daudz resursu **un** darbinieku. Ar tehniskā atbalsta instrumentu Komisija pēc dalībvalstu pieprasījuma sniedz tām atbalstu reformu plānošanā, izstrādē un īstenošanā, ieskaitot ar valsts atļauju izsniegšanas sistēmu saistītās administratīvās kapacitātes stiprināšanai.

Grozījums

(23) Lai projektu virzītājiem un citiem investoriem sniegtu stratēģisko projektu izvēšanai nepieciešamo drošību un skaidrību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ar šiem projektiem saistītie atļauju piešķiršanas procesi nepārsniedz iepriekš noteiktos termiņus. ***Tomēr jāņem vērā pašreizējie administratīvo spēju ierobežojumi dalībvalstīs, vienlaikus ņemot vērā arī laiku, kas vajadzīgs, lai apmācītu jaunus kvalificētus administratīvos darbiniekus.*** Tikai ar apstrādi vai reciklēšanu saistīto stratēģisko projektu atļaujas piešķiršanas procesam nevajadzētu būt ilgākam par vienu gadu. Savukārt, ņemot vērā ar ieguvu saistīto stratēģisko projektu potenciālās ietekmes sarežģītību un apmēru, to atļaujas piešķiršanas procesa ilgumam nevajadzētu pārsniegt divus gadus. ***Minētajā procesa ilgumā nebūtu jāņem vērā laiks, kas projektu virzītājiem atvēlēts atbildes sniegšanai un informācijas vākšanai.*** Lai šie termiņi patiešām tiktu ievēroti, dalībvalstīm būtu jānodrošina atbildīgajām iestādēm pietiekami daudz resursu, darbinieku ***un apmācību***. Ar tehniskā atbalsta instrumentu Komisija pēc dalībvalstu pieprasījuma sniedz tām atbalstu reformu plānošanā, izstrādē un īstenošanā, ieskaitot ar valsts atļauju izsniegšanas sistēmu saistītās administratīvās kapacitātes stiprināšanai.

Grozījums Nr. 15
Regulas priekšlikums
24. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(24) Savienības tiesību aktos paredzētie vidiskie novērtējumi un atļaujas, tostarp attiecībā uz ūdenstilpnēm, dzīvotnēm un putniem, ir izejvielu projektu atļauju piešķiršanas procesa neatņemama daļa un būtisks aizsardzības mehānisms, ar ko novērš vai mazina negatīvu ietekmi uz vidi. Tomēr, lai nodrošinātu stratēģisko projektu atļauju piešķiršanas procesu paredzamību un savlaicīgumu, būtu **jāizmanto ikviena iespēja racionalizēt nepieciešamos novērtējumus un atļaujas**, vienlaikus nepazeminot vides aizsardzības līmeni. Saistībā ar to būtu jānodrošina, ka nepieciešamie novērtējumi tiek apvienoti, lai novērstu nevajadzīgu pārklāšanos, un būtu jānodrošina, ka projektu virzītāji un atbildīgās iestādes skaidri vienojas par apvienotā novērtējuma tvērumu pirms tā īstenošanas, lai novērstu vajadzību to vēlāk papildināt.

Grozījums Nr. 16
Regulas priekšlikums
25. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(25) Konflikti par zemes izmantošanu var radīt šķēršļus kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanai. Labi izstrādāti plāni, ieskaitot telpiskos plānus un zonējumu, kuros ir ņemts vērā kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanas potenciāls un izvērtēta to iespējamā ietekme uz vidi, var palīdzēt līdzsvarot sabiedrības labumu un intereses, mazināt konfliktu risku un paātrināt izejvielu projektu ilgtspējīgu īstenošanu Savienībā. Līdz ar to atbildīgajām valsts, reģionālajām un

Grozījums

(24) Savienības tiesību aktos paredzētie vidiskie novērtējumi un atļaujas, tostarp attiecībā uz ūdenstilpnēm, dzīvotnēm un putniem, ir izejvielu projektu atļauju piešķiršanas procesa neatņemama daļa un būtisks aizsardzības mehānisms, ar ko novērš vai mazina negatīvu ietekmi uz vidi. Tomēr, lai nodrošinātu stratēģisko projektu atļauju piešķiršanas procesu paredzamību un savlaicīgumu **un nepārsniegtu iepriekš noteiktu laika ierobežojumu konkrētā atļauju piešķiršanas posmā**, būtu **jāveic nepieciešamo novērtējumu un atļauju racionalizēšana**, vienlaikus nepazeminot vides aizsardzības līmeni. Saistībā ar to nepieciešamie novērtējumi tiek apvienoti, lai novērstu nevajadzīgu pārklāšanos, un būtu jānodrošina, ka projektu virzītāji un atbildīgās iestādes skaidri vienojas par apvienotā novērtējuma tvērumu pirms tā īstenošanas, lai novērstu vajadzību to vēlāk papildināt, **neskarot šādu novērtējumu kvalitāti**.

Grozījums

(25) Konflikti par zemes izmantošanu var radīt šķēršļus kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanai. Labi izstrādāti plāni, ieskaitot telpiskos plānus un zonējumu, kuros ir ņemts vērā kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanas potenciāls un izvērtēta to iespējamā ietekme uz vidi, var palīdzēt līdzsvarot sabiedrības labumu un intereses, mazināt konfliktu risku un paātrināt izejvielu projektu ilgtspējīgu īstenošanu Savienībā. Līdz ar to atbildīgajām valsts, reģionālajām un

vietējām iestādēm, izstrādājot attiecīgos plānus, būtu **jāapsver** iespēja tajos iekļaut noteikumus par izejvielu projektiem.

vietējām iestādēm, izstrādājot attiecīgos plānus **sadarbībā ar vietējām kopienām**, būtu **attiecīgos gadījumos jāparedz** iespēja tajos iekļaut noteikumus par izejvielu projektiem. **Nemot vērā kritiski svarīgo izejvielu būtisko lomu zaļās pārkārtošanās īstenošanā, Komisija pēc iespējas drīzāk pieņem deleģēto aktu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852^{1a}, ar ko, pamatojoties uz ilgtspējīga finansējuma platformas darbu, nosaka ieguves un rafinēšanas tehniskās pārbaudes kritērijus.**

1a Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums

41. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(41) Vairums kritiski svarīgo izejvielu ir metāli, kas principā ir bezgalīgi reciklējami, lai arī reizēm to kvalitāte samazinās. Tas dod iespēju pāriet uz patiesu aprites ekonomiku zaļās pārkārtošanās kontekstā. Pēc sākotnējā jaunām tehnoloģijām vajadzīgo kritiski svarīgo izejvielu strauja pieprasījuma kāpuma, kur galvenais avots aizvien būs primārā ieguve un apstrāde, arvien lielāka nozīme būtu jāiegūst reciklēšanai, samazinot nepieciešamību pēc primārās ieguves un ar to saistīto ietekmi. Tomēr patlaban vairuma kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas apjomi ir mazi un reciklēšanas sistēmas un tehnoloģijas bieži vien nav pielāgotas šo izejvielu specifikai. Līdz ar to ir nepieciešama rīcība saistībā ar dažādiem faktoriem, kuri kavē apritīguma potenciāla

Grozījums

(41) Vairums kritiski svarīgo izejvielu ir metāli, kas principā ir bezgalīgi reciklējami, lai arī reizēm to kvalitāte samazinās. Tas dod iespēju pāriet uz patiesu aprites ekonomiku zaļās pārkārtošanās kontekstā. Pēc sākotnējā jaunām tehnoloģijām vajadzīgo kritiski svarīgo izejvielu strauja pieprasījuma kāpuma, kur galvenais avots aizvien būs primārā ieguve un apstrāde, arvien lielāka nozīme būtu jāiegūst reciklēšanai **un atkalizmantošanai**, samazinot nepieciešamību pēc primārās ieguves un ar to saistīto ietekmi. Tomēr patlaban vairuma kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas **un atkalizmantošanas** apjomi ir mazi un reciklēšanas sistēmas un tehnoloģijas bieži vien nav pielāgotas šo izejvielu specifikai. Līdz ar to ir nepieciešama rīcība saistībā ar dažādiem faktoriem, kuri kavē apritīguma

izmantošanu.

potenciāla izmantošanu.

Grozījums Nr. 18
Regulas priekšlikums
41.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(41a) Eiropai ir jācenšas nostiprināt savu atklāto stratēģisko autonomiju un kāpināt savu noturību, lai tā būtu gatava iespējamiem piegādes traucējumiem, ko izraisījušas veselības vai citas krīzes. Šo mērķi sasniegt palīdzēs aktīvāka kritiski svarīgo izejvielu reciklēšana un atgūšana, kas veicinās apritīgumu un resursu efektivitāti.

Grozījums Nr. 19
Regulas priekšlikums
42. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(42) Dalībvalstīm joprojām ir būtiskas kompetences apritīguma jomā, piemēram, atkritumu savākšanas un apstrādes sistēmu jautājumos. Tās būtu jāizmanto, lai palielinātu savākšanas un reciklēšanas apjomus atkritumu plūsmās ar **augstu** kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu, piemēram, izmantojot tādas finanšu stimulus kā atlaides, monetāra atlīdzība vai depozīta atgriešanas sistēmas. Dalībvalstu iestādēm kā kritiski svarīgo izejvielu un tās saturošo produktu pircējām vajadzētu iespaidot situāciju, savukārt nacionālās pētniecības un inovāciju programmas nodrošina ievērojamus resursus, lai paplašinātu zināšanas un tehnoloģijas kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un materiālefektivitātes jomā. Visbeidzot, dalībvalstīm būtu jāveicina kritiski svarīgo izejvielu atgūšana no ieguves rūpniecības atkritumiem, uzlabojot informācijas pieejamību un novēršot

(42) Dalībvalstīm joprojām ir būtiskas kompetences apritīguma jomā, piemēram, atkritumu savākšanas un apstrādes sistēmu jautājumos. Tās būtu jāizmanto, lai palielinātu **atkalizmantošanas**, savākšanas un reciklēšanas apjomus atkritumu plūsmās ar kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu, piemēram, izmantojot tādas finanšu stimulus kā atlaides, monetāra atlīdzība vai depozīta atgriešanas sistēmas, **vienlaikus saglabājot iekšējā tirgus integritāti**. Dalībvalstu iestādēm kā kritiski svarīgo izejvielu un tās saturošo produktu pircējām vajadzētu iespaidot situāciju, savukārt nacionālās pētniecības un inovāciju programmas nodrošina ievērojamus resursus, lai paplašinātu zināšanas un tehnoloģijas kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un materiālefektivitātes jomā. Visbeidzot, dalībvalstīm būtu jāveicina kritiski svarīgo izejvielu atgūšana no ieguves rūpniecības

juridiskos, ekonomiskos un tehniskos šķēršļus. Viens iespējamais risinājums, ko dalībvalstīm vajadzētu izvērtēt, ir mehānismi riska dalīšanai starp uzņēmējiem un dalībvalstīm, lai veicinātu atgūšanu no slēgtiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem.

atkritumiem, uzlabojot informācijas pieejamību un novēršot juridiskos, ekonomiskos un tehniskos šķēršļus. Viens iespējamais risinājums, ko dalībvalstīm vajadzētu izvērtēt, ir mehānismi riska dalīšanai starp uzņēmējiem un dalībvalstīm, lai veicinātu atgūšanu no slēgtiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem. ***Komisijai būtu jāuzrauga dalībvalstu darbības, jānovērtē un jāizplata paraugprakse un attiecīgā gadījumā jāsniedz ieteikumi dalībvalstīm par turpmākām darbībām.***

Grozījums Nr. 20
Regulas priekšlikums
42.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(42a) Elektronikas atkritumu poligonos ir sastopamas kritiski svarīgas izejvielas ievērojami lielākā koncentrācijā nekā pasaules labākajās rūdas kategorijās^{1a}. Tas liecina par būtiskām ekonomiskām izredzēm, kas raksturīgas izejvielu ieguvei pilsētvidē, kurām piemīt milzīgs attīstības potenciāls. Tāpēc ir ļoti svarīgi izveidot reciklēšanai vajadzīgās infrastruktūras, lai šos reciklētos materiālus efektīvi un lietderīgi vēlreiz laistu tirgū.

^{1a} ***Torrubia, J.; Valero, A.; Valero, A.; Lejuez, A. Challenges and Opportunities for the Recovery of Critical Raw Materials from Electronic Waste: The Spanish Perspective. Sustainability 2023, 15, 1393. lpp. <https://doi.org/10.3390/su15021393>.***

Grozījums Nr. 21
Regulas priekšlikums
43. apsvēruma

(43) Daudzos Savienības reģionos ir vēsturiski veikta izejvielu ieguve un līdz ar to slēgtos kompleksos ir ievērojams ieguves rūpniecības atkritumu apjoms, kas, ņemot vērā tikai neseno to ekonomiskās nozīmes apzināšanos, kopumā nav analizēti, lai noteiktu to kritiski svarīgo izejvielu satura potenciālu. Kritiski svarīgo izejvielu atgūšana ieguves rūpniecības atkritumu kompleksos varētu radīt ekonomisko vērtību un darbavietas vēsturiskajos raktuvju apgabalos, no kuriem daudzi ir saskārušies ar deindustrializāciju un lejupslīdi. Uzmanības un informācijas trūkums attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu saturu, jo īpaši slēgtajos atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, ir uzskatāms par būtisku šķērslī kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas no ieguves rūpniecības atkritumiem potenciāla plašākai izmantošanai.

Grozījums Nr. 22
Regulas priekšlikums
45. apsvēruma

(45) Gan esošo, gan jauno ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatoriem būtu jāveic sākotnējs ekonomiskais novērtējums attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu no objektā esošajiem ieguves rūpniecības atkritumiem un no šāda veida atkritumiem, kas tiek radīti no jauna. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK⁴⁶ noteikto atkritumu hierarhiju prioritāte būtu piešķirama kritiski svarīgās izejvielas saturošu atkritumu radīšanas novēršanai, ekstrahējot

(43) Daudzos Savienības reģionos ir vēsturiski veikta izejvielu ieguve un līdz ar to slēgtos kompleksos ir ievērojams ieguves rūpniecības atkritumu apjoms, kas, ņemot vērā tikai neseno to ekonomiskās nozīmes apzināšanos, kopumā nav analizēti, lai noteiktu to kritiski svarīgo izejvielu satura potenciālu. Kritiski svarīgo izejvielu atgūšana ieguves rūpniecības atkritumu kompleksos varētu **novērst negatīvās sociālās un vidisko ietekmi, ko rada jaunas ieguves darbības**, radīt ekonomisko vērtību un darbavietas vēsturiskajos raktuvju apgabalos, no kuriem daudzi ir saskārušies ar deindustrializāciju un lejupslīdi. Uzmanības un informācijas trūkums attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu saturu, jo īpaši slēgtajos atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, ir uzskatāms par būtisku šķērslī kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas no ieguves rūpniecības atkritumiem potenciāla plašākai izmantošanai, **un tai vajadzētu būt Savienības galvenajai prioritātei.**

(45) Gan esošo, gan jauno ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatoriem būtu jāveic sākotnējs ekonomiskais novērtējums attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu no objektā esošajiem ieguves rūpniecības atkritumiem, **iepriekšējos periodos deponētiem atkritumiem** un no šāda veida atkritumiem, kas tiek radīti no jauna. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK⁴⁶ noteikto atkritumu hierarhiju prioritāte būtu piešķirama kritiski svarīgās izejvielas

kritiski svarīgās izejvielas no ekstrahētā materiāla, pirms tas kļūst par atkritumiem. Šā pētījuma satvarā operatoriem būtu jāapkopo nepieciešamā informācija, arī informācija par kritiski svarīgo izejvielu koncentrāciju un daudzumu ieguves rūpniecības atkritumos, un jāizvērtē dažādas iespējas attiecībā uz procesiem, darbībām un uzņēmējdarbības līgumiem, kas nodrošinātu ekonomiski dzīvotspējīgu kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu. Šis pienākums ir piemērojams tiešā veidā un papildina pienākumus, kuri noteikti Direktīvā 2006/21/EK un valstu tiesību aktos, ar ko tā ir transponēta. Īstenošanas satvarā operatoriem un kompetentajām iestādēm būtu jācenšas pēc iespējas mazināt administratīvo slogu un integrēt procedūras.

saturošu atkritumu radīšanas novēršanai, ekstrahējot kritiski svarīgās izejvielas no ekstrahētā materiāla, pirms tas kļūst par atkritumiem. ***Ja šāda ieguve ir būtiska projekta daļa, kas citos gadījumos nebūtu uzskatāma par stratēģisku saskaņā ar šo regulu, projekts būtu jāuzskata par stratēģisku.*** Šā pētījuma satvarā operatoriem būtu jāapkopo nepieciešamā informācija, arī informācija par kritiski svarīgo izejvielu koncentrāciju un daudzumu ieguves rūpniecības atkritumos, un jāizvērtē dažādas iespējas attiecībā uz procesiem, darbībām un uzņēmējdarbības līgumiem, kas nodrošinātu ekonomiski dzīvotspējīgu kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu. Šis pienākums ir piemērojams tiešā veidā un papildina pienākumus, kuri noteikti Direktīvā 2006/21/EK un valstu tiesību aktos, ar ko tā ir transponēta. Īstenošanas satvarā operatoriem un kompetentajām iestādēm būtu jācenšas pēc iespējas mazināt administratīvo slogu un integrēt procedūras.

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3.–30. lpp.).

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3.–30. lpp.).

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums

48. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(48) ***Efektīvas*** magnētu ***reciklēšanas*** priekšnosacījums ir tas, lai reciklētājiem būtu pieejama nepieciešamā informācija par izstrādājumā esošo magnētu daudzumu, veidu un ķīmisko sastāvu, to atrašanās vietu un pārklājumu, izmantotajām līmēm un piedevām, kā arī informācija par to, kā pastāvīgos magnētus no izstrādājuma izņemt. Vienlaikus, lai nodrošinātu magnētu reciklēšanas ekonomisko

Grozījums

(48) Magnētu ***apritīguma palielināšanas*** priekšnosacījums ir tas, lai reciklētājiem, ***remontētājiem un pārjaunotājiem*** būtu pieejama nepieciešamā informācija par izstrādājumā esošo magnētu daudzumu, veidu un ķīmisko sastāvu, to atrašanās vietu un pārklājumu, izmantotajām līmēm un piedevām, kā arī informācija par to, kā pastāvīgos magnētus no izstrādājuma

pamatojumu, Savienības tirgū laistajos izstrādājumos iestrādātajiem pastāvīgajiem magnētiem ar laiku būtu jāsaturs aizvien lielāks daudzums reciklēta materiāla. Vispirms nodrošinot reciklēta saturs pārskatāmību pēc īpaša novērtējuma veikšanas par reciklēta saturs atbilstošajiem apmēriem un ticamāko ietekmi būtu jānosaka minimālās prasības attiecībā uz reciklēto satursu.

Grozījums Nr. 24 Regulas priekšlikums 49. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(49) Savienības tirgū pārdotās kritiski svarīgās izejvielas bieži tiek sertificētas attiecībā uz to ražošanas un piegādes ķēdes ilgtspēju. Sertifikātus var iegūt, īstenojot dažādas publiskās un privātās sertifikācijas programmas, kuru tvērums un stingrība atšķiras, tādējādi, iespējams, raisot neskaidrības par to, kādi un cik ticami ir apgalvojumi par šādi sertificēto Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu šķietamo ilgtspēju. Komisijai vajadzētu būt tiesīgai pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem tiek atzītas sertifikācijas programmas, kuras būtu uzskatāmas par visaptverošām un uzticamām, dodot iestādēm un tirgus dalībniekiem vienotu pamatu kritiski svarīgo izejvielu ilgtspējas novērtēšanai. Būtu jāatzīst tikai tādas sertifikācijas programmas, kurās ir iekļauts plašs ilgtspējas aspektu klāsts, tostarp vides aizsardzība, cilvēktiesības, arī darba tiesības, un uzņēmējdarbības pārredzamība, un kuru satvarā ir paredzēta neatkarīga trešās puses veikta pārbaude un atbilstības uzraudzība. Lai procedūras būtu efektīvas, projektu virzītājiem, kuri iesniedz pieteikumus projektu atzīšanai par stratēģiskiem projektiem, būtu jāvar paļauties uz to, ka dalība atzītā programmā

izņemt. Vienlaikus, lai nodrošinātu magnētu reciklēšanas ekonomisko pamatojumu, Savienības tirgū laistajos izstrādājumos iestrādātajiem pastāvīgajiem magnētiem ar laiku būtu jāsaturs aizvien lielāks daudzums reciklēta materiāla. Vispirms nodrošinot reciklēta saturs pārskatāmību pēc īpaša novērtējuma veikšanas par reciklēta saturs atbilstošajiem apmēriem un ticamāko ietekmi būtu jānosaka minimālās prasības attiecībā uz reciklēto satursu.

Grozījums

(49) Savienības tirgū pārdotās kritiski svarīgās izejvielas bieži tiek sertificētas attiecībā uz to ražošanas un piegādes ķēdes ilgtspēju. Sertifikātus var iegūt, īstenojot dažādas publiskās un privātās sertifikācijas programmas, kuru tvērums un stingrība atšķiras, tādējādi, iespējams, raisot neskaidrības ***vai maldinošu informāciju*** par to, kādi un cik ticami ir apgalvojumi par šādi sertificēto Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu šķietamo ilgtspēju. Komisijai vajadzētu būt tiesīgai pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem tiek atzītas sertifikācijas programmas, kuras būtu uzskatāmas par ***atbilstīgām šīs regulas prasībām un pietiekami*** visaptverošām un uzticamām, dodot iestādēm un tirgus dalībniekiem vienotu pamatu kritiski svarīgo izejvielu ilgtspējas novērtēšanai. Būtu jāatzīst tikai tādas sertifikācijas programmas, kurās, pamatojoties uz Savienības un dalībvalstu tiesību aktiem, ir iekļauts plašs ilgtspējas aspektu klāsts, tostarp vides aizsardzība, cilvēktiesības, arī darba tiesības, un uzņēmējdarbības pārredzamība, ***pamatojoties uz attiecīgajiem Savienības un valsts tiesību aktiem, starptautiskiem nolīgumiem un apspriešanos ar***

apliecina projekta ilgtspējīgu īstenošanu.

ieinteresētajām personām, un kuru satvarā ir paredzēta neatkarīga trešās puses veikta pārbaude un atbilstības uzraudzība. Lai procedūras būtu efektīvas, projektu virzītājiem, kuri iesniedz pieteikumus projektu atzīšanai par stratēģiskiem projektiem, būtu jāvar paļauties uz to, ka dalība atzītā programmā apliecina projekta ilgtspējīgu īstenošanu.

Grozījums Nr. 25 Regulas priekšlikums 50. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(50) Kritiski svarīgo izejvielu ražošana dažādos vērtības ķēdes posmos rada ietekmi uz vidi — **klīmatu**, ūdeni, **faunu** un **floru**. Lai ierobežotu šādu kaitējumu un veicinātu ilgtspējīgāku kritiski svarīgo izejvielu ražošanu, Komisijai būtu jāvar izstrādāt sistēmu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanai, ietverot arī pārbaudes procesu, lai nodrošinātu, ka Savienības tirgū laistajām kritiski svarīgajām izejvielām ir publiski norādīta informācija par to radīto vidisko pēdu. Sistēmas pamatā vajadzētu būt zinātniski pamatotām novērtējuma metodēm un attiecīgiem starptautiskajiem standartiem aprites cikla novērtējuma jomā. Prasība deklarēt izejvielas vidisko pēdu būtu jāpiemēro tikai tad, ja, pamatojoties uz īpašu novērtējumu, ir secināts, ka tas palīdzētu sasniegt Savienības klimata un vides mērķus, veicinot tādu kritiski svarīgo izejvielu iepirkšanu, kurām ir mazāka vidiskā pēda, un tam nebūtu neproporcionālas ietekmes uz tirdzniecības plūsmām. Pēc attiecīgo aprēķina metožu apstiprināšanas Komisijai būtu jāizstrādā kritiski svarīgo izejvielu snieguma klases, tādējādi ļaujot potenciālajiem pircējiem ērti salīdzināt pieejamo izejvielu relatīvo vidisko pēdu un virzot tirgu ilgtspējīgāku izejvielu virzienā. Kritiski svarīgo izejvielu pārdevējiem būtu jānodrošina vidiskās

Grozījums

(50) Kritiski svarīgo izejvielu ražošana dažādos vērtības ķēdes posmos rada ietekmi uz **klīmatu un** vidi — **jo īpaši uz** ūdeni un **bioloģisko daudzveidību**. Lai ierobežotu šādu kaitējumu un veicinātu ilgtspējīgāku kritiski svarīgo izejvielu ražošanu, Komisijai būtu jāvar izstrādāt sistēmu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanai, ietverot arī pārbaudes procesu, lai nodrošinātu, ka Savienības tirgū laistajām kritiski svarīgajām izejvielām ir publiski norādīta informācija par to radīto vidisko pēdu. Sistēmas pamatā vajadzētu būt zinātniski pamatotām novērtējuma metodēm un attiecīgiem starptautiskajiem standartiem aprites cikla novērtējuma jomā. Prasība deklarēt izejvielas vidisko pēdu būtu jāpiemēro tikai tad, ja, pamatojoties uz īpašu novērtējumu, ir secināts, ka tas palīdzētu sasniegt Savienības klimata un vides mērķus **un saglabāt samērīgas ekonomiskās izmaksas**, veicinot tādu kritiski svarīgo izejvielu iepirkšanu, kurām ir mazāka vidiskā pēda, un tam nebūtu neproporcionālas ietekmes uz tirdzniecības plūsmām. Pēc attiecīgo aprēķina metožu apstiprināšanas Komisijai būtu jāizstrādā kritiski svarīgo izejvielu snieguma klases, tādējādi ļaujot potenciālajiem pircējiem ērti salīdzināt pieejamo izejvielu relatīvo vidisko pēdu un virzot tirgu ilgtspējīgāku

pēdas deklarācijas pieejamība klientiem. Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu relatīvās pēdas pārredzamība arī varētu veicināt citu Savienības un valstu līmeņa politikas virzienu īstenošanu, piemēram, stimulu vai zaļo publisko iepirkumu kritēriju izmantošanu, veicinot kritiski svarīgo izejvielu ar mazāku ietekmi uz vidi ražošanu.

izejvielu virzienā. Kritiski svarīgo izejvielu pārdevējiem būtu jānodrošina vidiskās pēdas deklarācijas pieejamība klientiem. Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu relatīvās pēdas pārredzamība arī varētu veicināt citu Savienības un valstu līmeņa politikas virzienu īstenošanu, piemēram, stimulu vai zaļo publisko iepirkumu kritēriju izmantošanu, veicinot kritiski svarīgo izejvielu ar mazāku ietekmi uz vidi ražošanu. ***Tiek uzskatīts, ka dziļjūrā ir visbagātākā bioloģiskā daudzveidība uz zemes un ka tā sniedz ļoti svarīgus vides pakalpojumus, tostarp ilgtermiņa oglekļa sekvestrēšanu. Ļoti iespējams, ka ieguves rūpniecība dziļjūras gultnē izraisīs pastāvīgu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un ekosistēmu bojājumus. Saskaņā ar piesardzības principu dziļjūras ieguves rūpniecība nedrīkst notikt, kamēr tās ietekme uz jūras vidi un bioloģisko daudzveidību nav pietiekami pētīta un kamēr nav zinātniskas vienprātības par to, ka dziļjūras ieguves rūpniecību var pārvaldīt veidā, kas nodrošina, ka nenotiek nekāda jūras bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un ekosistēmu bojājumi.***

Grozījums Nr. 26 Regulas priekšlikums 51. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(51) Vidiskās pēdas metodes ir uzskatāmas par relevantu pamatu aprēķināšanas noteikumu izstrādei. Tās ir balstītas uz zinātniski pamatotām novērtējuma metodēm, kurās ir ņemti vērā jaunākie starptautiska līmeņa secinājumi un ietverta ietekme uz vidi, ieskaitot klimata pārmaiņas un ietekmi attiecībā uz ūdeni, gaisu, augsni, resursiem, zemes izmantošanu un toksiskumu.

Grozījums

(51) Vidiskās pēdas metodes ir uzskatāmas par relevantu pamatu aprēķināšanas noteikumu izstrādei. Tās ir balstītas uz zinātniski pamatotām novērtējuma metodēm, kurās ir ņemti vērā ***līdzīgi pienākumi, kurus nosaka citi Savienības tiesību akti, un*** jaunākie starptautiska līmeņa secinājumi un ietverta ietekme uz vidi, ieskaitot klimata pārmaiņas un ietekmi attiecībā uz ūdeni, gaisu, augsni, resursiem, zemes

izmantošanu un toksiskumu.

Grozījums Nr. 27

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – a apakšpunkts – iii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

iii) Savienības reciklēšanas jauda, tostarp visos reciklēšanas starpposmos, ir tāda, ka ir iespējams saražot vismaz **15 %** no Savienības stratēģisko izejvielu gada patēriņa;

Grozījums

iii) Savienības reciklēšanas jauda, tostarp visos reciklēšanas starpposmos, ir tāda, lai saražotu **kopā** vismaz **25 %** no katras Savienības stratēģiskās izejvielas gada patēriņa **un 25 % no Savienības stratēģisko izejvielu kopējā gada patēriņa**;

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – a apakšpunkts – iiia punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iiia) līdz ... [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija saskaņā ar 36. pantu pieņem deleģētos aktus, lai papildinātu šo regulu, katrai stratēģiskai izejvielai nosakot minimālo pārstrādes jaudas kritēriju 2030. gadam, pamatojoties uz valsts jaunāko tehnoloģiju, un nosakot katrai stratēģiskajai izejvielai minimālo materiālu reģenerācijas līmeni, pārstrādājot atkritumus līdz 2030. gadam;

Grozījums Nr. 29

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 12. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

12) “Savienības reciklēšanas jauda” ir Savienības teritorijā notiekošo **stratēģisko izejvielu** reciklēšanas operāciju gada maksimālās produkcijas kopapjoms, ieskaitot atkritumu šķirošanu un priekšapstrādi un to pārstrādi sekundārās

Grozījums

12) "Savienības reciklēšanas jauda" ir Savienības teritorijā notiekošo **katras stratēģiskās izejvielas atkritumu** reciklēšanas operāciju gada maksimālās produkcijas kopapjoms, ieskaitot atkritumu, **tostarp "melnās masas"**,

izejvielās;

šķīrošanu un priekšapstrādi un to pārstrādi sekundārās izejvielās;

Grozījums Nr. 30

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) projekts tiktu īstenots ilgtspējīgi, jo īpaši tādos aspektos kā vidiskās ietekmes monitorings, novēršana **un** samazināšana līdz minimumam, sociāli atbildīgas prakses piekopšana, tostarp cilvēktiesību **un** darba ņēmēju tiesību ievērošana, kvalitatīvu darbvietu potenciāls un jēgpilna sadarbība ar vietējām kopienām un relevantiem sociālajiem partneriem, **kā arī** pārredzama uzņēmējdarbības prakse ar pienācīgu atbilstības rīcībpolitiku, lai novērstu un līdz minimumam samazinātu nelabvēlīgas ietekmes riskus uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību, tostarp korupciju un kukuļošanu;

Grozījums

c) projekts tiktu īstenots ilgtspējīgi, jo īpaši tādos aspektos kā:

*i) vidiskās ietekmes monitorings, novēršana, samazināšana līdz minimumam **un kompensācija visā tā dzīves ciklā, tostarp, bet ne tikai, attiecībā uz klimatu, ūdeni, gaisu un augsni, vienlaikus samazinot negatīvo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un maksimāli palielinot resursu efektivitāti;***

*ii) sociāli atbildīgas prakses piekopšana, tostarp cilvēktiesību, darba ņēmēju tiesību **un dzimumu līdztiesības, kā arī pirmiedzīvotāju tiesību uz dzīvi kopienā,** ievērošana;*

iii) kvalitatīvu darbvietu potenciāls un jēgpilna sadarbība ar vietējām kopienām un relevantiem sociālajiem partneriem;

iv) pārredzama uzņēmējdarbības prakse ar pienācīgu atbilstības rīcībpolitiku, lai novērstu un līdz minimumam samazinātu nelabvēlīgas ietekmes riskus uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību, tostarp korupciju un

kukuļošanu, *kā norādīts III pielikumā, un attiecībā uz projektiem Savienībā, pamatojoties uz Savienības un valsts tiesību aktiem;*

Grozījums Nr. 31
Regulas priekšlikums
7. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Lēmumu par stratēģisko projektu īstenošanu un to, vai tie atbilst vai neatbilst 2. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, apspriež un par to vienojas sadarbībā ar valstu kompetentajām iestādēm.

Grozījums Nr. 32
Regulas priekšlikums
10. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Attiecībā uz stratēģiskiem projektiem, kas saistīti **tikai ar pārstrādi vai reciklēšanu**, ja 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentās iestāde nav pieņēmusi visaptverošu lēmumu 1. un 2. punktā minētajos piemērojamajos termiņos, tas nozīmē, ka attiecīgais atļaujas piešķiršanas pieteikums ir uzskatāms par apstiprinātu, izņemot gadījumus, kad jāveic konkrētā projekta vidiskās ietekmes novērtējums saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK vai Direktīvām 2000/60/EK, 2008/98/EK, 2009/147/EK, 2010/75/ES, 2011/92/ES vai 2012/18/ES, **vai arī** ir jānosaka, vai šāds vidiskās ietekmes novērtējums ir nepieciešams un vai attiecīgie novērtējumi **jau nav veikti**.

4. Attiecībā uz stratēģiskiem projektiem, kas **nav** saistīti ar **izrakteņu iegūvi**, ja 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentās iestāde nav pieņēmusi visaptverošu lēmumu 1. un 2. punktā minētajos piemērojamajos termiņos, tas nozīmē, ka attiecīgais atļaujas piešķiršanas pieteikums ir uzskatāms par apstiprinātu, izņemot gadījumus, kad jāveic konkrētā projekta vidiskās ietekmes novērtējums saskaņā ar Padomes Direktīvu 92/43/EEK vai Direktīvām 2000/60/EK, 2008/98/EK, 2009/147/EK, 2010/75/ES, 2011/92/ES vai 2012/18/ES. **Atkāpjoties no Direktīvas 2011/92/ES 4. panta 6. punkta**, ir jānosaka, vai šāds vidiskās ietekmes novērtējums ir nepieciešams un vai attiecīgie novērtējumi **ir jāpieņem un 30 dienu laikā jāpaziņo projekta virzītājam**.

Grozījums Nr. 33
Regulas priekšlikums
11. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ja ir jāveic stratēģiskā projekta vidiskās ietekmes novērtējums saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 5.–9. pantu, attiecīgais projekta virzītājs prasa 8. panta 1. punktā minētajai valsts kompetentajai iestādei sniegt atzinumu par tās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kas jāiekļauj vidiskās ietekmes novērtējuma ziņojumā saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 1. punktu.

Grozījums

Ja ir jāveic stratēģiskā projekta vidiskās ietekmes novērtējums saskaņā ar Direktīvas 2011/92/ES 5.–9. pantu, attiecīgais projekta virzītājs **ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc paziņojuma par stratēģiskā projekta atzīšanu** prasa 8. panta 1. punktā minētajai valsts kompetentajai iestādei sniegt atzinumu par tās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kas jāiekļauj vidiskās ietekmes novērtējuma ziņojumā saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 1. punktu.

Grozījums Nr. 34
Regulas priekšlikums
11. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šīs regulas 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka pirmajā daļā minētais atzinums tiek sniegts iespējami drīz un ne vēlāk kā **30** dienu laikā no dienas, kad projekta virzītājs iesniedzis savu pieprasījumu.

Grozījums

Šīs regulas 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka pirmajā daļā minētais atzinums tiek sniegts iespējami drīz un ne vēlāk kā **20** dienu laikā no dienas, kad projekta virzītājs iesniedzis savu pieprasījumu. **Valsts kompetentās iestādes mērķis ir racionalizēt procesu un dot norādes projekta virzītājam šajā procesā.**

Grozījums Nr. 35
Regulas priekšlikums
11. pants – 1. punkts – 2.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Komisija saskaņā ar šo punktu publicē kopīgas pamatnostādnes valstu kompetentajām iestādēm.

Grozījums Nr. 36
Regulas priekšlikums
11. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ja pienākums veikt stratēģiskā projekta vidiskās ietekmes novērtējumu izriet vienlaikus no Padomes Direktīvas 92/43/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK, 2008/98/EK, 2009/147/EK 2010/75/ES, 2011/92/ES vai 2012/18/ES, 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka tiek piemērota koordinēta vai kopīga procedūra, kas atbilst minēto Savienības tiesību aktu prasībām.

Grozījums

Ja pienākums veikt stratēģiskā projekta vidiskās ietekmes novērtējumu izriet vienlaikus no Padomes Direktīvas 92/43/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK, 2008/98/EK, 2009/147/EK 2010/75/ES, 2011/92/ES vai 2012/18/ES, 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka tiek piemērota koordinēta vai kopīga procedūra, kas atbilst **visām** minēto Savienības tiesību aktu prasībām, **neatkarīgi no tā, ko izvēlas projekta virzītājs.**

Grozījums Nr. 37
Regulas priekšlikums
11. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Saskaņā ar pirmajā daļā minēto koordinēto procedūru 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde koordinē dažādos atsevišķos konkrēta projekta vidiskās ietekmes novērtējumus, kas prasīti attiecīgajos Savienības tiesību aktos.

Grozījums

Saskaņā ar pirmajā daļā minēto koordinēto procedūru 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde koordinē **un racionalizē** dažādos atsevišķos konkrēta projekta vidiskās ietekmes novērtējumus, kas prasīti attiecīgajos Savienības tiesību aktos.

Grozījums Nr. 38
Regulas priekšlikums
11. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Šis regulas 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka attiecīgās iestādes Direktīvas 2011/92/ES 1. panta 2. punkta g) apakšpunkta iv) punktā minēto pamatoto secinājumu par stratēģiskā projekta

Grozījums

3. Šis regulas 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka attiecīgās iestādes Direktīvas 2011/92/ES 1. panta 2. punkta g) apakšpunkta iv) punktā minēto pamatoto secinājumu par stratēģiskā projekta

vidiskās ietekmes novērtējumu sniedz **trīs mēnešu** laikā pēc tam, kad ir saņemta visa vajadzīgā informācija, kas savākta saskaņā ar minētās direktīvas 5., 6. un 7. pantu, un ir pabeigta minētās direktīvas 6. un 7. pantā minētā apspriešanās.

vidiskās ietekmes novērtējumu sniedz **80 dienu** laikā pēc tam, kad ir saņemta visa vajadzīgā informācija, kas savākta saskaņā ar minētās direktīvas 5., 6. un 7. pantu, un ir pabeigta minētās direktīvas 6. un 7. pantā minētā apspriešanās.

Grozījums Nr. 39
Regulas priekšlikums
11. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Iznēmuma gadījumos, ja to prasa ierosinātā projekta būtība, sarežģītība, atrašanās vieta vai apmērs, 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde šā panta 3. punktā minēto termiņu var pagarināt ne ilgāk kā par 30 dienām pirms šī termiņa beigām, katru gadījumu izskatot atsevišķi. Šādā gadījumā 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde informē projekta virzītāju par pagarinājuma iemesliem un par datumu, kad ir gaidāms rakstisks pamatots secinājums.

Grozījums Nr. 40
Regulas priekšlikums
11. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Termiņš, kādā ar attiecīgo sabiedrības daļu jāapspiežas par Direktīvas 2011/92/ES 5. panta 1. punktā minēto vidiskās ietekmes novērtējuma ziņojumu, stratēģisko projektu gadījumā nepārsniedz **90** dienas.

4. Termiņš, kādā ar attiecīgo sabiedrības daļu jāapspiežas par Direktīvas 2011/92/ES 5. panta 1. punktā minēto vidiskās ietekmes novērtējuma ziņojumu, stratēģisko projektu gadījumā nepārsniedz **80** dienas, **bet nav mazāks par 40 dienām.**

Grozījums Nr. 41
Regulas priekšlikums
11. pants – 4.a punkts (jauns)

4.a *Stratēģisku projektu gadījumā, ja 8. panta 1. punktā minētā kompetentā iestāde nav sniegusi pamatotu secinājumu šā panta 3. punktā minētajos piemērojamajos termiņos, projekta virzītājs var iesniegt sūdzību attiecīgajā tiesā, kā rezultātā tiek uzlikts naudas sods vai izdots pagaidu rīkojums.*

Grozījums Nr. 42
Regulas priekšlikums
12. pants – 2. punkts

2. Ja plāni, tostarp noteikumi par kritiski svarīgu izejvielu projektu attīstīšanu, ir jānovērtē saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK un saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. pantu, šos novērtējumus apvieno. **Attiecīgā** gadījumā šajā apvienotajā novērtējumā aplūko arī ietekmi uz potenciāli skartajiem ūdensobjektiem un pārbauda, vai plāns izraisītu Direktīvas 2000/60/EK 4. pantā minētā stāvokļa vai potenciāla pasliktināšanos vai potenciāli traucētu sasniegt labu ūdensobjekta stāvokli vai labu potenciālu. Ja tas ir relevanti, dalībvalstīm ir jānovērtē esošo un nākotnes darbību ietekme uz jūras vidi, arī sauszemes un jūras mijiedarbība, kā minēts Direktīvas 2014/89/ES 4. pantā; apvienotais novērtējums attiecas arī uz šo ietekmi.

2. Ja plāni, tostarp noteikumi par kritiski svarīgu izejvielu projektu attīstīšanu, ir jānovērtē saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK un saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. pantu, šos novērtējumus apvieno. **Piemērotā** gadījumā šajā apvienotajā novērtējumā aplūko arī ietekmi uz potenciāli skartajiem ūdensobjektiem un pārbauda, vai plāns izraisītu Direktīvas 2000/60/EK 4. pantā minētā stāvokļa vai potenciāla pasliktināšanos vai potenciāli traucētu sasniegt labu ūdensobjekta stāvokli vai labu potenciālu. Ja tas ir relevanti, dalībvalstīm ir jānovērtē esošo un nākotnes darbību ietekme uz jūras vidi, arī sauszemes un jūras mijiedarbība, kā minēts Direktīvas 2014/89/ES 4. pantā; apvienotais novērtējums attiecas arī uz šo ietekmi, **saglabājot to pašu kvalitātes standartu. Ja saskaņā ar šo pantu ir nepieciešams veikt novērtējumu atbilstoši Direktīvas 2000/60/EK 4. pantam un Direktīvas 2014/89/ES 4. pantam, to veic tā, lai netiktu pagarināti šīs regulas 10. panta 1. un 2. punktā un 11. panta 3. punktā minētie termiņi.**

Grozījums Nr. 43
Regulas priekšlikums
13. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Šajā regulā izklāstītie noteikumi neskar pienākumus, kas noteikti **6. un 7. pantā** Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (UNECE) Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kura parakstīta Orhūsā 1998. gada 25. jūnijā, un UNECE Konvencijā par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā, kas parakstīta Espo 1991. gada 25. februārī.

Grozījums

1. Šajā regulā izklāstītie noteikumi neskar pienākumus, kas noteikti Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (UNECE) Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kura parakstīta Orhūsā 1998. gada 25. jūnijā, un UNECE Konvencijā par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā, kas parakstīta Espo 1991. gada 25. februārī.

Grozījums Nr. 44
Regulas priekšlikums
13. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Visus lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šo iedaļu, dara publiski pieejamus.

Grozījums

2. Visus lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šo iedaļu, dara publiski pieejamus ***viegli saprotamā veidā, un visi lēmumi, kas attiecas uz vienu projektu, ir pieejami vienā un tajā tīmekļa vietnē.***

Grozījums Nr. 45
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Katra dalībvalsts līdz [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem un īsteno nacionālās programmas, kurās ietverti pasākumi, kā mērķis ir:

Grozījums

1. Katra dalībvalsts līdz [PB: lūgums ievietot: 2 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem un īsteno nacionālās programmas, kurās ***var būt gan ietverts atbalsts pārrobežu darbībām un sadarbībai starp dalībvalstīm, gan ietverti atbilstoši pasākumi, kā mērķis ir:***

Grozījums Nr. 46
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) palielināt tādu atkritumu savākšanu, kuriem ir **liels** kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls, un nodrošināt to ieviešanu attiecīgajā reciklēšanas sistēmā, lai maksimāli palielinātu tādu reciklējamu materiālu pieejamību un kvalitāti, ko izmanto par ielaidi kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas kompleksos;

Grozījums

a) palielināt tādu atkritumu savākšanu, **šķirošanu un apstrādi**, kuriem ir **attiecīgs** kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls, un nodrošināt to ieviešanu attiecīgajā **sagatavošanā atkalizmantošanai vai** reciklēšanas sistēmā, lai maksimāli palielinātu tādu reciklējamu materiālu pieejamību un kvalitāti, ko izmanto par ielaidi kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas kompleksos **saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par vidi un sabiedrības veselību**;

Grozījums Nr. 47
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) palielināt tādu produktu un komponentu atkalizmantošanu, kuriem ir **liels** kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls;

Grozījums

b) palielināt tādu produktu un komponentu atkalizmantošanu, **atkritumu novēršanu, labošanu, atjaunošanu, pārprofilēšanu un pārstrādi**, kuriem ir **atbilstošs** kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls;

Grozījums Nr. 48
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) palielināt sekundāro kritiski svarīgo izejvielu izmantošanu ražošanā, tostarp attiecīgā gadījumā ar publisko iepirkumu saistītajos piešķiršanas kritērijos ņemot vērā reciklēto saturu;

Grozījums

c) palielināt sekundāro kritiski svarīgo izejvielu izmantošanu ražošanā, tostarp attiecīgā gadījumā ar publisko iepirkumu saistītajos piešķiršanas kritērijos ņemot vērā reciklēto, **atkalizmantoto, laboto, atjaunoto, pārprofilēto vai pārstrādāto** saturu;

Grozījums Nr. 49
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) palielināt kritiski svarīgo izejvielu efektīvu izmantošanu visā vērtības ķēdē;

Grozījums Nr. 50
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

d) vairot kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas tehnoloģiju tehnoloģisko briedumu un veicināt materiālefektivitāti un kritiski svarīgo izejvielu aizstāšanu lietojumos vismaz tādā ziņā, ka nacionālajās pētniecības un inovācijas programmā tiek iekļauti attiecīgi atbalsta pasākumi;

d) vairot kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas tehnoloģiju tehnoloģisko briedumu un veicināt materiālefektivitāti un kritiski svarīgo izejvielu aizstāšanu lietojumos, ***ņemot vērā to darbību un funkcionalitāti***, vismaz tādā ziņā, ka nacionālajās pētniecības un inovācijas programmā tiek iekļauti attiecīgi atbalsta pasākumi;

Grozījums Nr. 51
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

e) nodrošināt, ka darbaspēkam ir prasmes, kas vajadzīgas, lai panāktu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdes apritīgumu.

e) nodrošināt, ka darbaspēkam ir prasmes, kas vajadzīgas, lai panāktu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdes apritīgumu, ***veicinot prasmes, kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju.***

Grozījums Nr. 52
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – ea apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ea) nodrošināt optimālu materiālu atgūšanu, atbalstot kvalitātes standartu

ieviešanu atkritumu plūsmu, kas satur kritiskas izejvielas, piemēram, elektronikas atkritumus, reciklēšanas procesiem;

Grozījums Nr. 53
Regulas priekšlikums
25. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Valstu programmas un pasākumus, kas minēti 1. punktā, izstrādātā, lai nodrošinātu brīvu produktu un izejvielu plūsmu visā EEZ un izveidotu stabilu otrreizējo izejvielu tirgu.

Grozījums Nr. 54
Regulas priekšlikums
25. pants – 1.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.b Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrībai tiek dotas agrīnas un efektīvas iespējas piedalīties 1. punktā minēto valsts programmu sagatavošanā.

Grozījums Nr. 55
Regulas priekšlikums
25. pants – 1.c punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.c Komisija atbalsta 1. punktā minēto valsts programmu sagatavošanu, sniedzot ikgadējas kritisko izejvielu pieprasījuma prognozes, pamatojoties uz Savienības enerģētikas, klimata un vides mērķiem, kā arī uz dažādām politikas un tehnoloģiskām izvēlēm, kas ietekmē pieprasījumu. Komisija publicē šīs prognozes līdz... [6 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās] un pēc tam ik pēc 5 gadiem.

Grozījums Nr. 56
Regulas priekšlikums
25. pants – 2. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šā panta 1. punktā minētās programmas **jo īpaši** attiecas uz produktiem un atkritumiem, kuriem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem nepiemēro nekādas īpašas prasības par savākšanu, apstrādi, reciklēšanu vai atkalizmantošanu. Attiecībā uz citiem produktiem un atkritumiem pasākumus īsteno saskaņā ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem.

Grozījums

Šā panta 1. punktā minētās programmas attiecas uz produktiem un atkritumiem, kuriem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem nepiemēro nekādas īpašas prasības par savākšanu, apstrādi, reciklēšanu vai atkalizmantošanu. Attiecībā uz citiem produktiem un atkritumiem pasākumus īsteno saskaņā ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem.

Grozījums Nr. 57
Regulas priekšlikums
25. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Kas attiecas uz 1. punkta a) un b) apakšpunktu, minētajā punktā minētās programmas, neskarot LESD 107. un 108. pantu, var ietvert **finansiālu stimulu** ieviešanu, piemēram, atlaides, finansiālu atlīdzību vai depozīta sistēmas, lai veicinātu tādu produktu atkalizmantošanu, kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls, un atkritumu savākšanu no šādiem produktiem.

Grozījums

Kas attiecas uz 1. punkta a) un b) apakšpunktu, minētajā punktā minētās programmas, neskarot LESD 107. un 108. pantu, var ietvert **ekonomisko instrumentu** ieviešanu, piemēram, **tādu, kas uzskaitīti Direktīvas 2008/98/EK IVa pielikumā, tostarp** atlaides, finansiālu atlīdzību vai depozīta sistēmas, lai veicinātu tādu produktu atkalizmantošanu, kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls, un atkritumu savākšanu no šādiem produktiem.

Grozījums Nr. 58
Regulas priekšlikums
25. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Katra dalībvalsts līdz [PB: lūgums ievietot: **4 gadi** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem un īsteno pasākumus, ar ko veicina kritiski svarīgu

Grozījums

3. Katra dalībvalsts līdz [PB: lūgums ievietot: **30 mēneši** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem un īsteno pasākumus, ar ko veicina kritiski svarīgu

izejvielu atgūšanu no ieguves rūpniecības atkritumiem, jo īpaši no slēgtiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, kas saskaņā ar 26. pantu izveidotajā datubāzē identificēti kā tādi, kas satur potenciāli ekonomiski atgūstamas kritiski svarīgas izejvielas.

Grozījums Nr. 59
Regulas priekšlikums
25. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Šā panta 1. un 2. punktā nacionālos valsts pasākumus izstrādā tā, lai saskaņā ar LESD **nepieļautu, ka rodas šķēršļi** tirdzniecībai un konkurences izkropļojumi.

Grozījums Nr. 60
Regulas priekšlikums
25. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Ziņojot Komisijai datus par reciklēto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu daudzumiem saskaņā ar 16. panta 6. punktu Direktīvā 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, dalībvalstis atsevišķi norāda un ziņo par to komponentu daudzumiem, kas satur relevantus daudzumus kritiski svarīgu izejvielu un ir izņemti no šādu iekārtu atkritumiem, un par kritiski svarīgu izejvielu daudzumiem, kas atgūti no elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka šādas ziņošanas formātu un kārtību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 37. panta 3. punktā. Pirmais pārskata periods aptver pirmo pilno kalendāro gadu pēc minēto

izejvielu atgūšanu no ieguves rūpniecības atkritumiem, jo īpaši no slēgtiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, kas saskaņā ar 26. pantu izveidotajā datubāzē identificēti kā tādi, kas satur potenciāli ekonomiski atgūstamas kritiski svarīgas izejvielas.

Grozījums

4. Šā panta 1. un 2. punktā minētos valsts pasākumus izstrādā tā, lai saskaņā ar LESD **neradītu šķēršļus starptautiskajai un ES iekšējai** tirdzniecībai un konkurences izkropļojumi **Savienības tirgū**.

Grozījums

5. Ziņojot Komisijai datus par reciklēto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu daudzumiem saskaņā ar 16. panta 6. punktu Direktīvā 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, dalībvalstis atsevišķi norāda un ziņo par **kritiski svarīgām izejvielām, ko laiž tirgū elektriskās un elektroniskās iekārtās**, to komponentu daudzumiem, kas satur relevantus daudzumus kritiski svarīgu izejvielu un ir izņemti no šādu iekārtu atkritumiem, un par kritiski svarīgu izejvielu daudzumiem, kas atgūti no elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka šādas ziņošanas formātu un kārtību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 37. panta 3. punktā.

īstenošanas aktu pieņemšanas.

Pirmais pārskata periods aptver pirmo pilno kalendāro gadu pēc minēto īstenošanas aktu pieņemšanas.

Grozījums Nr. 61
Regulas priekšlikums
25. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a Pamatojoties uz šā panta 5. punktā minētajiem ziņojumiem, Komisija pārskata Direktīvu 2012/19/ES, lai novērtētu, vai ir iespējams ieviest mērķus attiecībā uz kritiski svarīgu izejvielu savākšanu un reģenerāciju no elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem.

Grozījums Nr. 62
Regulas priekšlikums
25. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6. Dalībvalstis 43. pantā minētajā ziņojumā sniedz informāciju par 1. punktā minēto nacionālo programmu pieņemšanu un par to pasākumu īstenošanu, kas veikti saskaņā ar 1. **un 2.** punktu.

6. Dalībvalstis 43. pantā minētajā ziņojumā sniedz informāciju par 1. punktā minēto nacionālo programmu pieņemšanu un par to pasākumu īstenošanu **un ietekmi**, kas veikti saskaņā ar **šā panta 1.–3. punktu, kā arī par to ieguldījumu Savienības kritēriju izpildē, kā noteikts 1. pantā.**

Grozījums Nr. 63
Regulas priekšlikums
25. pants – 7. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Komisija pieņem **īstenošanas** aktus ar to produktu, komponentu un atkritumu plūsmu sarakstu, ko vismaz var uzskatīt par tādiem, kam ir **liels** kritiski svarīgu izejvielu atgūšanas potenciāls 1. punkta a) un b) apakšpunkta nozīmē.

Līdz ... [1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija pieņem **delegētos** aktus saskaņā ar **36. pantu, papildinot šo regulu** ar to produktu, komponentu un atkritumu plūsmu sarakstu, ko vismaz var uzskatīt par tādiem, kam ir

atbilstošs kritiski svarīgu izejvielu atgūšanas potenciāls 1. punkta a) un b) apakšpunkta nozīmē.

Grozījums Nr. 64
Regulas priekšlikums
25. pants – 7. punkts – 2. daļa – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) no šiem produktiem, komponentiem un atkritumu plūsmām atgūstamo kritiski svarīgo izejvielu kopējais daudzums;

Grozījums

a) no šiem produktiem, komponentiem un atkritumu plūsmām **potenciāli** atgūstamo kritiski svarīgo izejvielu kopējais daudzums;

Grozījums Nr. 65
Regulas priekšlikums
25. pants – 7. punkts – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas norādīta 37. panta 3. punktā.

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 66
Regulas priekšlikums
25. pants – 7.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

7.a Komisija pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām izstrādā īpašus atkritumu kodus litija jonu baterijām un starpposma atkritumu plūsmām ("melnā masa").

Grozījums Nr. 67
Regulas priekšlikums
25.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

25.a pants

***Kritiskā svarīguma līmeņa un izejvielu
efektivitātes monitorings***

- 1. Komisija līdz 2024. gada 31. decembrim pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot metodiku to starpproduktu vai galaproduktu, kas satur kritiski svarīgas izejvielas, kritiskā svarīguma līmeņa un materiālu efektivitātes uzraudzībai.***
- 2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros precizē to starpproduktu vai galaproduktu sarakstu, kuros ir kritiski svarīgas izejvielas, kuru kritiskā svarīguma līmenis un materiālā efektivitāte ir uzraugāma. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 37. panta 3. punktā.***
- 3. Pēc 2027. gada 31. decembra Komisija saskaņā ar 36. pantu var pieņemt deleģētos aktus, ar ko papildina šo regulu, nosakot minimālās prasības kritiskā svarīguma līmeņa un materiālās efektivitātes samazināšanai starpproduktiem un galaproduktiem, kas satur kritiski svarīgās izejvielas.***

**Grozījums Nr. 68
Regulas priekšlikums
26. pants – 1. punkts – ievaddaļa**

Komisijas ierosinātais teksts

1. Operatoriem, kuriem ir pienākums iesniegt atkritumu apsaimniekošanas plānus saskaņā ar Direktīvas 2006/21/EK 5. pantu, iesniedz Direktīvas 2006/21/EK 3. pantā definētajai kompetentajai iestādei sākotnēju ekonomiskā novērtējuma pētījumu par kritiski svarīgo izejvielu iespējamo atgūšanu no:

Grozījums

1. Operatoriem, kuriem ir pienākums iesniegt atkritumu apsaimniekošanas plānus saskaņā ar Direktīvas 2006/21/EK 5. pantu, iesniedz Direktīvas 2006/21/EK 3. pantā definētajai kompetentajai iestādei sākotnēju **vidiskā un** ekonomiskā novērtējuma pētījumu par kritiski svarīgo izejvielu iespējamo atgūšanu no:

Grozījums Nr. 69
Regulas priekšlikums
26. pants – 1. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) ieguves rūpniecības atkritumiem, ko operators apglabājis kopš Direktīvas 2006/21/EK stāšanās spēkā; kā arī

Grozījums Nr. 70
Regulas priekšlikums
26. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Operatori ir atbrīvoti no pienākuma saskaņā ar 1. punktu, ja tie pierāda kompetentajām iestādēm, ka ieguves rūpniecības atkritumos nav kritiski svarīgo izejvielu, kas ir tehniski reģenerējamas.

Grozījums Nr. 71
Regulas priekšlikums
26. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Šā panta 1. punktā minētajā pētījumā iekļauj vismaz aplēsi par ieguves rūpniecības atkritumos un iegūtajos materiālos esošo kritiski svarīgo izejvielu daudzumiem un koncentrāciju, kā arī novērtējumu par to tehnisko un ekonomisko atgūstamību.

2. Šā panta 1. punktā minētajā pētījumā iekļauj vismaz aplēsi par ieguves rūpniecības atkritumos un iegūtajos materiālos esošo kritiski svarīgo izejvielu daudzumiem un koncentrāciju, kā arī novērtējumu par to tehnisko un ekonomisko atgūstamību, **kā arī to atgūšanas vidisko ietekmi. Operatori norāda metodes, kas izmantotas, lai novērtētu daudzumus un koncentrāciju.**

Grozījums Nr. 72
Regulas priekšlikums
26. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Esošo atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatori 1. punktā minēto pētījumu iesniedz Direktīvas 2006/21/EK 3. pantā definētajai kompetentajai iestādei līdz [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Jaunu atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatori šo pētījumu kompetentajai iestādei iesniedz, kad tie iesniedz atkritumu apsaimniekošanas plānus saskaņā ar Direktīvas 2006/21/EK 5. pantu.

Grozījums Nr. 73
Regulas priekšlikums
26. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Šā panta 4. punktā minēto datubāzi izveido līdz [PB: lūgums ievietot: 1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un visa informācija ir jāievada līdz [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. To dara pieejamu publiski piekļūstamā un digitālā formātā un atjaunina vismaz reizi divos gados, lai tajā iekļautu vēl citu pieejamo informāciju un nesen slēgtus vai identificētus kompleksus.

Grozījums Nr. 74
Regulas priekšlikums
26. pants – 6. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) attiecībā uz visiem slēgtajiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem dalībvalstis līdz [PB: lūgums ievietot: 1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] sagatavo visaptverošu pārskatu par visu pieejamo atļauju dokumentāciju.

Grozījums

3. Esošo atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatori 1. punktā minēto pētījumu iesniedz Direktīvas 2006/21/EK 3. pantā definētajai kompetentajai iestādei līdz [PB: lūgums ievietot: 2 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Jaunu atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatori šo pētījumu kompetentajai iestādei iesniedz, kad tie iesniedz atkritumu apsaimniekošanas plānus saskaņā ar Direktīvas 2006/21/EK 5. pantu.

Grozījums

5. Šā panta 4. punktā minēto datubāzi izveido līdz [PB: lūgums ievietot: 9 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas], un visa informācija ir jāievada līdz [PB: lūgums ievietot: 2 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. To dara pieejamu publiski piekļūstamā un digitālā formātā un atjaunina vismaz reizi divos gados, lai tajā iekļautu vēl citu pieejamo informāciju un nesen slēgtus vai identificētus kompleksus.

Grozījums

a) attiecībā uz visiem slēgtajiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem dalībvalstis līdz [PB: lūgums ievietot: 9 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] sagatavo visaptverošu pārskatu par visu pieejamo atļauju dokumentāciju.

Grozījums Nr. 75
Regulas priekšlikums
26. pants – 6. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) attiecībā uz tādiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, par kuriem pieejamā informācija a priori neizslēdz iespēju, ka tajos ir kritiski svarīgu izejvielu potenciāli ekonomiski atgūstami daudzumi, dalībvalstis līdz [PB: lūgums ievietot: **2 gadi** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] veic reprezentatīvu ģeokīmisko paraugšanu;

Grozījums

b) attiecībā uz tādiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, par kuriem pieejamā informācija a priori neizslēdz iespēju, ka tajos ir kritiski svarīgu izejvielu potenciāli ekonomiski atgūstami daudzumi, dalībvalstis līdz [PB: lūgums ievietot: **18 mēneši** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] veic reprezentatīvu ģeokīmisko paraugšanu;

Grozījums Nr. 76
Regulas priekšlikums
26. pants – 6. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) attiecībā uz tādiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, par kuriem šā punkta a) un b) apakšpunktā aprakstītajās darbībās ir konstatēts, ka tajos varētu būt kritiski svarīgu izejvielu potenciāli ekonomiski atgūstami daudzumi, dalībvalstis līdz [PB: lūgums ievietot: **3 gadi** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] veic detalizētāku analīzi ar seržu aprakstīšanu vai līdzvērtīgiem paņēmieniem, ja tas ir videi nekaitīgi saskaņā ar piemērojamajām Savienības līmeņa vidiskajām prasībām un attiecīgā gadījumā ar Direktīvas 2006/21/EK prasībām.

Grozījums

c) attiecībā uz tādiem atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem, par kuriem šā punkta a) un b) apakšpunktā aprakstītajās darbībās ir konstatēts, ka tajos varētu būt kritiski svarīgu izejvielu potenciāli ekonomiski atgūstami daudzumi, dalībvalstis līdz [PB: lūgums ievietot: **30 mēneši** pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] veic detalizētāku analīzi ar seržu aprakstīšanu vai līdzvērtīgiem paņēmieniem, ja tas ir videi nekaitīgi saskaņā ar piemērojamajām Savienības līmeņa vidiskajām prasībām un attiecīgā gadījumā ar Direktīvas 2006/21/EK prasībām.

Grozījums Nr. 77
Regulas priekšlikums
26. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. Šā panta 6. punktā aprakstītās darbības veic, ievērojot valstu tiesību

Grozījums

7. Šā panta 6. punktā aprakstītās darbības veic, ievērojot valstu tiesību

sistēmas paredzētos ierobežojumus attiecībā uz īpašumtiesībām, īpašumtiesībām uz zemi, derīgo izrakteņu resursiem un atkritumiem, un jebkurus citus relevantos noteikumus. ***Ja darbības kavē šādi faktori***, dalībvalsts iestādes cenšas sadarboties ar atkritumu apsaimniekošanas kompleksa operatoru vai īpašnieku. Šā panta 6. punktā aprakstīto darbību rezultātus dara pieejamus kā daļu no datubāzes. Ja iespējams, dalībvalstis datubāzē iekļauj slēgto ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksu klasifikāciju saskaņā ar ANO resursu pamatklasifikāciju.

Grozījums Nr. 78
Regulas priekšlikums
27. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. No [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū magnētiskās rezonanses attēlveidošanas ierīces, vēja enerģijas ģeneratorus, rūpniecības robotus, mehāniskos transportlīdzekļus, vieglos transportlīdzekļus, aukstumģeneratorus, siltumsūkņus, elektromotorus, tostarp, ja tie ir integrēti citos produktos, automātiskās veļas mazgāšanas mašīnas, veļas žāvētājus, mikroviļņu krāsnis, putekļsūcējus vai trauku mazgāšanas mašīnas, nodrošina, ka uz šiem produktiem ir skaidri redzama, skaidri salasāma un neizdzēšama etiķete, kurā norādīts:

Grozījums Nr. 79
Regulas priekšlikums
27. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

sistēmas paredzētos ierobežojumus attiecībā uz īpašumtiesībām, īpašumtiesībām uz zemi, derīgo izrakteņu resursiem un atkritumiem, un jebkurus citus relevantos noteikumus. Dalībvalsts iestādes cenšas sadarboties ar atkritumu apsaimniekošanas kompleksa operatoru vai īpašnieku. Šā panta 6. punktā aprakstīto darbību rezultātus dara pieejamus kā daļu no datubāzes. Ja iespējams, dalībvalstis datubāzē iekļauj slēgto ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksu klasifikāciju saskaņā ar ANO resursu pamatklasifikāciju.

Grozījums

1. No [PB: lūgums ievietot: 2 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū magnētiskās rezonanses attēlveidošanas ierīces, vēja enerģijas ģeneratorus, rūpniecības robotus, mehāniskos transportlīdzekļus, vieglos transportlīdzekļus, aukstumģeneratorus, siltumsūkņus, elektromotorus, tostarp, ja tie ir integrēti citos produktos, automātiskās veļas mazgāšanas mašīnas, veļas žāvētājus, mikroviļņu krāsnis, putekļsūcējus vai trauku mazgāšanas mašīnas, nodrošina, ka uz šiem produktiem ir skaidri redzama, skaidri salasāma un neizdzēšama etiķete, kurā norādīts:

ba) ja produkts satur vienu vai

vairākus pastāvīgos b) apakšpunktā minēto veidu magnētus – cik katra veida magnētu ir iestrādāti attiecīgajā produktā;

Grozījums Nr. 80
Regulas priekšlikums
27. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Šo pienākumu, kas noteikts šī panta 1. punktā, nepiemēro, ja saskaņā ar Regulu (ES) .../... [Produktu ilgtspējas ekodizaina regula] vai citu saistošu Savienības aktu, kurā paredzēts līdzīgas vai saistošākas prasības attiecībā uz pastāvīgo magnētu reciklējamību, ir pieņemts deleģētais akts, ar ko nosaka ekodizaina kritērijus.

Grozījums Nr. 81
Regulas priekšlikums
27. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Komisija pieņem īstenošanas aktu, ar ko nosaka 1. punktā minētā marķējuma formātu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. **Līdz ... [1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]** Komisija pieņem īstenošanas aktu, ar ko nosaka 1. punktā minētā marķējuma formātu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 37. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums Nr. 82
Regulas priekšlikums
27. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. No [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū 1. punktā minētos produktus, kuri satur vienu vai vairākus 1. punkta b)

3. No [PB: lūgums ievietot: 2 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] jebkura fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū 1. punktā minētos produktus, kuri satur vienu vai vairākus 1. punkta b)

apakšpunkta i)–iii) punktā **minētie pastāvīgie magnēti**, nodrošina, ka uz produkta vai tajā ir datu nesējs.

apakšpunkta i)–iii) punktā **minētos pastāvīgos magnētus**, nodrošina, ka uz produkta vai tajā ir datu nesējs.

Grozījums Nr. 83
Regulas priekšlikums
27. pants – 4. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas nosaukums, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme un pasta adrese un, **ja iespējams**, elektroniskie saziņas līdzekļi;

Grozījums

a) atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas nosaukums, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme un pasta adrese, un elektroniskie saziņas līdzekļi;

Grozījums Nr. 84
Regulas priekšlikums
27. pants – 6.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6.a Par šā panta 3. punktā minētajiem produktiem, kuros iestrādāta baterija un attiecībā uz kuriem ir vajadzīga digitāla pase, kā definēts Regulā (ES) .../... [Regula par baterijām un bateriju atkritumiem], šādā digitālajā pasē iekļauj šā panta 4. punktā minēto informāciju.

Grozījums Nr. 85
Regulas priekšlikums
27. pants – 7. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Šā panta 4. punktā minētā informācija attiecas uz produkta modeli vai, ja informācija par tā paša modeļa dažādām vienībām ir atšķirīga, uz konkrētu partiju vai vienību. Šā panta 4. punktā minētā informācija ir pieejama reciklētājiem, tirgus uzraudzības iestādēm un muitas dienestiem.

Grozījums

Šā panta 4. punktā minētā informācija attiecas uz produkta modeli vai, ja informācija par tā paša modeļa dažādām vienībām ir atšķirīga, uz konkrētu partiju vai vienību. Šā panta 4. punktā minētā informācija ir pieejama reciklētājiem, **pārjaunotājiem, remontētājiem**, tirgus uzraudzības iestādēm un muitas dienestiem.

Grozījums Nr. 86
Regulas priekšlikums
27. pants – 9. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

9. *Ja informācijas prasības par pastāvīgo magnētu reciklēšanu ir noteiktas deleģētajos aktos, kas pieņemti saskaņā ar Regulas XX/XXXX [PB: lūgums ievietot: Ilgtspējīgu produktu ekodizaina regula] 4. pantu, vai citos Savienības saskaņošanas tiesību aktos, kas velūti kādam no 1. punktā uzskaitītajiem produktiem, šīs prasības piemēro šā panta noteikumu vietā.*

svītrots

Grozījums Nr. 87
Regulas priekšlikums
27. pants – 11. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

11. *Magnētiskās rezonanses attēlveidošanas ierīcēm, mehāniskajiem transportlīdzekļiem un vieglajiem transportlīdzekļiem, kas ir L kategorijas transportlīdzekļi ar tipa apstiprinājumu, šā panta prasības piemēro no [PB: lūgums ievietot: 5 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].*

svītrots

Grozījums Nr. 88
Regulas priekšlikums
27. pants – 12.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

12.a *Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai grozītu šo regulu vajadzības gadījumā un pamatojoties uz regulāri veiktiem priekšizpētes un izmaksu un ieguvumu novērtējumiem, paplašinot šā panta 1.*

punktā minēto produktu sarakstu.

Grozījums Nr. 89
Regulas priekšlikums
28. pants – 3. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Pēc 2030. gada 31. decembra Komisija var pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem papildina šo regulu, nosakot, kādam jābūt no pēcpatēriņa atkritumiem atgūta neodīma, disprozija, prazeodīma, terbija, bora, samārija, niķeļa un kobalta minimālajam īpatsvaram pastāvīgajā magnētā, kurš iestrādāts 1. punktā minētajos produktos.

Grozījums

Līdz 2027. gada 31. decembrim Komisija pieņem deleģētos aktus, ar kuriem papildina šo regulu, nosakot, kādam jābūt no pēcpatēriņa atkritumiem vai tādas pašas kategorijas produkta ražošanas atkritumiem vai rūpniecības atkritumiem no tās pašas kategorijas produktiem atgūta neodīma, disprozija, prazeodīma, terbija, bora, samārija, niķeļa un kobalta minimālajam īpatsvaram pastāvīgajā magnētā, kurš iestrādāts 1. punktā minētajos produktos pēc 2031. gada 1. janvāra. Pienācīgi pamatotos gadījumos dažādiem produktiem var piemērot atšķirīgus minimālos īpatsvarus vai uz konkrētiem produktiem šo pienākumu var neattiecināt.

Grozījums Nr. 90
Regulas priekšlikums
28. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

6. Magnētiskās rezonanses attēlveidošanas ierīcēm, mehāniskajiem transportlīdzekļiem un vieglajiem transportlīdzekļiem, kas ir L kategorijas transportlīdzekļi ar tipa apstiprinājumu, 1. un 6. punktā noteiktās prasības piemēro 5 gadus pēc 2. punktā minētā deleģētā akta spēkā stāšanās dienas.

Grozījums

svītrots

Grozījums Nr. 91
Regulas priekšlikums
29. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Valdības vai organizācijas, kas ir izstrādājušas un pārrauga sertifikācijas shēmas, kas saistītas ar kritiski svarīgu izejvielu ilgtspēju ("shēmas īpašnieki"), var pieteikt savas shēmas Komisijas atzīšanai.

Grozījums Nr. 92
Regulas priekšlikums
29. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Ja, pamatojoties uz pierādījumiem, kas sniegti saskaņā ar 1. punktu, Komisija konstatē, ka sertifikācijas shēma atbilst IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem, tā pieņem īstenošanas aktu, ar ko minētajai shēmai piešķir atzīšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 37. panta 3. punktā.

Grozījums Nr. 93
Regulas priekšlikums
29. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Komisija *periodiski* pārbauda, vai atzītās shēmas joprojām atbilst IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem.

Grozījums Nr. 94
Regulas priekšlikums
29. pants – 4. punkts

Grozījums

Valdības, *uzņēmumi* vai *daudzu ieinteresēto personu* organizācijas, kas ir izstrādājušas un pārrauga sertifikācijas shēmas, kas saistītas ar kritiski svarīgu izejvielu ilgtspēju ("shēmas īpašnieki"), var pieteikt savas shēmas Komisijas atzīšanai.

Grozījums

2. Ja, pamatojoties uz pierādījumiem, kas sniegti saskaņā ar 1. punktu, Komisija konstatē, ka sertifikācijas shēma atbilst IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem, tā pieņem īstenošanas aktu, ar ko minētajai shēmai piešķir atzīšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 37. panta 3. punktā. *Šo īstenošanas aktu pieņemšanas termiņš nav ilgāks par 6 mēnešiem pēc tam, kad shēmas īpašnieks ir iesniedzis pieteikumu.*

Grozījums

3. Komisija *vismaz reizi trijos gados* pārbauda, vai atzītās shēmas joprojām atbilst IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem.

Komisijas ierosinātais teksts

4. Atzīto shēmu īpašnieki nekavējoties informē Komisiju par visām izmaiņām vai atjauninājumiem atzītajās shēmās. Komisija novērtē, vai šādas izmaiņas vai atjauninājumi ietekmē atzīšanas pamatu, un attiecīgi rīkojas.

Grozījums Nr. 95
Regulas priekšlikums
29. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums Nr. 96
Regulas priekšlikums
29. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

6. Ja Komisija konstatē trūkumus atzītā shēmā, kas ietekmē atzīšanas pamatu, tā var shēmas īpašniekam dot pietiekamu laiku, **kurā** veikt korektīvos pasākumus.

Grozījums Nr. 97
Regulas priekšlikums
30. pants – 1. punkts

Grozījums

4. Atzīto shēmu īpašnieki nekavējoties informē Komisiju par visām tām izmaiņām vai atjauninājumiem atzītajās shēmās, **kas ir būtiskas, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, un publicē šīs izmaiņas**. Komisija novērtē, vai šādas izmaiņas vai atjauninājumi ietekmē atzīšanas pamatu, un attiecīgi rīkojas.

Grozījums

4.a *Komisija izveido portālu, kurā ieinteresētās personas var iesniegt atsauksmes par atzītajām shēmām vai pierādījumus vai informāciju par gadījumiem, kad uzņēmēji, kas īsteno atzītu shēmu, nav izpildījuši minētās shēmas prasības. Ir jānodrošina iespēja informāciju portālā iesniegt anonīmi.*

Grozījums

6. Ja Komisija konstatē trūkumus atzītā shēmā, kas ietekmē atzīšanas pamatu, tā var shēmas īpašniekam dot pietiekamu laiku, **ne ilgāk kā 6 mēnešus, kuros** veikt korektīvos pasākumus.

1. Komisija **ir pilnvarota pieņemt** deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot noteikumus par dažādu kritiski svarīgu izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanu un verifikāciju saskaņā ar V pielikumu un ņemot vērā zinātniski pamatotas novērtēšanas metodes un attiecīgos starptautiskos standartus. Aprēķināšanas un verifikācijas noteikumos nosaka, kura ir vissvarīgākā ietekmes kategorija. Pēdas deklarācija attiecas **tikai** uz minēto ietekmes kategoriju.

Grozījums Nr. 98
Regulas priekšlikums
30. pants – 2. punkts

2. Komisija **var pieņemt** konkrētai kritiski svarīgai izejvielai veltītus aprēķināšanas un verifikācijas noteikumus, ja tā, apsvērusi dažādas attiecīgās vidiskās ietekmes kategorijas, ir secinājusi, ka attiecīgajam kritiski svarīgajam izejmateriālam ir **būtiska** vidiskā pēda un ka ir nepieciešami un samērīgi noteikt pienākumu, ka, laižot minēto materiālu tirgū, ir jādeklarē tā vidiskā pēda attiecībā uz vissvarīgāko ietekmes kategoriju, jo tas veicinātu Savienības klimata un vidisko mērķu sasniegšanu, proti, sekmētu tādu kritiski svarīgu izejvielu piegādi, kurām ir mazāka vidiskā pēda.

1. Komisija **līdz 2025. gada 31. decembrim pieņem** deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot noteikumus par visu kritiski svarīgu izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanu un verifikāciju saskaņā ar V pielikumu un ņemot vērā zinātniski pamatotas novērtēšanas metodes un attiecīgos starptautiskos standartus. Aprēķināšanas un verifikācijas noteikumos nosaka, kura ir vissvarīgākā ietekmes kategorija **vai, pienācīgi pamatotos gadījumos, vairākas ietekmes kategorijas**. Pēdas deklarācija attiecas **uz** minēto ietekmes kategoriju **vai minētajām ietekmes kategorijām, kā arī uz oglekļa emisijām**.

2. Komisija **pieņem** konkrētai kritiski svarīgai izejvielai veltītus aprēķināšanas un verifikācijas noteikumus, ja tā, apsvērusi dažādas attiecīgās vidiskās ietekmes kategorijas **un siltumnīcefekta gāzu emisijas**, ir secinājusi, ka attiecīgajam kritiski svarīgajam izejmateriālam ir **atbilstoša** vidiskā pēda un ka ir nepieciešami un samērīgi noteikt pienākumu, ka, laižot minēto materiālu tirgū, ir jādeklarē tā vidiskā pēda attiecībā uz vissvarīgāko ietekmes kategoriju **vai kategorijām**, jo tas veicinātu Savienības klimata un vidisko mērķu sasniegšanu, proti, sekmētu tādu kritiski svarīgu izejvielu piegādi, kurām ir mazāka vidiskā pēda **un samazinātu citu šajā regulā minēto darbību ietekmi uz klimatu un vidi**.

Grozījums Nr. 99
Regulas priekšlikums
30. pants – 3. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) vai un kā Savienības klimata un vidiskie mērķi jau tiek sasniegti ar citu Savienības tiesību aktu palīdzību, kuri ir piemērojami attiecīgajām kritiski svarīgajām izejvielām;

Grozījums

a) vai un kā, ***kā arī cik efektīvi*** Savienības klimata un vidiskie mērķi jau tiek sasniegti ar citu Savienības tiesību aktu palīdzību, kuri ir piemērojami attiecīgajām kritiski svarīgajām izejvielām;

Grozījums Nr. 100
Regulas priekšlikums
30. pants – 3. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) saistītās ekonomiskās izmaksas un administratīvo slogu ekonomikas dalībniekiem;

Grozījums Nr. 101
Regulas priekšlikums
30. pants – 4. punkts – a apakšpunkts – i punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

i) visām relevantajām ieinteresētajām personām, piemēram, rūpniecības nozari, tostarp pakārtoto rūpniecību, MVU un attiecīgā gadījumā amatniecības nozari, sociālajiem partneriem, tirgotājiem, mazumtirgotājiem, importētājiem, vides ***aizsardzības grupām un*** patērētāju organizācijām;

i) visām relevantajām ieinteresētajām personām, piemēram, rūpniecības nozari, tostarp pakārtoto rūpniecību, MVU, un attiecīgā gadījumā amatniecības nozari, sociālajiem partneriem, tirgotājiem, mazumtirgotājiem, importētājiem, ***organizācijām, kas veicina cilvēka veselību un vides aizsardzību,*** patērētāju organizācijām ***un akadēmiskajām aprindām;***

Grozījums Nr. 102
Regulas priekšlikums
30. pants – 4. punkts – d apakšpunkts – iiii punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iii) Eiropas Vides aģentūra, Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos un Eiropas Ķīmikāliju aģentūra;

Grozījums Nr. 103
Regulas priekšlikums
30. pants – 4. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) *izvērtē, vai līdzīgi Savienības tiesību aktos noteikti pienākumi ir devuši cerētos rezultātus un būtiski veicinājuši vides jomā izvirzīto Savienības mērķu sasniegšanu;*

Grozījums Nr. 104
Regulas priekšlikums
30. pants – 5. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Pirmajā daļā noteikto prasību piemēro katram atsevišķam kritiski svarīgu izejvielu veidam, ko laiž tirgū, un to nepiemēro kritiski svarīgām izejvielām, kas iekļautas starpproduktos vai galaproduktos.

Pirmajā daļā noteikto prasību piemēro katram atsevišķam kritiski svarīgu izejvielu veidam, ko laiž tirgū, un to nepiemēro kritiski svarīgām izejvielām, kuras iekļautas starpproduktos vai galaproduktos, ***gadījumos, kad kritiski svarīgās izejvielas veido vērā ņemamu daļu no produkta kopējās vidiskās pēdas.***

Grozījums Nr. 105
Regulas priekšlikums
30. pants – 6. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

a) atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas nosaukums, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme un pasta adrese un, ***ja iespējams,***

a) atbildīgās fiziskās vai juridiskās personas nosaukums, reģistrētais komercnosaukums vai reģistrētā preču zīme un pasta adrese un elektroniskie

elektroniskie saziņas līdzekļi;

saziņas līdzekļi;

Grozījums Nr. 106
Regulas priekšlikums
30. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. Komisija **var pieņemt** deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot vidiskās pēdas snieguma klases kritiski svarīgām izejvielām, attiecībā uz kurām saskaņā ar V pielikumu ir pieņemti aprēķināšanas un verifikācijas noteikumi saskaņā ar 1. punktu.

Grozījums

7. Komisija **pieņem** deleģētos aktus saskaņā ar 36. pantu, lai papildinātu šo regulu, **2 gadu laikā** nosakot vidiskās pēdas snieguma klases kritiski svarīgām izejvielām, attiecībā uz kurām saskaņā ar V pielikumu ir pieņemti aprēķināšanas un verifikācijas noteikumi saskaņā ar 1. punktu.

Grozījums Nr. 107
Regulas priekšlikums
30. pants – 7.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

7.a *Ja uz starpproduktiem vai galaproduktiem, kas satur kritiski svarīgas izejvielas, attiecas citos tiesību aktos noteiktas prasības attiecībā uz Savienības vidisko un oglekļa pēdu, katras kritiski svarīgās izejvielas vidisko pēdu, ja iespējams, iekļauj visa produkta vidiskās pēdas aprēķinā.*

Grozījums Nr. 108
Regulas priekšlikums
30. pants – 7.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

7.b *Līdz 2030. gada 31. decembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā analizēta iespēja Savienības tirgū ielaist tikai izejvielas ar vides pēdas ziņā vislabāko sniegumu saskaņā ar 7. punktā minētajām vidiskās pēdas snieguma*

klasēm visiem vai konkrētiem Savienības tirgū laistiem produktiem. Attiecīgā gadījumā Komisija šādam ziņojumam pievieno tiesību aktu priekšlikumus.

Grozījums Nr. 109
Regulas priekšlikums
30. pants – 8. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Vidiskās pēdas deklarāciju dara pieejamu brīvpiekļuves tīmekļvietnē.

Grozījums

Ja informācija ir sniegta viegli saprotamā veidā, vidiskās pēdas deklarāciju dara pieejamu brīvpiekļuves tīmekļvietnē.

Grozījums Nr. 110
Regulas priekšlikums
IV pielikums – 1. daļa – a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) tai ir pārredzami, taisnīgi un nediskrimējoši noteikumi, un tā ir atvērta visiem ekonomikas dalībniekiem, kuri vēlas un spēj izpildīt programmas prasības;

Grozījums

a) tai ir pārredzami, taisnīgi un nediskrimējoši noteikumi, tā ir atvērta visiem ekonomikas dalībniekiem, kuri vēlas un spēj izpildīt programmas prasības, ***un to pārvalda daudzas ieinteresētās personas;***

Grozījums Nr. 111
Regulas priekšlikums
IV pielikums – 1. daļa – b punkts – i apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

i) prasības attiecībā uz videi ilgtspējīgu praksi, ieskaitot prasības attiecībā uz vides pārvaldību un ietekmes uz vidi mazināšanu;

Grozījums

i) prasības attiecībā uz videi ilgtspējīgu praksi ***pirms darbības, tās laikā un pēc tās slēgšanas,*** ieskaitot prasības attiecībā uz vides pārvaldību un ietekmes uz vidi mazināšanu, ***tostarp, bet ne tikai, šādām vides riska kategorijām:***

1) gaiss, tostarp gaisa piesārņojums, piemēram, siltumnīcefekta gāzu emisijas;

2) ūdens, tostarp jūras gultne un jūras vide un tostarp, bet ne tikai, ūdens

piesārņojums, ūdens izmantojums, ūdens daudzums (plūdi vai sausums) un piekļuve ūdenim;

3) augsne, tostarp, bet ne tikai, augsnes piesārņojums, augsnes erozija, zemes izmantojums un zemes degradācija;

4) bioloģiskā daudzveidība, tostarp kaitējums, kas nodarīts dzīvotnēm, savvaļas dzīvniekiem, florai un ekosistēmām, tostarp ekosistēmu pakalpojumiem;

5) bīstamas vielas;

6) troksnis un vibrācija;

7) augu drošība;

8) enerģijas patēriņš;

9) atkritumi un atliekas;

Grozījums Nr. 112

Regulas priekšlikums

IV pielikums – 1. daļa – b punkts – ii apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

ii) prasības attiecībā uz sociāli atbildīgu praksi, ieskaitot cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu;

Grozījums

ii) prasības attiecībā uz **daudzu ieinteresēto personu līdzdalību**, sociāli atbildīgas praksi, ieskaitot cilvēktiesību un darba tiesību, **tostarp pirmiedzīvotāju tiesību uz dzīvi kopienā**, ievērošanu;

Grozījums Nr. 113

Regulas priekšlikums

IV pielikums – 1. daļa – b punkts – iii a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iii a) prasības, kas nodrošina sabiedrības līdzdalību informēšanas praksē un piekļuvi tai pirms darbības sākšanas, tās laikā un pēc tās beigām;

Grozījums Nr. 114
Regulas priekšlikums
IV pielikums – 1. daļa – c punkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) atbilstības verifikācija un uzraudzība ir objektīva, balstīta uz starptautiskiem, Savienības un valstu standartiem, **prasībām un procedūrām** un **tieka veikta** neatkarīgi no attiecīgā ekonomikas dalībnieka;

Grozījums

c) atbilstības verifikācija un uzraudzība ir objektīva, balstīta uz starptautiskiem, Savienības un valstu standartiem, **kas minēti III pielikuma 4. punktā un starptautiskajās vai valsts prasībās un procedūrās, ir pietiekama, lai nodrošinātu atbilstību šā pielikuma b) punkta ilgtspējības prasībām, un ko trešā puse veic** neatkarīgi no attiecīgā ekonomikas dalībnieka;

Grozījums Nr. 115
Regulas priekšlikums
IV pielikums – 1. daļa – ca punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

ca) atbilstības pārbaude un uzraudzība ietver auditu uz vietas, un revīzijas ziņojumus dara publiski pieejamus, kā arī apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, vajadzības gadījumā un ievērojot sensitīvu informāciju par uzņēmējdarbību;

Grozījums

Grozījums Nr. 116
Regulas priekšlikums
V pielikums – 2. punkts – 4. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Nosakot konkrētu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanas metodes, Komisija tiecas nodrošināt konsekvenci ar izstrādājuma, kurā attiecīgās kritiski svarīgās izejvielas tiek izmantotas, vidiskās pēdas aprēķināšanas noteikumiem.

Grozījums

Nosakot konkrētu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanas metodes, Komisija gadījumos, kad tas ir saprātīgi, tiecas nodrošināt konsekvenci ar izstrādājuma, kurā attiecīgās kritiski svarīgās izejvielas tiek izmantotas, **starpproduktu un galaproduktu** vidiskās pēdas aprēķināšanas noteikumiem.

Grozījums Nr. 117
Regulas priekšlikums
V pielikums – 4. punkts – 1. daļa – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) augšupējie procesi, ieskaitot rūdas ieguvu izejvielas ražošanai, ķīmikāliju, papildmateriālu ražošanu un piegādi (**transports**), degvielu ražošanu un piegādi (**transports**), elektroenerģijas ražošanu un piegādi, kā arī materiālu pārvadāšanu organizācijai nepiederošos transportlīdzekļos;

Grozījums

a) augšupējie procesi, ieskaitot rūdas ieguvu izejvielas ražošanai, ķīmikāliju, papildmateriālu ražošanu un piegādi (**ieskaitot transportu**), degvielu ražošanu un piegādi (**ieskaitot transportu**), elektroenerģijas ražošanu un piegādi, kā arī materiālu pārvadāšanu organizācijai nepiederošos **vai tās nenodarbinātos** transportlīdzekļos;

Grozījums Nr. 118
Regulas priekšlikums
V pielikums – 5. punkts – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Aprēķināšanas noteikumos tiek norādīta vidiskās pēdas aprēķināšanā iekļaujamā ietekmes kategorija. Izvēles pamatā ir saskaņā ar starptautiskā līmenī izstrādātām zinātniski pamatotām metodēm veikta aktīvo punktu analīze, un tā tiek veikta, ņemot vērā:

Grozījums

Aprēķināšanas noteikumos tiek norādīta vidiskās pēdas aprēķināšanā iekļaujamā ietekmes kategorija **vai kategorijas, kā arī siltumnīcefekta gāzu emisijas**. Izvēles pamatā ir saskaņā ar starptautiskā līmenī izstrādātām zinātniski pamatotām metodēm veikta aktīvo punktu analīze, un tā tiek veikta, ņemot vērā:

Grozījums Nr. 119
Regulas priekšlikums
V pielikums – 5. punkts – 1. daļa – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) dažādo ietekmju relatīvo nozīmi, ieskaitot to relatīvo nozīmi **Savienības** klimata un vides **jomas mērķu sasniegšanā**;

Grozījums

a) dažādo ietekmju relatīvo nozīmi, ieskaitot to relatīvo nozīmi klimata un vides **jomā**;

Grozījums Nr. 120
Regulas priekšlikums
V pielikums – 6. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Aprēķināšanas noteikumos tiek paredzētas uzņēmumam specifiskas vai sekundāras datu kopas visiem attiecīgajiem procesiem un izejvielām.

Grozījums

Aprēķināšanas noteikumos tiek paredzētas uzņēmumam specifiskas vai sekundāras datu kopas visiem attiecīgajiem procesiem un izejvielām. ***Ikreiz, kad uzņēmumi var izvēlēties starp primāriem un sekundāriem datiem, tiek nodrošināts pietiekams stimuls aprēķināšanas metodē izmantot primāros datus.***

Grozījums Nr. 121
Regulas priekšlikums
V pielikums – 6. punkts – 3.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Aprēķinot 4. punktā minētajos procesa posmos izmantotās enerģijas CO₂ emisiju intensitāti, izmanto datus par attiecīgās valsts vai, ja iespējams, reģiona, kurā notikusi konkrētā darbība vai process, energoresursu struktūras vidējām CO₂ emisijām. Zemākus emisijas koeficientus izmanto tikai tad, ja uzņēmējs var ticami pierādīt, ka tā atsevišķie procesi vai energoapgāde ir mazāk oglekļietilpīga nekā vidējais enerģijas sadalījums valstī vai, ja iespējams, reģionā. To pierāda, izmantojot tiešu savienojumu ar atjaunojamās enerģijas ražotāju vai ražotāju ar zemāku oglekļa intensitāti vai līgumu, kas parāda laika un ģeogrāfisku saikni starp energoapgādi un uzņēmēja veikto izmantošanu, ko apliecina ar trešās personas verifikācijas paziņojumu.

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanas satvara izveide un grozījumu izdarīšana Regulās (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020
Atsauces	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 8.5.2023
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ENVI 8.5.2023
Iesaistītās komitejas — datums, kad paziņoja plenārsēdē	15.6.2023
Atzinuma sagatavotāja Iecelšanas datums	Jessica Polfjård 4.4.2023
Izskatīšana komitejā	24.5.2023
Pieņemšanas datums	18.7.2023
Galīgais balsojums	+: 52 –: 3 0: 13
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Mathilde Androuët, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Marek Paweł Balt, Aurélie Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Michael Bloss, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Agnès Evren, Helène Fritzon, Pär Holmgren, Jan Huitema, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, César Luena, Liudas Mažylis, Marina Measure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyragi, Nils Torvalds, Edina Tóth, Achille Variati, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Christophe Clergeau, Antoni Comín i Oliveres, Nicolás González Casares, Martin Häusling, Romana Jerković, Dan-Ștefan Motreanu, Manuela Ripa, Robert Roos, Susana Solís Pérez, Nicolae Ștefănuță
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marie Dauchy, Maria Noichl, Jörgen Warborn

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

52	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Bartosz Arłukowicz, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Dan-Ștefan Motreanu, Ljudmila Novak, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Christine Schneider, Maria Spyraki, Jörgen Warborn, Pernille Weiss
S&D	Pascal Canfin, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Erik Poulsen, Susana Solís Pérez, Nils Torvalds, Emma Wiesner, Michal Wiezik
The Left	Marek Paweł Balt, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Helène Fritzon, Nicolás González Casares, Romana Jerković, César Luena, Alessandra Moretti, Maria Noichl, Günther Sidl, Achille Variati, Petar Vitanov
Verts/ALE	Margrete Auken, Michael Bloss, Bas Eickhout, Martin Häusling, Pär Holmgren, Tilly Metz, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Nicolae Ștefănuță

3	-
ID	Sylvia Limmer
NI	Ivan Vilibor Sinčić, Edina Tóth

13	0
ECR	Joanna Kopcińska, Robert Roos, Alexandr Vondra
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Marie Dauchy, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone
The Left	Malin Björk, Marina Measure, Silvia Modig, Mick Wallace
Verts/ALE	Manuela Ripa

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

19.7.2023

ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160 - C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Atzinuma sagatavotāja: *Miriam Lexmann*

ĪSS PAMATOJUMS

Atzinuma sagatavotāja atbalsta Eiropas Komisijas priekšlikumu par sistēmu, lai nodrošinātu drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām. Attiecībā uz ES stratēģisko autonomiju ir būtiski, lai tā nebūtu atkarīga no dažiem piegādātājiem, jo īpaši, ja šīs valstis nav stratēģiskie partneri, bet gan sistēmiski sāncenši. Kritiski svarīgas izejvielas ir būtiskas ne tikai digitālās un zaļās pārkārtošanās sekmīgai īstenošanai, bet arī drošības un aizsardzības nozarei.

Tāpēc ES ir jāsamazina pašreizējā atkarība un jāpanāk līdzsvarotāks piegādātāju kopums. Ideālā gadījumā šiem piegādātājiem vajadzētu būt stabilām demokrātijām, kurām ir kopīgas vērtības. Ja tas nav iespējams dažu kritiski svarīgu izejvielu ierobežotās pieejamības dēļ, ir būtiski saglabāt pēc iespējas mazāku atkarību no atsevišķiem piegādātājiem, lai ģeopolitiskās spriedzes gadījumā izvairītos no piegādes traucējumiem. ES ir jāizvairās no atkarības no viena sistēmiska sāncenša aizstāšanas, lai tā kļūtu atkarīga tikai no vienas vai vairākām trešām valstīm, kas var radīt problēmas Savienības drošībai.

Stratēģiskas partnerības ar līdzīgas ideoloģijas valstīm ir pamats sekmīgai kritiski svarīgo izejvielu dažādošanai. Atzinuma sagatavotāja mudina Komisiju noslēgt vairāk šādu partnerību un pievienot kritiski svarīgu izejvielu komponentu esošajiem un turpmākajiem nolīgumiem ar trešām valstīm. Jo lielāks ir partnervalstu loks, jo stabilāks piedāvājums būs.

Atzinuma sagatavotāja ierosina stiprināt cilvēktiesību aspektu, lai nodrošinātu, ka piekļuve kritiski svarīgām izejvielām nenotiek uz trešo valstu iedzīvotāju un darbinieku rēķina.

GROZĪJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju ņemt vērā turpmāk minēto.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums 1. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(1) Piekļuve izejvielām ir būtiska Savienības ekonomikai un iekšējā tirgus funkcionēšanai. Ir vairākas izejvielas, ko neizmanto ne enerģētikā, ne lauksaimniecībā, bet kas, ņemot vērā tā lielo ekonomisko nozīmīgumu un augsto piegādes risku, ko nereti rada augsta piegāžu koncentrācija no dažām trešajām valstīm, ir uzskatāmas par kritiski svarīgām. Ņemot vērā daudzu šādu kritiski svarīgo izejvielu nozīmi zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanā un to izmantojumu aizsardzības un kosmosa nozarē, pieprasījums pēc tām turpmākajās desmitgadēs būtiski palielināsies. Vienlaikus uz pieaugošās ģeopolitiskās spriedzes un konkurences par resursiem fona palielinās piegādes traucējumu risks. Turklāt bez pienācīgas pārvaldības kritiski svarīgo izejvielu pieprasījuma pieaugums var negatīvi ietekmēt vidi un sabiedrību. Ņemot vērā šīs tendences, ir jāsteno pasākumi, lai nodrošinātu kritiski svarīgo izejvielu drošu un ilgtspējīgu piegādi un tādējādi garantētu Savienības ekonomisko noturību un atvērto stratēģisko autonomiju.

Grozījums

(1) Piekļuve izejvielām ir būtiska Savienības ekonomikai, ***drošībai un aizsardzībai, zaļās pārkārtošanās īstenošanai, kā arī*** iekšējā tirgus funkcionēšanai. Ir vairākas izejvielas, ko neizmanto ne enerģētikā, ne lauksaimniecībā, bet kas, ņemot vērā tā lielo ekonomisko nozīmīgumu un augsto piegādes risku, ko nereti rada augsta piegāžu koncentrācija no dažām trešajām valstīm, ir uzskatāmas par kritiski svarīgām ***un stratēģiskām. Bieži vien šajās trešās valstīs valda nedemokrātiski režīmi, un tās izmanto savus resursus, lai nepamatoti ietekmētu Savienību vai pat kā piespiedu mehānismus pret Savienību.*** Ņemot vērā daudzu šādu kritiski svarīgo izejvielu nozīmi zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanā un to izmantojumu ***drošības, aizsardzības un kosmosa nozarē,*** pieprasījums pēc tām turpmākajās desmitgadēs būtiski palielināsies. Vienlaikus uz pieaugošās ģeopolitiskās spriedzes, ***nepietiekamas koordinācijas gan ES, gan starp ES un tās stratēģiskajiem partneriem*** un konkurences par resursiem fona palielinās piegādes traucējumu risks. Turklāt bez pienācīgas pārvaldības ***un mazināšanas*** kritiski svarīgo izejvielu pieprasījuma pieaugums var nelabvēlīgi ietekmēt ***cilvēktiesības, vidi, ekonomiku*** un sabiedrību. Ņemot vērā šīs tendences, ir jāsteno pasākumi, lai nodrošinātu kritiski svarīgo izejvielu drošu un ilgtspējīgu piegādi un tādējādi garantētu Savienības ekonomisko noturību, ***drošību un aizsardzību*** un atvērto stratēģisko autonomiju ***saskaņā ar Versaļas 2022. gada 10. marta deklarāciju, Stratēģisko kompasu un kopīgo paziņojumu par aizsardzības investīciju***

trūkumu analīzi un turpmāko virzību.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums 1.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1a) Ņemot vērā Krievijas militāro agresiju pret Ukrainu, dalībvalstis ir apņēmušās stiprināt Eiropas aizsardzības spējas, īstenojot stratēģisku darbības virzienu, lai palielinātu Savienības spēju autonomi rīkoties aizsardzības jomā, papildinot Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) darbības.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums 1.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1b) Ķīnas Tautas Republikas (ĶTR) pieaugošais pašapzinīgums, tostarp agresīvā nostāja pret Taivānu, un Covid-19 pandēmijas sociālās un ekonomiskās sekas atklāja Savienības neaizsargātību un atkārtoti apstiprināja, ka nepieciešams mazināt risku Savienības attiecībās ar ĶTR un citām trešām valstīm.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums 1.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1c) Drošības situācija Eiropā un visā pasaulē prasa steidzami apsvērt, kā stiprināt piegādes ķēdes noturību, tostarp aizsardzības nozarē.

Grozījums Nr. 5
Regulas priekšlikums
2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(2) Kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu sarežģītības un transnacionālā rakstura dēļ nekoordinētiem valstu līmeņa pasākumiem kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai ir liels potenciāls radīt konkurences kropļojumus un sadrumstalot iekšējo tirgu. Līdz ar to, lai garantētu iekšējā tirgus funkcionēšanu, būtu **jāveido** vienots **Savienības** satvars šīs centrālās problēmas kolektīvai risināšanai.

Grozījums

(2) Kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu sarežģītības un transnacionālā rakstura dēļ, **kā arī ņemot vērā drošības problēmas, ar kurām saskaras daudzi izejvielu piegādātāji, un draudus transportam**, nekoordinētiem valstu līmeņa pasākumiem kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai ir liels potenciāls radīt konkurences kropļojumus un sadrumstalot iekšējo tirgu. Līdz ar to, lai garantētu iekšējā tirgus funkcionēšanu, **ES** būtu **jāizveido** vienots satvars šīs centrālās problēmas kolektīvai risināšanai.

Or. en

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
2.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(2a) Tiklīdz Savienība būs izveidojusi savu vienoto satvaru, lai nodrošinātu kritiski svarīgo izejvielu drošu un ilgtspējīgu piegādi, būs nepieciešams strukturēts dialogs ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai dalītos ar vajadzību analīzi un kartēšanu attiecībā uz resursiem un kritiski svarīgo izejvielu ieguvī, izvairītos no kaitīgas sacensības starp partneriem un turklāt apvienotu spējas iegūt savstarpēji izdevīgu piekļuvi kritiski svarīgām izejvielām.

Or. en

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums 3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(3) Pirmkārt, lai efektīvi nodrošinātu Savienībai drošu un ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu piegādi, šajā satvarā būtu jāiekļauj pasākumi Savienības pieaugošā piegādes riska mazināšanai, stiprinot Savienības spējas visos stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes posmos, ieskaitot ieguvī, apstrādi un pārstrādi, virzoties uz katrai stratēģiskajai izejvielai noteikto kritēriju izpildi. Otrkārt, tā kā Savienība turpinās paļauties uz importu, satvarā būtu jāiekļauj pasākumi stratēģisko izejvielu ārējās piegādes dažādošanai. Treškārt, ir jāparedz pasākumi, ar ko nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un mazināt esošos un turpmākos piegādes riskus. **Ceturtkārt**, satvarā būtu jāparedz pasākumi Savienībā patērēto kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un ilgtspējas uzlabošanai.

Grozījums

(3) Pirmkārt, lai efektīvi nodrošinātu Savienībai drošu, **nekavētu** un ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu piegādi, šajā satvarā būtu jāiekļauj pasākumi Savienības **pieprasījuma, atkarības un** pieaugošā piegādes riska mazināšanai, stiprinot Savienības spējas visos stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes posmos, ieskaitot ieguvī, apstrādi un pārstrādi, **kā arī transporta infrastruktūru**, virzoties uz katrai stratēģiskajai izejvielai noteikto kritēriju izpildi. Otrkārt, tā kā Savienība turpinās paļauties uz importu, satvarā būtu jāiekļauj pasākumi stratēģisko izejvielu ārējās piegādes dažādošanai **un tās atkarības samazināšanai, jo īpaši no trešām valstīm, kuras Savienība ir atzinusi par sistēmiskiem konkurentiem, rada tiešus draudus Savienībai un/vai apdraud uz noteikumiem balstītu multilaterālismu un demokrātiskās pamatvērtības, jo īpaši Ķīnas Tautas Republiku**. Treškārt, **pasākumiem, kuru mērķis ir palielināt diversifikāciju, ir jāatbilst Savienības stratēģiskajām interesēm un principiem, kas nostiprināti ES līgumos**. **Ceturtkārt**, ir jāparedz pasākumi, ar ko nostiprināt Savienības spējas **identificēt**, uzraudzīt un mazināt esošos un turpmākos piegādes riskus. **Piektkārt**, satvarā būtu jāparedz pasākumi Savienībā patērēto kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un ilgtspējas uzlabošanai **un būtu jāparedz sadarbības stratēģijas šādu pasākumu veicināšanai trešās valstīs**.

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums 3.a apsvērums (jauns)

(3a) Turpmākie ES brīvās tirdzniecības un partnerattiecību nolīgumi var nodrošināt ne tikai lielāku piegādes drošību, bet arī uzticamu politisko un ekonomisko satvaru attiecībām ar trešām valstīm. ES būtu jānodrošina, ka esošie un turpmākie tirdzniecības nolīgumi atbalsta taisnīgu zaļo pārkārtošanos jaunattīstības valstīs, ievērojot principu "nenodarīt būtisku kaitējumu", un, ja iespējams, tajos būtu jāiekļauj īpaši noteikumi par kritiski svarīgām izejvielām. Tas ir jāpapildina ar brīvās tirdzniecības nolīgumu, tostarp tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības nodaļu, pastiprinātu uzraudzību un izpildi, lai nodrošinātu, ka Savienības partneri paredz un izpilda saistības un noteikumus par kritiski svarīgu izejvielu atbildīgu sagādi.

**Grozījums Nr. 9
Regulas priekšlikums
4. apsvēruma**

(4) Lai nodrošinātu, ka regulā paredzētie pasākumi attiecas uz vissvarīgākajām izejvielām, būtu jāizveido stratēģisko izejvielu saraksts un kritiski svarīgo izejvielu saraksts. Šie saraksti būtu arī jāizmanto, lai virzītu un koordinētu dalībvalstu centienus šīs regulas mērķu izpildes veicināšanai. Stratēģisko izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas ar lielu stratēģisko nozīmi, ņemot vērā to izmantojumu stratēģiskajās tehnoloģijās, kuras ir zaļās un digitālās pārkārtošanās pamatā, vai to izmantojumu aizsardzības un kosmosa nozarē, izejvielas, kurām raksturīga potenciāli liela plaisa starp globālo piedāvājumu un prognozēto pieprasījumu un kuru ražošanas jaudas ir salīdzinoši grūti palielināt, piemēram,

(4) Lai nodrošinātu, ka regulā paredzētie pasākumi attiecas uz vissvarīgākajām izejvielām, būtu jāizveido stratēģisko izejvielu saraksts un kritiski svarīgo izejvielu saraksts. Šie saraksti būtu arī jāizmanto, lai virzītu un koordinētu dalībvalstu centienus šīs regulas mērķu izpildes veicināšanai. Stratēģisko izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas ar lielu stratēģisko nozīmi, ņemot vērā to izmantojumu stratēģiskajās tehnoloģijās, kuras ir zaļās un digitālās pārkārtošanās pamatā, vai to izmantojumu aizsardzības un kosmosa nozarē, izejvielas, kurām raksturīga potenciāli liela plaisa starp globālo piedāvājumu un prognozēto pieprasījumu un kuru ražošanas jaudas ir salīdzinoši grūti palielināt, piemēram,

piegādes jaudu palielinošu jaunu projektu izpildes ilguma dēļ. Stratēģisko izejvielu saraksts būtu regulāri jāpārskata un nepieciešamības gadījumā jāatjaunina, lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās pārmaiņas. Lai nodrošinātu to, ka centieni palielināt Savienības kapacitāti visā vērtības ķēdē, nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un mazināt piegādes riskus un palielināt piegādes dažādību ir vērsti uz tām izejvielām, kurām tie ir visvajadzīgākie, attiecīgie pasākumi būtu jāpiemēro tikai stratēģisko izejvielu sarakstam.

piegādes jaudu palielinošu jaunu projektu izpildes ilguma dēļ. Stratēģisko izejvielu saraksts būtu regulāri jāpārskata un nepieciešamības gadījumā jāatjaunina, lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās pārmaiņas. ***Novērtējumā būtu jāņem vērā ne tikai jaunākie pieejamie dati, bet arī paredzamā pieprasījuma un piedāvājuma attīstība attiecīgā pārskata periodā, lai tādējādi novērstu iespējamus turpmākos trūkumus vai piegādes traucējumus.*** Lai nodrošinātu to, ka centieni palielināt Savienības kapacitāti visā vērtības ķēdē, nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un mazināt piegādes riskus un palielināt piegādes dažādību ir vērsti uz tām izejvielām, kurām tie ir visvajadzīgākie, attiecīgie pasākumi būtu jāpiemēro tikai stratēģisko izejvielu sarakstam.

Or. en

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums

5. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(5) Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj visas stratēģiskās izejvielas, kā arī citas izejvielas, kuras ir ļoti svarīgas Savienības ekonomikai kopumā un kuras ir saistītas ar augstu piegādes traucējumu risku. Lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās izmaiņas, Komisijai būtu jāturpina pašreizējā prakse un regulāri jāveic novērtējums, pamatojoties uz datiem par plaša izejvielu klāsta ražošanu, tirdzniecību, izmantošanu, reciklēšanu un aizstāšanu, lai atjauninātu kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu sarakstus, atspoguļojot ar šīm izejvielām saistītās ekonomiskās nozīmes un piegādes riska dinamiku. Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas, kuras sasniedz vai pārsniedz ekonomiskā

Grozījums

(5) Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj visas stratēģiskās izejvielas, kā arī citas izejvielas, kuras ir ļoti svarīgas Savienības ekonomikai kopumā un kuras ir saistītas ar augstu piegādes traucējumu risku ***dabisku vai tīšu iemeslu dēļ.*** Lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās izmaiņas, Komisijai būtu jāturpina pašreizējā prakse un regulāri jāveic novērtējums, pamatojoties uz datiem par plaša izejvielu klāsta ražošanu, tirdzniecību, izmantošanu, reciklēšanu un aizstāšanu, lai atjauninātu kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu sarakstus, atspoguļojot ar šīm izejvielām saistītās ekonomiskās nozīmes un piegādes riska dinamiku. Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas, kuras

nozīmīguma un piegādes riska sliekšņvērtības, neklasificējot attiecīgās izejvielas pēc to kritiskuma. Šis novērtējums būtu jābalsta uz vidējiem rādītājiem saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem datiem par *piecu* gadu periodu. Šajā regulā paredzētie pasākumi attiecībā uz vienotu kontaktpunktu atļauju izsniegšanai, plānošanai, izpētei, uzraudzībai, apritīgumam un ilgtspējai būtu jāattiecinā uz visām kritiski svarīgajām izejvielām.

sasniedz vai pārsniedz ekonomiskā nozīmīguma un piegādes riska sliekšņvērtības, neklasificējot attiecīgās izejvielas pēc to kritiskuma. Šis novērtējums būtu jābalsta uz vidējiem rādītājiem saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem datiem par *divu* gadu periodu. Šajā regulā paredzētie pasākumi attiecībā uz vienotu kontaktpunktu atļauju izsniegšanai, plānošanai, izpētei, uzraudzībai, apritīgumam un ilgtspējai būtu jāattiecinā uz visām kritiski svarīgajām izejvielām.

Or. en

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums

6. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(6) Lai stiprinātu Savienības kapacitāti stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes jomā, būtu jānosaka kritēriji, lai vadītu centienus un sekotu līdzī progresam. Mērķim vajadzētu būt kapacitātes palielināšanai attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ikvienā vērtības ķēdes posmā, vienlaikus tiecoties izpildīt vispārīgus kapacitātes kritērijus attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu iegūvi, apstrādi un reciklēšanu. Pirmkārt, Savienībai būtu jāpalielina pašai savu stratēģisko izejvielu ģeoloģisko resursu izmantošana un jāpalielina kapacitāte, lai tā varētu iegūt vismaz 10 % no Savienībā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Ņemot vērā to, ka ieguves jauda ir lielā mērā atkarīga no Savienības ģeoloģisko resursu pieejamības, šā kritērija izpilde ir atkarīga no šīs pieejamības. Otrkārt, lai izveidotu pilnu vērtības ķēdi un novērstu sastrēgumpunktus starpposmos, Savienībai vienlaikus būtu arī jāpalielina sava pārstrādes jauda visā vērtības ķēdē, nodrošinot, ka tā spēj saražot vismaz 40 % no gadā patērētajām stratēģiskajām

Grozījums

(6) Lai stiprinātu Savienības kapacitāti stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes jomā, būtu jānosaka kritēriji, lai vadītu centienus un sekotu līdzī progresam. Mērķim vajadzētu būt kapacitātes palielināšanai attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ikvienā vērtības ķēdes posmā, vienlaikus tiecoties izpildīt vispārīgus kapacitātes kritērijus attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu iegūvi, *transportēšanu*, apstrādi un reciklēšanu. Pirmkārt, Savienībai būtu jāpalielina pašai savu stratēģisko izejvielu ģeoloģisko resursu izmantošana un jāpalielina kapacitāte, lai tā varētu iegūt vismaz 10 % no Savienībā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Ņemot vērā to, ka ieguves jauda ir lielā mērā atkarīga no Savienības ģeoloģisko resursu pieejamības, šā kritērija izpilde ir atkarīga no šīs pieejamības. Otrkārt, lai izveidotu pilnu vērtības ķēdi un novērstu sastrēgumpunktus starpposmos, Savienībai vienlaikus būtu arī jāpalielina sava pārstrādes jauda visā vērtības ķēdē, nodrošinot, ka tā spēj saražot vismaz 40 %

izejvielām. Treškārt, paredzams, ka turpmākajās desmitgadēs aizvien lielāku daļu Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu varēs nodrošināt ar sekundārajām izejvielām, tādējādi uzlabojot gan Savienības izejvielu piegādes drošību, gan ilgtspēju. Tāpēc Savienības reciklēšanas jaudai būtu jāspēj nodrošināt vismaz 15 % no Savienībā gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Šie kritēriji attiecas uz periodu līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119²⁹ noteiktajiem Savienības klimata un enerģijas mērķrādītājiem un digitālās desmitgades³⁰ satvarā noteiktajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kuru sasniegšanu tie veicina. Vienlaikus kvalitatīvas darbavietas, ieskaitot prasmju attīstīšanu un pāreju no vienas darbavietas uz citu, risinās riskus nozares darba tirgū un palīdzēs nodrošināt ES konkurētspēju.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4.–26. lpp.).

no gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Treškārt, paredzams, ka turpmākajās desmitgadēs aizvien lielāku daļu Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu varēs nodrošināt ar sekundārajām izejvielām, tādējādi uzlabojot gan Savienības izejvielu piegādes drošību, gan ilgtspēju. Tāpēc Savienības reciklēšanas jaudai būtu jāspēj nodrošināt vismaz 15 % no Savienībā gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Šie kritēriji attiecas uz periodu līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119²⁹ noteiktajiem Savienības klimata un enerģijas mērķrādītājiem un digitālās desmitgades³⁰ satvarā noteiktajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kuru sasniegšanu tie veicina. Vienlaikus kvalitatīvas darbavietas, ieskaitot prasmju attīstīšanu un pāreju no vienas darbavietas uz citu, risinās riskus nozares darba tirgū un palīdzēs nodrošināt ES konkurētspēju.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4.–26. lpp.).

Or. en

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums 7. apsvērums

(7) Attiecībā uz dažām izejvielām Savienība ir teju pilnīgi atkarīga no vienas valsts piegādēm. Šāda atkarība rada augstu piegādes pārtraukumu risku. Lai ierobežotu šādu **iespējamo risku** un palielinātu Savienības ekonomikas noturību, būtu jācenšas panākt, lai līdz 2030. gadam Savienība vairs nebūtu atkarīga no vienas trešās valsts vairāk nekā 65 % apmērā no jebkuras stratēģiski svarīgās izejvielas (neapstrādātā veidā vai jebkādā apstrādes posmā esošas) piegādes, **tomēr īpašus nosacījumus piemērojot valstīm, ar kurām Savienībai ir izveidota stratēģiskā partnerība attiecībā uz izejvielām, kas dod lielākas garantijas saistībā ar piegādes riskiem.**

(7) Attiecībā uz dažām izejvielām Savienība ir teju pilnīgi atkarīga no vienas valsts piegādēm. Šāda atkarība rada augstu piegādes traucējumu risku **un Ķīnas Tautas Republikas gadījumā palielina Savienības neaizsargātības un drošības riskus. Tāpat liels skaits stratēģisko izejvielu tiek iegūtas no valstīm, kurās kalnrūpniecība ir saistīta ar nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem, pārvaldības pasliktināšanos, konfliktiem un vides iznīcināšanu.** Lai ierobežotu šādu nelabvēlīgu ietekmi un palielinātu Savienības ekonomikas noturību, būtu jācenšas panākt, lai līdz 2030. gadam Savienība vairs nebūtu atkarīga no vienas trešās valsts vairāk nekā 65 % apmērā, **nākotnē tiecoties turpināt samazināt šo atkarību līdz aptuveni 45 % apmērā,** no jebkuras stratēģiski svarīgās izejvielas (neapstrādātā veidā vai jebkādā apstrādes posmā esošas) piegādes **un ka tā ir īstenojusi autonomus un sadarbīgus pasākumus, lai mazinātu cilvēktiesību pārkāpumu un vides iznīcināšanas risku izejvielu piegādes ķēdē, tostarp izmantojot stratēģiskās partnerības. Turklāt šāda atkarība būtu pakāpeniski jāsamazina un jānovēd līdz minimumam gadījumos, kad tā mūs saista ar nedemokrātiskām valstīm, kuras aktīvi apstrīd uz noteikumiem balsītu starptautisko sistēmu.**

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums

10. apsvēruma

(10) Lai dažādotu Savienības stratēģisko izejvielu piegādi, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē tādi stratēģiskie projekti trešajās valstīs, kuros ir plānots

(10) Lai dažādotu Savienības stratēģisko izejvielu piegādi, Komisijai ar valdes atbalstu **un, ja iespējams, koordinējot darbības ar līdzīgi domājošiem**

aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvī, apstrādi vai reciklēšanu. Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu, **tiem** nepieciešama labāka piekļuve finansējumam. Lai nodrošinātu, ka tie rada pievienoto vērtību, būtu jāizvērtē projektu atbilstība noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā Savienībā īstenotajiem projektiem arī trešajās valstīs īstenotajiem stratēģiskajiem projektiem būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Projektiem, kuri tiek īstenoti jaunietekmes tirgos un jaunattīstības ekonomikās, vajadzētu būt abpusēji izdevīgiem Savienībai un iesaistītajai trešajai valstij un būtu jārada pievienotā vērtība šajā valstī, ņemot arī vērā atbilstību Savienības kopējai tirdzniecības politikai. Šāda vērtība var izrietēt no projekta devuma vairāk nekā vienā vērtības ķēdes posmā, kā arī no tā radītajiem plašākiem ekonomiskajiem un sociālajiem ieguvumiem, ieskaitot starptautiskajiem standartiem atbilstošu darbavietu radīšanu. Ja Komisijas vērtējumā šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu.

partneriem, tostarp G7, NATO un EBTA dalībvalstīm, būtu jāidentificē tādi stratēģiskie projekti trešajās valstīs, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvī, **transportēšanu**, apstrādi vai reciklēšanu. Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu **un to savstarpēju izdevīgumu, trešām valstīm** nepieciešama labāka piekļuve finansējumam **un zināšanu un tehnoloģiju nodošanas mehānismiem**. Lai nodrošinātu, ka tie rada pievienoto vērtību, būtu jāizvērtē projektu atbilstība noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā Savienībā īstenotajiem projektiem arī trešajās valstīs īstenotajiem stratēģiskajiem projektiem būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā, **pilnībā ievērojot cilvēktiesības un vidi un pamatojoties uz stingriem ietekmes uz vidi un sociālās ietekmes novērtējumiem, kā arī uzticamības principa īstenošanu**. Projektiem, kuri tiek īstenoti jaunietekmes tirgos un jaunattīstības ekonomikās, vajadzētu būt abpusēji izdevīgiem Savienībai un iesaistītajai trešajai valstij un būtu jārada pievienotā vērtība šajā valstī, ņemot arī vērā **ES līgumos nostiprinātos principus**, atbilstību Savienības kopējai tirdzniecības politikai **un stratēģiskās prioritātes, kā arī attiecīgos starptautiskos nolīgumus un konvencijas, it sevišķi SDO konvencijas un tiesības uz brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu saskaņā ar ANO Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām (UNDRIP)**. Šāda vērtība var izrietēt no projekta devuma vairāk nekā vienā **visas** vērtības ķēdes posmā, kā arī no tā radītajiem plašākiem ekonomiskajiem un sociālajiem ieguvumiem, ieskaitot starptautiskajiem standartiem atbilstošu darbavietu radīšanu. Ja Komisijas vērtējumā šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums 11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(11) Lai nodrošinātu intensīvākas izejvielu ražošanas ilgtspēju, jauni izejvielu projekti būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Šajā nolūkā stratēģiskie projekti, kuri saņem atbalstu šīs regulas satvarā, būtu jāvērtē, ņemot vērā starptautiskos instrumentus, kas aptver visus ES ilgtspējīgu izejvielu principos³¹ uzsvērtos ilgtspējas aspektus, tostarp vides aizsardzības, sociāli atbildīgas prakses, arī cilvēktiesību, piemēram, sieviešu tiesību, kā arī pārredzamas uzņēmējdarbības prakses nodrošināšanu. Projektiem arī būtu jānodrošina vietējo kopienu godprātīga iesaiste, kā arī visaptveroša un jēgpilna sabiedriskā apspriešana, tostarp arī ar pamatiedzīvotājiem. Lai projektu virzītājiem nodrošinātu skaidru un efektīvu veidu, kā izpildīt šo kritēriju, par pietiekamu būtu uzskatāma atbilstība attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, starptautiskajiem standartiem, vadlīnijām un principiem vai *dalība* šajā regulā *atzītās* sertifikācijas *programmās*.

Grozījums

(11) Lai nodrošinātu intensīvākas izejvielu ražošanas **sociālo un vidisko** ilgtspēju, jauni izejvielu projekti būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā, **ņemot vērā cilvēktiesības**. Šajā nolūkā stratēģiskie projekti, kuri saņem atbalstu šīs regulas satvarā, būtu jāvērtē, ņemot vērā starptautiskos instrumentus, kas aptver visus ES ilgtspējīgu izejvielu principos³¹ uzsvērtos ilgtspējas aspektus, tostarp vides aizsardzības, sociāli atbildīgas prakses, arī cilvēktiesību, piemēram, sieviešu **un bērnu** tiesību, kā arī pārredzamas uzņēmējdarbības prakses nodrošināšanu. Projektiem arī būtu jānodrošina vietējo kopienu godprātīga iesaiste, kā arī visaptveroša, **pragmatiska** un jēgpilna **iepriekšēja** sabiedriskā apspriešana, tostarp arī ar pamatiedzīvotājiem. Lai projektu virzītājiem nodrošinātu skaidru un efektīvu veidu, kā izpildīt šo kritēriju, par pietiekamu būtu uzskatāma atbilstība attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, **tostarp Direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju par tādu produktu aizliegšanu Savienības tirgū, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu**, starptautiskajiem standartiem, vadlīnijām un principiem vai **atbilstība** šajā regulā **atzītām** sertifikācijas **programmām**. **Projektu virzītājiem vajadzētu būt padziļinātai izpratnei par valsti, ar kuru viņi risina sarunas, jāveido attiecības ar vietējām kopienām un patiesi jāizprot viņu vajadzības, ieguldījums un rezultāti projektā. ES ir jāveido ilgtermiņa partnerības, kas pārsniedz mērķi tikai piekļūt izejvielām, bet rada diplomātiskas saites dziļi polarizētā ģeopolitiskajā kontekstā. Lai nodrošinātu, ka**

stratēģiskie projekti tiek īstenoti ilgtspējīgā veidā un tajos tiek ievērotas civiltiesības, būtu jāizveido īpaša padomes apakšgrupa, kurā piedalītos eksperti no dalībvalstīm un Komisijas, kā arī attiecīgās ieinteresētās personas, lai uzraudzītu un novērstu iespējamus trūkumus saistībā ar šiem aspektiem.

³¹ Eiropas Komisija, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, EU principles for sustainable raw materials, Publikāciju birojs, 2021. g., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.

³¹ Eiropas Komisija, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, EU principles for sustainable raw materials, Publikāciju birojs, 2021. g., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.

Grozījums Nr. 15 Regulas priekšlikums 12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(12) Ikvienam stratēģisko izejvielu projekta virzītājam būtu jāvar vērsties pie Komisijas, lai tā atzītu attiecīgo projektu par stratēģisku projektu. Pieteikumā būtu jāiekļauj vairāki dokumenti un pierādījumi par atbilstību kritērijiem. Lai varētu labāk novērtēt projekta sociālo, vidisko un ekonomisko dzīvotspēju, īstenojamību, kā arī prognožu ticamības līmeni, projekta virzītājam būtu jānorāda arī projekta klasifikācija saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas resursu pamatklasifikāciju, un objektīvas validācijas nolūkā šī klasifikācija būtu jāpamato ar atbilstošiem pierādījumiem. Pieteikumā būtu jāiekļauj arī projekta īstenošanas grafiks, lai varētu aplēst, kad projekts varētu sākt veicināt iekšzemes jaudas vai dažādošanas kritēriju izpildi. Tā kā, lai izrakteņu ieguves projekti tiktu īstenoti efektīvi, būtiska nozīme ir sabiedrības atbalstam, projekta virzītājam arī būtu jāiesniedz sabiedrības **atbalsta** nodrošināšanas pasākumu plāns. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš sociālajiem partneriem, pilsoniskajai sabiedrībai un

Grozījums

(12) Ikvienam stratēģisko izejvielu projekta virzītājam būtu jāvar vērsties pie Komisijas, lai tā atzītu attiecīgo projektu par stratēģisku projektu. Pieteikumā būtu jāiekļauj vairāki dokumenti un pierādījumi par atbilstību kritērijiem. Lai varētu labāk novērtēt projekta sociālo, vidisko un ekonomisko dzīvotspēju, īstenojamību, kā arī prognožu ticamības līmeni, projekta virzītājam būtu jānorāda arī projekta klasifikācija saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas resursu pamatklasifikāciju, un objektīvas validācijas nolūkā šī klasifikācija būtu jāpamato ar atbilstošiem pierādījumiem. Pieteikumā būtu jāiekļauj arī projekta īstenošanas grafiks, lai varētu aplēst, kad projekts varētu sākt veicināt iekšzemes jaudas vai dažādošanas kritēriju izpildi. Tā kā, lai izrakteņu ieguves projekti tiktu īstenoti efektīvi, būtiska nozīme ir sabiedrības atbalstam, projekta virzītājam arī būtu jāiesniedz sabiedrības **līdzdalības** nodrošināšanas pasākumu plāns. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš sociālajiem partneriem, pilsoniskajai sabiedrībai un

citiem uzraudzībā iesaistītajiem. Virzītājam arī būtu jāiesniedz uzņēmējdarbības plāns, kurā iekļauta informācija par projekta finansiālo dzīvotspēju un sniegts finansējuma un jau noslēgto patēriņa līgumu pārskats, kā arī aplēses par potenciāli radītajām darbavietām un projekta vajadzībām attiecībā uz prasmīgu darbaspēku, ieskaitot darbinieku kvalifikācijas celšanu un pārkvalificēšanos.

citiem uzraudzībā iesaistītajiem. Virzītājam arī būtu jāiesniedz uzņēmējdarbības plāns, kurā iekļauta informācija par projekta finansiālo dzīvotspēju un sniegts finansējuma un jau noslēgto patēriņa līgumu pārskats, kā arī aplēses par potenciāli radītajām darbavietām un projekta vajadzībām attiecībā uz prasmīgu darbaspēku, ieskaitot darbinieku kvalifikācijas celšanu un pārkvalificēšanos.

Or. en

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums 13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(13) Lai nodrošinātu pieteikumu efektīvu un rezultatīvu izskatīšanu, Komisijai būtu jāspēj prioritizēt ar nepietiekami pārstāvētiem vērtības ķēdes posmiem vai stratēģiskajām izejvielām saistīto projektu pieteikumus un tādējādi nodrošināt Savienības līdzsvarotu virzību uz visu šajā regulā iekļauto Savienības kapacitātes kritēriju izpildi.

Grozījums

(13) Lai nodrošinātu pieteikumu efektīvu un rezultatīvu izskatīšanu, Komisijai būtu jāspēj prioritizēt ar nepietiekami pārstāvētiem vērtības ķēdes posmiem vai stratēģiskajām izejvielām saistīto projektu pieteikumus un tādējādi nodrošināt Savienības līdzsvarotu virzību uz visu šajā regulā iekļauto Savienības kapacitātes kritēriju izpildi. ***Komisijai būtu arī proaktīvi jāmeklē partnervalstis, lai veicinātu stratēģisko sadarbību.***

Or. en

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums 14. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(14) Tā kā, lai nodrošinātu stratēģiskā projekta efektīvu īstenošanu, ir nepieciešama sadarbība ar dalībvalsti, kuras teritorijā projekts tiks īstenots,

Grozījums

(14) Tā kā, lai nodrošinātu stratēģiskā projekta efektīvu īstenošanu, ir nepieciešama sadarbība ar dalībvalsti, kuras teritorijā projekts tiks īstenots,

dalībvalstij vajadzētu būt tiesīgai iebilst un tādējādi nepieļaut, ka projektam tiek piešķirts stratēģiska projekta statuss pret tās gribu. Tādā gadījumā attiecīgajai dalībvalstij būtu jāsniedz sava atteikuma pamatojums, atsaucoties uz piemērojamajiem kritērijiem. Savienībai arī nevajadzētu piešķirt stratēģiska projekta statusu tādiem projektiem, ko trešā valsts īsteno pret tās valdības gribu, tāpēc tai būtu jāatturas no šādas rīcības, ja pret to iebilst trešās valsts valdība.

dalībvalstij vajadzētu būt tiesīgai iebilst un tādējādi nepieļaut, ka projektam tiek piešķirts stratēģiska projekta statuss pret tās gribu. Tādā gadījumā attiecīgajai dalībvalstij būtu jāsniedz sava atteikuma pamatojums, atsaucoties uz piemērojamajiem kritērijiem. Savienībai arī nevajadzētu piešķirt stratēģiska projekta statusu tādiem projektiem, ko trešā valsts īsteno pret tās valdības gribu, tāpēc tai būtu jāatturas no šādas rīcības, ja pret to iebilst trešās valsts valdība, ***ņemot vērā, ka vides un sociālā ietekme ir galvenie faktori, kas izraisa sabiedrības iebildumus ieguves nozarē.***

Or. en

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums

19. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(19) Tā kā stratēģiskajiem projektiem ir liela nozīme Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanā un tie veicina Savienības atvērto stratēģisko autonomiju un zaļo un digitālo pārkārtošanos, atbildīgajām atļaujas izsniedzošajām iestādēm tie būtu jāuzskata par sabiedriski nozīmīgiem. Atļauja īstenot stratēģiskos projektus, kuriem ir negatīva ietekme uz vidi, ciktāl uz to attiecas Direktīvas 2000/60/EK, Padomes Direktīva 92/43/EEK un Direktīvas 2009/147/EK³⁹ darbības joma, ir izsniedzama, ja atbildīgā atļauju izsniedzošā iestāde, pamatojoties uz konkrētā gadījuma novērtējumu, secina, ka projekta īstenotās sabiedrības intereses ir svarīgākas par ietekmi, ja vien ir izpildīti visi šo direktīvu nosacījumi. Attiecīgos gadījumos konkrētā projekta novērtējumā būtu jāņem vērā ieguves vietas ģeoloģiskā specifika, kuras dēļ lēmumi ir piesaistīti konkrētai vietai.

Grozījums

(19) Tā kā stratēģiskajiem projektiem ir liela nozīme Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošības nodrošināšanā un tie veicina Savienības ***drošību, noturību*** atvērto stratēģisko autonomiju un zaļo un digitālo pārkārtošanos, atbildīgajām atļaujas izsniedzošajām iestādēm tie būtu jāuzskata par sabiedriski nozīmīgiem. Atļauja īstenot stratēģiskos projektus, kuriem ir negatīva ietekme uz vidi, ciktāl uz to attiecas Direktīvas 2000/60/EK, Padomes Direktīva 92/43/EEK un Direktīvas 2009/147/EK darbības joma, ir izsniedzama, ja atbildīgā atļauju izsniedzošā iestāde, pamatojoties uz konkrētā gadījuma novērtējumu, secina, ka projekta īstenotās sabiedrības intereses ir svarīgākas par ietekmi, ja vien ir izpildīti visi šo direktīvu nosacījumi. Attiecīgos gadījumos konkrētā projekta novērtējumā būtu jāņem vērā ieguves vietas ģeoloģiskā specifika, kuras dēļ lēmumi ir piesaistīti

konkrētai vietai.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7.–25. lpp.).

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7.–25. lpp.).

Or. en

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums

20. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(20) Lai mazinātu atļauju izsniegšanas procesa sarežģītību un palielinātu efektivitāti un pārredzamību, kritiski svarīgo izejvielu projektu virzītājiem būtu jāvar sadarboties ar vienu valsts iestādi, kura atbild par visa atļaujas izsniegšanas procesa virzīšanu un koordinēšanu, un stratēģisko projektu gadījumā iestāde izsniedz visaptverošu lēmumu atbilstošā termiņā. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāieceļ viena kompetentā valsts iestāde. Ja to paredz dalībvalsts iekšējā kārtība, ir jābūt iespējai kompetentās valsts iestādes uzdevumus deleģēt citai iestādei ar tādiem pašiem nosacījumiem. Lai nodrošinātu pienākumu efektīvu izpildi, dalībvalstīm savai kompetentajai valsts iestādei vai citai iestādei, kas rīkojas tās vārdā, būtu jānodrošina pietiekami daudz darbinieku un resursu.

Grozījums

(20) Lai mazinātu atļauju izsniegšanas procesa sarežģītību un palielinātu efektivitāti un pārredzamību, kritiski svarīgo izejvielu projektu virzītājiem būtu jāvar sadarboties ar vienu valsts iestādi, kura atbild par visa atļaujas izsniegšanas procesa virzīšanu un koordinēšanu, un stratēģisko projektu gadījumā iestāde izsniedz visaptverošu lēmumu atbilstošā termiņā. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāieceļ viena kompetentā valsts iestāde. Ja to paredz dalībvalsts iekšējā kārtība, ir jābūt iespējai kompetentās valsts iestādes uzdevumus deleģēt citai iestādei ar tādiem pašiem nosacījumiem. Lai nodrošinātu pienākumu efektīvu izpildi, dalībvalstīm savai kompetentajai valsts iestādei vai citai iestādei, kas rīkojas tās vārdā, būtu jānodrošina pietiekami daudz *kvalificētu* darbinieku un resursu.

Or. en

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums

25. apsvērums

(25) Konflikti par zemes izmantošanu var **radīt šķēršļus** kritiski svarīgo izejvielu **projektu īstenošanai**. Labi izstrādāti plāni, ieskaitot telpiskos plānus un zonējumu, kuros ir ņemts vērā kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanas potenciāls un izvērtēta to iespējamā ietekme uz vidi, var palīdzēt līdzsvarot sabiedrības labumu un intereses, mazināt konfliktu risku un paātrināt izejvielu projektu ilgtspējīgu īstenošanu Savienībā. Līdz ar to atbildīgajām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, izstrādājot attiecīgos plānus, būtu jāapsver iespēja tajos iekļaut noteikumus par izejvielu projektiem.

(25) Konflikti par zemes izmantošanu var **rasties, īstenojot** kritiski svarīgo izejvielu **projektus, jo īpaši jaunattīstības valstīs, kur piespiedu izlikšana no mājokļa vai pārvietošana ir kalnrūpniecības darbību parasta iezīme**. Labi izstrādāti plāni, ieskaitot telpiskos plānus un zonējumu, kuros ir ņemts vērā kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanas potenciāls un izvērtēta to iespējamā ietekme uz vidi, var palīdzēt līdzsvarot sabiedrības labumu un intereses, mazināt konfliktu risku un paātrināt izejvielu projektu ilgtspējīgu īstenošanu Savienībā. Līdz ar to atbildīgajām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, izstrādājot attiecīgos plānus, būtu jāapsver iespēja tajos iekļaut noteikumus par izejvielu projektiem.

Or. en

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums 28. apsvēruma

(28) Lai pārvarētu ierobežojumus, ko rada patlaban bieži vien sadrumstalotie publiskie un privātie investīciju centieni, veicinātu integrāciju un ieguldījumu ienesīgumu, Komisijai, dalībvalstīm un atbalstošajām bankām vajadzētu labāk koordinēt rīcību un veidot esošo Savienības un valstu finansējuma programmu sinerģiju, kā arī nodrošināt labāku koordināciju un sadarbību ar nozari un galvenajām privātā sektora ieinteresētajām personām. Šajā nolūkā būtu jāizveido īpaša valdes apakšgrupa, kurā darbotos dalībvalstu un Komisijas eksperti, kā arī attiecīgās publiskās finanšu iestādes. Šajā apakšgrupā būtu jāpārrunā stratēģisko

(28) Lai pārvarētu ierobežojumus, ko rada patlaban bieži vien sadrumstalotie publiskie un privātie investīciju centieni, veicinātu integrāciju un ieguldījumu ienesīgumu, Komisijai, dalībvalstīm un atbalstošajām bankām vajadzētu labāk koordinēt rīcību un veidot esošo Savienības un valstu finansējuma programmu sinerģiju, kā arī nodrošināt labāku koordināciju un sadarbību ar nozari un galvenajām privātā sektora ieinteresētajām personām. Šajā nolūkā būtu jāizveido īpaša valdes apakšgrupa, kurā darbotos dalībvalstu un Komisijas eksperti, kā arī attiecīgās publiskās finanšu iestādes. Šajā apakšgrupā būtu jāpārrunā stratēģisko

projektu individuālās finansējuma vajadzības un to pašreizējās finansējuma iespējas, lai projektu virzītājiem sniegtu ieteikumus par to, kā vislabāk piekļūt esošajām finansējuma iespējām. Pārrunājot stratēģisko projektu finansēšanu un sniedzot par to ieteikumus, valdei būtu jo īpaši jāņem vērā stratēģija Global Gateway⁴².

projektu individuālās finansējuma vajadzības un to pašreizējās finansējuma iespējas, lai projektu virzītājiem sniegtu ieteikumus par to, kā vislabāk piekļūt esošajām finansējuma iespējām. Pārrunājot stratēģisko projektu finansēšanu un sniedzot par to ieteikumus, valdei būtu jo īpaši jāņem vērā stratēģija Global Gateway⁴². ***Turklāt valde nodrošina, ka stratēģisko projektu finansēšana trešās valstīs atbilst mērķiem un vispārējiem principiem, kas noteikti NDICI — "Eiropa pasaulē" regulā, starptautiskajās vadlīnijās par investīcijām un konvencijās.***

⁴² Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "Global Gateway" (JOIN(2021) 30 final).

⁴² Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "Global Gateway" (JOIN(2021) 30 final).

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums

33. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(33) Zemes novērošanā iegūtie kosmosa dati un pakalpojumi var veicināt ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu veidošanu, nodrošinot nepārtrauktu informācijas plūsmu, kas var būt noderīga tādām darbībām kā ieguves apgabalu uzraudzība un pārvaldība, vides un sociālekonomiskās ietekmes novērtējums un minerālresursu izpēte. Tā kā zemes novērošanā var iegūt datus arī par attāliem un nepieejamiem apgabaliem, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja to, cik vien iespējams, izmantot savu valsts izpētes programmu izstrādē un īstenošanā.

Grozījums

(33) Zemes novērošanā iegūtie kosmosa dati un pakalpojumi var veicināt ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu veidošanu, nodrošinot nepārtrauktu informācijas plūsmu, kas var būt noderīga tādām darbībām kā ieguves apgabalu uzraudzība un pārvaldība, vides un sociālekonomiskās ietekmes novērtējums un minerālresursu izpēte. Tā kā zemes novērošanā var iegūt datus arī par attāliem un nepieejamiem apgabaliem, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja to, cik vien iespējams, izmantot savu valsts izpētes programmu izstrādē un īstenošanā. ***Vienlaikus būtu jāizvērtē, kā izmantot Copernicus pakalpojumus un citas kosmosa tehnoloģijas, lai atklātu nelikumīgas un ekspluatējošas***

izmantošanas gadījumus, kas būtu papildus jāapkaro, palielinot šo izejvielu pieejamību likumīgiem, videi nekaitīgiem un ilgtspējīgiem projektiem.

Or. en

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums

34. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(34) Lai garantētu lielāku piegāžu drošību, ir jānostiprina Savienības kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēde, tomēr kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēdes arī turpmāk būs globālas un pakļautas ārējiem faktoriem. Neseni un aktuāli notikumi, **sākot no COVID-19 krīzes un beidzot ar neprovocēto un nepamatoto militāro agresiju** pret Ukrainu, ir uzskatāmi parādījuši dažu Savienības piegādes ķēžu ievainojamību pret piegādes pārtraukumiem. Lai dalībvalstis un Eiropas rūpniecība varētu paredzēt piegādes pārtraukumus un sagatavoties to seku risināšanai, būtu jāizstrādā pasākumi, ar ko palielināt uzraudzības spējas, koordinēt stratēģiskos krājumus un stiprināt uzņēmumu gatavību.

Grozījums Nr. 24

Regulas priekšlikums

46. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(46) Lai risinātu pašreizējo informācijas trūkumu par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu slēgtajos ieguves

Grozījums

(34) Lai garantētu lielāku piegāžu drošību, ir jānostiprina Savienības kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēde, tomēr kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēdes arī turpmāk būs globālas un pakļautas ārējiem faktoriem. Neseni un aktuāli notikumi, **piemēram, Covid-19 krīze, Krievijas neprovocētā un nepamatotā militārā agresija** pret Ukrainu **un Ķīnas Tautas Republikas pieaugošais pašapzinīgums un agresīvā nostāja pret Taivānu, kā arī kopumā aizvien sarežģītāka ģeopolitiskā situācija visā pasaulē**, ir uzskatāmi parādījuši dažu Savienības piegādes ķēžu ievainojamību pret piegādes pārtraukumiem. Lai dalībvalstis un Eiropas rūpniecība varētu paredzēt piegādes pārtraukumus un sagatavoties to seku risināšanai, būtu jāizstrādā pasākumi, ar ko palielināt uzraudzības spējas, **informācijas apmaiņu**, koordinēt stratēģiskos krājumus un stiprināt uzņēmumu gatavību.

rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, dalībvalstīm, ievērojot Savienības konkurences noteikumus, būtu jāizveido datubāze, kurā būtu iekļauta visa attiecīgā informācija atgūšanas veicināšanai, jo īpaši informācija par kritiski svarīgo izejvielu apjomiem un koncentrāciju ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksā. Šī informācija būtu jāpublicē lietotājiem **draudzīgā** un digitālā formātā, nodrošinot piekļuvi detalizētākai tehniskajai informācijai. Lai atvieglotu lietotājiem **draudzīgu** piekļuvi informācijai, dalībvalstīm būtu, piemēram, jāizveido vienots kontaktpunkts, kas pavērtu iespējas padziļinātai saziņai ar potenciāliem kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas projektu attīstītājiem. Datubāze būtu jāveido tā, lai potenciāli projektu virzītāji varētu ērti identificēt kompleksus ar augstu ekonomiski lietderīgas atgūšanas potenciālu. Lai koncentrētu ierobežotos resursus, dalībvalstīm, vācot informāciju, būtu jāievēro pakāpeniska pieeja un padziļināta informācija būtu jāievāc tikai par daudzsološākajiem kompleksiem. Informācijas vākšanas mērķim vajadzētu būt precīzas un reprezentatīvas informācijas sniegšanai par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem un pēc iespējas labāku norāžu iegūšanai par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu.

rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, dalībvalstīm, ievērojot Savienības konkurences noteikumus, būtu jāizveido datubāze, kurā būtu iekļauta visa attiecīgā informācija atgūšanas veicināšanai, jo īpaši informācija par kritiski svarīgo izejvielu apjomiem un koncentrāciju ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksā. Šī informācija būtu jāpublicē lietotājiem **ērtā** un digitālā formātā, nodrošinot piekļuvi detalizētākai tehniskajai informācijai. Lai atvieglotu **interaktīvu un** lietotājiem **ērtu** piekļuvi informācijai, dalībvalstīm būtu, piemēram, jāizveido vienots kontaktpunkts, kas pavērtu iespējas padziļinātai saziņai ar potenciāliem kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas projektu attīstītājiem. Datubāze būtu jāveido tā, lai potenciāli projektu virzītāji varētu ērti identificēt kompleksus ar augstu ekonomiski lietderīgas atgūšanas potenciālu. Lai koncentrētu ierobežotos resursus, dalībvalstīm, vācot informāciju, būtu jāievēro pakāpeniska pieeja un padziļināta informācija būtu jāievāc tikai par daudzsološākajiem kompleksiem. Informācijas vākšanas mērķim vajadzētu būt precīzas un reprezentatīvas informācijas sniegšanai par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem un pēc iespējas labāku norāžu iegūšanai par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu.

Or. en

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums 49. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(49) Savienības tirgū pārdotās kritiski svarīgās izejvielas bieži tiek sertificētas attiecībā uz to ražošanas un piegādes ķēdes

Grozījums

(49) Savienības tirgū pārdotās kritiski svarīgās izejvielas bieži tiek sertificētas attiecībā uz to ražošanas un piegādes ķēdes

ilgtspēju. Sertifikātus var iegūt, īstenojot dažādas publiskās un privātās sertifikācijas programmas, kuru tvērums un stingrība atšķiras, tādējādi, iespējams, raisot neskaidrības par to, kādi un cik ticami ir apgalvojumi par šādi sertificēto Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu šķietamo ilgtspēju. Komisijai vajadzētu būt tiesīgai pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem tiek atzītas sertifikācijas programmas, kuras būtu uzskatāmas par visaptverošām un uzticamām, dodot iestādēm un tirgus dalībniekiem vienotu pamatu kritiski svarīgo izejvielu ilgtspējas novērtēšanai. Būtu jāatzīst tikai tādas sertifikācijas programmas, kurās ir iekļauts plašs ilgtspējas aspektu klāsts, tostarp vides aizsardzība, cilvēktiesības, arī darba tiesības, un uzņēmējdarbības pārredzamība, un kuru satvarā ir paredzēta neatkarīga trešās puses veikta pārbaude un atbilstības uzraudzība. Lai procedūras būtu efektīvas, projektu virzītājiem, kuri iesniedz pieteikumus projektu atzīšanai par stratēģiskiem projektiem, būtu jāvar paļauties uz to, ka dalība atzītā programmā apliecina projekta ilgtspējīgu īstenošanu.

ilgtspēju. Sertifikātus var iegūt, īstenojot dažādas publiskās un privātās sertifikācijas programmas, kuru tvērums un stingrība atšķiras, tādējādi, iespējams, raisot neskaidrības par to, kādi un cik ticami ir apgalvojumi par šādi sertificēto Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu šķietamo ilgtspēju. Komisijai vajadzētu būt tiesīgai pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem tiek atzītas sertifikācijas programmas, kuras būtu uzskatāmas par visaptverošām un uzticamām, dodot iestādēm un tirgus dalībniekiem vienotu pamatu kritiski svarīgo izejvielu ilgtspējas novērtēšanai. Būtu jāatzīst tikai tādas sertifikācijas programmas, kurās ir iekļauts plašs ilgtspējas aspektu klāsts, tostarp vides aizsardzība, cilvēktiesības, arī darba tiesības, un uzņēmējdarbības pārredzamība, un kuru satvarā ir paredzēta **pienācīgas rūpības procedūra, tostarp pienācīga rūpība attiecībā uz piespiedu darbu**, neatkarīga trešās puses veikta pārbaude un atbilstības uzraudzība. Lai procedūras būtu efektīvas, projektu virzītājiem, kuri iesniedz pieteikumus projektu atzīšanai par stratēģiskiem projektiem, būtu jāvar paļauties uz to, ka dalība atzītā programmā apliecina projekta ilgtspējīgu īstenošanu.

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums

50. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(50) Kritiski svarīgo izejvielu ražošana dažādos vērtības ķēdes posmos **rada ietekmi uz** vidi — klimatu, ūdeni, faunu un floru. Lai ierobežotu **šādu** kaitējumu un veicinātu ilgtspējīgāku kritiski svarīgo izejvielu ražošanu, Komisijai būtu jāvar izstrādāt sistēmu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanai, ietverot arī pārbaudes procesu, lai nodrošinātu, ka Savienības tirgū laistajām kritiski svarīgajām izejvielām ir publiski norādīta

Grozījums

(50) **Cilvēktiesību pārkāpumu, tostarp piespiedu darba, novēršana un izskaušana ir viens no Savienības ārējo komerciālo un ekonomisko attiecību vadošajiem principiem.** Kritiski svarīgo izejvielu ražošana dažādos vērtības ķēdes posmos **var nelabvēlīgi ietekmēt cilvēktiesības un** vidi — klimatu, ūdeni, faunu un floru. Lai ierobežotu **iespējamus cilvēktiesību pārkāpumus un** kaitējumu **videi** un veicinātu ilgtspējīgāku kritiski svarīgo

informācija par to radīto vidisko pēdu. Sistēmas pamatā vajadzētu būt zinātniski pamatotām novērtējuma metodēm un attiecīgiem starptautiskajiem standartiem aprites cikla novērtējuma jomā. Prasība deklarēt izejvielas vidisko pēdu būtu jāpiemēro tikai tad, ja, pamatojoties uz īpašu novērtējumu, ir secināts, ka tas palīdzētu sasniegt Savienības klimata un vides mērķus, veicinot tādu kritiski svarīgo izejvielu iepirkšanu, kurām ir mazāka vidiskā pēda, un tam nebūtu neproporcionālas ietekmes uz tirdzniecības plūsmām. Pēc attiecīgo aprēķina metožu apstiprināšanas Komisijai būtu jāizstrādā kritiski svarīgo izejvielu snieguma klases, tādējādi ļaujot potenciālajiem pircējiem ērti salīdzināt pieejamo izejvielu relatīvo vidisko pēdu un virzot tirgu ilgtspējīgāku izejvielu virzienā. Kritiski svarīgo izejvielu pārdevējiem būtu jānodrošina vidiskās pēdas deklarācijas pieejamība klientiem. Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu relatīvās pēdas pārredzamība arī varētu veicināt citu Savienības un valstu līmeņa politikas virzienu īstenošanu, piemēram, stimulu vai zaļo publisko iepirkumu kritēriju izmantošanu, veicinot kritiski svarīgo izejvielu ar mazāku ietekmi uz vidi ražošanu.

izejvielu ražošanu, Komisijai būtu jāvar izstrādāt sistēmu kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas aprēķināšanai, ietverot arī pārbaudes procesu, lai nodrošinātu, ka Savienības tirgū laistajām kritiski svarīgajām izejvielām ir publiski norādīta informācija par to radīto vidisko pēdu. Sistēmas pamatā vajadzētu būt zinātniski pamatotām novērtējuma metodēm un attiecīgiem starptautiskajiem standartiem, **tostarp** aprites cikla novērtējuma jomā. Prasība deklarēt izejvielas **ietekmi uz cilvēktiesībām un tās** vidisko pēdu būtu jāpiemēro tikai tad, ja, pamatojoties uz īpašu novērtējumu, ir secināts, ka tas palīdzētu sasniegt Savienības **mērķus cilvēktiesību jomā, kā arī** klimata un vides mērķus, veicinot tādu kritiski svarīgo izejvielu iepirkšanu, kurām ir mazāka vidiskā pēda, **ievērojot Savienības saistības cilvēktiesību jomā**, un tam nebūtu neproporcionālas ietekmes uz tirdzniecības plūsmām. Pēc attiecīgo aprēķina metožu apstiprināšanas Komisijai būtu jāizstrādā kritiski svarīgo izejvielu snieguma klases, tādējādi ļaujot potenciālajiem pircējiem ērti salīdzināt pieejamo izejvielu relatīvo **ietekmi uz cilvēktiesībām un** vidisko pēdu un virzot tirgu ilgtspējīgāku izejvielu virzienā. Kritiski svarīgo izejvielu pārdevējiem būtu jānodrošina vidiskās pēdas deklarācijas pieejamība klientiem **skaidrā un viegli pieejamā veidā**. Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu relatīvās pēdas pārredzamība arī varētu veicināt citu Savienības un valstu līmeņa politikas virzienu īstenošanu, piemēram, stimulu vai zaļo publisko iepirkumu kritēriju izmantošanu, veicinot kritiski svarīgo izejvielu ar mazāku ietekmi uz vidi ražošanu.

Grozījums Nr. 27
Regulas priekšlikums
53.a apsvēruma (jauns)

(53a) Programma 2030. gadam ir devusi jaunu impulsu, lai nodrošinātu labākus iztikas līdzekļus no ieguves resursiem, ar nosacījumu, ka rūpīgi tiek ņemti vērā visu galveno izcelsmes un uzņēmējvalstu dalībnieku viedokļi un vēlmes, lai saskaņotu ilgspējīgas attīstības un piegādes drošības jautājumus, piemēram, Āfrikas ieguves rūpniecības redzējumu un ES Izejvielu iniciatīvu. Vietējā līmenī būtu jāīsteno iekļaujoši uzņēmējdarbības modeļi, kuros vietējās kopienas piedalās lēmumu pieņemšanā, to tiesības tiek aizsargātas un tās gūst labumu no ieguves rūpniecības.

Or. en

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums 54. apsvēruma

(54) Savienība ir noslēgusi stratēģiskās partnerības ar trešajām valstīm attiecībā uz izejvielām, lai īstenotu 2020. gada rīcības plānu par kritiski svarīgajām izejvielām. Lai dažādotu piegādi, šie centieni būtu jāturpina. Lai izstrādātu un nodrošinātu saskaņotu satvaru turpmāku partnerību noslēgšanai, dalībvalstīm un Komisijai, sadarbojoties valdē, būtu jāpārrunā un jānodrošina koordinācija par citstarp to, vai esošās partnerības sasniedz izvirzītos mērķus, jānosaka prioritārās trešās valstis jaunām partnerībām, šādu partnerību saturs un to saskaņotība, kā arī dalībvalstu divpusējās sadarbības ar attiecīgajām trešajām valstīm potenciālā sinerģija. Savienībai būtu jāmeklē abpusēji izdevīgas partnerības ar jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām atbilstoši tās

(54) Savienība ir noslēgusi stratēģiskās partnerības ar trešajām valstīm attiecībā uz izejvielām, lai īstenotu 2020. gada rīcības plānu par kritiski svarīgajām izejvielām. Lai dažādotu piegādi, šie centieni būtu jāturpina. ***Turpmāki centieni jāveltī arī sadarbībai un koordinācijai ar starptautiskajiem partneriem, it sevišķi ar līdzīgi domājošiem partneriem, valstīm, kas piedalās iekšējā tirgū, vai kandidātvalstīm.*** Lai izstrādātu un nodrošinātu saskaņotu satvaru turpmāku partnerību noslēgšanai, dalībvalstīm un Komisijai, sadarbojoties valdē ***un pilnībā iesaistot Eiropas Parlamentu,*** būtu jāpārrunā un jānodrošina koordinācija par citstarp to, vai esošās partnerības sasniedz izvirzītos mērķus, jānosaka prioritārās trešās valstis jaunām partnerībām, šādu

stratēģijai Global Gateway, kuras veicinātu tās izejvielu piegādes ķēdes dažādošanu, kā arī pievienotu vērtību ražošanai šajās valstīs.

partnerību saturs un to saskaņotība, kā arī dalībvalstu divpusējās sadarbības ar attiecīgajām trešajām valstīm potenciālā sinerģija. Savienībai būtu jāmeklē abpusēji izdevīgas partnerības ar jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām atbilstoši tās stratēģijai Global Gateway, kuras veicinātu tās izejvielu piegādes ķēdes dažādošanu, kā arī pievienotu vērtību ražošanai šajās valstīs. ***Stratēģiskajās partnerībās būtu jāiekļauj Savienības apņemšanās sniegt tehnisko palīdzību, lai novērstu nelikumīgas kapitālas plūsmas, uzlabotu starpvalstu korporāciju darbību regulējumu un finanšu noteikumus, kā arī tehnisko palīdzību valdībām un privātā sektora dalībniekiem, lai palīdzētu ievērot Savienības tiesību aktus attiecībā uz piegādes ķēdes uzticamības pārbaudi.***

Grozījums Nr. 29

Regulas priekšlikums 55. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(55) Lai atbalstītu ar stratēģisko projektu un to finansēšanu, izpētes programmām, uzraudzības kapacitāti un stratēģiskajiem krājumiem saistīto uzdevumu izpildi un atbilstoši konsultētu Komisiju, būtu jāizveido Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde. Valdei būtu jā sastāv no dalībvalstīm un Komisijas, taču citām personām vajadzētu varēt tajā piedalīties novērotāju statusā. Lai apkopotu nepieciešamo ekspertu pieredzi noteiktu uzdevumu īstenošanā, valdei būtu jāizveido pastāvīgas apakšgrupas darbam ar finansējuma, izpētes, uzraudzības **un** stratēģisko krājumu jautājumiem un tām būtu jādarbojas kā tīkliem, kuros tiek iesaistītas dažādas attiecīgās valsts iestādes, un nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar nozares, akadēmiskās vides, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām.

Grozījums

(55) Lai atbalstītu ar stratēģisko projektu un to finansēšanu, izpētes programmām, uzraudzības kapacitāti un stratēģiskajiem krājumiem saistīto uzdevumu izpildi un atbilstoši konsultētu Komisiju, būtu jāizveido Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde. Valdei būtu jā sastāv no dalībvalstīm un Komisijas, taču citām personām, ***piemēram, akadēmisko aprindu pārstāvjiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, citām ES iestādēm un ES aģentūrām,*** vajadzētu varēt tajā piedalīties novērotāju statusā. ***Eiropas Aizsardzības aģentūra būtu jāaicina piedalīties valdes sanāksmēs un jāapspriežas par jautājumiem, kas saistīti ar kritiski svarīgu izejvielu piegādi, kas tieši ietekmē aizsardzības rūpniecību.*** Lai apkopotu nepieciešamo ekspertu pieredzi noteiktu uzdevumu īstenošanā, valdei būtu jāizveido pastāvīgas apakšgrupas darbam ar

Valdes ieteikumiem un atzinumiem vajadzētu būt nesaistošiem un šādu ieteikumu vai atzinumu neesamībai nevajadzētu atturēt Komisiju no tai šajā regulā noteiktu uzdevumu izpildes.

finansējuma, izpētes, uzraudzības, stratēģisko krājumu **un ilgtspējas** jautājumiem un tām būtu jādarbojas kā tīkliem, kuros tiek iesaistītas dažādas attiecīgās valsts iestādes, un nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar nozares, akadēmiskās vides, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Valdes ieteikumiem un atzinumiem vajadzētu būt nesaistošiem un šādu ieteikumu vai atzinumu neesamībai nevajadzētu atturēt Komisiju no tai šajā regulā noteiktu uzdevumu izpildes.

Grozījums Nr. 30

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Šīs regulas vispārīgais mērķis ir uzlabot iekšējā tirgus darbību, proti, izveidot sistēmu, kas nodrošina Savienības piekļuvi drošai un ilgtspējīgai apgādei ar kritiski svarīgām izejvielām.

Grozījums

1. Šīs regulas vispārīgais mērķis ir uzlabot iekšējā tirgus darbību, proti, izveidot sistēmu, kas nodrošina Savienības piekļuvi drošai, **netraucētai** un ilgtspējīgai apgādei ar kritiski svarīgām **un stratēģiskām** izejvielām, **vienlaikus stiprinot esošās demokrātiskās partnerības un veidojot jaunas diplomātiskās saites.**

Grozījums Nr. 31

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – a apakšpunkts – iii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

iii) Savienības reciklēšanas jauda, tostarp visos reciklēšanas starpposmos, ir tāda, ka ir iespējams saražot vismaz **15 %** no Savienības stratēģisko izejvielu gada patēriņa;

Grozījums

iii) Savienības reciklēšanas jauda, tostarp visos reciklēšanas starpposmos, ir tāda, ka ir iespējams saražot vismaz **25 %** no Savienības stratēģisko izejvielu gada patēriņa;

Or. en

Grozījums Nr. 32

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) diversificēt Savienības stratēģisko izejvielu importu, lai nodrošinātu, ka līdz 2030. gadam ir panākts, ka ikkatra gadā un jebkurā relevantajā pārstrādes posmā patērētā stratēģiskā izejviela tiek importēta no vairākām trešām valstīm, no kurām neviena nenodrošina vairāk par 65 % no Savienības gada patēriņa;

Grozījums

b) diversificēt Savienības stratēģisko izejvielu importu, lai nodrošinātu, ka līdz 2030. gadam ir panākts, ka ikkatra gadā un jebkurā relevantajā pārstrādes posmā patērētā stratēģiskā izejviela tiek importēta no vairākām trešām valstīm, no kurām neviena nenodrošina vairāk par 65 % no Savienības gada patēriņa, ***un turpināt darbu pie tā, lai vēl vairāk samazinātu atkarību no atsevišķām trešām valstīm, jo īpaši tām, kuras Savienība atzinusi par sistēmiskiem sāncensiem, kas rada tiešu apdraudējumu Savienībai un apdraud noteikumos balstītu multilaterālismu, kā arī valstīm, kuras neuztur demokrātiskus standartus;***

Grozījums Nr. 33

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) kāpināt Savienības iespējas sekot līdzīgi piegāžu riskam, kas saistīts ar kritiski svarīgām izejvielām, un mazināt to;

Grozījums

c) kāpināt Savienības iespējas sekot līdzīgi piegāžu riskam, kas saistīts ar kritiski svarīgām izejvielām, un mazināt to, ***ņemot vērā globālo konkurētspēju un nepieļaujot nepamatotas izmaksas;***

Or. en

Grozījums Nr. 34

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

d) nodrošināt Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu un kritiski

Grozījums

d) nodrošināt Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu un kritiski

svarīgas izejvielas saturošu produktu brīvu apriti un tajā pašā laikā nodrošināt augstu vides aizsardzības līmeni, uzlabojot šo izejvielu apritīgumu un ilgtspēju.

svarīgas izejvielas saturošu produktu brīvu apriti un tajā pašā laikā nodrošināt augstu vides aizsardzības **un ilgtspējas** līmeni, uzlabojot šo izejvielu apritīgumu un ilgtspēju;

Or. en

Grozījums Nr. 35

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

da) veicināt Savienības spēju sasniegt savus mērķus drošības un aizsardzības politikas jomā, nodrošinot kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu piegādi;

Grozījums Nr. 36

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – db apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

db) strādāt pie tā, lai ierobežotu nelikumīgu un plēsonīgu izejvielu ieguvī, kam būtu jāveicina šādu izejvielu lielāka pieejamība likumīgiem un videi nekaitīgiem projektiem;

Or. en

Grozījums Nr. 37

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – dc apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

dc) stiprināt sadarbību ar līdzīgi domājošām valstīm, lai kopīgi risinātu pašreizējās un turpmākās globālās

problēmas;

Or. en

Grozījums Nr. 38
Regulas priekšlikums
1. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Ja, pamatojoties uz **42. pantā minēto** ziņojumu, Komisija secina, ka Savienība, visticamāk, nerasniegs 2. punktā noteiktos mērķus, **tā novērtē, cik lietderīgi un samērīgi būtu ierosināt pasākumus vai īstenot savas savas pilnvaras** Savienības līmenī, lai nodrošinātu šo mērķu sasniegšanu.

Grozījums

3. **Eiropas Komisijai ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šīs regulas publicēšanas ir jāpublicē ziņojums, kurā izklāstīta metodika attiecībā uz etaloniem, ko piemēro katrai stratēģiskajai izejvielai. Tajā jāiekļauj katrai izejvielai nepieciešamā investīciju līmeņa kvantificēšana un pārskats par galvenajiem šķēršļiem, kas jāpārvar.** Ja, pamatojoties uz šo sākotnējo ziņojumu vai **42. pantā minētajiem papildu 3 gadu progresā ziņojumiem**, Komisija secina, ka Savienība, visticamāk, nerasniegs 2. punktā noteiktos mērķus, **ir jāveic jaunu pasākumu īstenojamības un samērīguma novērtējums, lai nodrošinātu, ka minētos mērķus Savienības līmenī var sasniegt.**

Or. en

Grozījums Nr. 39
Regulas priekšlikums
1. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

3.a Būtu jāveicina atklāts un pastāvīgs dialogs starp nozari un politikas veidotājiem, lai noteiktu kritērijus, kas ir gan tehniski, gan ekonomiski īstenojami, kā arī atbilst ES mērķiem.

Grozījums

Grozījums Nr. 40
Regulas priekšlikums
2. pants – 1. daļa – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3a) "sekundārā izejviela" ir viela vai materiāls, kas atgūts no procesu atlikumiem vai no nolietotiem produktiem un ko var izmantot ražošanas procesos neapstrādātu izejvielu vietā vai kopā ar tām;

Or. en

Grozījums Nr. 41
Regulas priekšlikums
2. pants – 1. daļa – 38.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

38a) "aizsardzības ražojumi" ir ražojumi, ko piešķir aizsardzības un drošības jomā Direktīvas 2009/81/EK nozīmē, kā arī kaujas medicīniskais ekipējums;

Grozījums Nr. 42
Regulas priekšlikums
2. pants – 1. daļa – 62. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

62) "Stratēģiska partnerība" ir Savienības un trešās valsts apņemšanās pastiprināt sadarbību, kas saistīta ar izejvielu vērtības ķēdi un kas iedibināta ar nesaistošu instrumentu, kurā izklāstītas konkrētas darbības abpusējās interesēs.

62) "Stratēģiska partnerība" ir Savienības un trešās valsts *savstarpēja* apņemšanās pastiprināt sadarbību, kas saistīta ar izejvielu vērtības ķēdi un kas iedibināta ar nesaistošu instrumentu, kurā izklāstītas konkrētas darbības abpusējās interesēs.

Or. en

Grozījums Nr. 43
Regulas priekšlikums
2. pants – 1. daļa – 62.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

62a) "būtiskas izmantošanas koncepcija" ir koncepcija, kā aprakstīts Komisijas ziņojumā "Atbalsts Komisijai būtiskas izmantošanas koncepcijas izstrādē" (Supporting the Commission in developing an essential use concept), kas publicēts 2023. gada martā;

Or. en

Grozījums Nr. 44
Regulas priekšlikums
3. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Atkāpjoties no šā panta 3. punkta, Komisija pēc valdes pieprasījuma sarakstā iekļauj papildu izejvielas, ja valde vai Komisija, pildot šīs regulas 19. panta 1. un 2. punktā un 20. pantā noteiktos uzraudzības, stresa testēšanas un informēšanas pienākumus, konstatē izmaiņas konkrētu izejvielu piegādē un piekļuvē tām, kas var apdraudēt 1. panta 2. punktā noteikto mērķrādītāju sasniegšanu.

Or. en

Grozījums Nr. 45
Regulas priekšlikums
4. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu statusu ņem vērā visos ES tiesību

aktos, ja materiāli tiek tieši vai netieši skarti gan vispārējos tiesību aktos, gan tiesību aktos, kas attiecas uz konkrētiem produktiem un uz konkrētām vielām.

Grozījums Nr. 46

Regulas priekšlikums

4. pants – 2.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.b *Visas kritiski svarīgās un stratēģiskās izejvielas būtu jāuzskata par tādām, kas atbilst "būtiskuma" kritērijiem saskaņā ar būtiskas izmantošanas koncepciju.*

Grozījums Nr. 47

Regulas priekšlikums

4. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a *Atkāpjoties no šā panta 3. punkta, Komisija pēc valdes pieprasījuma atjaunina sarakstu, ja valde vai Komisija, pildot šīs regulas 19. panta 1. un 2. punktā un 20. pantā noteiktos uzraudzības, stresa testēšanas un informēšanas pienākumus, konstatē izmaiņas konkrētu izejvielu piegādē un piekļuvē tām, kas var apdraudēt piegādi un 1. pantā noteikto mērķrādītāju sasniegšanu.*

Or. en

Grozījums Nr. 48

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Pēc projekta virzītāja pieteikuma un

1. Pēc projekta virzītāja pieteikuma un

saskaņā ar 6. pantā noteikto procedūru Komisija par stratēģiskiem projektiem atzīst izejvielu projektus, kas atbilst šādiem kritērijiem:

saskaņā ar 6. pantā noteikto procedūru Komisija par stratēģiskiem projektiem atzīst izejvielu projektus, kas **veicina šīs regulas mērķu sasniegšanu, kā izklāstīts 1. pantā, un** atbilst šādiem kritērijiem:

Or. en

Grozījums Nr. 49
Regulas priekšlikums
5. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) projekts būtu jāiegulda Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošībā;

Grozījums

(Neattiecas uz tekstu latviešu valodā.)

Or. en

Grozījums Nr. 50
Regulas priekšlikums
5. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

ba) projekts palīdzētu samazināt Eiropas Savienības atkarību no sistēmiskiem sāncenšiem un valstīm, kuras neuztur demokrātiskus pamatstandartus;

Grozījums

Or. en

Grozījums Nr. 51
Regulas priekšlikums
5. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) projekts tiktu īstenots ilgtspējīgi, jo īpaši tādos aspektos kā vidiskās ietekmes monitorings, novēršana un samazināšana

Grozījums

c) projekts tiktu īstenots ilgtspējīgi, jo īpaši tādos aspektos kā ***sociālās un vidiskās ietekmes, kā arī cilvēktiesību***

līdz minimumam, **sociāli atbildīgas prakses piekopšana**, tostarp cilvēktiesību un darba ņēmēju tiesību ievērošana, kvalitatīvu darbvietu potenciāls un jēgpilna sadarbība ar vietējām kopienām un relevantiem sociālajiem partneriem, kā arī pārredzama uzņēmējdarbības prakse ar **pienācīgu** atbildības rīcībpolitiku, lai novērstu un līdz minimumam samazinātu nelabvēlīgas ietekmes riskus uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību, tostarp korupciju un kukuļošanu;

pārkāpumu monitorings, novēršana un samazināšana līdz minimumam, tostarp cilvēktiesību un darba ņēmēju tiesību ievērošana, kvalitatīvu darbvietu potenciāls un jēgpilna sadarbība ar vietējām kopienām un relevantiem sociālajiem partneriem, kā arī pārredzama uzņēmējdarbības prakse ar **spēcīgu** atbildības rīcībpolitiku, lai novērstu un līdz minimumam samazinātu nelabvēlīgas ietekmes riskus uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību, tostarp korupciju un kukuļošanu;

Or. en

Grozījums Nr. 52

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) projekti arī nodrošinātu sīki izstrādātu sūdzību mehānismu personām, lai ziņotu par jebkādiem cilvēktiesību pārkāpumiem, kā arī sniegtu tiesiskās aizsardzības līdzekļus šādu pārkāpumu gadījumā;

Grozījums Nr. 53

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

d) attiecībā uz projektiem Savienībā — projekta izveide, darbība vai produkcija nestu pārrobežu ieguvumus aiz attiecīgās dalībvalsts robežām, tostarp lejupējās nozarēs;

d) attiecībā uz projektiem Savienībā — **ka projekts veicina apjomus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta i), ii) un iii) punktā minētos pašpietiekamības mērķus, un ka projekta izveide, darbība vai produkcija nestu pārrobežu ieguvumus aiz attiecīgās dalībvalsts robežām, tostarp lejupējās nozarēs;**

Grozījums Nr. 54

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

e) attiecībā uz projektiem trešās valstīs, kas ir jaunietekmes tirgi vai jaunattīstības valstis — projekts būtu abpusēji izdevīgs Savienībai un attiecīgajai trešai valstij, proti, radīs pievienoto vērtību *šajā valstī*.

Grozījums

e) attiecībā uz projektiem trešās valstīs, kas ir jaunietekmes tirgi vai jaunattīstības valstis — projekts ***ievēros starptautiskos standartus un konvencijas civiltiesību un vides jomā, un*** būtu abpusēji izdevīgs Savienībai un attiecīgajai trešai valstij, proti, radīs ***vietēju*** pievienoto vērtību, ***it sevišķi ar iekļaujošiem uzņēmējdarbības modeļiem, kuru ietvaros vietējās kopienas piedalās lēmumu pieņemšanā, ir aizsargātas viņu tiesības un tās gūst labumu no ieguves darbībā, kā arī projekts veicina Savienības ekonomikas noturību un drošības un aizsardzības mērķus.***

Grozījums Nr. 55

Regulas priekšlikums

5. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Attiecīgā gadījumā apsver iespēju īstenot tādus papildu infrastruktūras stratēģiskos projektus, ar kuriem ir iespēja uzlabot transportu un komunikāciju saistībā ar stratēģiskajiem izejvielu projektiem.

Grozījums Nr. 56

Regulas priekšlikums

6. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

d) plānu, kurā ietverti pasākumi, **ar ko veicina** sabiedrības **atbalstu**, piemēram, **vajadzības gadījumā** izveidot regulārus saziņas kanālus ar vietējām kopienām un organizācijām, t. sk. sociālajiem partneriem, īstenot izpratnes veicināšanas un informācijas kampaņas un izveidot mitigācijas un kompensācijas mehānismus;

Grozījums

d) plānu, kurā ietverti pasākumi, **lai nodrošinātu** sabiedrības **līdzdalību un piekrišanu visos projekta posmos**, piemēram, izveidot regulārus saziņas un konsultāciju kanālus ar vietējām kopienām un organizācijām, t. sk. sociālajiem partneriem, īstenot izpratnes veicināšanas un informācijas kampaņas un izveidot mitigācijas un kompensācijas mehānismus. **Ja projekts ietver pārmitināšanu, plānu, kurā sīki izklāstīts, kā tiks identificēti likumīgie īpašumtiesību turētāji un kā tie piedalīsies vērtēšanas procesā un kā taisnīgi, savlaicīgi un garantēti tiks piešķirta kompensācija par aktīvu vai zemes zaudējumu;**

Or. en

Grozījums Nr. 57
Regulas priekšlikums
6. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka veidni, kas projektu virzītājiem jāizmanto 1. punktā minētajiem pieteikumiem. Veidnē var norādīt, kā sniedzama 1. punktā minētā informācija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 37. panta 2. punktā.

Grozījums

2. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka veidni, kas projektu virzītājiem jāizmanto 1. punktā minētajiem pieteikumiem. Veidnē var norādīt, kā sniedzama 1. punktā minētā informācija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 37. panta 2. punktā, **ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā.**

Or. en

Grozījums Nr. 58
Regulas priekšlikums
6. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Ja Komisija uzskata, ka pieteikumā sniegtā informācija ir nepilnīga, tā dod pieteikuma iesniedzējam iespēju savlaicīgi iesniegt pieteikuma papildināšanai vajadzīgo papildu informāciju.

Grozījums

3. Ja Komisija uzskata, ka pieteikumā sniegtā informācija ir nepilnīga, tā sniedz pieteikuma iesniedzējam ***papildu skaidrojumus par trūkstošo informāciju un dod*** iespēju savlaicīgi iesniegt pieteikuma papildināšanai vajadzīgo papildu informāciju.

Or. en

Grozījums Nr. 59
Regulas priekšlikums
6. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Šīs regulas 34. pantā minētā Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde ("valde"), pamatojoties uz taisnīgu un pārredzamu procesu, apspriež un sniedz atzinumu par pieteikuma pilnīgumu un to, vai ierosinātais projekts atbilst 5. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem.

Grozījums

4. ***Ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas*** šīs regulas 34. pantā minētā Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde ("valde"), pamatojoties uz taisnīgu un pārredzamu procesu, apspriež un sniedz atzinumu par pieteikuma pilnīgumu un to, vai ierosinātais projekts atbilst 5. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem. ***Valde uz šīm diskusijām uzaicina attiecīgos nozares, vietējo kopienu un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus un pēc plašas apspriešanās sniedz atzinumu.***

Or. en

Grozījums Nr. 60
Regulas priekšlikums
6. pants – 9. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

9. Projekti, kas vairs netiek atzīti par stratēģiskiem projektiem, zaudē visas ar šo statusu saistītās tiesības, kas izriet no šīs regulas.

Grozījums

9. Projekti, kas vairs netiek atzīti par stratēģiskiem projektiem, zaudē visas ar šo statusu saistītās tiesības, kas izriet no šīs regulas. ***Projekta virzītājs nodrošina, ka***

tīmekļvietnē netiek publiskota sensitīva vai klasificēta informācija par ES kritiski svarīgām izejvielām, izņemot to, kas ir nepieciešama, lai izpildītu šajā punktā noteiktos pārredzamības pienākumus.

Or. en

Grozījums Nr. 61
Regulas priekšlikums
7. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a To, vai stratēģiskais projekts atbilst 2. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, apspriež un par to vienojas sadarbībā ar valsts iestādēm, kas atbild par minēto tiesisko regulējumu.

Or. en

Grozījums Nr. 62
Regulas priekšlikums
14. pants – 2. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) paātrināta tādu administratīvo prasību izskatīšana, kas tieši saistītas ar stratēģiskā projekta statusa piešķiršanu un projekta īstenošanu;

Or. en

Grozījums Nr. 63
Regulas priekšlikums
14. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

b) palīdzība projektu virzītājiem ar mērķi palielināt sabiedrības atbalstu

b) palīdzība projektu virzītājiem ar mērķi *sabiedrībai laikus nodrošināt*

projektam.

detalizētu informāciju nolūkā palielināt sabiedrības *līdzdalību un* atbalstu projektam.

Or. en

Grozījums Nr. 64
Regulas priekšlikums
15. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) papildu privātā finansējuma avoti,

Grozījums

a) papildu privātā finansējuma avoti,
ko jo īpaši rada ar iniciatīvu Global Gateway,

Or. en

Grozījums Nr. 65
Regulas priekšlikums
17. pants – 1. daļa – a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) atļauju piešķiršanas process,

Grozījums

a) atļauju piešķiršanas process ***un ar to saistītie administratīvie procesi, kas vajadzīgi atļaujas saņemšanai,***

Or. en

Grozījums Nr. 66
Regulas priekšlikums
18. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Katra dalībvalsts sagatavo kritiski svarīgu izejvielu vispārīgās izpētes nacionālo programmu. Pirmo šādu programmu katra dalībvalsts sagatavo līdz [PB: lūdzu ievietot: 1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Nacionālās programmas pārskata un vajadzības

Grozījums

1. Katra dalībvalsts sagatavo kritiski svarīgu izejvielu vispārīgās izpētes nacionālo programmu. Pirmo šādu programmu katra dalībvalsts sagatavo līdz [PB: lūdzu ievietot: 1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Nacionālās programmas pārskata un vajadzības

gadījumā atjaunina vismaz reizi **piecos** gados.

gadījumā atjaunina vismaz reizi **trīs** gados.

Or. en

Grozījums Nr. 67

Regulas priekšlikums

19. pants – 1. punkts – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

da) ģeopolitiskās norises un drošības izaicinājumi, ar ko saskaras Savienība, kā arī cilvēktiesību situācija trešās valstīs;

Grozījums Nr. 68

Regulas priekšlikums

19. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Komisija aizsargā Eiropas kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu ražošanu no negodīgas tirdzniecības prakses, saglabājot un pastiprinot tirdzniecības aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

Grozījums Nr. 69

Regulas priekšlikums

19. pants – 3. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Komisija sadarbībā ar valstu iestādēm, kas piedalās 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētajā pastāvīgajā apakšgrupā, nodrošina, ka vismaz reizi **trijos** gados tiek veikts katras stratēģiskās izejvielas piegādes ķēdes stresa tests. Šajā nolūkā 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa dažādu stratēģisko izejvielu stresa testu īstenošanu koordinē

Komisija sadarbībā ar valstu iestādēm, kas piedalās 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētajā pastāvīgajā apakšgrupā, nodrošina, ka vismaz reizi **dīvos** gados tiek veikts katras stratēģiskās izejvielas piegādes ķēdes stresa tests. Šajā nolūkā 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa dažādu stratēģisko izejvielu stresa testu īstenošanu koordinē

un sadala dažādu iesaistīto iestāžu starpā.

un sadala dažādu iesaistīto iestāžu starpā.

Or. en

Grozījums Nr. 70

Regulas priekšlikums

19. pants – 3. punkts – 2. daļa – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) vai izejvielas kontrolē valstis, kuras neuztur demokrātiskus standartus, un cik lielā mērā Savienība ir atkarīga no attiecīgās izejvielas;

Or. en

Grozījums Nr. 71

Regulas priekšlikums

19. pants – 3. punkts – 2. daļa – ab apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ab) cik lielā mērā Savienība var paļauties uz konkrētās izejvielas importu no citas trešās valsts;

Or. en

Grozījums Nr. 72

Regulas priekšlikums

19. pants – 3. punkts – 2. daļa – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

c) faktori, kas var ietekmēt piegādi, tostarp, bet ne tikai, ģeopolitiskā situācija, loģistika, energoapgāde, darbaspēks vai dabas katastrofas;

c) faktori, kas var ietekmēt piegādi, tostarp, bet ne tikai, ģeopolitiskā situācija, **tirdzniecības strīdi**, loģistika, energoapgāde, darbaspēks vai dabas katastrofas;

Or. en

Grozījums Nr. 73
Regulas priekšlikums
19. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Komisija nodrošina, ka šajā tīmekļvietnē netiek publicēta sensitīva vai klasificēta informācija, kas saņemta no dalībvalstīm vai apkopota no dalībvalstīm saistībā ar dalībvalstu vai ES kritiski svarīgo izejvielu stratēģisko neaizsargātību vai noturību.

Or. en

Grozījums Nr. 74
Regulas priekšlikums
20. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Dalībvalstis identificē galvenos tirgus dalībniekus visā to teritorijā esošajā kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē un:

2. Dalībvalstis **pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp MVU pārstāvjiem**, identificē galvenos tirgus dalībniekus visā to teritorijā esošajā kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē un:

Or. en

Grozījums Nr. 75
Regulas priekšlikums
24. pants – 5. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) tie tieši vai netieši pieder vai tos kontrolē sistēmiski sāncenši vai valstis, kas neuztur demokrātiskus pamatstandartus un kontrolē vairāk nekā 50 % no attiecīgās stratēģiskās izejvielas piegādes, vai tie rīkojas šādu sāncenšu vai

valstu vārdā vai pēc to norādījuma;

Or. en

Grozījums Nr. 76
Regulas priekšlikums
24. pants – 5. punkts – bb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

bb) subjekti, kuri reģistrēti vai kuru akcijas kontrolē sistēmiski sāncenši, kas pašlaik nav iekļauti sankciju sarakstā, ir jāanalizē kompetentajām iestādēm, veicot papildu pārbaudi un pienācīgi verificējot to pilnvaras;

Or. en

Grozījums Nr. 77
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

a) palielināt tādu atkritumu savākšanu, kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls, un nodrošināt to ieviešanu attiecīgajā reciklēšanas sistēmā, lai maksimāli palielinātu tādu reciklējamu materiālu pieejamību un kvalitāti, ko izmanto par ielaidi kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas kompleksos;

a) palielināt tādu atkritumu savākšanu ***un šķirošanu***, kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls, un nodrošināt to ieviešanu attiecīgajā reciklēšanas sistēmā, lai maksimāli palielinātu tādu reciklējamu materiālu pieejamību un kvalitāti, ko izmanto par ielaidi kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas kompleksos;

Or. en

Grozījums Nr. 78
Regulas priekšlikums
25. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) palielināt sekundāro kritiski svarīgo izejvielu izmantošanu ražošanā, tostarp attiecīgā gadījumā **ar publisko iepirkumu saistītajos piešķiršanas kritērijos** ņemot vērā reciklēto saturu;

Grozījums

c) palielināt sekundāro kritiski svarīgo izejvielu izmantošanu **pārstrādē un** ražošanā, tostarp attiecīgā gadījumā ņemot vērā reciklēto saturu **un reciklējamību visā aprites ciklā, arī ar publisko iepirkumu saistītajos piešķiršanas kritērijos**;

Or. en

Grozījums Nr. 79
Regulas priekšlikums
29. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Valdības vai organizācijas, kas ir izstrādājušas un pārrauga sertifikācijas shēmas, kas saistītas ar kritiski svarīgu izejvielu ilgtspēju ("shēmas īpašnieki"), var pieteikt savas shēmas Komisijas atzīšanai.

Grozījums

Valdības vai **daudzu ieinteresēto pušu** organizācijas, kas ir izstrādājušas un pārrauga sertifikācijas shēmas, kas saistītas ar kritiski svarīgu izejvielu ilgtspēju ("shēmas īpašnieki"), var pieteikt savas shēmas Komisijas atzīšanai.

Or. en

Grozījums Nr. 80
Regulas priekšlikums
29. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Komisija periodiski pārbauda, vai atzītās shēmas joprojām atbilst IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem.

Grozījums

3. Komisija periodiski pārbauda, vai atzītās shēmas joprojām atbilst IV pielikumā noteiktajiem kritērijiem **un Uzņēmumu pienācīgas rūpības direktīvai un Uzņēmumu ilgtspējīgas ziņošanas direktīvai, lai nodrošinātu, ka stratēģiskie projekti pilnībā atbilst augstākajiem vides un cilvēktiesību standartiem.**

Or. en

Grozījums Nr. 81
Regulas priekšlikums
29. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a *Lai Komisija varētu veikt neatkarīgu novērtējumu, tā izveido portālu, kurā ieinteresētās personas var iesniegt atsauksmes un informāciju par pierādījumiem par atkārtotiem vai būtiskiem gadījumiem, kad uzņēmēji, kas īsteno atzītu shēmu, nav izpildījuši minētās shēmas prasības.*

Or. en

Grozījums Nr. 82
Regulas priekšlikums
29. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

6. Ja Komisija konstatē trūkumus atzītā shēmā, kas ietekmē atzīšanas pamatu, tā var shēmas īpašniekam dot pietiekamu laiku, kurā veikt korektīvos pasākumus.

6. Ja Komisija **saskaņā ar 5. un 5.a punktu** konstatē trūkumus atzītā shēmā, kas ietekmē atzīšanas pamatu, tā var shēmas īpašniekam dot pietiekamu laiku, kurā veikt korektīvos pasākumus. **Minētais laikposms nav ilgāks par 6 mēnešiem.**

Or. en

Grozījums Nr. 83
Regulas priekšlikums
33. pants – -1. punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

-1. *Stratēģiskās partnerības, ko Savienība noslēgusi ar trešām valstīm, ietver konkrētus pasākumus, kas palīdz:*
i) uzlabot II pielikumā uzskaitīto kritiski svarīgo izejvielu piegādes drošību,

noturību un ilgtspēju Savienībā;

ii) sasniegt 1. panta 2. punkta

b) apakšpunktā noteikto etalonatzīmi;

iii) uzlabot sadarbību un dalītu atbildību kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē starp Savienību un partnervalstīm, lai sasniegtu partnerības mērķus, par kuriem panākta vienošanās, vienlaikus ievērojot ES un partnervalstu politikas telpu;

iv) veicināt ekonomisko un sociālo attīstību partnervalstīs, jo īpaši jaunietekmes un jaunattīstības valstīs, izmantojot pārvaldības satvaru, kurā prioritāte ir cilvēktiesībām, vienlaikus veicinot arī vidiski ilgtspējīgas un apritīgas ekonomikas prakses ieviešanu un pienācīgus darba apstākļus;

v) palielināt vietējās pievienotās vērtības radīšanu, atvieglojot gatavo preču un pusfabrikātu ražošanu attiecīgajās pakārtotajās nozarēs, tostarp veicinot vai atbalstot privātās un publiskās investīcijas.

Or. en

Grozījums Nr. 84

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Valde periodiski apspriež šādus jautājumus:

Grozījums

1. *Lai izvērtētu šīs regulas īstenošanu un ietekmi*, valde periodiski apspriež šādus jautājumus:

Or. en

Grozījums Nr. 85

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – a apakšpunkts – ia punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ia) Savienības atkarības no trešām valstīm samazināšana, jo īpaši no trešām valstīm, kuras Savienība ir atzinusi par sistēmiskiem sāncensiem, rada tiešus draudus Savienībai un/vai apdraud uz noteikumiem balsītu multilaterālismu un demokrātijas pamatvērtības;

Grozījums Nr. 86

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – a apakšpunkts – iii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iii) uzlabot sadarbību kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē starp Savienību un partnervalstīm;

iii) uzlabot sadarbību **un koordināciju** kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē starp Savienību un partnervalstīm, **tostarp izmantojot Minerālu drošības partnerību un Konferenci par kritiski svarīgiem materiāliem un minerāliem;**

Grozījums Nr. 87

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – i punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

i) iespējamais devums piegādes drošībā, ņemot vērā trešās valsts potenciālās rezerves, ieguves, pārstrādes un reciklēšanas jaudas, kas saistītas ar kritiski svarīgām izejvielām;

i) iespējamais devums piegādes drošībā **un dažādošanā**, ņemot vērā trešās valsts potenciālās rezerves, ieguves, pārstrādes un reciklēšanas jaudas, kas saistītas ar kritiski svarīgām izejvielām, **kā arī tās kā piegādātājas uzticamību;**

Or. en

Grozījums Nr. 88

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – ii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

ii) vai trešās valsts tiesiskais regulējums ir **tāds**, ka ir iespējams veikt vidiskās ietekmes monitoringu, vidisko ietekmi novērst un samazināt līdz minimumam, piekopt sociāli atbildīgu praksi, tostarp ievērot cilvēktiesības un darba tiesības, jēgpilni sadarboties ar vietējām kopienām, piekopt pārredzamu uzņēmējdarbības praksi un novērst nelabvēlīgu ietekmi uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību un tiesiskumu;

Grozījums

ii) vai trešās valsts tiesiskais regulējums **un pārvaldības sistēma šā regulējuma īstenošanai ir tādi**, ka ir iespējams veikt **sociālās un** vidiskās ietekmes monitoringu, vidisko ietekmi novērst un samazināt līdz minimumam, piekopt sociāli atbildīgu praksi, tostarp ievērot cilvēktiesības un darba tiesības, jēgpilni sadarboties ar vietējām kopienām, **saņemot šo kopienu brīvu iepriekšēju un informētu piekrišanu**, piekopt **pārskatatbildīgu un** pārredzamu uzņēmējdarbības praksi un novērst nelabvēlīgu ietekmi uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību un tiesiskumu;

Or. en

Grozījums Nr. 89

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – iii a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

iii a) vai partnervalstī ir ieviesti pilsoniskās sabiedrības līdzdalības procesi, lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību partnerības īstenošanā;

Grozījums

Or. en

Grozījums Nr. 90

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – iva punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

iva) potenciāls veidot jaunas partnerības un izveidot savstarpēji izdevīgu sadarbību ar ilgtermiņa ģeopolitiskiem ieguvumiem;

Grozījums

Grozījums Nr. 91

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – ivb punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ivb) vai trešā valsts apliecina atbilstību Eiropas vērtībām un Savienības KĀDP prioritātēm;

Grozījums Nr. 92

Regulas priekšlikums

33. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Stratēģiskas atkarības samazināšana kritiski svarīgo izejvielu piegādē no sistēmiskiem sāncensiem vai valstīm, kas neuztur demokrātiskus pamatstandartus.

Or. en

Grozījums Nr. 93

Regulas priekšlikums

33. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Valde 1. punkta kontekstā un ciktāl tas attiecas uz jaunietekmes tirgu un jaunattīstības valstu ekonomiku, nodrošina sadarbību ar citiem relevantiem koordinācijas forumiem, tostarp tiem, kas izveidoti kā daļa no Global Gateway stratēģijas.

2. Valde 1. punkta kontekstā un ciktāl tas attiecas uz jaunietekmes tirgu un jaunattīstības valstu ekonomiku, nodrošina sadarbību ar citiem relevantiem koordinācijas forumiem **un partneriem, it sevišķi G7**, tostarp tiem, kas izveidoti kā daļa no Global Gateway stratēģijas **un Savienības kopējās tirdzniecības politikas, tostarp tās investīciju komponentiem, un tās tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības pieejas.**

Grozījums Nr. 94

Regulas priekšlikums

33. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Valde cenšas izveidot sadarbību un panākt koordināciju ar starptautiskajiem partneriem, it sevišķi ar līdzīgi domājošiem partneriem, valstīm, kas piedalās iekšējā tirgū, vai kandidātvalstīm.

Grozījums Nr. 95

Regulas priekšlikums

33. pants – 2.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.b Valde sadarbībā ar Komisiju un EĀDD, nodrošina, ka tiek ievēroti starptautiskie vides un cilvēktiesību standarti, sadarbojoties ar tādām starptautiskām struktūrām kā PTO, ESAO, Starptautisko Darba organizāciju (SDO) un Apvienoto Nāciju Organizāciju (ANO).

Grozījums Nr. 96

Regulas priekšlikums

33. pants – 3. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

a) koordinē darbību ar Komisiju, lai nodrošinātu saskaņotību starp to divpusējo sadarbību ar attiecīgajām trešām valstīm un Savienības nesaistošajām stratēģiskajām partnerībām ar trešām valstīm, kuru darbības joma ietver vismaz kritiski svarīgu izejvielu vērtības ķēdi;

a) koordinē darbību ar Komisiju, lai nodrošinātu saskaņotību starp to divpusējo sadarbību ar attiecīgajām trešām valstīm un Savienības saistošajām stratēģiskajām partnerībām ar trešām valstīm, kuru darbības joma ietver vismaz kritiski svarīgu izejvielu vērtības ķēdi **un garantiju savstarpēji izdevīgai zināšanu un tehnoloģiju nodošanai starp dalībvalstīm un trešām valstīm;**

Grozījums Nr. 97
Regulas priekšlikums
33. pants – 3. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) cenšas samazināt savu divpusējo stratēģisko atkarību kritiski svarīgo izejvielu piegādē no sistēmiskiem sāncenšiem vai valstīm, kas neuztur demokrātiskus pamatstandartus;

Grozījums Nr. 98
Regulas priekšlikums
33. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Komisija integrē kritiski svarīgu izejvielu komponentu esošajos un turpmākajos starptautiskajos nolīgumos.

Grozījums Nr. 99
Regulas priekšlikums
33. pants – 3.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.b Stratēģiskie partneri būtu arī jāizvērtē, ņemot vērā problēmas, ko rada transporta ierobežojumi, tostarp gan pienācīgas infrastruktūras trūkums, gan problemātiskas īpašumtiesības vai nedroši transporta maršruti. Komisijai šīs problēmas būtu jārisina sadarbībā ar dalībvalstīm un citām iestādēm.

Grozījums Nr. 100

Regulas priekšlikums 35. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Valdi veido dalībvalstis un Komisija. To vada Komisija.

Grozījums

1. Valdi veido dalībvalstis, ***Eiropas Ārējās darbības dienests*** un Komisija. To vada Komisija. ***Būtu jāapspiežas ar Eiropas Aizsardzības aģentūru un jāuzaicina piedalīties valdes darbā, ja tiek risināti jautājumi, kas saistīti ar drošību un aizsardzību.***

Grozījums Nr. 101

Regulas priekšlikums 35. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Valde nodrošina regulāru koordināciju un sadarbību ar nozares pārstāvjiem un galvenajām ieinteresētajām personām.

Grozījums Nr. 102

Regulas priekšlikums 35. pants – 6. punkts – 2. daļa – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

da) ilgtspējas apakšgrupa, kas apspiež 5. panta 1. punkta c) apakšpunkta noteikumus un to īstenošanu;

Or. en

Grozījums Nr. 103

Regulas priekšlikums 35. pants – 6. punkts – 2. daļa – db apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

db) apakšgrupa, kurā sanāk dalībvalstu pārstāvji, nozare un ES stratēģisko partneru pārstāvji, lai koordinētu un izpētītu sadarbības un koordinācijas iespējas šīs regulas stratēģisko mērķu sasniegšanā, tostarp izmantojot stratēģiskus koordinācijas forumus, piemēram, ES un ASV Tirdzniecības un tehnoloģiju padomi;

Or. en

Grozījums Nr. 104

Regulas priekšlikums 35. pants – 7. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Attiecīgā gadījumā valde var uzaicināt ekspertus, citas trešās personas vai trešo valstu pārstāvjus piedalīties 6. punktā minēto pastāvīgo vai pagaidu apakšgrupu sanāksmēs novērotāja statusā vai sniegt rakstisku piemesumu.

Grozījums

Attiecīgā gadījumā valde var uzaicināt ekspertus, **nozares pārstāvjus un privātā sektora galvenās ieinteresētās personas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, akadēmiskās aprindas**, citas trešās personas vai trešo valstu pārstāvjus piedalīties 6. punktā minēto pastāvīgo vai pagaidu apakšgrupu sanāksmēs novērotāja statusā vai sniegt rakstisku piemesumu.

Grozījums Nr. 105

Regulas priekšlikums 35. pants – 9.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

9.a Valde reizi gadā sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam par saviem pienākumiem un diskusijām dažādās apakšgrupās.

Grozījums Nr. 106
Regulas priekšlikums
I pielikums – 1. iedaļa – 1. punkts – pa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

pa) erbijs;

Or. en

Grozījums Nr. 107
Regulas priekšlikums
I pielikums – 1. iedaļa – 1. punkts – pb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

pb) eiropijs;

Or. en

Grozījums Nr. 108
Regulas priekšlikums
I pielikums – 1. iedaļa – 1. punkts – pc apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

pc) lantāns;

Or. en

Grozījums Nr. 109
Regulas priekšlikums
I pielikums – 1. iedaļa – 1. punkts – pd apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

pd) iterbijs;

Or. en

Grozījums Nr. 110
Regulas priekšlikums
I pielikums – 1. iedaļa – 1. punkts – pe apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

pe) itrijs;

Or. en

Grozījums Nr. 111
Regulas priekšlikums
III pielikums – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

d) to, vai projekts atbilst Savienības attīstības sadarbības **un** ārpolitikas mērķiem.

d) to, vai projekts atbilst Savienības attīstības sadarbības, ārpolitikas, **drošības un aizsardzības politikas** mērķiem **un starptautiskajiem cilvēktiesību un vides standartiem.**

Grozījums Nr. 112
Regulas priekšlikums
III pielikums – 4. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) [PB: lūgums ievietot: atsauce uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko paredz noteikumus par to, kā Savienības tirgū darīt pieejamas konkrētas ar atmežošanu un meža degradāciju saistītas preces un izstrādājumus, kā arī par to eksportu no Savienības un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 995/2010] — tiktāl, ciktāl tā attiecas uz attiecīgo projektu virzītāju;

Or. en

Grozījums Nr. 113
Regulas priekšlikums
III pielikums – 4. punkts – bb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

bb) [PB: lūgums ievietot: atsauce uz regulu par baterijām un bateriju atkritumiem] — tiktāl, ciktāl tā attiecas uz attiecīgo projektu virzītāju;

Or. en

Grozījums Nr. 114
Regulas priekšlikums
III pielikums – 4. punkts – bc apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

bc) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/821 (2017. gada 17. maijs), ar ko paredz piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes alvu, tantalu un volframu, to rūdas un zeltu — tiktāl, ciktāl tā attiecas uz attiecīgo projektu virzītāju;

Or. en

Grozījums Nr. 115
Regulas priekšlikums
II pielikums – 4. punkts – bd apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

bd) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/21/EK (2006. gada 15. marts) par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu, ciktāl tā attiecas uz attiecīgo projektu virzītāju;

Or. en

Grozījums Nr. 116
Regulas priekšlikums
III pielikums – 4. punkts – be apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

be) [PB: lūgums ievietot: direktīva par žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību];

Or. en

Grozījums Nr. 117
Regulas priekšlikums
III pielikums – 4. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) citas attiecīgās SDO konvencijas;

Or. en

Grozījums Nr. 118
Regulas priekšlikums
III pielikums – 4. punkts – ia apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ia) Starptautiskā cilvēktiesību harta, tostarp Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un Starptautiskais pakts par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām;

Or. en

Grozījums Nr. 119
Regulas priekšlikums
III pielikums – 4. punkts – ib apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ib) brīvas, iepriekšējas un apzinātas piekrišanas (FPIC) principi, kas noteikti Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām, kuru ANO Ģenerālā asambleja pieņēma 2007. gadā;

Or. en

Grozījums Nr. 120

Regulas priekšlikums

III pielikums – 4. punkts – ic apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ic) Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālā līguma desmit principi;

Or. en

Grozījums Nr. 121

Regulas priekšlikums

III pielikums – 4. punkts – id apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

id) EIB atbilstības, izslēgto darbību un izslēgto nozaru saraksts;

Or. en

Grozījums Nr. 122

Regulas priekšlikums

III pielikums – 4. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

b) apņemoties attiecīgajam projektam iegūt sertifikātu 29. pantā minētas atzītas programmas satvarā un iesniedzot

svītrots

pietiekamus pierādījumus tam, ka, īstenojot attiecīgo projektu, tas spēs izpildīt šāda sertifikāta saņemšanas kritērijus.

Or. en

Grozījums Nr. 123
Regulas priekšlikums
IV pielikums – 1. daļa – a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) tai ir pārredzami, taisnīgi un nediskriminējoši noteikumi, un tā ir atvērta visiem ekonomikas dalībniekiem, kuri vēlas un spēj izpildīt programmas prasības;

Grozījums

a) tai ir pārredzami, taisnīgi un nediskriminējoši noteikumi, un tā ir atvērta visiem ekonomikas dalībniekiem, kuri vēlas un spēj izpildīt programmas prasības, ***un nodrošina visaugstākos iespējamus cilvēktiesību un vides standartus, tostarp izmantojot daudzpusēju pārvaldību;***

Or. en

Grozījums Nr. 124
Regulas priekšlikums
IV pielikums – 1. daļa – b punkts – ii apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

ii) prasības attiecībā uz sociāli atbildīgu praksi, ieskaitot cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu;

*Kompromisa grozījumā iekļautais
negrozītais teksts*

ii) prasības attiecībā uz sociāli atbildīgu praksi, ieskaitot cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu;

Or. en

Grozījums Nr. 125
Regulas priekšlikums
IV pielikums – 1. daļa – b punkts – iii apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

iii) prasības attiecībā uz uzņēmējdarbības integritāti un pārredzamību, ieskaitot prasības attiecībā uz saprātīgu pārvaldību finanšu, vides un sociālajos jautājumos;

Grozījums

iii) prasības attiecībā uz uzņēmējdarbības integritātes un pārredzamības nodrošināšanu, tostarp prasības īstenot labu pārvaldību finanšu, vides un sociālajos jautājumos ***un stingru korupcijas un kukuļošanas apkarošanas politiku saskaņā ar III pielikumā izklāstītajām ESAO vadlīnijām;***

Or. en

Grozījums Nr. 126
Regulas priekšlikums
IV pielikums – 1. daļa – ba punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) tā ietver revīziju uz vietas, klātienē apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp vietējām kopienu, pilsonisko sabiedrību, darba ņēmējiem un arodbiedrībām;

Or. en

Grozījums Nr. 127
Regulas priekšlikums
IV pielikums – 1. daļa – c punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

c) atbilstības verifikācija un uzraudzība ir objektīva, balstīta uz starptautiskiem, Savienības un valstu standartiem, prasībām un procedūrām un tiek veikta neatkarīgi no attiecīgā ekonomikas dalībnieka;

c) atbilstības verifikācija un uzraudzība ir objektīva, balstīta uz starptautiskiem, Savienības un valstu standartiem, prasībām un procedūrām un tiek veikta neatkarīgi no attiecīgā ekonomikas dalībnieka, ***izmantojot trešās personas veiktas revīzijas. Šādas revīzijas pēc to pabeigšanas dara publiski pieejamas;***

Or. en

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanas satvara izveide un grozījumu izdarīšana Regulās (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020
Atsauces	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 8.5.2023
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	AFET 8.5.2023
Atzinuma sagatavotāja Iecelšanas datums	Miriam Lexmann 4.5.2023
Izskatīšana komitejā	24.5.2023
Pieņemšanas datums	18.7.2023
Galīgais balsojums	+: 53 –: 3 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Michael Gahler, Kinga Gál, Klemen Grošelj, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemec, Gheorghe-Vlad Nistor, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Dragoș Tudorache, Viola von Cramon-Taubadel, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Attila Ara-Kovács, Malik Azmani, Jakop G. Dalunde, Georgios Kyrtos, Sergey Lagodinsky, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Javier Zarzalejos
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Theresa Bielowski, Franc Bogovič, Gilles Boyer, Othmar Karas, Samira Rafaela

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

53	+
ECR	Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
NI	Kinga Gál
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Franc Bogovič, Michael Gahler, Othmar Karas, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Gheorghe-Vlad Nistor, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Gilles Boyer, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Georgios Kyrtos, Ilhan Kyuchuk, Samira Rafaela, Dragoș Tudorache, Salima Yenbou
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Theresa Bielowski, Włodzimierz Cimoszewicz, Dietmar Köster, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Jakop G. Dalunde, Sergey Lagodinsky, Viola von Cramon-Taubadel

3	-
ID	Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani
NI	Kostas Papadakis

0	0

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

17.7.2023

EKONOMIKAS UN MONETĀRĀS KOMITEJAS ATZINUMS

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (COM2023/0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Atzinuma sagatavotāja: *Jessica Polfjärd*

GROZĪJUMI

Ekonomikas un monetārā komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju ņemt vērā turpmāk minēto.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums

2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(2) Kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu sarežģītības un transnacionālā rakstura dēļ **nekoordinētiem** valstu līmeņa pasākumiem kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai **ir liels potenciāls radīt konkurences kropļojumus un sadrumstalot iekšējo tirgu**. Līdz ar to, lai garantētu iekšējā tirgus funkcionēšanu, būtu jāveido vienots Savienības satvars šīs centrālās problēmas kolektīvai risināšanai.

Grozījums

(2) Kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu sarežģītības un transnacionālā rakstura dēļ **izšķiroša nozīme ir koordinētiem** valstu līmeņa pasākumiem kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai. Līdz ar to, lai garantētu iekšējā tirgus funkcionēšanu **un integritāti**, būtu jāveido vienots Savienības satvars šīs centrālās problēmas kolektīvai risināšanai **godīgā un taisnīgā veidā, pilnībā ievērojot piemērojamus Savienības noteikumus konkurences un valsts atbalsta jomā**.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums 29. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(29) Būtiska nozīme ir uzņēmumu, finanšu investoru un patērētāju privātajām investīcijām. Ja ar privātajām investīcijām vien nepietiek, efektīvai projektu ieviešanai kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē var būt nepieciešams publiskais atbalsts, piemēram, garantiju, aizdevumu, kapitālieguldījumu vai kvazikapitāla ieguldījumu veidā. Šis publiskais atbalsts var būt uzskatāms par valsts atbalstu. Šādam atbalstam jābūt stimulējošam, nepieciešamam, atbilstošam un samērīgam. Esošās valsts atbalsta vadlīnijas, kuras nesen tika padziļināti pārskatītas atbilstīgi divējādās pārkārtošanās mērķiem, paredz plašas iespējas atbalstīt ieguldījumus kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē, izpildot noteiktus nosacījumus.

Grozījums

(29) Būtiska nozīme ir uzņēmumu, finanšu investoru un patērētāju privātajām investīcijām. Ja ar privātajām investīcijām vien nepietiek, efektīvai projektu ieviešanai kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē var būt nepieciešams publiskais atbalsts, piemēram, garantiju, aizdevumu, kapitālieguldījumu vai kvazikapitāla ieguldījumu veidā. Šis publiskais atbalsts, **ja tas ir pienācīgi pamatots un nekaitē konkurencei iekšējā tirgū**, var būt uzskatāms par valsts atbalstu. Šādam atbalstam jābūt stimulējošam, nepieciešamam, atbilstošam un samērīgam **un nevajadzētu izraisīt pārmērīgu koncentrēšanos uz nelielu skaitu piegādātāju**. Esošās valsts atbalsta vadlīnijas, kuras nesen tika padziļināti pārskatītas atbilstīgi divējādās pārkārtošanās mērķiem, paredz plašas iespējas atbalstīt ieguldījumus kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē **un citus mērķus saskaņā ar Eiropas zaļo kursu**, izpildot noteiktus nosacījumus.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums 29.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(29a) Krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem ir Zaļā kursa rūpniecības plāna otrā pilāra elements. Būtu jāatzīmē, ka tas ir mērķtiecīgs pagaidu regulējums, kurš piedāvā kompromisu starp straujāku finansējuma piešķiršanu nolūkā nodrošināt kritiski svarīgo izejvielu pieejamību Eiropā un iekšējā tirgus

integritāti, jo ne visām dalībvalstīm ir vienlīdzīga fiskālā telpa, kas ļauj īstenot nepieciešamās investīcijas. Tāpēc ir vajadzīgi piemēroti instrumenti, lai rastu strukturālu risinājumu investīciju vajadzībām. Komisijai būtu jāatļauj dalībvalstīm sniegt valsts atbalstu tikai tad, ja to dara kopīgu interešu mērķa labad, un dalībvalstis tiek mudinātas ieviest papildu saistošus nosacījumus valsts atbalsta saņemšanai.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums 29.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(29b) Ilgtermiņa perspektīvā izejvielu projekti nevarēs būt atkarīgi no publiskā finansējuma, jo īpaši tāpēc, ka valsts atbalsta finansējums nākotnē varētu būt mazāk dāsns. Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdei un tās apakšgrupām konsultējot projektus, priekšroka būtu jādod privātiem finansējuma avotiem. Jo labāk uzņēmumi un projekti spēs piesaistīt privāto kapitālu, jo konkurētspējīgāki tie būs.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums 30. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(30) Publisks atbalsts tiek izmantots konkrētu, identificētu tirgus nepilnību vai nepietiekamu investīciju situāciju risināšanai, un ar darbībām nevajadzētu dublēt vai izstumt privātu finansējumu vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū. Darbībām vajadzētu būt ar nepārprotamu pievienoto vērtību Savienībai.

(30) Publisks atbalsts tiek izmantots konkrētu, identificētu tirgus nepilnību vai nepietiekamu investīciju situāciju risināšanai, un ar darbībām nevajadzētu dublēt vai izstumt privātu finansējumu, **kavēt sadarbību starp dažādu dalībvalstu uzņēmumiem** vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū. Darbībām vajadzētu būt **mērķtiecīgām un efektīvām** un ar nepārprotamu pievienoto vērtību

Savienībai, *tām nebūtu jāpieļauj privātu investīciju izpēšana un galu galā būtu jāveicina patērētāju labklājība.*

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
39. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(39) Daudzi stratēģisko izejvielu tirgi nav pilnīgi pārredzami, un tajos ir koncentrācija piegādes pusē, tādējādi pārdevējiem ir lielāka ietekme sarunās un pircējiem jāmaksā augstākas cenas. Lai palīdzētu *pazemināt cenas* Savienībā reģistrētajiem uzņēmumiem, Komisijai būtu jāizveido sistēma, ar ko apkopot ieinteresēto pircēju pieprasījumu. Izstrādājot šādu sistēmu, Komisijai būtu jāņem vērā pieredze, kas gūta līdzīgās sfērās, piemēram, kopīgajos gāzes iepirkumos saskaņā ar Padomes Regulu 2022/2576⁴⁴. Dalībvalstu iestādēm arī būtu jāvar piedalīties šajā sistēmā, lai veidotu savus stratēģiskos krājumus. Visiem pasākumiem šā mehānisma satvarā būtu jāatbilst Savienības konkurences tiesību aktiem.

⁴⁴ *Padomes Regula (ES) 2022/2576 (2022. gada 19. decembris) par solidaritātes veicināšanu, labāk koordinējot gāzes iepirkumus, uzticamus cenu kritērijus un gāzes pārrobežu apmaiņu (OV L 335, 29.12.2022., 1.–35. lpp.).*

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
39.a apsvēruma

Grozījums

(39) Daudzi stratēģisko izejvielu tirgi nav pilnīgi pārredzami, un tajos ir koncentrācija piegādes pusē, tādējādi pārdevējiem ir lielāka ietekme sarunās un pircējiem jāmaksā augstākas cenas. Lai palīdzētu *nodrošināt izejvielu pieejamību* Savienībā reģistrētajiem uzņēmumiem, Komisijai būtu jāizveido sistēma, ar ko apkopot ieinteresēto pircēju pieprasījumu. Izstrādājot šādu sistēmu, Komisijai būtu jāņem vērā pieredze, kas gūta līdzīgās sfērās, piemēram, kopīgajos gāzes iepirkumos saskaņā ar Padomes Regulu 2022/2576. Dalībvalstu iestādēm arī būtu jāvar piedalīties šajā sistēmā, lai veidotu savus stratēģiskos krājumus. Visiem pasākumiem šā mehānisma satvarā būtu jāatbilst Savienības konkurences tiesību aktiem.

(39a) Noturīga un konkurētspējīga izejvielu nozare Savienībai ir ļoti svarīga ekonomiskā un stratēģiskā ziņā. Ņemot vērā šīs regulas mērķus stiprināt Savienības spēju stratēģisko izejvielu ieguvē, pārstrādē un reciklēšanā, ir svarīgi nodrošināt taisnīgu un paredzamu tirgus vidi uzņēmumiem visā izejvielu vērtības ķēdē. Tāpēc saistībā ar jebkuru sistēmu, kas paredzēta pieprasījuma apkopšanai, lai stiprinātu Savienības uzņēmumu stāvokli tirgū pieprasījuma pusē, ir arī rūpīgi jāapsver tirgus ietekme uz Savienības uzņēmumiem piedāvājuma pusē.

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums 46. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(46) Lai risinātu pašreizējo informācijas trūkumu par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu slēgtajos ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, dalībvalstīm, ievērojot Savienības konkurences noteikumus, būtu jāizveido datubāze, kurā būtu iekļauta visa attiecīgā informācija atgūšanas veicināšanai, jo īpaši informācija par kritiski svarīgo izejvielu apjomiem un koncentrāciju ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksā. Šī informācija būtu jāpublicē lietotājiem draudzīgā un digitālā formātā, nodrošinot piekļuvi detalizētai tehniskajai informācijai. Lai atvieglotu lietotājiem draudzīgu piekļuvi informācijai, dalībvalstīm būtu, piemēram, jāizveido vienots kontaktpunkts, kas pavērtu iespējas padziļinātai saziņai ar potenciāliem kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas projektu attīstītājiem. Datubāze būtu jāveido tā, lai potenciāli projektu virzītāji varētu ērti

Grozījums

(46) Lai risinātu pašreizējo informācijas trūkumu par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu slēgtajos ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, dalībvalstīm, ievērojot Savienības konkurences noteikumus, būtu jāizveido datubāze, kurā būtu iekļauta visa attiecīgā informācija atgūšanas veicināšanai, jo īpaši informācija par kritiski svarīgo izejvielu apjomiem un koncentrāciju ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksā. Šī informācija būtu jāpublicē lietotājiem draudzīgā un digitālā formātā, nodrošinot piekļuvi detalizētai tehniskajai informācijai. Lai atvieglotu lietotājiem draudzīgu piekļuvi informācijai, dalībvalstīm būtu, piemēram, jāizveido vienots kontaktpunkts, kas pavērtu iespējas padziļinātai saziņai ar potenciāliem kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas projektu attīstītājiem. Datubāze būtu jāveido tā, lai potenciāli projektu virzītāji varētu ērti

identificēt kompleksus ar augstu ekonomiski lietderīgas atgūšanas potenciālu. Lai koncentrētu ierobežotos resursus, dalībvalstīm, vācot informāciju, būtu jāievēro pakāpeniska pieeja un padziļināta informācija būtu jāievāc tikai par daudzsološākajiem kompleksiem. Informācijas vākšanas mērķim vajadzētu būt precīzas un reprezentatīvas informācijas sniegšanai par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem un pēc iespējas labāku norāžu iegūšanai par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums 54. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(54) Savienība ir noslēgusi stratēģiskās partnerības ar trešajām valstīm attiecībā uz izejvielām, lai īstenotu 2020. gada rīcības plānu par kritiski svarīgajām izejvielām. Lai dažādotu piegādi, šie centieni būtu jāturpina. Lai izstrādātu un nodrošinātu saskaņotu satvaru turpmāku partnerību noslēgšanai, dalībvalstīm un Komisijai, sadarbojoties valdē, būtu jāpārrunā un jānodrošina koordinācija par citstarp to, vai esošās partnerības sasniedz izvirzītos mērķus, jānosaka prioritārās trešās valstis jaunām partnerībām, šādu partnerību saturs un to saskaņotība, kā arī dalībvalstu divpusējās sadarbības ar attiecīgajām trešajām valstīm potenciālā sinerģija. Savienībai būtu jāmeklē abpusēji izdevīgas partnerības ar jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām atbilstoši tās stratēģijai Global Gateway, kuras veicinātu tās izejvielu piegādes ķēdes dažādošanu, kā arī pievienotu vērtību ražošanai šajās valstīs.

identificēt kompleksus ar augstu ekonomiski lietderīgas atgūšanas potenciālu. Lai koncentrētu ierobežotos resursus, *dalībvalstīs*, vācot informāciju, *varētu ievērot pakāpenisku pieeju un padziļinātu informāciju ievākt* tikai par daudzsološākajiem kompleksiem. Informācijas vākšanas mērķim vajadzētu būt precīzas un reprezentatīvas informācijas sniegšanai par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem un pēc iespējas labāku norāžu iegūšanai par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu.

Grozījums

(54) Savienība ir noslēgusi stratēģiskās partnerības ar trešajām valstīm attiecībā uz izejvielām, lai īstenotu 2020. gada rīcības plānu par kritiski svarīgajām izejvielām. Lai dažādotu piegādi, šie centieni būtu *jāstiprina un to rezultātā būtu jāizveido konkrēti stratēģiskie projekti*. Lai izstrādātu un nodrošinātu saskaņotu satvaru turpmāku partnerību noslēgšanai *saskaņā ar Savienības rūpniecības, enerģētikas un klimata rīcībpolitikām*, dalībvalstīm un Komisijai, sadarbojoties valdē, būtu jāpārrunā un jānodrošina koordinācija par citstarp to, vai esošās partnerības sasniedz izvirzītos mērķus, jānosaka prioritārās trešās valstis jaunām partnerībām, šādu partnerību saturs un to saskaņotība, kā arī dalībvalstu divpusējās sadarbības ar attiecīgajām trešajām valstīm potenciālā sinerģija. Savienībai būtu jāmeklē abpusēji izdevīgas *un ilgtspējīgas* partnerības ar jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām atbilstoši tās stratēģijai Global Gateway, kuras veicinātu tās izejvielu piegādes ķēdes dažādošanu, kā arī

pievienotu vērtību ražošanai šajās valstīs.
Tāpēc valde var arī apsvērt, kā stratēģiskās partnerības varētu veicināt trešo valstu dabas kapitāla drošību un noturību pret klimata spriedzi.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums 63. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(63) Tiktāl, cik šajā regulā paredzētie pasākumi ir uzskatāmi par valsts atbalstu, noteikumi par šādiem pasākumiem neskar Līguma 107. un 108. panta piemērošanu.

Grozījums

(63) Tiktāl, cik šajā regulā paredzētie pasākumi ir uzskatāmi par valsts atbalstu, noteikumi par šādiem pasākumiem neskar Līguma 107. un 108. panta piemērošanu ***un ar tiem būtu jātiecas nepieļaut papildu šķēršļus konkurencei iekšējā tirgū.***

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums 14. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Komisija un dalībvalstis veic darbības, ar kurām paātrina un piesaista privātās investīcijas stratēģiskos projektos. Neskarot LESD 107. un 108. pantu, šādas darbības var ietvert atbalsta sniegšanu un koordinēšanu stratēģiskiem projektiem, kuriem ir grūtības piekļūt finansējumam.

Grozījums

1. Komisija un dalībvalstis veic darbības, ar kurām ***atvieglo***, paātrina un piesaista privātās investīcijas stratēģiskos projektos. Neskarot LESD 107. un 108. pantu, šādas darbības var ietvert atbalsta sniegšanu un koordinēšanu stratēģiskiem projektiem, kuriem ir grūtības piekļūt finansējumam. ***Komisija un dalībvalstis atturas no darbībām, kas izspiež privātās investīcijas.***

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums 14. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis stratēģiskiem

Grozījums

2. ***Ja tas tiek prasīts***, dalībvalstis

projektiem **var sniegt** administratīvu atbalstu nolūkā sekmēt to ātru un faktisku īstenošanu, arī **nodrošināt** šādu atbalstu:

stratēģiskiem projektiem **sniedz** administratīvu atbalstu nolūkā sekmēt to ātru un faktisku īstenošanu, arī **nodrošina** šādu atbalstu:

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums

14. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) palīdzība projektu virzītājiem ar mērķi **palielināt sabiedrības** atbalstu projektam.

Grozījums

(b) palīdzība projektu virzītājiem ar mērķi **sekmēt savlaicīgu projekta sabiedrisko apspriešanu un** atbalstu projektam.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums

14. pants – 2. punkts – c apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(c) **paredzama, regulāra, savlaicīga un skaidra saziņa ar projektu virzītājiem, jo īpaši gadījumos, kad informācijas plūsma var aizkavēt projektu.**

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums

14. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Komisija var dalībvalstīm sniegt atzinumu par valstī veiktās īstenošanas saskaņotību ar 1. panta 2. punktā noteiktajiem mērķiem.

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums

15. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Pēc stratēģiskā projekta virzītāja pieprasījuma 35. panta 6. punkta a) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa apspriež un konsultē par to, kā var rast trūkstošo projekta finansējumu, ņemot vērā jau nodrošināto finansējumu un apsverot vismaz šādus elementus:

Grozījums

1. Pēc stratēģiskā projekta virzītāja pieprasījuma 35. panta 6. punkta a) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa apspriež un konsultē par to, kā var rast trūkstošo projekta finansējumu, ***un sniedz ieteikumus par turpmāk izmantojamiem resursiem un finansēšanas instrumentiem***, ņemot vērā jau nodrošināto finansējumu un apsverot vismaz šādus elementus:

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums

15. pants – 1. punkts – e apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(e) godīga informēšana un iespējas dalībniekiem visās dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums

16. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

16. pants

Priekšlīgumu slēgšanas atvieglināšana

1. Komisija izveido sistēmu, kas atvieglo ***ar stratēģiskiem projektiem saistītu*** priekšlīgumu slēgšanu saskaņā ar konkurences noteikumiem.

1. Komisija izveido sistēmu, kas atvieglo priekšlīgumu slēgšanu saskaņā ar konkurences noteikumiem ***par labu tādiem stratēģiskiem projektiem, kas atzīti saskaņā ar 6. pantu, pat tad, ja valsts kompetentā iestāde vēl nav piešķirusi atļauju.***

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums 16. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

**(4a) Komisija uzrauga šādu projektu
finansiālo dzīvotspēju un vajadzības
gadījumā ierosina tiesiskās aizsardzības
līdzekli.**

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums 19. pants – 1.e apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1e) vienotā tirgus integritāte.

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums 24. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Savienības uzņēmumi un dalībvalstu iestādes, kas piedalās 1. punktā minētajā sistēmā, pārredzamā veidā var kopīgi risināt iepirkuma sarunas, tostarp par cenām vai citiem iepirkuma līguma noteikumiem, vai izmantot kopīgu iepirkumu, lai panāktu labākus nosacījumus no saviem piegādātājiem vai novērstu deficītu. Iesaistītie Savienības uzņēmumi un dalībvalstu iestādes ievēro Savienības tiesību aktus, **tostarp** Savienības konkurences tiesības.

Savienības uzņēmumi un dalībvalstu iestādes, kas piedalās 1. punktā minētajā sistēmā, pārredzamā veidā var kopīgi risināt iepirkuma sarunas, tostarp par cenām vai citiem iepirkuma līguma noteikumiem, vai izmantot kopīgu iepirkumu, lai panāktu labākus nosacījumus no saviem piegādātājiem vai novērstu deficītu. Iesaistītie Savienības uzņēmumi un dalībvalstu iestādes ievēro Savienības tiesību aktus, **jo īpaši** Savienības konkurences tiesības.

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums 25. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Kas attiecas uz 1. punkta a) un b) apakšpunktu, minētajā punktā minētās programmas, neskarot LESD 107. un 108. pantu, var ietvert **finansiālu stimulu** ieviešanu, piemēram, atlaides, finansiālu atlīdzību vai depozīta sistēmas, lai veicinātu tādu produktu atkalizmantošanu, kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls, un atkritumu savākšanu no šādiem produktiem.

Grozījums

Kas attiecas uz 1. punkta a) un b) apakšpunktu, minētajā punktā minētās programmas, neskarot LESD 107. un 108. pantu **un pienācīgi pamatotos gadījumos**, var ietvert **ekonomikas instrumentu** ieviešanu, piemēram, **tādu, kas uzskaitīti Direktīvas 2008/98/EK IVa pielikumā, citastarp** atlaides, finansiālu atlīdzību vai depozīta sistēmas, lai veicinātu tādu produktu atkalizmantošanu, kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls, un atkritumu savākšanu no šādiem produktiem. **Šādus ekonomikas instrumentus ievieš tikai tad, ja privāto uzņēmumu ieguldījums tiek atzīts par nepietiekamu.**

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums

46. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Punktā minētajā ziņojumā novērtē vismaz **to, cik lietderīgi ir noteikt maksimālās vidiskās pēdas sliekšņvērtības kritiski svarīgām izejvielām, attiecībā uz kurām ir pieņemti aprēķināšanas un verifikācijas noteikumi.**

Grozījums

Punktā minētajā ziņojumā novērtē vismaz:

Grozījums Nr. 24

Regulas priekšlikums

46. pants – 2. punkts – a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(a) turpmākus pasākumus nolūkā veicināt investīcijas stratēģiskajos projektos un stiprināt Eiropas kritiski svarīgo izejvielu jaudu visā vērtības ķēdē, arī to, cik lietderīgi būtu ar

*stratēģiskajiem projektiem saistītos
ieguvumus attiecināt arī uz citām jomām;*

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums

46. pants – 2. punkts – b apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

*(b) šajā regulā noteikto pasākumu
ieguldījumu Savienības vides un klimata
mērķu — jo īpaši Regulas (ES) 2021/1119
mērķu — sasniegšanā;*

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums

46. pants – 2. punkts – c apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

*(c) šajā regulā noteikto pasākumu
ietekmi uz vietējām kopienām;*

Grozījums Nr. 27

Regulas priekšlikums

46. pants – 2. punkts – d apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

to, cik lietderīgi ir noteikt maksimālās vidiskās pēdas sliekšņvērtības kritiski svarīgām izejvielām, attiecībā uz kurām ir pieņemti aprēķināšanas un verifikācijas noteikumi.

*(d) to, cik lietderīgi ir noteikt
maksimālās vidiskās pēdas sliekšņvērtības
kritiski svarīgām izejvielām, attiecībā uz
kurām ir pieņemti aprēķināšanas un
verifikācijas noteikumi.*

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Satvara izveide kritiski svarīgu izejvielu drošas un ilgtspējīgas apgādes nodrošināšanai un grozījumi Regulā (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020
Atsauces	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 8.5.2023
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ECON 8.5.2023
Atzinuma sagatavotājs(-a) Iecelšanas datums	Jessica Polfjārd 20.4.2023
Pieņemšanas datums	28.6.2023
Galīgais balsojums	+ : 50 - : 3 0 : 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Damien Carême, Niels Fuglsang, Henrike Hahn, Valérie Hayer, Martin Hlaváček, Eugen Jurzyca, Janusz Lewandowski, Chris MacManus, Tonino Picula, Jessica Polfjārd, René Repasi, Eleni Stavrou
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Vladimír Bilčík, Marco Campomenosi, Hannes Heide, Leszek Miller, Patrizia Toia, Juan Ignacio Zoido Álvarez

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

50	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Eugen Jurzyca, Denis Nesci, Dorien Rookmaker, Johan Van Overtveldt
ID	Marco Campomenosi, Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Vladimír Bilčík, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Janusz Lewandowski, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Jessica Polfjárd, Ralf Seekatz, Eleni Stavrou, Inese Vaidere, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Engin Eroglu, Valérie Hayer, Martin Hlaváček, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Jonás Fernández, Niels Fuglsang, Hannes Heide, Aurore Lalucq, Leszek Miller, Csaba Molnár, Tonino Picula, René Repasi, Alfred Sant, Joachim Schuster, Patrizia Toia
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Henrike Hahn, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Kira Marie Peter-Hansen

3	-
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos
The Left	José Gusmão, Chris MacManus

0	0

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

19.7.2023

REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Atzinuma sagatavotājs: *Franc Bogovič*

GROZĪJUMS

Reģionālās attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju ņemt vērā turpmāk minēto.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums 1. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(1) Piekluve izejvielām ir būtiska Savienības ekonomikai un iekšējā tirgus funkcionēšanai. Ir vairākas izejvielas, ko neizmanto ne enerģētikā, ne lauksaimniecībā, bet kas, ņemot vērā tā lielo ekonomisko nozīmīgumu un augsto piegādes risku, ko nereti rada augsta piegāžu koncentrācija no dažām trešajām valstīm, ir uzskatāmas par kritiski svarīgām. Ņemot vērā daudzu šādu kritiski svarīgo izejvielu nozīmi zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanā un to izmantojumu aizsardzības un kosmosa nozarē, pieprasījums pēc tām turpmākajās desmitgadēs būtiski palielināsies. Vienlaikus uz pieaugošās ģeopolitiskās spriedzes un konkurences par resursiem fona palielinās piegādes traucējumu risks.

Grozījums

(1) Piekluve izejvielām ir būtiska Savienības ekonomikai, **zaļās pārkārtošanās īstenošanai, drošībai un aizsardzībai, kā arī** iekšējā tirgus funkcionēšanai. Ir vairākas izejvielas, ko neizmanto ne enerģētikā, ne lauksaimniecībā, bet kas, ņemot vērā tā lielo ekonomisko nozīmīgumu un augsto piegādes risku, ko nereti rada augsta piegāžu koncentrācija no dažām trešajām valstīm, ir uzskatāmas par kritiski svarīgām **un stratēģiskām**. Ņemot vērā daudzu šādu kritiski svarīgo izejvielu nozīmi zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanā un to izmantojumu aizsardzības un kosmosa nozarē, pieprasījums pēc tām turpmākajās desmitgadēs būtiski palielināsies, **ja vien netiks īstenoti pietiekami pasākumi, lai**

Turklāt bez pienācīgas pārvaldības kritiski svarīgo izejvielu pieprasījuma pieaugums var negatīvi ietekmēt vidi un sabiedrību. Ņemot vērā šīs tendences, ir jāsteno pasākumi, lai nodrošinātu kritiski svarīgo izejvielu drošu un ilgtspējīgu piegādi un tādējādi garantētu Savienības ekonomisko noturību un atvērto stratēģisko autonomiju.

mazinātu pieaugumu un aizsargātu ES no pieaugošās plaisas starp pieprasījumu un piedāvājumu pasaules līmenī. Nākotnē lieliem piegādes riskiem var būt pakļautas arī citas izejvielas, ko izmanto citās nozarēs, piemēram, lauksaimniecībā, veselības aprūpē vai būvniecībā.

Vienlaikus uz pieaugošās ģeopolitiskās spriedzes un konkurences par resursiem fona palielinās piegādes traucējumu risks. Turklāt bez pienācīgas pārvaldības **un ietekmes mazināšanas** kritiski svarīgo izejvielu pieprasījuma pieaugums var negatīvi ietekmēt vidi, **rūpniecību** un sabiedrību **reģionālā un vietējā mērogā**. Ņemot vērā šīs tendences, ir jāsteno pasākumi, lai nodrošinātu kritiski svarīgo izejvielu drošu un ilgtspējīgu piegādi, **tostarp iesaistot reģionālos un vietējos dalībniekus un stiprinot reģionālās piegādes ķēdes, kā arī lai ierobežotu gaidāmo eksponenciālo pieprasījuma pieaugumu Savienībā** un tādējādi garantētu Savienības ekonomisko noturību, **zaļo pārkārtošanos, drošību un aizsardzību** un atvērto stratēģisko autonomiju, **savukārt zaļās un digitālās pārkārtošanās procesam nevajadzētu palielināt ES atkarību no trešām valstīm izejvielu piegādē tādā veidā, kas rada neaizsargātību un atkal izjauc visas piegādes ķēdes.**

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums

2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(2) Kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu sarežģītības un transnacionālā rakstura dēļ nekoordinētiem valstu līmeņa pasākumiem kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai ir liels potenciāls radīt konkurences kropļojumus un sadrumstalot iekšējo tirgu. Līdz ar to, lai garantētu

Grozījums

(2) Kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu sarežģītības un transnacionālā rakstura dēļ nekoordinētiem valstu līmeņa pasākumiem kritiski svarīgo **un stratēģisko** izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanai ir liels potenciāls radīt konkurences kropļojumus un sadrumstalot iekšējo tirgu. Līdz ar to, lai garantētu

iekšējā tirgus funkcionēšanu, būtu jāveido vienots Savienības satvars šīs centrālās problēmas kolektīvai risināšanai.

iekšējā tirgus funkcionēšanu, būtu jāveido vienots Savienības satvars šīs centrālās problēmas kolektīvai risināšanai.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums 3. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(3) Pirmkārt, lai efektīvi nodrošinātu Savienībai drošu un ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu piegādi, šajā satvarā būtu jāiekļauj pasākumi Savienības pieaugošā piegādes riska mazināšanai, stiprinot Savienības spējas visos stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes posmos, ieskaitot ieguvī, apstrādi un pārstrādi, virzoties uz katrai stratēģiskajai izejvielai noteikto kritēriju izpildi. Otrkārt, tā kā Savienība turpinās paļauties uz importu, satvarā būtu jāiekļauj pasākumi stratēģisko izejvielu ārējās piegādes dažādošanai. Treškārt, ir jāparedz pasākumi, ar ko nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un mazināt esošos un turpmākos piegādes riskus. **Ceturtkārt**, satvarā būtu jāparedz pasākumi Savienībā patērēto kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un ilgtspējas uzlabošanai.

Grozījums

(3) Pirmkārt, lai efektīvi nodrošinātu Savienībai drošu un ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu piegādi, šajā satvarā būtu jāiekļauj pasākumi Savienības pieaugošā piegādes riska **un atkarības** mazināšanai, stiprinot Savienības spējas visos **kritiski svarīgo un** stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes posmos, ieskaitot ieguvī, apstrādi un pārstrādi, virzoties uz katrai stratēģiskajai izejvielai noteikto kritēriju izpildi. Otrkārt, tā kā Savienība turpinās paļauties uz importu, satvarā būtu jāiekļauj pasākumi stratēģisko izejvielu ārējās piegādes dažādošanai. Treškārt, **lai nodrošinātu labāku turpmāko sadarbību, kā arī reģionālo un vietējo attīstību, un mazāku ietekmi uz vidi, samazinot transporta līnijas, satvarā īpaša uzmanība būtu jāpievērš kandidātvalstīm un kaimiņvalstīm, kas ir bagātas ar kritiski svarīgām un stratēģiskām izejvielām.** **Ceturtkārt**, ir jāparedz pasākumi, ar ko nostiprināt Savienības spējas **identificēt**, uzraudzīt un mazināt esošos un turpmākos piegādes riskus **un attiecīgi ātri rīkoties.** **Piektkārt**, satvarā būtu jāparedz pasākumi Savienībā patērēto kritiski svarīgo izejvielu apritīguma un ilgtspējas uzlabošanai, **tiecoties uz pilnībā apritīgu ekonomiku, un visu ar šīm kritiski svarīgajām un stratēģiskajām izejvielām saistīto aprites cikla procesu valsts kontroles nodrošināšanai. Sestkārt, Savienībai būtu jāizstrādā dažu kritiski svarīgu izejvielu stratēģiskās uzglabāšanas programmas, kas palīdzētu pārvaldīt un mazināt piegādes pārtraukumu ietekmi un**

nodrošināt pieejamību krīžu un nestabilitātes laikā.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums 4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(4) Lai nodrošinātu, ka regulā paredzētie pasākumi attiecas uz vissvarīgākajām izejvielām, būtu jāizveido stratēģisko izejvielu saraksts un kritiski svarīgo izejvielu saraksts. Šie saraksti būtu arī jāizmanto, lai virzītu un koordinētu dalībvalstu centienus šīs regulas mērķu izpildes veicināšanai. Stratēģisko izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas ar lielu stratēģisko nozīmi, ņemot vērā to izmantojumu stratēģiskajās tehnoloģijās, kuras ir zaļās un digitālās pārkārtošanās pamatā, vai to izmantojumu aizsardzības un kosmosa nozarē, izejvielas, kurām raksturīga potenciāli liela plaisa starp globālo piedāvājumu un prognozēto pieprasījumu un kuru ražošanas jaudas ir salīdzinoši grūti palielināt, piemēram, piegādes jaudu palielinošu jaunu projektu izpildes ilguma dēļ. Stratēģisko izejvielu saraksts būtu regulāri jāpārskata un nepieciešamības gadījumā jāatjaunina, lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās pārmaiņas. ***Lai nodrošinātu to, ka centieni palielināt Savienības kapacitāti visā vērtības ķēdē, nostiprināt Savienības spējas uzraudzīt un mazināt piegādes riskus un palielināt piegādes dažādību ir vērsti uz tām izejvielām, kurām tie ir visvajadzīgākie, attiecīgie pasākumi būtu jāpiemēro tikai stratēģisko izejvielu sarakstam.***

Grozījums

(4) Lai nodrošinātu, ka regulā paredzētie pasākumi attiecas uz vissvarīgākajām izejvielām, būtu jāizveido stratēģisko izejvielu saraksts un kritiski svarīgo izejvielu saraksts. Šie saraksti būtu arī jāizmanto, lai virzītu un koordinētu dalībvalstu centienus šīs regulas mērķu izpildes veicināšanai. Stratēģisko izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas ar lielu stratēģisko nozīmi, ņemot vērā to izmantojumu stratēģiskajās tehnoloģijās, kuras ir zaļās un digitālās pārkārtošanās pamatā, vai to izmantojumu aizsardzības un kosmosa nozarē, ***kā arī*** izejvielas ***veselības un pārtikas nodrošinājuma jomā***, kurām raksturīga potenciāli liela plaisa starp globālo piedāvājumu un prognozēto pieprasījumu un kuru ražošanas jaudas ir salīdzinoši grūti palielināt, piemēram, piegādes jaudu palielinošu jaunu projektu izpildes ilguma dēļ. Stratēģisko izejvielu saraksts būtu regulāri jāpārskata un nepieciešamības gadījumā jāatjaunina, lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās pārmaiņas, ***kā arī ad hoc riskus, ko rada ģeopolitiskie konflikti vai dabas katastrofas. Pēc valdes pieprasījuma ir jābūt arī iespējai jebkurā brīdī ārpus plānotajām pārbaudēm veikt grozījumus sarakstā.***

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums 5. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(5) Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj visas stratēģiskās izejvielas, kā arī citas izejvielas, kuras ir ļoti svarīgas Savienības ekonomikai kopumā un kuras ir saistītas ar augstu piegādes traucējumu risku. Lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās izmaiņas, Komisijai būtu jāturpina pašreizējā prakse un regulāri jāveic novērtējums, pamatojoties uz datiem par plaša izejvielu klāsta ražošanu, tirdzniecību, izmantošanu, reciklēšanu un aizstāšanu, lai atjauninātu kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu sarakstus, atspoguļojot ar šīm izejvielām saistītās ekonomiskās nozīmes un piegādes riska dinamiku. Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas, kuras sasniedz vai pārsniedz ekonomiskā nozīmīguma un piegādes riska sliekšņvērtības, neklasificējot attiecīgās izejvielas pēc to kritiskuma. Šis novērtējums būtu jābalsta uz vidējiem rādītājiem saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem datiem par piecu gadu periodu. Šajā regulā paredzētie pasākumi attiecībā uz vienotu kontaktpunktu atļauju izsniegšanai, plānošanai, izpētei, uzraudzībai, apritīgumam un ilgtspējai būtu jāattiecinā uz visām kritiski svarīgajām izejvielām.

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums 6. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(6) Lai stiprinātu Savienības kapacitāti stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes jomā, būtu jānosaka kritēriji, lai vadītu centienus un sekotu līdzī progresam. Mērķim

Grozījums

(5) Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj visas stratēģiskās izejvielas, kā arī citas izejvielas, kuras ir ļoti svarīgas Savienības ekonomikai kopumā un kuras ir saistītas ar augstu piegādes traucējumu risku. Lai ņemtu vērā iespējamās tehnoloģiskās un ekonomiskās izmaiņas, Komisijai būtu jāturpina pašreizējā prakse un regulāri jāveic novērtējums, pamatojoties uz datiem par plaša izejvielu klāsta ražošanu, tirdzniecību, izmantošanu, reciklēšanu un aizstāšanu, lai atjauninātu kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu sarakstus, atspoguļojot ar šīm izejvielām saistītās ekonomiskās nozīmes un piegādes riska dinamiku. Kritiski svarīgo izejvielu sarakstā būtu jāiekļauj izejvielas, kuras sasniedz vai pārsniedz ekonomiskā nozīmīguma un piegādes riska sliekšņvērtības, neklasificējot attiecīgās izejvielas pēc to kritiskuma. Šis novērtējums būtu jābalsta uz vidējiem rādītājiem saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem datiem par piecu gadu periodu. Šajā regulā paredzētie pasākumi attiecībā uz vienotu kontaktpunktu atļauju izsniegšanai, plānošanai, izpētei, uzraudzībai, apritīgumam, **piekļuvei finansējumam un administratīvajam atbalstam** un ilgtspējai būtu jāattiecinā uz visām kritiski svarīgajām izejvielām.

Grozījums

(6) Lai stiprinātu Savienības kapacitāti stratēģisko izejvielu vērtības ķēdes jomā, būtu jānosaka kritēriji, lai vadītu centienus un sekotu līdzī progresam. Mērķim

vajadzētu būt kapacitātes palielināšanai attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ikvienā vērtības ķēdes posmā, vienlaikus tiecoties izpildīt vispārīgus kapacitātes kritērijus attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu iegūvi, apstrādi un reciklēšanu. Pirmkārt, Savienībai būtu jāpalielina pašai savu stratēģisko izejvielu ģeoloģisko resursu izmantošana un jāpalielina kapacitāte, lai tā varētu iegūt vismaz 10 % no Savienībā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Ņemot vērā to, ka ieguves jauda ir lielā mērā atkarīga no Savienības ģeoloģisko resursu pieejamības, šā kritērija izpilde ir atkarīga no šīs pieejamības. Otrkārt, lai izveidotu pilnu vērtības ķēdi un novērstu sastrēgumpunktus starpposmos, Savienībai vienlaikus būtu arī jāpalielina sava pārstrādes jauda visā vērtības ķēdē, nodrošinot, ka tā spēj saražot vismaz 40 % no gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Treškārt, paredzams, ka turpmākajās desmitgadēs aizvien lielāku daļu Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu varēs nodrošināt ar sekundārajām izejvielām, tādējādi uzlabojot gan Savienības izejvielu piegādes drošību, gan ilgtspēju. Tāpēc Savienības reciklēšanas jaudai būtu jāspēj nodrošināt vismaz 15 % no Savienībā gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Šie kritēriji attiecas uz periodu līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119²⁹ noteiktajiem Savienības klimata un enerģijas mērķrādītājiem un digitālās desmitgades³⁰ satvarā noteiktajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kuru sasniegšanu tie veicina. Vienlaikus kvalitatīvas darbavietas, ieskaitot prasmju attīstīšanu un pāreju no vienas darbavietas uz citu, risinās riskus nozares darba tirgū un palīdzēs nodrošināt ES konkurētspēju.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula

vajadzētu būt kapacitātes palielināšanai attiecībā uz katru stratēģisko izejvielu ikvienā vērtības ķēdes posmā, vienlaikus tiecoties izpildīt vispārīgus kapacitātes kritērijus attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu iegūvi, apstrādi un reciklēšanu. Pirmkārt, Savienībai būtu jāpalielina pašai savu stratēģisko izejvielu ģeoloģisko resursu izmantošana un jāpalielina kapacitāte, lai tā varētu iegūt vismaz 10 % no Savienībā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Ņemot vērā to, ka ieguves jauda ir lielā mērā atkarīga no Savienības ģeoloģisko resursu pieejamības, šā kritērija izpilde ir atkarīga no šīs pieejamības, **un par prioritāti būtu jānosaka otrreizējās izejvielas**. Otrkārt, lai izveidotu pilnu vērtības ķēdi un novērstu sastrēgumpunktus starpposmos, Savienībai vienlaikus būtu arī jāpalielina sava pārstrādes jauda visā vērtības ķēdē, nodrošinot, ka tā spēj saražot vismaz 40 % no gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Treškārt, paredzams, ka turpmākajās desmitgadēs aizvien lielāku daļu Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu varēs nodrošināt ar sekundārajām izejvielām, tādējādi uzlabojot gan Savienības izejvielu piegādes drošību, gan ilgtspēju. Tāpēc Savienības reciklēšanas jaudai būtu jāspēj nodrošināt vismaz 15 % no Savienībā gadā patērētajām stratēģiskajām izejvielām. Šie kritēriji attiecas uz periodu līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119²⁹ noteiktajiem Savienības klimata un enerģijas mērķrādītājiem un digitālās desmitgades³⁰ satvarā noteiktajiem digitālajiem mērķrādītājiem, kuru sasniegšanu tie veicina. Vienlaikus kvalitatīvas darbavietas, ieskaitot prasmju attīstīšanu un pāreju no vienas darbavietas uz citu, **sekmējot vietējās kopienas attīstību**, risinās riskus nozares darba tirgū un palīdzēs nodrošināt ES konkurētspēju.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula

(ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4.–26. lpp.).

(ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu "Digitālās desmitgades ceļš" 2030. gadam (OV L 323, 19.12.2022., 4.–26. lpp.).

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums 7. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(7) Attiecībā uz dažām izejvielām Savienība ir teju pilnīgi atkarīga no vienas valsts piegādēm. Šāda atkarība rada augstu piegādes pārtraukumu risku. Lai ierobežotu šādu iespējamo risku un palielinātu Savienības ekonomikas noturību, būtu jācenšas panākt, lai līdz 2030. gadam Savienība vairs nebūtu atkarīga no vienas trešās valsts vairāk nekā 65 % apmērā no jebkuras stratēģiski svarīgās izejvielas (neapstrādātā veidā vai jebkādā apstrādes posmā esošas) piegādes, tomēr īpašus nosacījumus piemērojot valstīm, ar **kurām** Savienībai ir izveidota stratēģiskā partnerība attiecībā uz izejvielām, kas dod lielākas garantijas saistībā ar piegādes riskiem.

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums 9. apsvērums

PE746.959v02-00

294/370

RR\1285359LV.docx

Grozījums

(7) Attiecībā uz dažām izejvielām Savienība ir teju pilnīgi atkarīga no vienas valsts piegādēm. Šāda atkarība rada augstu piegādes pārtraukumu risku, **drošības riskus un neaizsargātību**. Lai ierobežotu šādu iespējamo risku un palielinātu Savienības ekonomikas noturību, būtu jācenšas panākt, lai līdz 2030. gadam Savienība vairs nebūtu atkarīga no vienas trešās valsts vairāk nekā 65 % apmērā no jebkuras stratēģiski **vai kritiski** svarīgās izejvielas (neapstrādātā veidā vai jebkādā apstrādes posmā esošas) piegādes, **nemot vērā atbilstošās vērtību ķēdes koncentrācijas līmeni globālā mērogā**, tomēr īpašus nosacījumus piemērojot **kandidātvalstīm, kaimiņvalstīm un citām valstīm un reģioniem**, ar kuriem Savienībai ir izveidota stratēģiskā partnerība attiecībā uz izejvielām, kas dod lielākas garantijas saistībā ar piegādes riskiem.

(9) Lai veidotu Savienības kapacitāti, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē stratēģiskie projekti Savienībā, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvu, apstrādi vai reciklēšanu. Efektīvam atbalstam stratēģiskajiem projektiem ir potenciāls uzlabot izejvielu pieejamību lejupeņās nozarēs, kā arī radīt ekonomiskas iespējas vērtības ķēdes satvarā, ieskaitot MVU, un veicināt darbavietu radīšanu. Tāpēc, lai nodrošinātu stratēģisko projektu attīstību visā Savienībā, šādiem projektiem būtu jānodrošina *racionalizētas* un *paredzamas* atļauju izsniegšanas procedūras un atbalsts finansējuma saņemšanā. Lai koncentrētos uz atbalstu un nodrošinātu pievienoto vērtību, pirms šāda atbalsta saņemšanas būtu jāvērtē projektu atbilstība noteiktam kritēriju kopumam. Stratēģiskajiem projektiem Savienībā būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāaplicina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno videi un sabiedrībai ilgtspējīgā veidā. Tiem arī būtu jānodrošina pārrobežu ieguvumi ārpus attiecīgās dalībvalsts. Ja Komisija novērtē, ka šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu. Tā kā ātra atzīšana ir būtiska, lai efektīvi veicinātu Savienības piegādes drošību, novērtējuma procesam arī turpmāk būtu jānorit viegli, neradot lieku slogu.

(9) Lai veidotu Savienības kapacitāti, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē stratēģiskie projekti Savienībā, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvu, apstrādi vai reciklēšanu. Efektīvam atbalstam stratēģiskajiem projektiem ir potenciāls uzlabot izejvielu pieejamību lejupeņās nozarēs, kā arī radīt ekonomiskas iespējas vērtības ķēdes satvarā, ieskaitot MVU, *reģionālās un vietējās pašvaldības*, un veicināt darbavietu radīšanu. Tāpēc, lai nodrošinātu stratēģisko projektu attīstību visā Savienībā, šādiem projektiem būtu jānodrošina *efektīvākas un pārredzamākas, racionālākas un paredzamākas* atļauju izsniegšanas procedūras, *nesamazinot vides un sociālās prasības, kā arī* atbalsts finansējuma saņemšanā *un piekļuvei finansējumam, kas sekmīgā gadījumā būtu paraugs atļauju izsniegšanas procedūrām un piekļuvei finansējumam kritiski svarīgām un citām izejvielām*. Lai koncentrētos uz atbalstu un nodrošinātu pievienoto vērtību, pirms šāda atbalsta saņemšanas būtu jāvērtē projektu atbilstība noteiktam kritēriju kopumam. Stratēģiskajiem projektiem Savienībā būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāaplicina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno videi un sabiedrībai ilgtspējīgā veidā. Tiem arī būtu jānodrošina pārrobežu ieguvumi ārpus attiecīgās dalībvalsts. Ja Komisija novērtē, ka šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu. Tā kā ātra atzīšana ir būtiska, lai efektīvi veicinātu Savienības piegādes drošību, novērtējuma procesam arī turpmāk būtu jānorit viegli, neradot lieku slogu.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums 10. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(10) Lai dažādotu Savienības stratēģisko izejvielu piegādi, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē tādi stratēģiskie projekti trešajās valstīs, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvu, apstrādi vai reciklēšanu. Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu, tiem nepieciešama labāka piekļuve finansējumam. Lai nodrošinātu, ka tie rada pievienoto vērtību, būtu jāizvērtē projektu atbilstība noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā Savienībā īstenojamiem projektiem arī trešajās valstīs īstenojamiem stratēģiskajiem projektiem būtu jāstiprina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošība, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Projektiem, kuri tiek īstenoti jaunietekmes tirgos un jaunattīstības ekonomikās, vajadzētu būt abpusēji izdevīgiem Savienībai un iesaistītajai trešajai valstij **un** būtu jārada pievienotā vērtība šajā valstī, ņemot arī vērā atbilstību Savienības kopējai tirdzniecības politikai. Šāda vērtība var izrietēt no projekta devuma vairāk nekā vienā vērtības ķēdes posmā, kā arī no tā radītajiem plašākiem ekonomiskajiem un sociālajiem ieguvumiem, ieskaitot starptautiskajiem standartiem atbilstošu darbavietu radīšanu. Ja Komisijas vērtējumā šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu.

Grozījums

(10) Lai dažādotu Savienības stratēģisko izejvielu piegādi, Komisijai ar valdes atbalstu būtu jāidentificē tādi stratēģiskie projekti **kandidātvalstīs, kaimiņvalstīs un** trešajās valstīs, kuros ir plānots aktīvi veikt stratēģisko izejvielu ieguvu, apstrādi vai reciklēšanu. Lai nodrošinātu šādu stratēģisko projektu efektīvu īstenošanu, tiem nepieciešama labāka piekļuve finansējumam. Lai nodrošinātu, ka tie rada pievienoto vērtību, **to starp trešām valstīm, kurās tos īsteno**, būtu jāizvērtē projektu atbilstība noteiktiem kritērijiem. Tāpat kā Savienībā īstenojamiem projektiem arī trešajās valstīs **un jo īpaši kandidātvalstīs un kaimiņvalstīs** īstenojamiem stratēģiskajiem projektiem būtu jāveicina Savienības stratēģisko izejvielu piegādes **drošības stiprināšana**, jāapliecina pienācīga tehniska īstenojamība, un tie būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā **tā, lai veicinātu reģionālo un vietējo kopienu attīstību**. Projektiem, kuri tiek īstenoti jaunietekmes tirgos un jaunattīstības ekonomikās, vajadzētu būt abpusēji izdevīgiem Savienībai un iesaistītajai trešajai valstij. **Vajadzības gadījumā ES atbalsts kandidātvalstīs, kaimiņvalstīs un trešās valstīs to tiesiskā regulējuma, labas pārvaldības spējas un pārredzamības stiprināšanā izejvielu nozarē, lai nodrošinātu, ka izejvielu partnerība ir abpusēji izdevīgs risinājums arī vietējiem iedzīvotājiem.** Projektam būtu jārada pievienotā vērtība šajā valstī, ņemot arī vērā **tā** atbilstību **ES līgumos noteiktajiem principiem**, Savienības kopējai tirdzniecības politikai **un stratēģiskajām prioritātēm**. Šāda vērtība var izrietēt no projekta devuma vairāk nekā vienā **izejvielu** vērtības ķēdes posmā, kā arī no tā radītajiem plašākiem ekonomiskajiem un sociālajiem ieguvumiem, ieskaitot starptautiskajiem standartiem atbilstošu

darbavietu radīšanu. Ja Komisijas vērtējumā šie kritēriji ir izpildīti, tai būtu jāpublicē lēmums, kurā projektu atzīst par stratēģisku projektu.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums

11. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(11) Lai nodrošinātu intensīvākas izejvielu ražošanas ilgtspēju, jauni izejvielu projekti būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Šajā nolūkā stratēģiskie projekti, kuri saņem atbalstu šīs regulas satvarā, būtu jāvērtē, ņemot vērā starptautiskos instrumentus, kas aptver visus ES ilgtspējīgu izejvielu principos³¹ uzsvērtos ilgtspējas aspektus, tostarp vides aizsardzības, sociāli atbildīgas prakses, arī cilvēktiesību, piemēram, sieviešu tiesību, kā arī pārredzamas uzņēmējdarbības prakses nodrošināšanu. Projektiem arī būtu jānodrošina vietējo kopienu godprātīga iesaiste, kā arī visaptveroša un jēgpilna sabiedriskā apspriešana, tostarp arī ar pamatiedzīvotājiem. Lai projektu virzītājiem nodrošinātu skaidru un efektīvu veidu, kā izpildīt šo kritēriju, par pietiekamu būtu uzskatāma atbilstība attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, starptautiskajiem standartiem, vadlīnijām un principiem vai dalība šajā regulā atzītās sertifikācijas programmās.

Grozījums

(11) Lai nodrošinātu intensīvākas izejvielu ražošanas ilgtspēju, jauni izejvielu projekti būtu jāīsteno ilgtspējīgā veidā. Šajā nolūkā stratēģiskie projekti, kuri saņem atbalstu šīs regulas satvarā, būtu jāvērtē, ņemot vērā starptautiskos instrumentus, kas aptver visus ES ilgtspējīgu izejvielu principos³¹ uzsvērtos ilgtspējas aspektus, tostarp vides aizsardzības, **arī jūras un piekrastes vides aizsardzības**, sociāli atbildīgas prakses, arī cilvēktiesību, piemēram, sieviešu **un bērnu** tiesību, kā arī pārredzamas uzņēmējdarbības prakses nodrošināšanu, **sociālās, ekonomiskās un teritoriālās kohēzijas veicināšanu, tostarp radot nodarbinātības iespējas nepietiekami pārstāvētām un sociāli nelabvēlīgā situācijā esošām grupām. Turklāt šie noteikumi jānovērtē saskaņā ar starptautiskajām cilvēktiesībām, starptautiskajām vides tiesībām un pienācīgas rūpības principiem**, projektiem būtu jānodrošina **arī** vietējo kopienu godprātīga iesaiste, kā arī visaptveroša un jēgpilna sabiedriskā apspriešana **ar reģionālajām un vietējām kopienām**, tostarp arī ar pamatiedzīvotājiem. Lai projektu virzītājiem nodrošinātu skaidru un efektīvu veidu, kā izpildīt šo kritēriju, par pietiekamu būtu uzskatāma atbilstība attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, starptautiskajiem standartiem, vadlīnijām un principiem vai dalība šajā regulā atzītās sertifikācijas programmās.

³¹ Eiropas Komisija, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, EU principles for sustainable raw materials, Publikāciju birojs, 2021. g., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.

³¹ Eiropas Komisija, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, EU principles for sustainable raw materials, Publikāciju birojs, 2021. g., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums 11.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(11a) Ilgtspējīgus un ekoloģiski saudzīgus raktuvju projektus, kas ietver inovatīvus procesus un veic mineraloģisko un metalurģisko apstrādi tuvu ieguves vietām, var uzskatīt par svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (IPCEI) saskaņā ar Komisijas paziņojumu par IPCEI^{1a}. Šiem projektiem būtu būtiski jāveicina ekonomikas izaugsme, darbvietu radīšana, zaļā un digitālā pārkārtošanās, kā arī jāuzlabo Savienības rūpniecības un ekonomikas konkurētspēja. Turklāt, lai šos projektus saskaņotu ar Eiropas vērtībām un mērķiem, tiem ir jābūt ar nelokāmām saistībām attiecībā uz pārredzamību, reģionālo attīstību, izglītību un kopienas iesaistīšanos, izvairoties izmantot fosilo kurināmo, integrējot atjaunīgos energoresursus, samazinot atkritumus un īstenojot ilgtspējīgu ūdens izmantošanas praksi.

^{1a} Paziņojums par kritērijiem, pēc kuriem analizē saderīgumu ar iekšējo tirgu valsts atbalstam ar mērķi sekmēt svarīgu projektu īstenošanu visas Eiropas interesēs (OV C 528, 30.12.2021., 10.–18. lpp.).

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums

12. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(12) Ikvienam stratēģisko izejvielu projekta virzītājam būtu jāvar vērsties pie Komisijas, lai tā atzītu attiecīgo projektu par stratēģisku projektu. Pieteikumā būtu jāiekļauj **vairāki** dokumenti un pierādījumi par atbilstību kritērijiem. Lai varētu labāk novērtēt projekta sociālo, vidisko un ekonomisko dzīvotspēju, īstenojamību, kā arī prognožu ticamības līmeni, projekta virzītājam būtu jānorāda arī projekta klasifikācija saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas resursu pamatklasifikāciju, un objektīvas validācijas nolūkā šī klasifikācija būtu jāpamato ar atbilstošiem pierādījumiem. Pieteikumā būtu jāiekļauj arī projekta īstenošanas grafiks, lai varētu aplēst, kad projekts varētu sākt veicināt iekšzemes jaudas vai dažādošanas kritēriju izpildi. Tā kā, lai izrakteņu ieguves projekti tiktu īstenoti efektīvi, būtiska nozīme ir sabiedrības atbalstam, projekta virzītājam arī būtu jāiesniedz sabiedrības atbalsta nodrošināšanas pasākumu plāns. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš sociālajiem partneriem, pilsoniskajai sabiedrībai un citiem uzraudzībā iesaistītajiem. Virzītājam arī būtu jāiesniedz uzņēmējdarbības plāns, kurā iekļauta informācija par projekta finansiālo dzīvotspēju un sniegts finansējuma un jau noslēgto patēriņa līgumu pārskats, kā arī aplēses par potenciāli radītajām darbavietām un projekta vajadzībām attiecībā uz prasmīgu darbaspēku, ieskaitot darbinieku kvalifikācijas celšanu un pārkvalificēšanos.

Grozījums

(12) Ikvienam stratēģisko izejvielu projekta virzītājam būtu jāvar vērsties pie Komisijas, lai tā atzītu attiecīgo projektu par stratēģisku projektu. Pieteikumā būtu jāiekļauj **attiecīgie** dokumenti un pierādījumi par atbilstību kritērijiem. Lai varētu labāk novērtēt projekta sociālo, vidisko un ekonomisko dzīvotspēju, īstenojamību, kā arī prognožu ticamības līmeni, projekta virzītājam būtu jānorāda arī projekta klasifikācija saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas resursu pamatklasifikāciju, un objektīvas validācijas nolūkā šī klasifikācija būtu jāpamato ar atbilstošiem pierādījumiem. Pieteikumā būtu jāiekļauj arī projekta īstenošanas grafiks, lai varētu aplēst, kad projekts varētu sākt veicināt iekšzemes jaudas vai dažādošanas kritēriju izpildi. Tā kā, lai izrakteņu ieguves projekti tiktu īstenoti efektīvi, būtiska nozīme ir sabiedrības atbalstam, projekta virzītājam arī būtu jāiesniedz pasākumu plāns, **lai nodrošinātu pienācīgu sabiedrības līdzdalības, apspriešanās, atbalsta un kontroles veicināšanu. Tas attiecas arī uz projektiem kandidātvalstīs, kaimiņvalstīs un trešās valstīs.** Īpaša uzmanība būtu jāpievērš sociālajiem partneriem, pilsoniskajai sabiedrībai, citiem uzraudzībā iesaistītajiem, **kā arī vietējām un reģionālām iestādēm.** Virzītājam arī būtu jāiesniedz uzņēmējdarbības plāns, kurā iekļauta informācija par projekta finansiālo dzīvotspēju un sniegts finansējuma un jau noslēgto patēriņa līgumu pārskats, kā arī aplēses par potenciāli radītajām darbavietām un projekta vajadzībām attiecībā uz prasmīgu darbaspēku, ieskaitot darbinieku kvalifikācijas celšanu un pārkvalificēšanos, **un iniciatīvas, kas paredzētas, lai uzlabotu sieviešu**

līdzdalību, kā arī vispārējos darba apstākļus.

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums 19.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(19a) Izejvielas, kuras neuzskata par kritiski svarīgām vai stratēģiskām, joprojām var būt būtiskas dalībvalstīm un to nozarēm, kā arī nozarēm, uz kurām šī regula neattiecas.

Pamatojums

Tādēļ ir būtiski, lai šī regula netiktu interpretēta pretēji. Jānodrošina, ka regula neietekmē tādu izejvielu pieejamību, kas vajadzīgas, piemēram, lauksaimniecībā un būvniecībā.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums 20. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(20) Lai mazinātu atļauju izsniegšanas procesa sarežģītību un palielinātu efektivitāti un pārredzamību, kritiski svarīgo izejvielu projektu virzītājiem būtu jāvar sadarboties ar vienu valsts iestādi, kura atbild par visa atļaujas izsniegšanas procesa virzīšanu un koordinēšanu, un stratēģisko projektu gadījumā iestāde izsniedz visaptverošu lēmumu atbilstošā termiņā. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāieceļ viena kompetentā valsts iestāde. Ja to paredz dalībvalsts iekšējā kārtība, ir jābūt iespējai kompetentās valsts iestādes uzdevumus deleģēt citai iestādei ar tādiem pašiem nosacījumiem. Lai nodrošinātu pienākumu efektīvu izpildi, dalībvalstīm savai kompetentajai valsts iestādei vai citai iestādei, kas rīkojas tās vārdā, būtu

(20) Lai mazinātu atļauju izsniegšanas procesa sarežģītību un palielinātu efektivitāti un pārredzamību, kritiski svarīgo izejvielu projektu virzītājiem būtu jāvar sadarboties ar vienu valsts iestādi, kura atbild par visa atļaujas izsniegšanas procesa virzīšanu un koordinēšanu, un stratēģisko projektu gadījumā iestāde izsniedz visaptverošu lēmumu atbilstošā termiņā. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāieceļ viena kompetentā valsts iestāde, ***kurai būtu regulāri jāapspriežas ar attiecīgajām reģionālajām iestādēm.*** Ja to paredz dalībvalsts iekšējā kārtība, ir jābūt iespējai kompetentās valsts iestādes uzdevumus deleģēt citai iestādei ar tādiem pašiem nosacījumiem. ***Šī izraudzīšanās neietekmē ministriju organizāciju, tostarp***

jānodrošina pietiekami daudz darbinieku un resursu.

to lēmumu pieņemšanas procesu. Lai nodrošinātu pienākumu efektīvu izpildi, dalībvalstīm savai kompetentajai valsts iestādei vai citai iestādei, kas rīkojas tās vārdā, būtu jānodrošina pietiekami daudz darbinieku un resursu.

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums 21. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(21) Lai nodrošinātu skaidrību par stratēģisko projektu atļauju statusu un ierobežotu potenciāli ļaunprātīgas tiesvedības efektivitāti, vienlaikus neierobežojot jautājuma efektīvu izskatīšanu tiesā, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka jebkurš strīds saistībā ar atļauju piešķiršanas procesu stratēģiskajiem projektiem tiek atrisināts savlaicīgi. Šajā nolūkā kompetentajām valsts iestādēm būtu jānodrošina, ka pieteikumu iesniedzējiem un projektu virzītājiem ir pieejama vienkārša strīdu izšķiršanas procedūra un ka visās ar stratēģiskajiem projektiem saistītajās tiesās vai strīdu izšķiršanas procedūrās tie tiek izskatīti steidzamā kārtībā.

Grozījums

(21) Lai nodrošinātu skaidrību par stratēģisko projektu atļauju statusu un ierobežotu potenciāli ļaunprātīgas tiesvedības efektivitāti, vienlaikus neierobežojot jautājuma efektīvu izskatīšanu tiesā, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka jebkurš strīds saistībā ar atļauju piešķiršanas procesu stratēģiskajiem projektiem tiek atrisināts savlaicīgi. Šajā nolūkā kompetentajām valsts iestādēm būtu jānodrošina, ka pieteikumu iesniedzējiem un projektu virzītājiem ir pieejama vienkārša strīdu izšķiršanas procedūra un ka visās ar stratēģiskajiem projektiem saistītajās tiesās vai strīdu izšķiršanas procedūrās tie tiek izskatīti steidzamā kārtībā. ***Turklāt šai regulai būtu jāveicina paraugprakses apmaiņa strīdu izšķiršanas jomā.***

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums 25. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(25) Konflikti par zemes izmantošanu var radīt šķēršļus kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanai. Labi izstrādāti plāni, ieskaitot telpiskos plānus un zonējumu, kuros ir ņemts vērā kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanas potenciāls un

Grozījums

(25) Konflikti par zemes izmantošanu var radīt šķēršļus kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanai. Labi izstrādāti plāni, ***kuru pamatā ir cieša sadarbība starp iestādēm valsts, reģionālā un vietējā līmenī,*** ieskaitot telpiskos plānus un

izvērtēta to iespējamā ietekme uz vidi, var palīdzēt līdzsvarot sabiedrības labumu un intereses, mazināt konfliktu risku un paātrināt izejvielu projektu ilgtspējīgu īstenošanu Savienībā. Līdz ar to atbildīgajām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, izstrādājot attiecīgos plānus, būtu jāapsver iespēja tajos iekļaut noteikumus par izejvielu projektiem.

zonējumu, kuros ir ņemts vērā kritiski svarīgo izejvielu projektu īstenošanas potenciāls un izvērtēta to iespējamā ietekme uz vidi, **kultūru un sociālo jomu, tostarp ietekme uz pārtikas ražošanu**, var palīdzēt līdzsvarot sabiedrības labumu un intereses, mazināt konfliktu risku un paātrināt izejvielu projektu ilgtspējīgu īstenošanu Savienībā, **kandidātvalstīs, kaimiņvalstīs un trešās valstīs**. Līdz ar to atbildīgajām valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, izstrādājot attiecīgos plānus, būtu jāapsver iespēja tajos iekļaut noteikumus par izejvielu projektiem.

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums 25.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(25a) Atzīstot vietējo un reģionālo iestāžu būtisko nozīmi daudzlīmeņu pārvaldībā, to aktīva iesaistīšanās ir obligāta reģionālās attīstības veicināšanā kritiski svarīgu un stratēģisku izejvielu projektos. To unikālās zināšanas un tuvums šiem projektiem nodrošina efektīvu lēmumu pieņemšanu, veicina vietējo līdzdalību un sekmē ilgtspējīgu praksi, kas pielāgota reģionālajām īpatnībām, tādējādi stiprinot šo iniciatīvu panākumus un labvēlīgo ietekmi.

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums 25.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(25b) Atzīstot attālāko reģionu unikālās vajadzības un apstākļus, ir būtiski pielāgot ieguves, reciklēšanas un pārstrādes projektus to īpašajiem

apstākļiem. Šādu apsvērumu nodrošināšana veicina ilgtspējīgu attīstību, saglabā vietējās ekosistēmas, ievēro kultūras niansas un maksimāli palielina iespējamus ieguvumus šiem reģioniem, tādējādi saskaņojot to ar Savienības apņemšanos panākt taisnīgu un iekļaujošu progresu visās teritorijās.

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums 25.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(25c) Ir svarīgi atzīt ieguves, pārstrādes un reciklēšanas projektu potenciālu, lai saglabātu un palielinātu vērtību reģionos, uzlabotu vietējo prasmju kopumu un cīnītos pret iedzīvotāju skaita samazināšanos, jo tie var kalpot kā galvenie ekonomikas virzītājspēki, nodrošinot darba iespējas, uzlabojot vietējās spējas un piesaistot iedzīvotājus, tādējādi veicinot reģionālo attīstību un ilgtermiņa ilgtspējību.

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums 26. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(26) Savienībā kritiski svarīgo izejvielu projekti bieži vien saskaras ar grūtībām piekļūt finansējumam. Kritiski svarīgo izejvielu tirgiem nereti ir raksturīgas ļoti svārstīgas cenas, ilgi izpildes laiki, augsta koncentrācija un nepārredzamība. Turklāt nozares finansēšanai ir nepieciešamas augsta līmeņa ekspertu zināšanas, kādas finanšu iestādēm bieži vien trūkst. Lai pārvarētu šos faktorus un veicinātu stabili un uzticamu stratēģisko izejvielu piegādi,

(26) Savienībā kritiski svarīgo izejvielu projekti bieži vien saskaras ar grūtībām piekļūt finansējumam. Kritiski svarīgo izejvielu tirgiem nereti ir raksturīgas ļoti svārstīgas cenas, ilgi izpildes laiki, augsta koncentrācija un nepārredzamība. Turklāt nozares finansēšanai ir nepieciešamas augsta līmeņa ekspertu zināšanas, kādas finanšu iestādēm bieži vien trūkst. Lai pārvarētu šos faktorus un veicinātu stabili un uzticamu stratēģisko izejvielu piegādi,

dalībvalstīm un Komisijai būtu jāsniedz atbalsts finansējuma saņemšanā, kā arī administratīvais atbalsts.

dalībvalstīm un Komisijai būtu **jānovērš šķēršļi attiecībā uz rīcībpolitiku un** jāsniedz atbalsts finansējuma saņemšanā, kā arī administratīvais atbalsts.

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums 27.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(27a) Lai nodrošinātu, ka piegādes ķēdes problēmas, ko izraisīja Covid-19 pandēmija un Krievijas iebrukuma Ukrainā izraisītā enerģētikas krīze, vairs neatkārtojas, Eiropas Savienībai ir vajadzīgs atbilstošs darbaspēks, un tāpēc ir jāizmanto ES finanšu instrumenti, piemēram, Eiropas Sociālais fonds plus (ESF+), Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) un taisnīgas pārejas mehānisms, lai sekmētu izglītības un apmācības pasākumus darbaspēka kvalifikācijas uzlabošanai visā izejvielu vērtību ķēdē.

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums 28. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(28) Lai pārvarētu ierobežojumus, ko rada patlaban bieži vien sadrumstalotie publiskie un privātie investīciju centieni, veicinātu integrāciju un ieguldījumu ienesīgumu, Komisijai, dalībvalstīm un atbalstošajām bankām vajadzētu labāk koordinēt rīcību un veidot esošo Savienības un valstu finansējuma programmu sinerģiju, kā arī nodrošināt labāku koordināciju un sadarbību ar nozari un galvenajām privātā sektora ieinteresētajām personām. Šajā nolūkā būtu jāizveido īpaša

(28) Lai pārvarētu ierobežojumus, ko rada patlaban bieži vien sadrumstalotie publiskie un privātie investīciju centieni, veicinātu integrāciju un ieguldījumu ienesīgumu, Komisijai, dalībvalstīm un atbalstošajām bankām vajadzētu labāk koordinēt rīcību un veidot esošo Savienības un valstu finansējuma programmu sinerģiju, kā arī nodrošināt labāku koordināciju un sadarbību ar nozari un galvenajām privātā sektora ieinteresētajām personām. Šajā nolūkā būtu jāizveido īpaša

valdes apakšgrupa, kurā darbotos dalībvalstu un Komisijas eksperti, kā arī attiecīgās publiskās finanšu iestādes. Šajā apakšgrupā būtu jāpārrunā stratēģisko projektu individuālās finansējuma vajadzības un to pašreizējās finansējuma iespējas, lai projektu virzītājiem sniegtu ieteikumus par to, kā vislabāk piekļūt esošajām finansējuma iespējām. Pārrunājot stratēģisko projektu finansēšanu un sniedzot par to ieteikumus, valdei būtu jo īpaši jāņem vērā stratēģija Global Gateway⁴².

⁴² Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "Global Gateway" (JOIN(2021) 30 final).

valdes apakšgrupa, kurā darbotos dalībvalstu un Komisijas eksperti, kā arī attiecīgās publiskās finanšu iestādes. Šajā apakšgrupā būtu jāpārrunā stratēģisko projektu individuālās finansējuma vajadzības un to pašreizējās finansējuma iespējas, lai projektu virzītājiem sniegtu ieteikumus par to, kā vislabāk piekļūt esošajām finansējuma iespējām. Pārrunājot stratēģisko projektu finansēšanu **kandidātvalstīs, kaimiņvalstīs un trešās valstīs** un sniedzot par to ieteikumus, valdei būtu jo īpaši jāņem vērā stratēģija Global Gateway⁴², **kā arī stratēģiskās partnerības un pievienošanās līgumi**.

⁴² Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai "Global Gateway" (JOIN(2021) 30 final).

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums 29. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(29) Būtiska nozīme ir uzņēmumu, finanšu investoru un patērētāju privātajām investīcijām. Ja ar privātajām investīcijām vien nepietiek, efektīvai projektu ieviešanai kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē var būt nepieciešams publiskais atbalsts, piemēram, garantiju, aizdevumu, kapitālieguldījumu vai kvazikapitāla ieguldījumu veidā. Šis publiskais atbalsts var būt uzskatāms par valsts atbalstu. Šādam atbalstam jābūt stimulējošam, nepieciešamam, atbilstošam un samērīgam. Esošās valsts atbalsta vadlīnijas, kuras nesen tika padziļināti pārskatītas atbilstīgi divējādās pārkārtošanās mērķiem, paredz plašas iespējas atbalstīt ieguldījumus kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē,

Grozījums

(29) Būtiska nozīme ir uzņēmumu, finanšu investoru un patērētāju privātajām investīcijām. Ja ar privātajām investīcijām vien nepietiek, efektīvai projektu ieviešanai kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē var būt nepieciešams publiskais atbalsts, piemēram, garantiju, aizdevumu, kapitālieguldījumu vai kvazikapitāla ieguldījumu veidā. Šis publiskais atbalsts var būt uzskatāms par valsts atbalstu. Šādam atbalstam jābūt stimulējošam, nepieciešamam, atbilstošam un samērīgam. Esošās valsts atbalsta vadlīnijas, kuras nesen tika padziļināti pārskatītas atbilstīgi divējādās pārkārtošanās mērķiem, paredz plašas iespējas atbalstīt ieguldījumus kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē,

izpildot noteiktus nosacījumus.

izpildot noteiktus nosacījumus. **Komisijai un dalībvalstīm būtu jāprecizē, kā varētu izmantot noteikumus par valsts atbalstu. Turklāt tām būtu jāievieš finanšu mehānismi, kas atbalsta esošās un jaunās rūpniecības jaudas kritiski svarīgu izejvielu vērtības ķēdē, aptverot gan darbības, gan kapitāla izdevumus. Komisijai būtu jāturpina pētīt iespēju izveidot īpašu fondu ES līmenī, piemēram, piešķirot finansiālu atbalstu tāda jauna vai esoša fonda ietvaros, kas nav paredzēts tikai izejvielām.**

Grozījums Nr. 24

Regulas priekšlikums

33. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(33) Zemes novērošanā iegūtie kosmosa dati un pakalpojumi var veicināt ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu veidošanu, nodrošinot nepārtrauktu informācijas plūsmu, kas var būt noderīga tādām darbībām kā ieguves apgabalu uzraudzība un pārvaldība, vides un sociālekonomiskās ietekmes novērtējums un minerālresursu izpēte. Tā kā zemes novērošanā var iegūt datus arī par attāliem un nepieejamiem apgabaliem, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja to, cik vien iespējams, izmantot savu valsts izpētes programmu izstrādē un īstenošanā.

Grozījums

(33) Zemes novērošanā iegūtie kosmosa dati un pakalpojumi var veicināt ilgtspējīgu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēžu veidošanu, nodrošinot nepārtrauktu informācijas plūsmu, kas var būt noderīga tādām darbībām kā ieguves apgabalu uzraudzība un pārvaldība, vides un sociālekonomiskās ietekmes novērtējums ***pirms izmantošanas un tās laikā nolūkā nodrošināt atbilstību sociālajam un vides tiesiskajam regulējumam vai*** minerālresursu izpēte. Tā kā zemes novērošanā var iegūt datus arī par attāliem un nepieejamiem apgabaliem, dalībvalstīm būtu jāapsver iespēja to, cik vien iespējams, izmantot savu valsts izpētes programmu izstrādē un īstenošanā.

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums

34. apsvēruma

(34) Lai garantētu lielāku piegāžu drošību, ir jānostiprina Savienības kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēde, tomēr kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēdes arī turpmāk būs globālas un pakļautas ārējiem faktoriem. Neseni un aktuāli notikumi, sākot no **COVID-19** krīzes un beidzot ar neprovocēto un nepamatoto militāro agresiju pret Ukrainu, ir uzskatāmi parādījuši dažu Savienības piegādes ķēžu ievainojamību pret piegādes pārtraukumiem. Lai dalībvalstis un Eiropas rūpniecība varētu paredzēt piegādes pārtraukumus un sagatavoties to seku risināšanai, būtu jāizstrādā pasākumi, ar ko palielināt uzraudzības spējas, koordinēt stratēģiskos krājumus un stiprināt uzņēmumu gatavību.

(34) Lai garantētu lielāku piegāžu drošību, ir jānostiprina Savienības kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēde, tomēr kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēdes arī turpmāk būs globālas un pakļautas ārējiem faktoriem. Neseni un aktuāli notikumi, sākot no **Covid-19** krīzes un beidzot ar neprovocēto un nepamatoto militāro agresiju pret Ukrainu, ir uzskatāmi parādījuši dažu Savienības piegādes ķēžu ievainojamību pret piegādes pārtraukumiem. Lai dalībvalstis un Eiropas rūpniecība varētu paredzēt piegādes pārtraukumus un sagatavoties to seku risināšanai, būtu jāizstrādā pasākumi, ar ko palielināt uzraudzības spējas, **informācijas apmaiņu**, koordinēt stratēģiskos krājumus un **vajadzības gadījumā** stiprināt uzņēmumu gatavību.

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums 35. apsvērums

(35) Dalībvalstu risku apzināšanās un prognozēšanas kapacitāte nav vienāda, un ne visām dalībvalstīm ir izveidotas īpašas struktūras kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēžu uzraudzībai, kas varētu informēt uzņēmumus par potenciāliem piegādes pārtraukumu riskiem. Tāpat, lai arī daži uzņēmumi ir investējuši savu piegādes ķēžu uzraudzībā, citiem šādas kapacitātes trūkst. Tāpēc, ņemot vērā kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēžu globālo dimensiju, kā arī to sarežģītību, Komisijai būtu jāizstrādā īpašs uzraudzības infopanelis kritiski svarīgo izejvielu piegādes risku novērtēšanai un apkopotās informācijas pieejamības nodrošināšanai valsts iestādēm un privātā sektora dalībniekiem, tādējādi paplašinot

(35) Dalībvalstu risku apzināšanās un prognozēšanas kapacitāte nav vienāda, un ne visām dalībvalstīm ir izveidotas īpašas struktūras kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēžu uzraudzībai, kas varētu informēt uzņēmumus par potenciāliem piegādes pārtraukumu riskiem. Tāpat, lai arī daži uzņēmumi ir investējuši savu piegādes ķēžu uzraudzībā, citiem šādas kapacitātes trūkst. Tāpēc, ņemot vērā kritiski svarīgo izejvielu piegādes ķēžu globālo dimensiju, kā arī to sarežģītību, Komisijai būtu jāizstrādā īpašs uzraudzības infopanelis kritiski svarīgo izejvielu piegādes risku novērtēšanai un apkopotās informācijas pieejamības nodrošināšanai valsts iestādēm un privātā sektora dalībniekiem, tādējādi paplašinot

dalībvalstu pieaugošo savstarpējo sinerģiju. Lai nodrošinātu, ka Savienības vērtības ķēdes ir pienācīgi sagatavotas potenciāliem piegādes pārtraukumiem, Komisijai būtu jāveic noturības testi, novērtējot stratēģisko izejvielu piegādes ķēžu ievainojamību un to pakļautību piegādes riskiem. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta šī darbība, kad tas iespējams, veicot šādus noturības testus ar savu par kritiski svarīgajām izejvielām atbildīgo valsts piegādes un informācijas aģentūru starpniecību. Valdei būtu jānodrošina Komisijas un dalībvalstu veikto noturības testu īstenošanas koordinēšana. Ja nevienai dalībvalstij nav kapacitātes veikt nepieciešamo noturības testu attiecībā uz konkrētu stratēģisko izejvielu, šis tests būtu jāveic Komisijai. Publiskojot šo noturības testu rezultātus, Komisijai arī būtu jāiesaka iespējamās stratēģijas, ko publiskās iestādes un privātā sektora dalībnieki varētu izmantot, lai mazinātu piegādes riskus, piemēram, veidojot stratēģiskos krājumus vai vairāk dažādojot piegādi. Uzraudzības un noturības testu pasākumu īstenošanai nepieciešamās informācijas savākšanas nolūkā Komisijai būtu jākoordinē rīcība ar attiecīgo valdes pastāvīgo apakšgrupu, savukārt dalībvalstīm būtu jāidentificē un jāuzrauga galvenie tirgus dalībnieki, kuri ir būtiski, lai nodrošinātu vērtības ķēdes darbību. Ja neviens pastāvīgās apakšgrupas loceklis nevar veikt nepieciešamo noturības testu attiecībā uz konkrētu stratēģisko izejvielu, šis tests būtu jāveic Komisijai.

Grozījums Nr. 27

Regulas priekšlikums

41. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(41) Vairums kritiski svarīgo izejvielu ir

PE746.959v02-00

dalībvalstu pieaugošo savstarpējo sinerģiju. Lai nodrošinātu, ka Savienības vērtības ķēdes ir pienācīgi sagatavotas potenciāliem piegādes pārtraukumiem, Komisijai būtu jāveic noturības testi, novērtējot stratēģisko izejvielu piegādes ķēžu ievainojamību un to pakļautību piegādes riskiem. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta šī darbība, kad tas iespējams, veicot šādus noturības testus ar savu par kritiski svarīgajām izejvielām atbildīgo valsts piegādes un informācijas aģentūru starpniecību. Valdei būtu jānodrošina Komisijas un dalībvalstu veikto noturības testu īstenošanas koordinēšana. Ja nevienai dalībvalstij nav kapacitātes veikt nepieciešamo noturības testu attiecībā uz konkrētu stratēģisko izejvielu, šis tests būtu jāveic Komisijai. Publiskojot šo noturības testu rezultātus, Komisijai arī būtu jāiesaka iespējamās stratēģijas, ko publiskās iestādes un privātā sektora dalībnieki varētu izmantot, lai mazinātu piegādes riskus īstermiņā un vidējā termiņā, piemēram, **ieviešot papildu politikas pasākumus stratēģisko izejvielu vajadzības mazināšanai**, veidojot stratēģiskos krājumus vai vairāk dažādojot piegādi. Uzraudzības un noturības testu pasākumu īstenošanai nepieciešamās informācijas savākšanas nolūkā Komisijai būtu jākoordinē rīcība ar attiecīgo valdes pastāvīgo apakšgrupu, savukārt dalībvalstīm būtu jāidentificē un jāuzrauga galvenie tirgus dalībnieki, kuri ir būtiski, lai nodrošinātu vērtības ķēdes darbību. Ja neviens pastāvīgās apakšgrupas loceklis nevar veikt nepieciešamo noturības testu attiecībā uz konkrētu stratēģisko izejvielu, šis tests būtu jāveic Komisijai.

Grozījums

(41) Vairums kritiski svarīgo izejvielu ir

RR\1285359LV.docx

metāli, kas principā ir bezgalīgi reciklējami, lai arī reizēm to kvalitāte samazinās. Tas dod iespēju pāriet uz patiesu aprites ekonomiku zaļās pārkārtošanās kontekstā. Pēc sākotnējā jaunām tehnoloģijām vajadzīgo kritiski svarīgo izejvielu strauja pieprasījuma kāpuma, kur galvenais avots aizvien būs primārā ieguve un apstrāde, arvien lielāka nozīme būtu jāiegūst reciklēšanai, samazinot nepieciešamību pēc primārās ieguves un ar to saistīto ietekmi. Tomēr patlaban vairuma kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas apjomi ir mazi un reciklēšanas sistēmas un tehnoloģijas bieži vien nav pielāgotas šo izejvielu specifikai. Līdz ar to ir nepieciešama rīcība saistībā ar dažādiem faktoriem, kuri kavē apritīguma potenciāla izmantošanu.

metāli, kas principā ir bezgalīgi reciklējami, lai arī reizēm to kvalitāte samazinās. Tas dod iespēju pāriet uz patiesu aprites ekonomiku zaļās pārkārtošanās kontekstā. Pēc sākotnējā jaunām tehnoloģijām vajadzīgo kritiski svarīgo izejvielu strauja pieprasījuma kāpuma, kur galvenais avots aizvien būs primārā ieguve un apstrāde, arvien lielāka nozīme būtu jāiegūst reciklēšanai **un atkalizmantošanai**, samazinot nepieciešamību pēc primārās ieguves un ar to saistīto ietekmi. Tomēr patlaban vairuma kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas apjomi ir mazi **stimulu trūkumu dēļ**, un reciklēšanas sistēmas un tehnoloģijas bieži vien nav pielāgotas šo izejvielu specifikai. Līdz ar to, **lai reciklēšana kļūtu par pamatu pārejai uz efektīvu ekonomiku un nepieciešamo izejvielu ieguvei**, ir nepieciešama rīcība saistībā ar dažādiem faktoriem, kuri kavē apritīguma potenciāla izmantošanu. **(Grozījums Nr. 50)**
Neatkarīgi no Savienībā patērēto stratēģisko izejvielu daudzuma 2030. gadā, virzības mērķim vajadzētu būt vērstam uz šo izejvielu pilnīgu apritīgumu.

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums 41.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(41a) Ir jāizglīto un jāpalielina sabiedrības izpratne par reciklēšanas un resursu efektīvas izmantošanas nozīmi, veicinot ilgtspējīgu rīcību gan individuāli, gan kolektīvi, jo tas ir atbilstīgs veids, kā nodrošināt pāreju uz īstu aprites ekonomiku, kas palīdzēs samazināt atkarību no trešām valstīm izejvielu ziņā.

Grozījums Nr. 29

**Regulas priekšlikums
42.a apsvēruma (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(42a) Elektroniskajos atkritumos ir kritiski svarīgas izejvielas, kuru koncentrācija ir būtiski augstāka par to, kas atrodama pasaules labākajās rūdas kategorijās. Tas paver milzīgu attīstības potenciālu izejvielu ieguvei pilsētvidē. Tāpēc ir ļoti svarīgi izveidot atbalsta infrastruktūru reciklēšanas centriem, lai tie varētu šos reciklētos materiālus efektīvi un lietderīgi vēlreiz laist tirgū.

Grozījums Nr. 30

**Regulas priekšlikums
43. apsvēruma**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(43) Daudzos Savienības reģionos ir vēsturiski veikta izejvielu ieguve un līdz ar to slēgtos kompleksos ir ievērojams ieguves rūpniecības atkritumu apjoms, kas, ņemot vērā tikai neseno to ekonomiskās nozīmes apzināšanos, kopumā nav analizēti, lai noteiktu to kritiski svarīgo izejvielu satura potenciālu. Kritiski svarīgo izejvielu atgūšana ieguves rūpniecības atkritumu kompleksos varētu radīt ekonomisko vērtību un darbavietas vēsturiskajos raktuvju apgabalos, no kuriem daudzi ir saskārušies ar deindustrializāciju un lejupslīdi. Uzmanības un informācijas trūkums attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu saturu, jo īpaši slēgtajos atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, ir uzskatāms par būtisku šķērslī kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas no ieguves rūpniecības atkritumiem potenciāla plašākai izmantošanai.

(43) Daudzos Savienības reģionos ir vēsturiski veikta izejvielu ieguve un līdz ar to slēgtos kompleksos ir ievērojams ieguves rūpniecības atkritumu apjoms, kas, ņemot vērā tikai neseno to ekonomiskās nozīmes apzināšanos, kopumā nav analizēti, lai noteiktu to kritiski svarīgo izejvielu satura potenciālu. Kritiski svarīgo izejvielu atgūšana ieguves rūpniecības atkritumu kompleksos varētu radīt ekonomisko vērtību un darbavietas vēsturiskajos raktuvju apgabalos, kā arī labvēlīgi veicināt to attiecīgo reģionālo un vietējo kopienu tālāku attīstību, no kurām daudzas ir saskārušās ar deindustrializāciju un lejupslīdi, kas padziļina reģionālās atšķirības un nevienlīdzību. Šajā saistībā Savienībai ir jāuzlabo tās noturība, ierobežojot nelabvēlīgo ietekmi uz vidi un sociālo ietekmi, ko rada piekļuve izejvielām. Tas, ka nav pievērsta uzmanība sociālajiem un ekonomiskajiem aspektiem un trūkst informācijas par kritiski svarīgo izejvielu

saturu, jo īpaši slēgtajos atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, ir uzskatāms par būtisku šķērsli kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas no ieguves rūpniecības atkritumiem potenciāla plašākai izmantošanai **arī teritoriālās kohēzijas vajadzībām**.

Grozījums Nr. 31

Regulas priekšlikums 44.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(44a) Ir nepieciešams izveidot skaidru un saskaņotu tiesisko regulējumu kritiski svarīgu izejvielu atgūšanai no ieguves rūpniecības atkritumiem, lai nodrošinātu atbilstību vides un cilvēku veselības aizsardzības standartiem, kā arī lai stimulētu ieguldījumus infrastruktūrā, kas nepieciešama kritiski svarīgu izejvielu atgūšanai no ieguves rūpniecības atkritumiem, tostarp veicinot piekļuvi finansējumam un valdības atbalsta piešķiršanu, lai mazinātu atkarību no jauniem ieguves veidiem un ilgtspējīgi atkalizmantotu esošos resursus.

Grozījums Nr. 32

Regulas priekšlikums 45. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(45) Gan esošo, gan jauno ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatoriem būtu jāveic sākotnējs ekonomiskais novērtējums attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu no objektā esošajiem ieguves rūpniecības atkritumiem un no šāda veida atkritumiem, kas tiek radīti no jauna. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK⁴⁶ noteikto atkritumu hierarhiju prioritāte būtu piešķirama

(45) Gan esošo, gan jauno ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksu operatoriem būtu jāveic sākotnējs ekonomiskais novērtējums attiecībā uz kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu no objektā esošajiem ieguves rūpniecības atkritumiem un no šāda veida atkritumiem, kas tiek radīti no jauna. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/98/EK⁴⁶ noteikto atkritumu hierarhiju prioritāte būtu piešķirama

kritiski svarīgās izejvielas saturošu atkritumu radīšanas novēršanai, ekstrahējot kritiski svarīgās izejvielas no ekstrahētā materiāla, pirms tas kļūst par atkritumiem. Šā pētījuma satvarā operatoriem būtu jāapkopo nepieciešamā informācija, arī informācija par kritiski svarīgo izejvielu koncentrāciju un daudzumu ieguves rūpniecības atkritumos, un jāizvērtē dažādas iespējas attiecībā uz procesiem, darbībām un uzņēmējdarbības līgumiem, kas nodrošinātu ekonomiski dzīvotspējīgu kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu. Šis pienākums ir piemērojams tiešā veidā un papildina pienākumus, kuri noteikti Direktīvā 2006/21/EK un valstu tiesību aktos, ar ko tā ir transponēta. Īstenošanas satvarā operatoriem un kompetentajām iestādēm būtu jācenšas pēc iespējas mazināt administratīvo slogu un integrēt procedūras.

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3.–30. lpp.).

Grozījums Nr. 33

Regulas priekšlikums

46. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(46) Lai risinātu pašreizējo informācijas trūkumu par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu slēgtajos ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, dalībvalstīm, ievērojot Savienības konkurences noteikumus, būtu jāizveido datubāze, kurā būtu iekļauta visa attiecīgā informācija atgūšanas veicināšanai, jo īpaši informācija par kritiski svarīgo izejvielu apjomiem un koncentrāciju ieguves rūpniecības

kritiski svarīgās izejvielas saturošu atkritumu radīšanas novēršanai, ekstrahējot kritiski svarīgās izejvielas no ekstrahētā materiāla, pirms tas kļūst par atkritumiem. Šā pētījuma satvarā operatoriem būtu jāapkopo nepieciešamā informācija, arī informācija par kritiski svarīgo izejvielu koncentrāciju un daudzumu ieguves rūpniecības atkritumos, un jāizvērtē dažādas iespējas attiecībā uz procesiem, darbībām un uzņēmējdarbības līgumiem, kas nodrošinātu ekonomiski, **vidiski un sociāli** dzīvotspējīgu kritiski svarīgo izejvielu atgūšanu. Šis pienākums ir piemērojams tiešā veidā un papildina pienākumus, kuri noteikti Direktīvā 2006/21/EK un valstu tiesību aktos, ar ko tā ir transponēta. Īstenošanas satvarā operatoriem un kompetentajām iestādēm būtu jācenšas pēc iespējas mazināt administratīvo slogu un integrēt procedūras.

⁴⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3.–30. lpp.).

Grozījums

(46) Lai risinātu pašreizējo informācijas trūkumu par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu slēgtajos ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksos, dalībvalstīm, ievērojot Savienības konkurences noteikumus, būtu jāizveido datubāze, kurā būtu iekļauta visa attiecīgā informācija atgūšanas veicināšanai, jo īpaši informācija par kritiski svarīgo izejvielu apjomiem un koncentrāciju ieguves rūpniecības

atkritumu apsaimniekošanas kompleksā. Šī informācija būtu jāpublicē lietotājiem draudzīgā un digitālā formātā, nodrošinot piekļuvi detalizētai tehniskajai informācijai. Lai atvieglotu lietotājiem draudzīgu piekļuvi informācijai, **dalībvalstīm** būtu, piemēram, jāizveido vienots kontaktpunkts, kas pavērtu iespējas padziļinātai saziņai ar potenciāliem kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas projektu attīstītājiem. Datubāze būtu jāveido tā, lai potenciāli projektu virzītāji varētu ērti identificēt kompleksus ar augstu ekonomiski lietderīgas atgūšanas potenciālu. Lai koncentrētu ierobežotos resursus, dalībvalstīm, vācot informāciju, būtu jāievēro pakāpeniska pieeja un padziļināta informācija būtu jāievāc tikai par daudzsološākajiem kompleksiem. Informācijas vākšanas mērķim vajadzētu būt precīzas un reprezentatīvas informācijas sniegšanai par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem un pēc iespējas labāku norāžu iegūšanai par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu.

atkritumu apsaimniekošanas kompleksā. Šī informācija būtu jāpublicē lietotājiem draudzīgā un digitālā formātā, nodrošinot piekļuvi detalizētai tehniskajai informācijai. Lai atvieglotu lietotājiem draudzīgu piekļuvi informācijai, **dalībvalstu vietējām un reģionālām iestādēm** būtu, piemēram, jāizveido vienots kontaktpunkts, kas pavērtu iespējas padziļinātai saziņai ar potenciāliem kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas projektu attīstītājiem. Datubāze būtu jāveido tā, lai potenciāli projektu virzītāji varētu ērti identificēt kompleksus ar augstu ekonomiski, **vidiski un sociāli** lietderīgas atgūšanas potenciālu. Lai koncentrētu ierobežotos resursus, dalībvalstīm, vācot informāciju, būtu jāievēro pakāpeniska pieeja un padziļināta informācija būtu jāievāc tikai par daudzsološākajiem kompleksiem. Informācijas vākšanas mērķim vajadzētu būt precīzas un reprezentatīvas informācijas sniegšanai par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanas kompleksiem un pēc iespējas labāku norāžu iegūšanai par kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciālu **tādā veidā, kas videi kaitē vismazāk.**

Grozījums Nr. 34

Regulas priekšlikums

54. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(54) Savienība ir noslēgusi stratēģiskās partnerības ar trešajām valstīm attiecībā uz izejvielām, lai īstenotu 2020. gada rīcības plānu par kritiski svarīgajām izejvielām. Lai dažādotu piegādi, šie centieni būtu jāturpina. Lai izstrādātu un nodrošinātu saskaņotu satvaru turpmāku partnerību noslēgšanai, dalībvalstīm un Komisijai, sadarbojoties valdē, būtu jāpārrunā un jānodrošina koordinācija par citstarp to, vai esošās partnerības sasniedz izvirzītos

Grozījums

(54) Savienība ir noslēgusi stratēģiskās partnerības ar trešajām valstīm attiecībā uz izejvielām, lai īstenotu 2020. gada rīcības plānu par kritiski svarīgajām izejvielām. Lai dažādotu piegādi, šie centieni būtu jāturpina, **īpašu uzmanību pievēršot tiesību aktu pienācīgai ievērošanai attiecībā uz piespiedu darbu un pienācīgu rūpību, darba tiesībām un SDO ieteikumiem ieguves nozarē, kā arī nozīmīgai sadarbībai ar vietējām**

mērķus, jānosaka prioritārās trešās valstis jaunām partnerībām, šādu partnerību saturs un to saskaņotība, kā arī dalībvalstu divpusējās sadarbības ar attiecīgajām trešajām valstīm potenciālā sinerģija. Savienībai būtu jāmeklē abpusēji izdevīgas partnerības ar jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām atbilstoši tās stratēģijai Global Gateway, kuras veicinātu tās izejvielu piegādes ķēdes dažādošanu, kā arī pievienotu vērtību ražošanai šajās valstīs.

kopienām. Lai izstrādātu un nodrošinātu saskaņotu satvaru turpmāku partnerību noslēgšanai, dalībvalstīm un Komisijai, sadarbojoties valdē, būtu jāpārrunā un jānodrošina koordinācija par citstarp to, vai esošās partnerības sasniedz izvirzītos mērķus, jānosaka prioritārās trešās valstis jaunām partnerībām, šādu partnerību saturs un to saskaņotība, kā arī dalībvalstu divpusējās sadarbības ar attiecīgajām trešajām valstīm potenciālā sinerģija. Savienībai būtu jāmeklē abpusēji izdevīgas partnerības ar jaunietekmes tirgiem un jaunattīstības ekonomikām atbilstoši tās stratēģijai Global Gateway, kuras veicinātu tās izejvielu piegādes ķēdes dažādošanu, kā arī pievienotu vērtību ražošanai šajās valstīs. ***Turklāt jāpieliek papildu pūles attiecībā uz sadarbību un koordināciju ar starptautiskajiem partneriem, kā arī Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīm, valstīm, kuras piedalās iekšējā tirgū, vai kandidātvalstīm un kaimiņvalstīm.***

Grozījums Nr. 35

Regulas priekšlikums 54.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(54a) Nosakot prioritātes jaunajām partnerībām ar kandidātvalstīm, kaimiņvalstīm un trešām valstīm, īpaša uzmanība jāpievērš cilvēktiesībām, konfliktu risināšanai un reģionālajai stabilitātei.

Grozījums Nr. 36

Regulas priekšlikums 55. apsvērums

(55) Lai atbalstītu ar stratēģisko projektu un to finansēšanu, izpētes programmām, uzraudzības kapacitāti un stratēģiskajiem krājumiem saistīto uzdevumu izpildi un atbilstoši konsultētu Komisiju, būtu jāizveido Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde. Valdei būtu jā sastāv no dalībvalstīm un Komisijas, taču citām personām vajadzētu varēt tajā piedalīties novērotāju statusā. Lai apkopotu nepieciešamo ekspertu pieredzi noteiktu uzdevumu īstenošanā, valdei būtu jāizveido pastāvīgas apakšgrupas darbam ar finansējuma, izpētes, uzraudzības un stratēģisko krājumu jautājumiem un tām būtu jādarbojas kā tīkliem, kuros tiek iesaistītas dažādas attiecīgās valsts iestādes, un nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar nozares, akadēmiskās vides, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Valdes ieteikumiem un atzinumiem vajadzētu būt nesaistošiem un šādu ieteikumu vai atzinumu neesamībai nevajadzētu atturēt Komisiju no tai šajā regulā noteiktu uzdevumu izpildes.

Grozījums Nr. 37

Regulas priekšlikums

56. apsvēruma

(56) Ja nav panākts progress virzībā uz mērķu īstenošanu, tostarp kapacitātes un dažādošanas kritēriju izpildi, tas var norādīt uz nepieciešamību pieņemt papildu pasākumus. Tāpēc Komisijai būtu jāuzrauga virzība uz šo mērķu sasniegšanu.

(55) Lai atbalstītu ar stratēģisko projektu un to finansēšanu, izpētes programmām, uzraudzības kapacitāti un stratēģiskajiem krājumiem saistīto uzdevumu izpildi un atbilstoši konsultētu Komisiju, būtu jāizveido Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valde. Valdei būtu jā sastāv no dalībvalstīm un Komisijas, taču **vietējām un reģionālajām iestādēm, pilsoniskajai sabiedrībai un** citām personām vajadzētu varēt tajā piedalīties novērotāju statusā. **Eiropas Parlaments būtu sistemātiski jāaicina piedalīties valdes sanāksmēs.** Lai apkopotu nepieciešamo ekspertu pieredzi noteiktu uzdevumu īstenošanā, valdei būtu jāizveido pastāvīgas apakšgrupas darbam ar finansējuma, izpētes, uzraudzības un stratēģisko krājumu, **kā arī ilgtspējas** jautājumiem un tām būtu jādarbojas kā tīkliem, kuros tiek iesaistītas dažādas attiecīgās valsts iestādes, un nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar nozares, akadēmiskās vides, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Valdes ieteikumiem un atzinumiem vajadzētu būt nesaistošiem un šādu ieteikumu vai atzinumu neesamībai nevajadzētu atturēt Komisiju no tai šajā regulā noteiktu uzdevumu izpildes.

(56) Ja nav panākts progress virzībā uz mērķu īstenošanu, tostarp kapacitātes un dažādošanas kritēriju izpildi, tas var norādīt uz nepieciešamību pieņemt papildu pasākumus. Tāpēc Komisijai būtu jāuzrauga virzība uz šo mērķu sasniegšanu **un jāziņo Eiropas Parlamentam.**

Grozījums Nr. 38

Regulas priekšlikums 56.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(56a) *Veicot novērtēšanas procesu saskaņā ar 46. pantu, Komisijai būtu jānosaka konkrēti mērķi attiecībā uz katra stratēģiskā izejmateriāla ieguves, pārstrādes un reciklēšanas jaudu. Tas būtu jāizdara vai nu divu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā, vai arī atkarībā no vajadzīgās informācijas pieejamības par materiālu pieejamību sadzīves atkritumu apsaimniekošanas iekārtās, kā arī no tā, vai ir sasniegts vajadzīgais tehnoloģiju attīstības līmenis.*

Pamatojums

Pašreizējie mērķi ir ļoti plaši un ietver visus materiālus. Būtu jāapsver konkrēti mērķi, ņemot vērā katra materiāla īpašības un pieejamību un ievērojot vietējo un reģionālo iestāžu ziņojumus par atkritumu apsaimniekošanas iekārtām to pašvaldībās.

Grozījums Nr. 39

Regulas priekšlikums 58. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(58) Lai nodrošinātu uzticēšanās pilnu un konstruktīvu sadarbību starp kompetentajām iestādēm Savienības un valstu līmenī, visām šīs regulas piemērošanā iesaistītajām personām būtu jāievēro savu uzdevumu izpildes gaitā iegūtās informācijas un datu konfidencialitāte. Komisijai un valstu kompetentajām iestādēm, to ierēdņiem, darbiniekiem un citām personām, kas strādā šo iestāžu uzraudzībā, kā arī dalībvalstu citu iestāžu amatpersonām un ierēdņiem nebūtu jāatklāj informācija, ko tie ieguvuši vai ar ko tie apmainījušies saskaņā ar šo regulu un uz ko attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumu. Šie

(58) Lai nodrošinātu uzticēšanās pilnu un konstruktīvu sadarbību starp kompetentajām iestādēm Savienības un valstu līmenī, visām šīs regulas piemērošanā iesaistītajām personām būtu jāievēro savu uzdevumu izpildes gaitā iegūtās informācijas un datu konfidencialitāte. Komisijai un valstu kompetentajām iestādēm, to ierēdņiem, darbiniekiem un citām personām, kas strādā šo iestāžu uzraudzībā, kā arī dalībvalstu citu iestāžu amatpersonām un ierēdņiem **un Eiropas Parlamentam** nebūtu jāatklāj informācija, ko tie ieguvuši vai ar ko tie apmainījušies saskaņā ar šo regulu un uz ko attiecas pienākums glabāt

nosacījumi būtu jāattiecina arī uz Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdi. Dati būtu jāapstrādā un jāglabā drošā vidē.

Grozījums Nr. 40

Regulas priekšlikums 62. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(62) Komisijai šī regula būtu jāizvērtē. Atbilstīgi Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 22. punktam minētajam izvērtējumam būtu jābalstās uz pieciem kritērijiem, proti, efektivitāti, lietderību, būtiskumu, saskaņotību un ES pievienoto vērtību, un tam būtu jāveido pamats iespējamo turpmāko pasākumu ietekmes novērtējumiem. Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomisko un sociālo lietu komitejai ziņojums par šīs regulas īstenošanu un progresu virzībā uz tās mērķiem, ieskaitot kapacitātes un dažādošanas kritēriju izpildi. Pamatojoties uz pasākumu saistībā ar kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas pārredzamību īstenošanu, ziņojumā arī būtu jāvērtē ar vidisko pēdu saistītu maksimālo robežvērtību noteikšanas lietderība.

Grozījums Nr. 41

Regulas priekšlikums 64.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

dienesta noslēpumu. Šie nosacījumi būtu jāattiecina arī uz Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu valdi. Dati būtu jāapstrādā un jāglabā drošā vidē.

Grozījums

(62) Komisijai šī regula būtu jāizvērtē. Atbilstīgi Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 22. punktam minētajam izvērtējumam būtu jābalstās uz pieciem kritērijiem, proti, efektivitāti, lietderību, būtiskumu, saskaņotību un ES pievienoto vērtību, un tam būtu jāveido pamats iespējamo turpmāko pasākumu ietekmes novērtējumiem, **jo īpaši attiecībā uz cilvēktiesībām, vidi un aprūgumu.** Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomisko un sociālo lietu komitejai ziņojums par šīs regulas īstenošanu un progresu virzībā uz tās mērķiem, ieskaitot kapacitātes un dažādošanas kritēriju izpildi. Pamatojoties uz pasākumu saistībā ar kritiski svarīgo izejvielu vidiskās pēdas pārredzamību īstenošanu, ziņojumā arī būtu jāvērtē ar vidisko pēdu saistītu maksimālo robežvērtību noteikšanas lietderība.

iesaiste.

Grozījums Nr. 42

Regulas priekšlikums 64.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(64b) Pārredzamības nozīme piegādes ķēdēs ir atzīta, ieviešot pasākumus, lai nodrošinātu pienācīgu skaidrību un kontroli attiecībā uz kritiski svarīgu izejvielu izsekojamību. Lai nodrošinātu šajā nozarē strādājošo uzņēmumu sociālo un ar vidi saistīto atbildību un sniegtu precīzu informāciju, tiek veicināta digitālo risinājumu un moderno tehnoloģiju izmantošana, lai uzraudzītu un pārredzami informētu par izejvielu izcelsmi, pieņemtajiem ilgtspējības standartiem un piegādātāju izstrādāto sociālo un ar vidi saistīto praksi.

Grozījums Nr. 43

Regulas priekšlikums 64.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(64c) Lai veicinātu progresīvu noturību un ilgtspējību kritiski svarīgu izejvielu piegādē, ir ļoti ieteicams ieguldīt pētniecībā un attīstībā, lai veicinātu reģionālo piegādes avotu dažādošanu. Sadarbojoties uzņēmumiem, universitātēm un pētniecības centriem, tiks apzinātas un izstrādātas ilgtspējīgas alternatīvas, piemēram, reciklētu materiālu izmantošana vai jaunu tehnoloģiju ieviešana, lai samazinātu atkarību no globāliem piegādes avotiem.

Grozījums Nr. 44

Regulas priekšlikums 64.d apsvēruma (jauns)

(64d) Izvēloties projektus, prioritātei jābūt vides un iedzīvotāju veselības aizsardzībai; ir jāveic rūpīgs vides novērtējums, ņemot vērā teritoriālās īpatnības un neaizsargātību, tostarp hidroģeoloģisko stabilitāti, iesaistot attiecīgo teritoriju reģionālos dalībniekus, kuriem ir būtiska nozīme.

Grozījums Nr. 45

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Šīs regulas vispārīgais mērķis ir uzlabot iekšējā tirgus darbību, proti, izveidot sistēmu, kas nodrošina Savienības piekļuvi drošai un ilgtspējīgai apgādei ar kritiski svarīgām izejvielām.

Grozījums

1. Šīs regulas vispārīgais mērķis ir uzlabot iekšējā tirgus darbību, proti, izveidot sistēmu, kas nodrošina Savienības piekļuvi drošai un ilgtspējīgai apgādei ar kritiski svarīgām izejvielām **un tās reģionu ilgtspējīgu attīstību, par prioritāti nosakot ilgtspējības, efektivitātes, pietiekamības un apritīguma noteikumus Savienības konkurētspējas uzlabošanai.**

Grozījums Nr. 46

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – a apakšpunkts – iii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

iii) Savienības reciklēšanas jauda, **tostarp visos** reciklēšanas **starpposmos**, ir tāda, ka ir iespējams saražot vismaz 15 % no Savienības stratēģisko izejvielu gada patēriņa;

Grozījums

iii) Savienības reciklēšanas jauda, **kas ietver sagatavošanos** reciklēšanas **posmam no savākšanas līdz šķirošanai un priekšapstrādei**, ir tāda, ka ir iespējams saražot vismaz 15 % no Savienības stratēģisko izejvielu gada patēriņa;

Grozījums Nr. 47

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – a apakšpunkts – iia punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iii) ziņojumā, kas minēts 1. panta 3. punktā, Komisija publicē metodiku, ko izmanto šo kritēriju aprēķināšanai un ziņošanai par tiem. Ir jāizveido mehānisms, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem materiāliem;

Grozījums Nr. 48

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) nodrošināt efektīvākas un pārredzamākas atļauju izsniegšanas procedūras, nesamazinot vides un sociālās prasības;

Grozījums Nr. 49

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

d) nodrošināt Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu un kritiski svarīgas izejvielas saturošu produktu brīvu apriti un tajā pašā laikā nodrošināt **augstu** vides aizsardzības līmeni, uzlabojot šo izejvielu apritīgumu un ilgtspēju.

d) nodrošināt Savienības tirgū laisto kritiski svarīgo izejvielu un kritiski svarīgas izejvielas saturošu produktu brīvu apriti un tajā pašā laikā nodrošināt **visaugstāko** vides aizsardzības līmeni, uzlabojot šo izejvielu **ilgizturību, remontējamību**, apritīgumu un ilgtspēju.

Grozījums Nr. 50

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – da apakšpunkts (jauns)

da) nodrošināt visu ar kritiski svarīgām un stratēģiskām izejvielām saistīto aprites cikla procesu valsts kontroli;

Grozījums Nr. 51

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – db apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

db) nodrošināt kvalitatīvas darbvietas un veicināt iekļaujošu un taisnīgu darba tirgu visā kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdē;

Grozījums Nr. 52

Regulas priekšlikums

1. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Ja, pamatojoties uz 42. pantā minēto ziņojumu, Komisija secina, ka Savienība, visticamāk, nerasniegs 2. punktā noteiktos mērķus, tā **novērtē, cik lietderīgi un samērīgi būtu ierosināt pasākumus vai īstenot savas savas pilnvaras Savienības līmenī, lai nodrošinātu šo mērķu sasniegšanu.**

3. Ja, pamatojoties uz 42. pantā minēto ziņojumu, Komisija secina, ka Savienība, visticamāk, nerasniegs 2. punktā noteiktos mērķus, tā **ciešā sadarbībā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām izskata iemeslus, kāpēc mērķi nav sasniegti, un ierosina pasākumus vai īsteno savas pilnvaras Savienības līmenī. Šajā saistībā Komisija pieļauj zināmu elastības līmeni, lai vislabāk atspoguļotu attiecīgās izejvielas vērtības ķēdes unikalitāti, jo katrai izejvielai piemīt konkrētas īpašības un problēmas, kas saistītas ar tās ieguvī, apstrādi un reciklēšanu. Tai būtu jākoncentrējas uz esošo spēju saglabāšanu un atbalstīšanu. Būtu jāveicina atklāts un pastāvīgs dialogs starp nozari un politikas veidotājiem, lai noteiktu kritērijus, kas ir**

*gan tehniski, gan ekonomiski iespējami,
kā arī atbilstīgi ES mērķiem.*

Grozījums Nr. 53

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5) “izpēte” ir visas darbības, kuru mērķis ir identificēt un noteikt izrakteņu atradnes;

Grozījums

5) "izpēte" ir visas darbības, kuru mērķis ir identificēt un noteikt izrakteņu atradnes, *tostarp jaunu ieguves un pārstrādes tehnoloģiju izstrāde, izpētes urbšanas kampaņas un izmēģinājuma iekārtu darbības uzsākšana;*

Grozījums Nr. 54

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

8) “rezerves” ir visas derīgo izrakteņu atradnes, ko ir ekonomiski izdevīgi izstrādāt;

Grozījums

8) "rezerves" ir visas derīgo izrakteņu atradnes, ko ir ekonomiski, *ekoloģiski un sociāli* izdevīgi izstrādāt *konkrētā tirgus kontekstā;*

Grozījums Nr. 55

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 11. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

11) “reciklēšana” ir jebkāda atgūšanas operācija, kurā atkritummateriālus atkalpārstrādā produktos, materiālos vai vielās vai nu sākotnējam, vai citam nolūkam;

Grozījums

11) "reciklēšana" ir jebkāda atgūšanas operācija, kurā atkritummateriālus *savāc, izjauktā veidā sašķiro un* atkalpārstrādā produktos, materiālos vai vielās vai nu sākotnējam, vai citam nolūkam;

Grozījums Nr. 56

Regulas priekšlikums
2. pants – 1. daļa – 18. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

18) “projekta virzītājs” ir jebkurš uzņēmums vai uzņēmumu konsorcijs, kas attīsta izejvielu projektu;

Grozījums

18) "projekta virzītājs" ir jebkurš uzņēmums vai uzņēmumu konsorcijs, kas attīsta izejvielu projektu ***Savienībā vai trešās valstīs***;

Grozījums Nr. 57

Regulas priekšlikums
2. pants – 1. daļa – 28. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

28) “galvenie tirgus dalībnieki” ir ražotāji, kas iesaistīti kritiski svarīgu izejvielu ieguvē, pārstrādē vai reciklēšanā, kritiski svarīgo izejvielu tirgotāji un izplatītāji, un lejupejie uzņēmumi, kas patērē ievērojamu daudzumu kritiski svarīgu izejvielu;

Grozījums

28) "galvenie tirgus dalībnieki" ir ražotāji, kas iesaistīti kritiski svarīgu izejvielu ***izpētē***, ieguvē, pārstrādē vai reciklēšanā, kritiski svarīgo izejvielu tirgotāji un izplatītāji, un lejupejie uzņēmumi, kas patērē ievērojamu daudzumu kritiski svarīgu izejvielu;

Grozījums Nr. 58

Regulas priekšlikums
3. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Atjauninātajā stratēģisko izejvielu sarakstā no novērtētajām izejvielām iekļauj izejvielas, kas ir pašas svarīgākās stratēģiskās nozīmes, prognozētā pieprasījuma pieauguma un ražošanas palielināšanas grūtību ziņā. Stratēģisko nozīmi, prognozēto pieprasījuma pieaugumu un ražošanas palielināšanas grūtības nosaka saskaņā ar I pielikuma 2. iedaļu.

Grozījums

Atjauninātajā stratēģisko izejvielu sarakstā no novērtētajām izejvielām iekļauj ***kritiski svarīgās*** izejvielas, kas ir pašas svarīgākās stratēģiskās nozīmes, prognozētā pieprasījuma pieauguma, ***prognozētās pieprasījuma pieejamības, kas varētu apdraudēt reģiona attīstību***, un ražošanas palielināšanas grūtību ziņā. Stratēģisko nozīmi, prognozēto pieprasījuma pieaugumu, ***prognozēto pieprasījuma pieejamību, kas varētu apdraudēt reģiona attīstību***, un ražošanas palielināšanas ***attīstības*** grūtības nosaka saskaņā ar I pielikuma 2. iedaļu.

Grozījums Nr. 59

Regulas priekšlikums

3. pants – 2. punkts – 2.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Komisija izmanto pārredzamu un skaidri definētu metodiku, kas ir līdzīga metodikai, kuru piemēro kritiski svarīgo izejvielu sarakstam, lai novērtētu materiālus, kas iekļaujami stratēģisko izejvielu sarakstā, tostarp izmantojot tehniskās faktu lapas. Turpmākajiem stratēģisko izejvielu sarakstiem pievieno spēkā esošo ES tiesību aktu ietekmes novērtējumu un norāda to ietekmi uz minētajos sarakstos iekļautajiem materiāliem.

Grozījums Nr. 60

Regulas priekšlikums

3. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Komisija stratēģisko izejvielu sarakstu pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina līdz [PB: lūgums ievietot: **četri** gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam ik pēc **četriem** gadiem.

3. Komisija stratēģisko izejvielu sarakstu pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina līdz [PB: lūgums ievietot: **trīs** gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam ik pēc **trim** gadiem. ***Pēc valdes pieprasījuma, pamatojoties uz monitoringu un stresa testiem, kas veikti saskaņā ar šo regulu, Komisija vajadzības gadījumā pārskata vai atjaunina sarakstu jebkurā laikā ārpus šīm plānotajām pārskatīšanām.***

Grozījums Nr. 61

Regulas priekšlikums

3. pants – 3.a punkts (jauns)

3.a *Ja 1.3. punktā minētās atjaunināšanas rezultātā izejviela izņēmuma kārtā vairs netiek klasificēta kā stratēģiska izejviela, tā joprojām būtu jāuzskata par kritiski svarīgu izejvielu trīs gadus pēc šāda atjauninājuma publicēšanas.*

Grozījums Nr. 62

Regulas priekšlikums

4. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Komisija kritiski svarīgo izejvielu sarakstu pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina līdz [PB: lūgums ievietot: **četri** gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam ik pēc **četriem** gadiem.

Grozījums

4. Komisija kritiski svarīgo izejvielu sarakstu pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina līdz [PB: lūgums ievietot: **trīs** gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam ik pēc **trim** gadiem. **Pēc valdes pieprasījuma, pamatojoties uz monitoringu un stresa testiem, kas veikti saskaņā ar šo regulu, Komisija vajadzības gadījumā pārskata vai atjaunina sarakstu jebkurā laikā ārpus šīm plānotajām pārskatīšanām.**

Grozījums Nr. 63

Regulas priekšlikums

4. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

4.a *Ja 1.4. punktā minētās atjaunināšanas rezultātā izejviela izņēmuma kārtā vairs netiek klasificēta kā kritiski svarīga izejviela, tā joprojām būtu jāuzskata par kritiski svarīgu izejvielu trīs gadus pēc šāda atjauninājuma publicēšanas.*

Grozījums

Grozījums Nr. 64

Regulas priekšlikums

4. pants – 4.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.b Kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu statusu ņem vērā visos ES tiesību aktos, ja materiāli tiek tieši vai netieši skarti gan vispārējos tiesību aktos, gan tiesību aktos, kas attiecas uz konkrētiem produktiem un uz konkrētām vielām.

Grozījums Nr. 65

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

a) projekts būtu jēgpilns ieguldījums Savienības stratēģisko izejvielu piegādes drošībā;

a) projekts būtu jēgpilns ieguldījums Savienības **kritiski svarīgo un** stratēģisko izejvielu piegādes drošībā **un no kritiski svarīgām izejvielām ražotu produktu piegādē Savienībā;**

Grozījums Nr. 66

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

c) projekts tiktu īstenots ilgtspējīgi, jo īpaši tādos aspektos kā vidiskās ietekmes monitorings, novēršana un samazināšana līdz minimumam, sociāli atbildīgas prakses piekopšana, tostarp cilvēktiesību un darba ņēmēju tiesību ievērošana, kvalitatīvu darbvietu potenciāls un jēgpilna sadarbība ar vietējām kopienām un relevantiem sociālajiem partneriem, kā arī pārredzama uzņēmējdarbības prakse ar pienācīgu atbilstības rīcībpolitiku, lai novērstu un līdz minimumam samazinātu nelabvēlīgas

c) projekts tiktu īstenots **pārredzami un** ilgtspējīgi, jo īpaši tādos aspektos kā **sociālās**, vidiskās **un klimatiskās** ietekmes monitorings, novēršana un samazināšana līdz minimumam, sociāli atbildīgas prakses piekopšana, tostarp cilvēktiesību un darba ņēmēju tiesību ievērošana, **kultūras mantojums**, kvalitatīvu darbvietu potenciāls un jēgpilna sadarbība ar **reģionālajām un** vietējām kopienām un relevantiem sociālajiem partneriem, kā arī pārredzama uzņēmējdarbības prakse ar

ietekmes riskus uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību, tostarp korupciju un kukuļošanu;

pienācīgu **un spēcīgu** atbilstības rīcībpolitiku, lai novērstu un līdz minimumam samazinātu nelabvēlīgas ietekmes riskus uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību, tostarp korupciju un kukuļošanu;

Grozījums Nr. 67

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – ca apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) attiecībā uz ieguves projektiem Savienībā — projekts radīs pievienoto vērtību, saglabājot papildu posmu vērtību ķēdē reģionā;

Grozījums Nr. 68

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

d) attiecībā uz projektiem Savienībā — projekta izveide, darbība vai produkcija nestu pārrobežu ieguvumus aiz attiecīgās dalībvalsts robežām, tostarp lejupējās nozarēs;

d) attiecībā uz projektiem Savienībā — projekta izveide, darbība vai produkcija nestu pārrobežu ieguvumus aiz attiecīgās dalībvalsts robežām, tostarp lejupējās nozarēs, **kā arī reģionālajām un vietējām kopienām;**

Grozījums Nr. 69

Regulas priekšlikums

5. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

e) attiecībā uz projektiem trešās valstīs, kas ir jaunietekmes tirgi vai jaunattīstības valstis — projekts būtu abpusēji izdevīgs Savienībai un attiecīgajai trešai valstij, proti, radīs pievienoto vērtību

e) attiecībā uz projektiem **kandidātvalstīs, kaimiņvalstīs un** trešās valstīs, kas ir jaunietekmes tirgi vai jaunattīstības valstis — projekts būtu abpusēji izdevīgs Savienībai un attiecīgajai

šajā valstī.

trešai valstij, proti, radīs pievienoto vērtību šajā valstī, **nodrošinās starptautisko standartu un konvenciju ievērošanu, kā arī atbilstību līdzvērtīgām prasībām sociālajā, vides un nodarbinātības jomā, kuras piemēro projektiem Savienībā.**

Grozījums Nr. 70

Regulas priekšlikums

5. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Projekta atzīšana par stratēģisku projektu neietekmē prasības, kas attiecīgajam projektam vai projekta virzītājam piemērojamas saskaņā ar starptautiskajiem, Savienības vai valsts tiesību aktiem.

Grozījums

3. Projekta atzīšana par stratēģisku projektu neietekmē prasības, kas attiecīgajam projektam vai projekta virzītājam piemērojamas saskaņā ar starptautiskajiem, Savienības vai valsts tiesību aktiem, **tostarp trešās valsts tiesību aktiem.**

Grozījums Nr. 71

Regulas priekšlikums

5. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Attiecīgā gadījumā Komisijai būtu jāapsver iespēja īstenot papildu infrastruktūras stratēģiskos projektus, kas var atvieglot un uzlabot transporta pakalpojumus un komunikāciju saistībā ar stratēģiskajiem izejvielu projektiem, kā arī kopumā veicināt sekmīgāku reģionālo un vietējo attīstību un izejvielu stratēģiskā projekta plašāku pieņemamību no sabiedrības puses, un sociālo iekļaušanu, vienlaikus ņemot vērā arī vides jautājumus.

Grozījums Nr. 72

Regulas priekšlikums
5. pants – 3.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.b Ieviešot pienākumus, piemēram, sertifikācijas shēmas un vidiskās pēdas prasības, ir vajadzīga līdzsvarota pieeja, lai nozare varētu izpildīt šos pienākumus, vienlaikus garantējot vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES un trešo valstu uzņēmumiem.

Grozījums Nr. 73

Regulas priekšlikums
6. pants – 1. punkts – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

c) projekta īstenošanas grafiku, tostarp pārskatu par projektam nepieciešamajām atļaujām un attiecīgā atļauju piešķiršanas procesa statusu;

c) projekta īstenošanas grafiku, tostarp pārskatu par projektam nepieciešamajām atļaujām un attiecīgā **pārredzamā** atļauju piešķiršanas procesa statusu **un sabiedrības pienācīgu iesaistīšanu šajā procesā**;

Grozījums Nr. 74

Regulas priekšlikums
6. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

d) plānu, kurā ietverti pasākumi, ar ko veicina sabiedrības atbalstu, piemēram, vajadzības gadījumā izveidot regulārus saziņas kanālus ar vietējām **kopienām** un organizācijām, t. sk. sociālajiem partneriem, īsteno izpratnes veicināšanas un informācijas kampaņas un izveidot mitigācijas un kompensācijas mehānismus;

d) plānu, kurā ietverti pasākumi, ar ko **nodrošina kultūras mantojuma aizsardzību un skarto kopienu, jo īpaši attiecīgo pirmiedzīvotāju kopienu, jēgpilnu iesaisti un aktīvu līdzdalību visos projekta posmos**, veicina sabiedrības atbalstu, piemēram, vajadzības gadījumā izveidot regulārus saziņas kanālus ar **reģionālajām un vietējām iestādēm** un organizācijām, t. sk. sociālajiem partneriem, **kā arī reģionālajām un vietējām kopienām**, īsteno īstenošanas,

izpratnes veicināšanas un informācijas kampaņas un izveidot mitigācijas un kompensācijas mehānismus, **nodrošinot, ka piespiedu pārvietošana tiek izmantota tikai kā galējais risinājums;**

Grozījums Nr. 75

Regulas priekšlikums

6. pants – 1. punkts – g apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

g) aplēsi par projekta potenciālu radīt kvalitatīvas un projekta vajadzību pēc kvalificēta darbaspēka, kā arī pēc prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas.

Grozījums

g) aplēsi par projekta potenciālu radīt kvalitatīvas un projekta vajadzību pēc kvalificēta darbaspēka, kā arī pēc prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas, **veicinot dzimumu līdztiesību, izmantojot sociālā iepirkuma klauzulu, ja iespējams, koncentrējoties uz nodarbinātības iespēju radīšanu nepietiekami pārstāvētām un sociāli neizdevīgā stāvoklī esošām grupām, jo īpaši reģionos, kas šajā ziņā saskaras ar problēmām. Attiecībā uz ieguves projektiem — novērtējums par pievienoto vērtību, kas saglabājas, veicot minerālresursu metalurģisko un mineraloģisko apstrādi un bagātināšanu, un kas izpaužas kā jaunu darbvietu radīšana, pētniecība un attīstība, kā arī uzņēmējdarbības apjoma pieaugums.**

Grozījums Nr. 76

Regulas priekšlikums

6. pants – 5. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ja dalībvalsts, kuras teritoriju skar ierosinātais projekts, ieilst pret stratēģiskā statusa piešķiršanu ierosinātajam projektam, tā 4. punktā minētās apspriešanas laikā izklāsta pamatotos šādas rīcības iemeslus. Valde apspriež pamatotos iemeslus, ko dalībvalsts izklāstījusi savā

Grozījums

Ja dalībvalsts, kuras teritoriju skar ierosinātais projekts, **pēc apspriešanās ar attiecīgajām un vietējām iestādēm** ieilst pret stratēģiskā statusa piešķiršanu ierosinātajam projektam, tā 4. punktā minētās apspriešanas laikā izklāsta pamatotos šādas rīcības iemeslus. Valde

iebildumā. Ja pēc apspriešanas dalībvalsts savu iebildumu neatsauc, jautājumu par stratēģiskā projekta statusa piešķiršanu šim projektam vairs neizskata.

apspriež pamatotos iemeslus, ko dalībvalsts izklāstījusi savā iebildumā. Ja pēc apspriešanas dalībvalsts savu iebildumu neatsauc, jautājumu par stratēģiskā projekta statusa piešķiršanu šim projektam vairs neizskata.

Grozījums Nr. 77

Regulas priekšlikums

6. pants – 6. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Komisijas lēmums ir pamatots, t. sk., ja tas atšķiras no valdes atzinuma. Komisija pamatojumu dara zināmu valdei, kā arī projekta virzītājam.

Grozījums

Komisijas lēmums ir pamatots, t. sk., ja tas atšķiras no valdes atzinuma. Komisija pamatojumu dara zināmu valdei, ***dalībvalsts kompetentajām iestādēm***, kā arī projekta virzītājam.

Grozījums Nr. 78

Regulas priekšlikums

6. pants – 8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

8. Ja Komisija konstatē, ka ***stratēģiskais projekts vairs neatbilst 5. panta 1. punktā izklāstītajiem kritērijiem vai ka tā*** atzīšanas pamatā bijis pieteikums, kas satur nepareizu informāciju, tā, ņemot vērā valdes un atbildīgā projekta virzītāja atzinumu, var atcelt lēmumu, ar ko projektam piešķir stratēģiskā projekta statusu.

Grozījums

8. Ja Komisija konstatē, ka ***stratēģiskā projekta*** atzīšanas pamatā bijis pieteikums, kas satur ***būtiski*** nepareizu informāciju, tā, ņemot vērā valdes un atbildīgā projekta virzītāja atzinumu, var atcelt lēmumu, ar ko projektam piešķir stratēģiskā projekta statusu.

Grozījums Nr. 79

Regulas priekšlikums

7. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Uzskata, ka stratēģiskie projekti

Grozījums

1. Uzskata, ka stratēģiskie projekti

veicina stratēģisko izejvielu piegādes drošību Savienībā.

veicina stratēģisko izejvielu piegādes drošību Savienībā. ***Dalībvalstis nodrošina, ka stratēģiskiem projektiem tiek piešķirta augsta prioritāte, jo tie skar sabiedrības intereses vai sabiedrības drošības apsvērumus.***

Grozījums Nr. 80

Regulas priekšlikums

7. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalsts, ***kur*** teritoriju skar stratēģiskais projekts, veic pasākumus, lai veicinātu tā savlaicīgu un efektīvu īstenošanu.

Grozījums

3. Dalībvalsts ***kopā ar reģionālajām un vietējām iestādēm, kuru*** teritoriju skar stratēģiskais projekts, veic pasākumus, lai veicinātu tā savlaicīgu, ***pārredzamu*** un efektīvu īstenošanu.

Grozījums Nr. 81

Regulas priekšlikums

7. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Valde iesaistās periodiskās apspriedēs par stratēģisko projektu īstenošanu. Vajadzības gadījumā tā atbild uz pasākumus, ko projekta virzītājs, dalībvalsts vai vietējās un reģionālās iestādes, kuru teritoriju tieši skar stratēģiskais projekts, varētu veikt, lai vēl vairāk veicinātu minēto stratēģisko projektu sekmīgu īstenošanu. Valde savlaicīgi informē projekta virzītāju, dalībvalsti un reģionālās un vietējās iestādes par atbildes rezultātiem.

Grozījums Nr. 82

Regulas priekšlikums

7. pants – 9. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

9. Projekta virzītājs izveido un regulāri atjaunina īpašu projekta tīmekļvietni ar relevanto informāciju par stratēģisko projektu, tostarp informāciju par vidisko, sociālo un ekonomisko ietekmi un ieguvumiem, kas saistīti ar stratēģisko projektu. Tīmekļvietne ir brīvi pieejama sabiedrībai, un tā ir pieejama vietējiem iedzīvotājiem viegli saprotamā valodā vai valodās.

Grozījums

9. Projekta virzītājs izveido un regulāri atjaunina īpašu projekta tīmekļvietni ar relevanto informāciju par stratēģisko projektu, tostarp informāciju par vidisko, **kultūras**, sociālo un ekonomisko ietekmi un ieguvumiem, kas saistīti ar stratēģisko projektu. Tīmekļvietne ir brīvi pieejama sabiedrībai, un tā ir pieejama vietējiem iedzīvotājiem **un kopienām** viegli saprotamā valodā vai valodās. **Projekta tīmekļa vietnē ir veikti novērtējumi par vidisko un sociālo ietekmi un ietekmi uz cilvēktiesībām, kā arī esošie nolīgumi ar skartajām kopienām un koncesijas līgumi ar publiskajām iestādēm.**

Grozījums Nr. 83

Regulas priekšlikums

8. pants – 3. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

3. Valsts kompetentās iestādes pienākumus, kas minēti 1. punktā, vai ar to saistītos uzdevumus attiecībā uz katru kritiski svarīgo izejvielu projektu var deleģēt citai iestādei vai tos var veikt cita iestāde ar noteikumu, ka:

Grozījums

3. Valsts kompetentās iestādes pienākumus, kas minēti 1. punktā, vai ar to saistītos uzdevumus attiecībā uz katru kritiski svarīgo izejvielu projektu var deleģēt citai iestādei, **jo īpaši attiecīgai reģionālai iestādei**, vai tos var veikt šādas iestādes ar noteikumu, ka:

Grozījums Nr. 84

Regulas priekšlikums

8. pants – 8. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) periodiski apspriež šīs iedaļas īstenošanu un dalās paraugpraksē, kā paātrināt kritiski svarīgu izejvielu projektu atļauju piešķiršanas procedūru un kā **varot**

Grozījums

a) periodiski apspriež šīs iedaļas īstenošanu un dalās paraugpraksē, kā paātrināt kritiski svarīgu izejvielu projektu atļauju piešķiršanas procedūru un kā

tiem atbalstu sabiedrībā;

uzlabot sabiedrības līdzdalību tajos, to sabiedrisko apspriešanu un atbalstu tiem sabiedrībā; lai nodrošinātu strukturētus un paredzamus formātus, dalās arī ar paraugpraksi, tostarp ar paraugpraksi no citiem attiecīgiem raktuvju apgabaliem, un apspriež to;

Grozījums Nr. 85

Regulas priekšlikums

9. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Lai nodrošinātu ar Savienības stratēģiskajiem projektiem saistīto atļauju piešķiršanas procesu efektīvu administratīvo virzību, projekta virzītāji un visas attiecīgās iestādes nodrošina, ka minēto procesu norise ir tik ātra, cik vien tas ir iespējams saskaņā ar Savienības un valstu tiesību aktiem.

Grozījums

1. Lai nodrošinātu ar Savienības stratēģiskajiem projektiem saistīto atļauju piešķiršanas procesu efektīvu **un pārredzamu** administratīvo virzību, projekta virzītāji un visas attiecīgās iestādes nodrošina, ka minēto procesu norise ir tik ātra, cik vien tas ir iespējams saskaņā ar Savienības un valstu tiesību aktiem.

Grozījums Nr. 86

Regulas priekšlikums

9. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Neskarot Savienības tiesību aktos paredzētos pienākumus, stratēģiskajiem projektiem Savienībā piešķir visaugstāko iespējamo valsts nozīmes statusu, ja šāds statuss ir paredzēts valsts tiesību aktos, un atļauju piešķiršanas procesos ar tiem attiecīgi apietas.

Grozījums

2. Neskarot Savienības tiesību aktos paredzētos pienākumus, stratēģiskajiem projektiem Savienībā piešķir visaugstāko iespējamo valsts nozīmes statusu, ja šāds statuss ir paredzēts valsts tiesību aktos, un atļauju piešķiršanas procesos ar tiem attiecīgi apietas, **tostarp attiecībā uz būvatļaujām, ķīmikāliju un tīkla pieslēguma atļaujām, kā arī vides novērtējumiem un atļaujām, ja tādas ir nepieciešamas, un aptver visus administratīvos pieteikumus un procedūras, tostarp pieteikumus publiskā finansējuma saņemšanai.**

Grozījums Nr. 87

Regulas priekšlikums

9. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Visas strīdu izšķiršanas procedūras, tiesvedību, pārsūdzības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas saistīti ar atļauju piešķiršanas procesu un atļauju izdošanu stratēģiskiem projektiem Savienībā, visās valstu tiesās, tribunālos, kolēģijās, tostarp mediācijā vai šķīrējtiesā, ja tādas ir paredzētas valsts tiesību aktos, uzskata par steidzamiem, ja un ciktāl valsts tiesību aktos ir paredzētas šādas steidzamības procedūras, un ar noteikumu, ka tiktu ievērotas parasti piemērojamās personu vai vietējo kopienu tiesības uz aizstāvību. Stratēģisko projektu virzītāji attiecīgā gadījumā piedalās šādā steidzamības procedūrā.

Grozījums

3. Visas strīdu izšķiršanas procedūras, tiesvedību, pārsūdzības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas saistīti ar atļauju piešķiršanas procesu un atļauju izdošanu stratēģiskiem projektiem Savienībā, visās valstu tiesās, tribunālos, kolēģijās, tostarp mediācijā vai šķīrējtiesā, ja tādas ir paredzētas valsts tiesību aktos, uzskata par steidzamiem, ja un ciktāl valsts tiesību aktos ir paredzētas šādas steidzamības procedūras, un ar noteikumu, ka tiktu ievērotas parasti piemērojamās personu vai **reģionālo vai** vietējo kopienu tiesības uz aizstāvību. Stratēģisko projektu virzītāji attiecīgā gadījumā piedalās šādā steidzamības procedūrā.

Grozījums Nr. 88

Regulas priekšlikums

10. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Ja stratēģiskajiem projektiem Savienībā atļauju piešķiršanas process sācies, pirms tiem piešķirts stratēģiskā projekta statuss, tad, atkāpjoties no 1. punkta, atlikušo atļauju piešķiršanas procesa posmu ilgums pēc tam, kad projektam piešķirts stratēģiskais statuss, nepārsniedz:

Grozījums

2. Ja stratēģiskajiem projektiem Savienībā atļauju piešķiršanas process sācies, pirms tiem piešķirts stratēģiskā projekta statuss, **un ja operāciju paplašināšanas projektiem atļauja jau ir piešķirta**, tad, atkāpjoties no 1. punkta, atlikušo atļauju piešķiršanas procesa posmu ilgums pēc tam, kad projektam piešķirts stratēģiskais statuss, nepārsniedz:

Grozījums Nr. 89

Regulas priekšlikums
11. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Šis regulas 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka attiecīgās iestādes Direktīvas 2011/92/ES 1. panta 2. punkta g) apakšpunkta iv) punktā minēto pamatoto secinājumu par stratēģiskā projekta vidiskās ietekmes novērtējumu sniedz **trīs** mēnešu laikā pēc tam, kad ir saņemta visa vajadzīgā informācija, kas savākta saskaņā ar minētās direktīvas 5., 6. un 7. pantu, un ir pabeigta minētās direktīvas 6. un 7. pantā minētā apspriešanās.

Grozījums

3. Šis regulas 8. panta 1. punktā minētā valsts kompetentā iestāde nodrošina, ka attiecīgās iestādes Direktīvas 2011/92/ES 1. panta 2. punkta g) apakšpunkta iv) punktā minēto pamatoto secinājumu par stratēģiskā projekta vidiskās ietekmes novērtējumu sniedz **divu** mēnešu laikā pēc tam, kad ir saņemta visa vajadzīgā informācija, kas savākta saskaņā ar minētās direktīvas 5., 6. un 7. pantu, un ir pabeigta minētās direktīvas 6. un 7. pantā minētā apspriešanās.

Grozījums Nr. 90

Regulas priekšlikums
11. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Termiņš, kādā ar attiecīgo sabiedrības daļu jāapspriežas par Direktīvas 2011/92/ES 5. panta 1. punktā minēto vidiskās ietekmes novērtējuma ziņojumu, stratēģisko projektu gadījumā nepārsniedz **90** dienas.

Grozījums

4. Termiņš, kādā ar attiecīgo sabiedrības daļu jāapspriežas par Direktīvas 2011/92/ES 5. panta 1. punktā minēto vidiskās ietekmes novērtējuma ziņojumu, stratēģisko projektu gadījumā nepārsniedz **30** dienas.

Grozījums Nr. 91

Regulas priekšlikums
11. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Ir pienācīgi jāapspriežas ar attiecīgajām struktūrām, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību, piemēram, vides partnerus, nevalstiskās organizācijas un struktūras, kas atbild par to, ka tiek veicināta sociālā iekļaušana, pamattiesības, personu ar invaliditāti

Grozījums Nr. 92

Regulas priekšlikums 12. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts, reģionālās un vietējās iestādes, kas atbild par plānu, tostarp zonējuma, telpiskā plānojuma un zemes izmantošanas plānu, sagatavošanu, attiecīgā gadījumā šādos **plāno** iekļauj noteikumus par kritiski svarīgu izejvielu projektu attīstīšanu. Prioritāte dodama mākslīgām un apbūvētām virsmām, rūpnieciskām teritorijām, degradētām teritorijām un attiecīgā gadījumā neapgūtām teritorijām, **kas nav izmantojamas lauksaimniecībā un mežsaimniecībā.**

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts, reģionālās un vietējās iestādes, kas atbild par plānu, tostarp zonējuma, telpiskā plānojuma un zemes izmantošanas plānu, sagatavošanu, attiecīgā gadījumā šādos **plānos** iekļauj noteikumus par kritiski svarīgu izejvielu projektu attīstīšanu. **Ja pašvaldībā ir aktīvas vai pamestas raktuves, ir zināmas vēsturiskas derīgo izrakteņu ieguves darbības, mineralizēts pamatklintājs, derīgo izrakteņu atradnes, ko pārbaudījis dalībvalsts ģeoloģiskais izpētes dienests vai uzņēmums, kas veic izpētes un ieguves darbības, vietējās iestādes piešķir prioritāti izpētes darbībām un ieguves projektiem attiecīgajā teritorijā.** Prioritāte dodama mākslīgām un apbūvētām virsmām, rūpnieciskām teritorijām, degradētām teritorijām un attiecīgā gadījumā neapgūtām teritorijām. **Jāņem vērā arī potenciālo materiālu ieguves vietu tuvums un iespēja izveidot tehnoloģiskos centrus, kas veicina sinerģiju starp dažādām vērtību ķēdes sastāvdaļām.**

Grozījums Nr. 93

Regulas priekšlikums 14. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Komisija un dalībvalstis veic darbības, ar kurām paātrina un piesaista privātās investīcijas stratēģiskos projektos.

Grozījums

1. Komisija un dalībvalstis, **kā arī attiecīgās vietējās un reģionālās iestādes,** veic darbības, ar kurām paātrina un

Neskarot LESD 107. un 108. pantu, šādas darbības var ietvert atbalsta sniegšanu un koordinēšanu stratēģiskiem projektiem, kuriem ir grūtības piekļūt finansējumam.

piesaista privātās investīcijas stratēģiskos projektos. Neskarot LESD 107. un 108. pantu, šādas darbības var ietvert atbalsta sniegšanu un koordinēšanu stratēģiskiem projektiem, kuriem ir grūtības piekļūt finansējumam.

Grozījums Nr. 94

Regulas priekšlikums

14. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis **stratēģiskiem projektiem** var sniegt administratīvu atbalstu nolūkā sekmēt to ātru un faktisku īstenošanu, arī nodrošināt šādu atbalstu:

Grozījums

2. Dalībvalstis, **reģionālās un vietējās iestādes** var sniegt administratīvu atbalstu **stratēģiskiem projektiem** nolūkā sekmēt to ātru un faktisku īstenošanu, arī nodrošināt šādu atbalstu:

Grozījums Nr. 95

Regulas priekšlikums

14. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) palīdzība projektu virzītājiem ar mērķi palielināt sabiedrības atbalstu **projektam**.

Grozījums

b) palīdzība projektu virzītājiem ar mērķi palielināt **projekta sabiedrisko apspriešanu**, sabiedrības **līdzdalību projektā un atbalstu tam, vajadzības gadījumā iekļaujot Eiropas Kritisko svarīgo izejvielu valdes ieteikumus un paraugpraksi**;

Grozījums Nr. 96

Regulas priekšlikums

14. pants – 2. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) paredzama, regulāra un skaidra saziņa ar projekta virzītāju par atļauju izsniegšanas procesa administratīviem

kavējumiem un šķēršļiem, arī par šādu kavējumu iemesliem;

Grozījums Nr. 97

Regulas priekšlikums 15. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a Līdz 2024. gada jūlijam valde izveido tiešsaistes portālu, kurā skaidrā un pārredzamā veidā sniedz informāciju par to, kādam publiskam finansējumam investori var piekļūt, tostarp par to, cik liela summa ir pieejama, kurās jurisdikcijās tā pieejama, kādā veidā finansējums tiks sniegts (piemēram, dotācijas, nodokļu kredīti, cenu starpības līgums vai aizdevumu garantijas), un par pieteikšanās procesu. Tajā jāietver vietējās un starptautiskās finansēšanas iespējas.

Grozījums Nr. 98

Regulas priekšlikums 15. pants – 1.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.b Pastāvīgā apakšgrupa, kas minēta 35. panta 6. punkta a) apakšpunktā, 2 gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā sniedz ziņojumu, kurā aprakstīti šķēršļi piekļuvē finansējumam, un ieteikumus, kā atvieglot finansējuma pieejamību izejvielu projektiem, izmantojot Eiropas Investīciju bankas grupu un attiecīgās Savienības finansējuma un finansēšanas programmas, kā arī valsts atbalstu.

Grozījums Nr. 99

Regulas priekšlikums
15. pants – 1.c punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.c Attiecībā uz turpmākiem jauniem ES līmeņa finansējuma avotiem, kas izveidoti saistībā ar zaļā kursa industriālo plānu, Eiropas Komisija izveido oficiālu saikni ar Kritiski svarīgo izejvielu aktu un nodrošina, ka Eiropas stratēģisko projektu atbalstam tiek piešķirts pietiekams finansējums.

Grozījums Nr. 100

Regulas priekšlikums
16. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Priekšlīgumu slēgšanas atvieglināšana

Sadarbības un priekšlīgumu slēgšanas atvieglināšana

Grozījums Nr. 101

Regulas priekšlikums
16. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

a) to **stratēģisko** izejvielu daudzumu un kvalitāti, ko tie plāno iegādāties;

a) to izejvielu daudzumu un kvalitāti, ko tie plāno iegādāties;

Grozījums Nr. 102

Regulas priekšlikums
16. pants – 3. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Šā panta 1. punktā minētā sistēma dod iespēju **stratēģisko** projektu **projektu** virzītājiem izteikt piedāvājumus, norādot:

3. Šā panta 1. punktā minētā sistēma dod iespēju **izejvielu** projektu virzītājiem izteikt piedāvājumus, norādot:

Grozījums Nr. 103

Regulas priekšlikums

16. pants – 3. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) to **stratēģisko** izejvielu apjomu un kvalitāti, par kurām tie vēlas noslēgt priekšlīgumus;

Grozījums

a) to izejvielu apjomu un kvalitāti, par kurām tie vēlas noslēgt priekšlīgumus;

Grozījums Nr. 104

Regulas priekšlikums

16. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Pamatojoties uz piedāvājumiem, kas izteikti un saņemti saskaņā ar 2. un 3. punktu, Komisija palīdz **stratēģisko** projektu virzītājiem sazināties ar projektam relevantajiem potenciālajiem klientiem.

Grozījums

4. Pamatojoties uz piedāvājumiem, kas izteikti un saņemti saskaņā ar 2. un 3. punktu, Komisija palīdz **izejvielu** projektu virzītājiem sazināties ar projektam relevantajiem potenciālajiem klientiem.

Grozījums Nr. 105

Regulas priekšlikums

18. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Katra dalībvalsts sagatavo kritiski svarīgu izejvielu vispārīgās izpētes nacionālo programmu. Pirmo šādu programmu katra dalībvalsts sagatavo līdz [PB: lūdzu ievietot: 1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Nacionālās programmas pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina vismaz reizi piecos gados.

Grozījums

1. Katra dalībvalsts, **apspriežoties ar vietējām un reģionālajām iestādēm**, sagatavo kritiski svarīgu izejvielu vispārīgās izpētes nacionālo programmu. Pirmo šādu programmu katra dalībvalsts sagatavo līdz [PB: lūdzu ievietot: 1 gads pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]. Nacionālās programmas pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina vismaz reizi piecos gados.

Grozījums Nr. 106

Regulas priekšlikums
18. pants – 5. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Informāciju par kritiski svarīgās izejvielas saturošu izrakteņu atradnēm, kas savākta, izmantojot 1. punktā minētajās nacionālajās programmās izklāstītos pasākumus, dalībvalstis dara publiski pieejamu brīvpiekļuves tīmekļvietnē. Šajā informācijā attiecīgā gadījumā iekļauj identificēto atradņu klasifikāciju, izmantojot ANO resursu pamatklasifikāciju.

Grozījums

Informāciju par kritiski svarīgās izejvielas saturošu izrakteņu atradnēm, kas savākta, izmantojot 1. punktā minētajās nacionālajās programmās izklāstītos pasākumus, dalībvalstis dara publiski pieejamu brīvpiekļuves tīmekļvietnē **un informē vietējās un reģionālās iestādes par to teritorijā pieejamām atradnēm, vienlaikus neizpaužot sensitīvu komercinformāciju**. Šajā informācijā attiecīgā gadījumā iekļauj identificēto atradņu klasifikāciju, izmantojot ANO resursu pamatklasifikāciju.

Grozījums Nr. 107

Regulas priekšlikums
19. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

d) Savienības un pasaules produkcija un ražošanas jaudas dažādos vērtības ķēdes posmos.

Grozījums

d) Savienības un pasaules produkcija un ražošanas jaudas dažādos vērtības ķēdes posmos — **gan pašreizējos, gan iespējamos**.

Grozījums Nr. 108

Regulas priekšlikums
19. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Komisija aizsargā Eiropas kritiski svarīgo un stratēģisko izejvielu ražošanas nozari no negodīgas tirdzniecības prakses, saglabājot un pastiprinot tirdzniecības aizsardzības pasākumus nolūkā nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Lai visā pasaulē nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, ES

par prioritāti būtu jānosaka PTO prasībām atbilstošu stimulu izveide. Tie varētu būt uz patērētājiem vērsti stimuli ilgtspējīgai Eiropas izejvielu nodrošināšanai vai atbalsts progresīvāku iekārtu ražošanai.

Grozījums Nr. 109

Regulas priekšlikums

19. pants – 3. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija sadarbībā ar valstu iestādēm, kas piedalās 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētajā pastāvīgajā apakšgrupā, nodrošina, ka vismaz reizi trijos gados tiek veikts katras stratēģiskās izejvielas piegādes ķēdes stresa tests. Šajā nolūkā 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa dažādu stratēģisko izejvielu stresa testu īstenošanu koordinē un sadala dažādu iesaistīto iestāžu starpā.

Grozījums

Komisija sadarbībā ar valstu iestādēm, kas piedalās 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētajā pastāvīgajā apakšgrupā, nodrošina, ka vismaz reizi trijos gados tiek veikts katras stratēģiskās **un kritiski svarīgās** izejvielas piegādes ķēdes stresa tests. Šajā nolūkā 35. panta 6. punkta c) apakšpunktā minētā pastāvīgā apakšgrupa dažādu stratēģisko **un kritiski svarīgo** izejvielu stresa testu īstenošanu koordinē un sadala dažādu iesaistīto iestāžu starpā.

Grozījums Nr. 110

Regulas priekšlikums

19. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Komisija brīvpieejas tīmekļvietnē dara pieejamu un regulāri atjaunina monitoringa infopaneli, kurā ir šādi elementi:

- a) pieejamā informācija par 1. punktā minēto parametru dinamiku;**
- b) kritiski svarīgu izejvielu piegādes riska aprēķins, ņemot vērā a) apakšpunktā minēto informāciju;**
- c) šā panta 3. punktā minēto stresa testu rezultāti;**

Grozījums

svītrots

d) attiecīgā gadījumā — ieteikums par piemērotām riska mazināšanas stratēģijām, kā samazināt piegādes risku.

Grozījums Nr. 111

Regulas priekšlikums 19. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Ja, pamatojoties uz informāciju, kas ievākta saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu, Komisija uzskata, ka ir skaidras pazīmes, ka var iestāties piegādes traucējumi, Komisija brīdina dalībvalstis, valdi un Savienības pārvaldības struktūras, kuras atbild par modrību krīzes situācijās vai krīzes pārvarēšanas mehānismiem un kuru darbības jomā ietilpst attiecīgās kritiski svarīgās vai stratēģiskās izejvielas.

Grozījums

5. Ja, pamatojoties uz informāciju, kas ievākta saskaņā ar 1., 2. un 3. punktu, Komisija uzskata, ka ir skaidras pazīmes, ka var iestāties piegādes traucējumi, Komisija brīdina dalībvalstis, valdi, ***Eiropas Parlamentu*** un Savienības pārvaldības struktūras, kuras atbild par modrību krīzes situācijās vai krīzes pārvarēšanas mehānismiem un kuru darbības jomā ietilpst attiecīgās kritiski svarīgās vai stratēģiskās izejvielas.

Grozījums Nr. 112

Regulas priekšlikums 20. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis 43. pantā minētajā ziņojumā sniedz Komisijai informāciju par visiem to jauniem vai esošiem izejvielu projektiem to teritorijā, kas ir relevanti 19. panta 1. punkta d) apakšpunktam, tostarp par jauno projektu klasifikāciju saskaņā ar ANO resursu pamatklasifikāciju.

Grozījums

1. Dalībvalstis, ***vajadzības gadījumā sadarbojoties ar reģionālajām un vietējām iestādēm un pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem un ieinteresētajām personām, tostarp MVU pārstāvības organizācijām***, 43. pantā minētajā ziņojumā sniedz Komisijai informāciju par visiem to jauniem vai esošiem izejvielu projektiem to teritorijā, kas ir relevanti 19. panta 1. punkta d) apakšpunktam, tostarp par jauno projektu klasifikāciju saskaņā ar ANO resursu pamatklasifikāciju.

Grozījums Nr. 113

Regulas priekšlikums

21. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) katras stratēģiskās izejvielas pieejamo krājumu līmenis, ko mēra gan tonnās, gan procentos no attiecīgo materiālu gada patēriņa *valstī*, kā arī krājuma materiālu ķīmiskā forma un tīrības pakāpe;

Grozījums

a) katras stratēģiskās izejvielas pieejamo krājumu līmenis, ko mēra gan tonnās, gan procentos no attiecīgo materiālu gada patēriņa *valsts teritorijā*, kā arī krājuma materiālu ķīmiskā forma un tīrības pakāpe;

Grozījums Nr. 114

Regulas priekšlikums

22. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Līdz [PB: lūgums ievietot: divi gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisija, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar 21. panta 1. punktu, valdi informē par šādiem punktiem:

Grozījums

1. Līdz [PB: lūgums ievietot: divi gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisija, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar 21. panta 1. punktu, valdi **un Eiropas Parlamentu** informē par šādiem punktiem:

Grozījums Nr. 115

Regulas priekšlikums

22. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) ko izsaka kā daudzumu, kas vajadzīgs, lai noteiktu dienu skaitu segtu dienas vidējo neto importu gadījumā, ja ir izcēlušies piegādes traucējumi, un ko aprēķina, pamatojoties uz importa apjomu iepriekšējā kalendārajā gadā;

Grozījums

a) ko izsaka kā daudzumu, kas ***pamatpreču ražošanai un ar vitāli svarīgām sociālajām funkcijām vai saimniecisko darbību tieši saistītu preču un pakalpojumu nodrošināšanai*** vajadzīgs, lai noteiktu dienu skaitu segtu dienas vidējo neto importu gadījumā, ja ir izcēlušies piegādes traucējumi, un ko aprēķina, pamatojoties uz importa apjomu iepriekšējā kalendārajā gadā;

Grozījums Nr. 116

Regulas priekšlikums

24. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) nosaka, kādam jābūt minimālajam pieprasījumam pēc materiāla, lai varētu piedalīties sistēmā, ņemot vērā paredzamo interesentu skaitu un *to, ka dalībnieku skaitam jābūt samērīgam.*

Grozījums

b) nosaka, kādam jābūt minimālajam pieprasījumam pēc materiāla, lai varētu piedalīties sistēmā, ņemot vērā *tirgus dalībnieku dažādās iespējas un vajadzības MVU nozarē*, paredzamo interesentu skaitu un *vajadzību tos efektīvi pārvaldīt sistēmas ietvaros.*

Grozījums Nr. 117

Regulas priekšlikums

25. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Katra dalībvalsts līdz [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem un īsteno nacionālās programmas, *kurās ietverti pasākumi, kā* mērķis ir:

Grozījums

1. Katra dalībvalsts līdz [PB: lūgums ievietot: 3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] pieņem un īsteno nacionālās programmas, *kas ietver daudzlīmeņu pārvaldības pieeju, iesaistot reģionālās iestādes lēmumu pieņemšanas procesos, un pasākumus, kuru* mērķis ir:

Grozījums Nr. 118

Regulas priekšlikums

25. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) palielināt tādu atkritumu savākšanu, *kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls*, un nodrošināt to ieviešanu attiecīgajā reciklēšanas sistēmā, lai maksimāli palielinātu tādu reciklējamu materiālu pieejamību un kvalitāti, ko izmanto par ielaidi kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas kompleksos;

Grozījums

a) palielināt tādu atkritumu, *metāllūžņu un nolietotu izstrādājumu* savākšanu *un apstrādi, kuru sastāvā* ir kritiski *svaīgas izejvielas*, un nodrošināt to ieviešanu attiecīgajā reciklēšanas sistēmā, lai maksimāli palielinātu tādu reciklējamu materiālu pieejamību un kvalitāti, ko izmanto par ielaidi kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas kompleksos, *jo īpaši pieņemot*

kvalitātes standartus attiecībā uz sarežģītu atkritumu plūsmu, piemēram, elektronisko atkritumu reciklēšanas procesiem;

Grozījums Nr. 119

Regulas priekšlikums

25. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) palielināt tādu produktu un komponentu atkalizmantošanu, *kuriem ir liels kritiski svarīgo izejvielu atgūšanas potenciāls;*

Grozījums

b) palielināt tādu produktu un komponentu atkalizmantošanu, *remontēšanu, pārjaunošanu, pārražošanu un pārprofilēšanu, kuri satur kritiski svarīgas izejvielas;*

Grozījums Nr. 120

Regulas priekšlikums

25. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

d) vairot kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas tehnoloģiju tehnoloģisko briedumu *un* veicināt materiālefektivitāti un kritiski svarīgo izejvielu aizstāšanu lietojumos vismaz tādā ziņā, ka nacionālajās pētniecības un inovācijas *programmā* tiek iekļauti *attiecīgi* atbalsta pasākumi;

Grozījums

d) vairot kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas tehnoloģiju tehnoloģisko briedumu, veicināt materiālefektivitāti un *sekmēt* kritiski svarīgo izejvielu aizstāšanu *to* lietojumos, *vienlaikus nodrošinot to pašu efektivitāti, kā arī tehnisko un ekonomisko pamatojumu. To var panākt* vismaz tādā ziņā, ka *šajā nolūkā* nacionālajās pētniecības un inovācijas *programmās* tiek iekļauti atbalsta pasākumi. *Šajās iniciatīvās iekļauj atbalstu reciklēšanas tehnoloģiju centru izveidei, kas apvieno sinerģijas kritiski svarīgo izejvielu reciklēšanas procesu pētniecībā un attīstībā sadarbībā ar vietējām un reģionālajām iestādēm;*

Grozījums Nr. 121

Regulas priekšlikums

25. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

e) nodrošināt, ka darbaspēkam ir *prasmes*, kas vajadzīgas, lai panāktu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdes apritīgumu.

Grozījums

e) **iesaistot sociālos partnerus un izmantojot ilgtspējīgus publiskos ieguldījumus**, nodrošināt, ka darbaspēkam, **pilnveidojot kvalifikāciju un pārkvalificējoties**, ir **pamatprasmes**, kas vajadzīgas, lai panāktu kritiski svarīgo izejvielu vērtības ķēdes apritīgumu.

Grozījums Nr. 122

Regulas priekšlikums

25. pants – 1. punkts – ea apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ea) izveidot stabilu sekundāro kritiski svarīgo izejvielu tirgu, koordinējot kopīgas iniciatīvas un apmainoties ar paraugpraksi;

Grozījums Nr. 123

Regulas priekšlikums

25. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Kas attiecas uz 1. punkta a) un b) apakšpunktu, minētajā punktā minētās programmas, neskarot LESD 107. un 108. pantu, var ietvert finansiālu stimulu ieviešanu, piemēram, atlaides, finansiālu atlīdzību vai depozīta sistēmas, lai veicinātu tādu produktu atkalizmantošanu, kuriem ir **liels** kritiski svarīgo izejvielu **atgūšanas potenciāls**, un atkritumu savākšanu no **šādiem** produktiem.

Kas attiecas uz 1. punkta a) un b) apakšpunktu, minētajā punktā minētās programmas, neskarot LESD 107. un 108. pantu, var ietvert finansiālu stimulu ieviešanu, piemēram, atlaides, finansiālu atlīdzību vai depozīta sistēmas, lai veicinātu tādu produktu atkalizmantošanu, kuriem ir kritiski svarīgo izejvielu **saturs**, un atkritumu savākšanu no produktiem **ar kritisku izejvielu atgūšanas potenciālu, ņemot vērā dažādu reģionu īpašās vajadzības**.

Grozījums Nr. 124

Regulas priekšlikums 25. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

5. Ziņojot Komisijai datus par reciklēto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu daudzumiem saskaņā ar 16. panta 6. punktu Direktīvā 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, dalībvalstis atsevišķi norāda un ziņo par to komponentu daudzumiem, kas satur relevantus daudzumus kritiski svarīgu izejvielu un ir izņemti no šādu iekārtu atkritumiem, un par kritiski svarīgu izejvielu daudzumiem, kas atgūti no elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka šādas ziņošanas formātu un kārtību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 37. panta 3. punktā. Pirmais pārskata periods aptver pirmo pilno kalendāro gadu pēc minēto īstenošanas aktu pieņemšanas.

Grozījums

5. Ziņojot Komisijai datus par reciklēto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu daudzumiem saskaņā ar 16. panta 6. punktu Direktīvā 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, dalībvalstis **sadarbībā ar vietējām un reģionālajām iestādēm** atsevišķi norāda un ziņo par **kritiski svarīgām izejvielām, ko laiž tirgū elektriskās un elektroniskās iekārtās**, to komponentu daudzumiem, kas satur relevantus daudzumus kritiski svarīgu izejvielu un ir izņemti no šādu iekārtu atkritumiem, un par kritiski svarīgu izejvielu daudzumiem, kas atgūti no elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka šādas ziņošanas formātu un kārtību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 37. panta 3. punktā. Pirmais pārskata periods aptver pirmo pilno kalendāro gadu pēc minēto īstenošanas aktu pieņemšanas.

Grozījums Nr. 125

Regulas priekšlikums 25. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a Novērtēšanas procesā saskaņā ar 46. pantu Komisija nosaka mērķus kritisko izejvielu savākšanai un atgūšanai no elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. Šos mērķus pakāpeniski paaugstina un pārskata ik pēc diviem gadiem, ņemot vērā tehnoloģisko attīstību, reciklēšanas jaudu un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pieejamību

saskaņā ar 5. punktā minēto ziņojumu, 1. pantā noteiktajiem mērķiem un reģionālo un vietējo iestāžu ziņojumiem par savākšanu.

Grozījums Nr. 126

Regulas priekšlikums

25. pants – 7. punkts – 2. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Sastādot šo sarakstu, Komisija ņem vērā:

Grozījums

Sagatavojot šo sarakstu, Komisija, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar dalībvalstīm, reģionālajām un vietējām iestādēm, ņem vērā:

Grozījums Nr. 127

Regulas priekšlikums

25. pants – 7. punkts – 2. daļa – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) produktu apgrozījums un tirgū laisto un savākto produktu apjoms;

Grozījums Nr. 128

Regulas priekšlikums

28.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

28.a pants

Sociāli atbildīga prakse

Šīs regulas 5. pantā noteiktais ilgtspējas princips ietver sociāli atbildīgas prakses izmantošanu, kas nozīmē cilvēktiesību un darba tiesību ievērošanu stratēģiskā projekta īstenošanā. Uzņēmumiem, kas ieguvuši stratēģiskā projekta statusu un darbojas trešās valstīs, jānodrošina šo tiesību ievērošana. Attiecīgajiem uzņēmumiem būtu jāsniedz visi pierādījumi vai informācija, ko

dalībvalsts, no kuras tie nāk, vai valde var periodiski pieprasīt, lai nodrošinātu šā pienākuma īstenošanu.

Grozījums Nr. 129

Regulas priekšlikums

29. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Valdības *vai* organizācijas, *kas* ir *izstrādājušas* un pārbauga sertifikācijas shēmas, kas saistītas ar kritiski svarīgu izejvielu ilgtspēju ("shēmas īpašnieki"), var pieteikt savas shēmas Komisijas atzīšanai.

Grozījums

Valdības *un vietējo administrāciju* organizācijas *vai rūpniecības uzņēmumi, kuri* ir *izstrādājuši* un pārbauga sertifikācijas shēmas, kas saistītas ar kritiski svarīgu izejvielu ilgtspēju ("shēmas īpašnieki"), var pieteikt savas shēmas Komisijas atzīšanai.

Grozījums Nr. 130

Regulas priekšlikums

30. pants – 4. punkts – a apakšpunkts – i punkts

Komisijas ierosinātais teksts

i) visām relevantajām ieinteresētajām personām, piemēram, rūpniecības nozari, tostarp pakārtoto rūpniecību, MVU un attiecīgā gadījumā amatniecības nozari, sociālajiem partneriem, tirgotājiem, mazumtirgotājiem, importētājiem, vides aizsardzības grupām un patērētāju organizācijām;

Grozījums

i) visām relevantajām ieinteresētajām personām, piemēram, rūpniecības nozari, tostarp pakārtoto rūpniecību, MVU un attiecīgā gadījumā amatniecības nozari, sociālajiem partneriem, *reģionālajām un vietējām kopienu*, tirgotājiem, mazumtirgotājiem, importētājiem, vides aizsardzības grupām un patērētāju organizācijām;

Grozījums Nr. 131

Regulas priekšlikums

30. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. *Komisija var pieņemt deleģētos*

Grozījums

svītrots

aktus saskaņā ar 36. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot vidiskās pēdas snieguma klases kritiski svarīgām izejvielām, attiecībā uz kurām saskaņā ar V pielikumu ir pieņemti aprēķināšanas un verifikācijas noteikumi saskaņā ar 1. punktu.

Grozījums Nr. 132

Regulas priekšlikums 31. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar informāciju par pastāvīgo magnētu pārstrādi vai reciklēto saturu, vai ar informāciju par šīs regulas aptverto kritiski svarīgo izejvielu vidisko pēdu, neaizliedz, neierobežo vai nekavē darīt pieejamus tirgū vai laist ekspluatācijā ražojumus, kuros ir pastāvīgie magnēti vai kritiski svarīgas izejvielas, kas atbilst šai regulai.

Grozījums

1. Dalībvalstis, **reģionālās un vietējās iestādes** tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar informāciju par pastāvīgo magnētu pārstrādi vai reciklēto saturu, vai ar informāciju par šīs regulas aptverto kritiski svarīgo izejvielu vidisko pēdu, neaizliedz, neierobežo vai nekavē darīt pieejamus tirgū vai laist ekspluatācijā ražojumus, kuros ir pastāvīgie magnēti vai kritiski svarīgas izejvielas, kas atbilst šai regulai.

Grozījums Nr. 133

Regulas priekšlikums 33. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Valde **periodiski** apspriež **šādus jautājumus**:

Grozījums

1. Valde **vismaz reizi gadā** apspriež **un ne vēlāk kā gadu pēc šīs regulas stāšanās spēkā publicē stratēģisku ziņojumu par ES stratēģiskajām partnerībām, kurā izklāsta turpmāk minēto**:

Grozījums Nr. 134

Regulas priekšlikums 33. pants – 1. punkts – a apakšpunkts – iii a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iiia) ekonomiskā un sociālā attīstība partnervalstīs, jo īpaši valstīs ar strauji augošu ekonomiku un jaunattīstības valstīs, vienlaikus veicinot arī ekoloģiski ilgtspējīgas un aprītes ekonomikas prakses un pienācīgu darba apstākļu ieviešanu;

Grozījums Nr. 135

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – a apakšpunkts – iiib punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iiib) īstenot Savienības mērķus klimata un vides jomā;

Grozījums Nr. 136

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

b) saskaņotība un iespējamā sinerģija starp dalībvalstu divpusējo sadarbību ar relevantām trešām valstīm un darbībām, ko Savienība veic stratēģisko partnerību kontekstā;

b) saskaņotība un iespējamā sinerģija starp dalībvalstu divpusējo sadarbību ar relevantām **kandidātvalstīm, kaimiņvalstīm un** trešām valstīm un darbībām, ko Savienība veic stratēģisko partnerību kontekstā;

Grozījums Nr. 137

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

c) ar kurām trešām valstīm būtu prioritāri jānoslēdz stratēģiskās partnerības, ņemot vērā šādus aspektus:

c) ar kurām **kandidātvalstīm, kaimiņvalstīm un** trešām valstīm būtu prioritāri jānoslēdz stratēģiskās partnerības,

ņemot vērā šādus aspektus:

Grozījums Nr. 138

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – ii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

ii) vai trešās valsts tiesiskais regulējums ir tāds, ka ir iespējams veikt vidiskās ietekmes monitoringu, vidisko ietekmi novērst un samazināt līdz minimumam, piekopt sociāli atbildīgu praksi, tostarp ievērot cilvēktiesības un darba tiesības, jēgpilni sadarboties ar vietējām kopienām, piekopt pārredzamu uzņēmējdarbības praksi un novērst nelabvēlīgu ietekmi uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību un tiesiskumu;

Grozījums

ii) vai trešās valsts tiesiskais regulējums ir tāds, ka ir iespējams veikt vidiskās ietekmes monitoringu, vidisko ietekmi novērst un samazināt līdz minimumam, piekopt sociāli atbildīgu praksi, tostarp ievērot cilvēktiesības un darba tiesības, jēgpilni sadarboties ar ***reģionālajām un*** vietējām kopienām, ***jo īpaši pirmiedzīvotājiem***, piekopt pārredzamu uzņēmējdarbības praksi un novērst nelabvēlīgu ietekmi uz valsts pārvaldes pienācīgu darbību un tiesiskumu;
iii) vai pastāv sadarbības nolīgumi starp kandidātvalsti, kaimiņvalsti vai trešo valsti un Savienību, un — attiecībā uz jauniektmes tirgiem un jaunattīstības valstīm — tādu Global Gateway investīciju projektu izvēšanas potenciālu, kas plānoti, ievērojot pārredzamību, paredzēti pārejai uz ilgtspējīgu ekonomiku, lai risinātu klimata pārmaiņu problēmu un palīdzētu nodrošināt arī pamatvajadzības:

Grozījums Nr. 139

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – iva punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iva) attiecībā uz kandidātvalstīm un kaimiņvalstīm — vai un kā partnerība kritiski svarīgu un stratēģisku izejvielu jomā varētu veicināt vietējo pievienoto vērtību un būtu abpusēji izdevīga partnervalstij un Savienībai;

Grozījums Nr. 140

Regulas priekšlikums

33. pants – 1. punkts – c apakšpunkts – ivb punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ivb) vai kandidātvalsts, kaimiņvalsts vai trešā valsts apliecina atbalstu Eiropas vērtībām;

Grozījums Nr. 141

Regulas priekšlikums

33. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Valde sniedz ieteikumus par iespējamām jaunām stratēģiskām partnerībām ar kandidātvalstīm, kaimiņvalstīm vai trešām valstīm.

Grozījums Nr. 142

Regulas priekšlikums

33. pants – 2.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.b Valde cenšas sadarboties un koordinēt savu darbību ar starptautiskajiem partneriem, kā arī ar Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas valstīm, iekšējā tirgū iesaistītajām valstīm vai kandidātvalstīm.

Grozījums Nr. 143

Regulas priekšlikums

33. pants – 2.c punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.c *Nemot vērā apzinātos stratēģiskos projektus ar kandidātvalstīm, kaimiņvalstīm un trešām valstīm, valde ātri izveido lietišķu saziņu ar stratēģiskās partnerības valstīm, lai noteiktu sadarbības kārtību, attiecīgās ieinteresētās personas un procedūras.*

Grozījums Nr. 144

Regulas priekšlikums

33. pants – 3. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) koordinē darbību ar Komisiju, lai nodrošinātu saskaņotību starp to divpusējo sadarbību ar attiecīgajām trešām valstīm un Savienības nesaistošajām stratēģiskajām partnerībām ar trešām valstīm, kuru darbības joma ietver vismaz kritiski svarīgu izejvielu vērtības ķēdi;

Grozījums

a) koordinē darbību ar Komisiju, lai nodrošinātu saskaņotību starp to divpusējo sadarbību ar attiecīgajām **kandidātvalstīm, kaimiņvalstīm un** trešām valstīm un Savienības nesaistošajām stratēģiskajām partnerībām ar **kandidātvalstīm, kaimiņvalstīm un** trešām valstīm, kuru darbības joma ietver vismaz kritiski svarīgu izejvielu vērtības ķēdi;

Grozījums Nr. 145

Regulas priekšlikums

33. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

3.a *Komisija esošajos un turpmākajos starptautiskajos nolīgumos iekļauj kritiski svarīgu un stratēģisku izejvielu aspektu.*

Grozījums

3.a *Komisija esošajos un turpmākajos starptautiskajos nolīgumos iekļauj kritiski svarīgu un stratēģisku izejvielu aspektu.*

Grozījums Nr. 146

Regulas priekšlikums

34. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

34. pants – 2.a punkts (jauns)

Grozījums

2.a Valde savā darbībā cenšas sadarboties un regulāri apspriesties ar nozares pārstāvjiem, privātā sektora ieinteresētajām personām, sociālajiem partneriem un attiecīgajām vietējām un reģionālajām iestādēm.

Grozījums Nr. 147

Regulas priekšlikums 35. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Valdi veido dalībvalstis un Komisija. To vada Komisija.

Grozījums

1. Valdi veido dalībvalstis un Komisija. To vada Komisija. **Notiek apspriešanās ar reģionālajām un vietējām iestādēm.**

Grozījums Nr. 148

Regulas priekšlikums 35. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Valde nodrošina regulāru koordināciju un sadarbību ar nozari un galvenajām privātā sektora ieinteresētajām personām, kā arī ar kandidātvalstu, kaimiņvalstu un trešo valstu un attiecīgo vietējo un reģionālo iestāžu pārstāvjiem.

Grozījums Nr. 149

Regulas priekšlikums 35. pants – 6. punkts – 2. daļa – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) apakšgrupa, kuras uzdevums ir apspriest un koordinēt sociāli iekļaujošu un ilgtspējīgu ieguves praksi, risinot vietējās problēmas un vajadzības, veicinot

pārredzamu saziņu un sekmējot pozitīvas attiecības ar kopienu, lai veicinātu atbalstu ieguves projektiem. Šī apakšgrupa ir atbildīga arī par paraugprakses apkopošanu un izplatīšanu Savienībā;

Grozījums Nr. 150

Regulas priekšlikums

35. pants – 6. punkts – 2. daļa – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

da) apakšgrupa, lai apspriestu un koordinētu stratēģiskās partnerības saskaņā ar 33. pantu, nodrošinot sadarbību ar citiem relevantiem koordinācijas forumiem, tostarp tiem, kas izveidoti kā daļa no Global Gateway stratēģijas; pilsoniskās sabiedrības organizāciju un akadēmisko aprindu pārstāvjus uzaicina kā novērotājus;

Grozījums Nr. 151

Regulas priekšlikums

35. pants – 6. punkts – 2. daļa – db apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

db) apakšgrupa, kuras uzdevums ir izpētīt privātā un publiskā finansējuma iespējas izpētes uzņēmumiem, lai pilnībā izmantotu un paātrinātu valstu izpētes programmās iegūtās zināšanas;

Grozījums Nr. 152

Regulas priekšlikums

35. pants – 7. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Attiecīgā gadījumā valde var uzaicināt

Attiecīgā gadījumā valde **pirms lēmumu**

ekspertus, citas trešās personas vai trešo valstu pārstāvjus piedalīties 6. punktā minēto pastāvīgo vai pagaidu apakšgrupu sanāksmēs novērotāja statusā vai sniegt rakstisku pienesumu.

pieņemšanas var uzaicināt **reģionālo un vietējo iestāžu pārstāvjus**, ekspertus, **nozares un galveno privātā sektora ieinteresēto personu pārstāvjus un** citas trešās personas vai trešo valstu pārstāvjus **no nozares, pilsoniskās sabiedrības, akadēmiskajām aprindām, arodbiedrībām un citus pārstāvjus, kuriem ir speciālās zināšanas un pamatotas intereses**, piedalīties 6. punktā minēto pastāvīgo vai pagaidu apakšgrupu sanāksmēs novērotāja statusā vai sniegt rakstisku pienesumu.

Grozījums Nr. 153

Regulas priekšlikums 35. pants – 9.a punkts(jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

9.a Valde reizi gadā ziņo Eiropas Parlamentam.

Grozījums Nr. 154

Regulas priekšlikums I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Par stratēģiskām tiek uzskatītas šādas izejvielas:

Par stratēģiskām tiek uzskatītas šādas izejvielas, **tostarp to attiecīgie nesējmetāli un minerāli, ar kuriem šīs stratēģiskās izejvielas tiek iegūtas, un to ferosakausējumu forma:**

Grozījums Nr. 155

Regulas priekšlikums I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – aa punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) alumīnijs;

Grozījums Nr. 156

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – b punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

b) bors (*metalurģijā izmantojamās
markas*);

b) bors;

Grozījums Nr. 157

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – ba punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) hroms;

Grozījums Nr. 158

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – g punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

g) litijs (*baterijās izmantojamas
markas*);

g) litijs;

Grozījums Nr. 159

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – h punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

h) **magnija metāls;**

h) **magnijs;**

Grozījums Nr. 160

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – i punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

i) mangāns (*baterijās izmantojamas markas*);

i) mangāns;

Grozījums Nr. 161

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – j punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

j) dabiskais grafiņš (*baterijās izmantojamas markas*);

j) dabiskais grafiņš;

Grozījums Nr. 162

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – k punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

k) niķelis (*baterijās izmantojamas markas*);

k) niķelis;

Grozījums Nr. 163

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – m punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

m) retzemju elementi *magnētiem* (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm un Ce);

m) retzemju elementi (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm un Ce);

Grozījums Nr. 164

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – n punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

n) *silīcija metāls*;

n) *silīcijs*;

Grozījums Nr. 165

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – o punkts

Komisijas ierosinātais teksts

o) titāns;

Grozījums

(Neattiecas uz tekstu latviešu valodā.)

Grozījums Nr. 166

Regulas priekšlikums

I pielikums – 2. iedaļa – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Stratēģiskā nozīme tiek noteikta, pamatojoties uz izejvielas nozīmīgumu zaļās un digitālās pārkārtošanās satvarā, kā arī aizsardzības un kosmosa nozarē, ņemot vērā:

Grozījums

1. Stratēģiskā nozīme tiek noteikta, pamatojoties uz izejvielas nozīmīgumu zaļās un digitālās pārkārtošanās satvarā, **tostarp uz tādām izejvielām, kas ļauj ražot un pārstrādāt izejvielas zaļajai un digitālajai pārejai**, kā arī aizsardzības un aerokosmiskajā nozarē, **un uz nozīmi medicīnā un pārtikas nodrošinājumā**, ņemot vērā:

Grozījums Nr. 167

Regulas priekšlikums

I pielikums – 2. iedaļa – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Paredzamā pieprasījuma pieejamība tiek aprēķināta šādi:

$$D_{F/A}=DF/R$$

kur DF ir uzkrātā pieprasījuma prognoze atsaucēs gadam;

R ir zināmās ekonomiski iegūstamās izejvielas ģeoloģiskās rezerves.

Grozījums Nr. 168

Regulas priekšlikums
II pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – aa punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) alumīnijs;

Grozījums Nr. 169

Regulas priekšlikums
II pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – ga punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ga) hroms;

Grozījums Nr. 170

Regulas priekšlikums
II pielikums – 1. iedaļa – 1. daļa – v punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

v) dabiskais grafits;

v) grafits;

Grozījums Nr. 171

Regulas priekšlikums
III pielikums – 4. punkts – 1. daļa – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) tiekšanās uz brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu;

Grozījums Nr. 172

Regulas priekšlikums
III pielikums – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a To, vai Savienībā īstenots izrakteņu ieguves projekts atbilst jaunajā 5. panta 1. punkta ca) apakšpunktā minētajam kritērijam, izvērtē, ņemot vērā šādus faktoros:

a) daļu no izrakteņu resursu metalurģiskās un minerālapstrādes un izmantošanas veic tajā pašā NUTS 3. līmeņa apgabalā vai ne tālāk kā 150 km no to ieguves vietas saskaņā ar 12. panta 1. punktu ar nosacījumu, ka šādas darbības ir ekonomiski un tehniski dzīvotspējīgas;

b) tiek radīti plašāks ekonomiskais vai sociālais labums, tostarp darbvietas.

Grozījums Nr. 173

Regulas priekšlikums

IV pielikums – 1. daļa – b punkts – iii a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iii a) prasības iesaistīt vietējās ieinteresētās personas plānošanā un shēmu pielāgošanā reģionālajām vajadzībām un mērķiem, izmantojot vietējos datus un atgriezenisko saiti, lai nodrošinātu pielāgotu un efektīvu īstenošanu;

Grozījums Nr. 174

Regulas priekšlikums

IV pielikums – 1. daļa – b punkts – iii b apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

iii b) prasības, kas nodrošina brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu, ļaujot vietējai kopienai izmantot savas pamattiesības sniegt vai nesniegt piekrišanu;

Pamatojums

Brīva, iepriekšēja un apzināta piekrišana ir starptautiski atzīts princips, kā nodrošināt vietējo kopienu un pirmiedzīvotāju līdzdalību un piekrišanu projekta vai saimnieciskās darbības izstrādes procesā uz zemes, kas varētu ietekmēt šo grupu. Brīva, iepriekšēja un apzināta piekrišana ir pamatota Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām (UNDRIP), jo tā galvenokārt attiecas uz zemes izmantošanas tiesībām.

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Kritiski svarīgo izejvielu drošas un ilgtspējīgas piegādes nodrošināšanas satvara izveide un grozījumu izdarīšana Regulās (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020
Atsauces	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 8.5.2023
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	REGI 8.5.2023
Atzinuma sagatavotājs Iecelšanas datums	Franc Bogovič 23.3.2023
Izskatīšana komitejā	27.6.2023
Pieņemšanas datums	19.7.2023
Galīgais balsojums	+: 35 –: 0 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	François Alfonsi, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoș, Corina Crețu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituța, Dan-Ștefan Motreanu, Denis Nesci, Niklas Nienass, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Rosanna Conte, Herbert Dorfmann, Sandro Gozi, Ana Miranda, Yana Toom, Stefania Zambelli
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Carlo Fidanza

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

35	+
ECR	Carlo Fidanza, Denis Nesci
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, André Rougé, Stefania Zambelli
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Dan-Ștefan Motreanu, Andrey Novakov
Renew	Vlad-Marius Botoș, Sandro Gozi, Alin Mituța, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Corina Crețu, Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Marcos Ros Sempere
The Left	Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Ana Miranda, Niklas Nienass, Caroline Roose

0	-

1	0
The Left	Martina Michels

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Satvara izveide kritiski svarīgu izejvielu drošas un ilgtspējīgas apgādes nodrošināšanai un grozījumi Regulā (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 un (ES) 2019/1020			
Atsauces	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)			
Datums, kad iesniedza EP	17.3.2023			
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	ITRE 8.5.2023			
Komitejas, kurām lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	AFET 8.5.2023	DEVE 8.5.2023	INTA 8.5.2023	BUDG 8.5.2023
	ECON 8.5.2023	ENVI 8.5.2023	IMCO 8.5.2023	REGI 8.5.2023
	JURI 8.5.2023			
Komitejas, kurām lūgts sniegt atzinumu Lēmuma datums	BUDG 26.4.2023	IMCO 28.3.2023	JURI 25.4.2023	
Iesaistītās komitejas Datums, kad paziņoja plenārsēdē	DEVE 15.6.2023	ENVI 15.6.2023	INTA 15.6.2023	
Referenti Iecelšanas datums	Nicola Beer 11.4.2023			
Izskatīšana komitejā	22.5.2023			
Pieņemšanas datums	7.9.2023			
Galīgais balsojums	+ : 53 - : 1 0 : 5			
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Marc Botenga, Martin Buschmann, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Marie Dauchy, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Marina Measure, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienass, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Grzegorz Tobiszowski, Marie Toussaint, Pernille Weiss			
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Rasmus Andresen, Andrus Ansip, Tiziana Beghin, Franc Bogovič, Mohammed Chahim, Jakop G. Dalunde, Francesca Donato, Matthias Ecke, Martin Hojsík, Marina Kaljurand, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Susana Solís Pérez, Emma Wiesner			
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Karolin Braunsberger-Reinhold, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Camilla Laureti, Aušra Maldeikienė, Bogdan Rzońca, Kosma Złotowski			
Iesniegšanas datums	7.9.2023			

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

53	+
ECR	Bogdan Rzońca, Grzegorz Tobiszowski, Kosma Złotowski
ID	Matteo Adinolfi, Marie Dauchy
NI	Tiziana Beghin, Martin Buschmann, Francesca Donato
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Christian Ehler, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Seán Kelly, Aušra Maldeikienė, Angelika Niebler, Maria Spyrali, Pernille Weiss
Renew	Andrus Ansip, Nicola Beer, Martina Dlabajová, Valter Flego, Christophe Grudler, Martin Hojsik, Ivars Ijabs, Mauri Pekkarinen, Dominique Riquet, Susana Solís Pérez, Emma Wiesner
S&D	Mohammed Chahim, Matthias Ecke, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Ivo Hristov, Marina Kaljurand, Camilla Laureti, Dan Nica, Thomas Rudner
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Ignazio Corrao, Jakop G. Dalunde, Henrike Hahn, Niklas Nienass, Mikuláš Peksa, Marie Toussaint

1	-
S&D	Łukasz Kohut

5	0
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos
PPE	Sara Skytvedal
The Left	Marc Botenga, Marina Mesure

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas